

ЦАРИНСКА УПРАВА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Годишен извештај

2025

Содржина

Европска интеграција.....	3
<i>Напредок констатиран во последниот Извештај на Европската комисија за Република Северна Македонија за 2025 година,.....</i>	<i>3</i>
<i>Реформа и раст на Западен Балкан.....</i>	<i>4</i>
<i>Учество во Програмата на ЕУ Царина 2021 -2027.....</i>	<i>5</i>
Наплата на приходи и заштита на финансиските интереси.....	6
Обезбедување на ефикасна наплата на приходи.....	6
Остварена наплата на приходи.....	6
Царинска лабораторија.....	7
Примена на тарифни и нетарифни мерки.....	7
Олеснување на трговијата	8
<i>Усогласување на националното царинско законодавство со законодавството и најдобрите практики на Европската Унија.....</i>	<i>8</i>
Дигитализирани процеси и услуги.....	14
Модернизација на ИКТ инфраструктура.....	18
Унапредување на бизнис опкружувањето и олеснети услови за трговија	19
Унапредување на истражувачките и разузнавачки активности	27
Организациски и инфраструктурен развој и современо управување со човечки ресурси	51
Спроведување на мерки за спречување на несоодветно и коруптивно однесување и развој на системи на правила и контрола.....	53
Модернизација на инфраструктурата на граничните премини.....	55
Контрола на работните процеси.....	58
МЕЃУНАРОДНИ АКТИВНОСТИ И ПОВАЖНИ НАСТАНИ.....	61
Меѓународна соработка.....	61
Соработка со меѓународни организации	65
Меѓуинституционална соработка.....	69
Соработка со деловната заедница.....	70

Европска интеграција

Напредок констатиран во последниот Извештај на Европската комисија за Република Северна Македонија за 2025 година,¹

Европската унија ја оценува Царинската управа со добро ниво на подготвеност, со значителен напредок во процесот на дигитализација. Завршен е развојот на Новиот компјутеризиран транзитен систем (NCTS) Фаза 5, кој е во примена од јануари 2025 година, а Царинската управа веќе работи во целосно безхартиена средина за обработка на декларации и акцизни документи.

Во декември 2024 година беше ратификуван Протоколот за елиминирање на недозволената трговија со тутунски производи.

Минатогодишните препораки на Комисијата се спроведени во голема мера и за следната година се даваат препораки: да се продолжи со консолидирање и примена на националните царински ИТ системи во согласност со работната програма на Комисијата за Царинскиот законик на Унијата (УСС) и модулите од Повеќегодишниот стратешки план (MASP) и да се обезбеди нивна надградба; да обезбеди континуирано усогласување на царинското законодавство со законодавството на ЕУ и да се надгради националната компонента од Новиот компјутеризиран транзитен систем (NCTS) во Фаза 6; да се зајакне борбата против царинските измами, особено против шверцот со тутунски производи и во соработка со Европската канцеларија за борба против измами (OLAF).

Степенот на усогласеност на царинското законодавство со законодавството на ЕУ е висок. Донесена е Царинската тарифа за 2025 година, со цел усогласување со Комбинираната номенклатура на ЕУ.

Измените на Регионалната конвенција за пан-евро-медитерански преференцијални правила за потекло се ратификувани и во сила од 1 јануари 2025 година.

Степенот на усогласеност на царинското законодавство со законодавството на ЕУ е висок. Донесена е Царинската тарифа за 2025 година, со цел усогласување со Комбинираната номенклатура на ЕУ.

Измените на Регионалната конвенција за пан-евро-медитерански преференцијални правила за потекло се ратификувани и во сила од 1 јануари 2025 година.

Законот за ратификација на измените на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е донесен и објавен во Службен весник во декември 2024 година. Овој закон беше предуслов за започнување на Новиот компјутеризиран транзитен систем - Фаза 5.

Во однос на административниот и оперативниот капацитет, донесена е нова Стратегија за развој на Царинската управа за период 2025-2027 година. Воспоставен е сеопфатен

---

¹ COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT North Macedonia 2025 Report, 4.11.2025 (https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/267b368e-6b55-4a42-bb72-6395593de4da_en?filename=north-macedonia-report-2025.pdf)

разузнавачки систем за поддршка на истрагите и спроведување на законот. Контролите се базираат на разузнавачка анализа на ризик, информации пред пристигнување и техники на селективност.

Донесена е нова Стратегија за интегритет и борба против корупцијата за период 2024-2027 година, која се спроведува. Стратегијата вклучува 22 целни мерки чија цел е спречување на корупцијата и зголемување на интегритетот на царинските службеници и на царинските институции. Спроведена е напредна обука за етика, интегритет и борба против корупцијата.

Остварена е поголема наплата на приходи и поголем број на заплени на нелегална стока.

Обезбедено е одржување и натамошен развој на системот за Интегрирана тарифна околина (ИТО) и започнати се активности за развој на системи за регистрација и идентификација на економски оператори (EORI) и унифицирано управување со корисници и дигитален потпис (UUM&DS).

Исто така во Извештајот се констатира дека Царинската управа има воспоставено редовна размена на податоци со голем број државни институции преку Платформата за интероперабилност.

Реформа и раст на Западен Балкан

Планот за раст на Европската комисија за Западен Балкан 2024-2027 овозможува граѓаните на земјите од Западен Балкан уште во претпристапниот период да користат некои придобивки што произлегуваат од членство во Европската Унија. Економската интеграција на земјите од Западен Балкан и пристапот до единствениот пазар на ЕУ е клучна цел за промовирање на економски раст, зголемување на трговијата и регионалната стабилност. Се очекуваат суштински реформи за усогласување на економските системи и законодавството со оние на ЕУ.

Во рамките на Планот за раст Царинската управа е одговорна за спроведување, следење и информирање за Реформата 4.1.6. *Проширување на користењето на услугите на Е-Царина за економските оператори и намалување на трошоците и зголемување на ефикасноста на царинските постапки.* Оваа реформа предвидува Царинската управа да донесе нов национален Царински закон со кој треба царинското законодавство да се усогласи со Царинскиот закон на Унијата, паралелно со имплементирање на Работната програма MASP-C на Европската Унија, со која е предвиден развој на нови ИТ-системи кои ќе овозможат целосно дигитализирање на царинските постапки.

Нацрт верзија на новиот Царинскиот закон беше изготвена и истата е доставена до Министерството за финансии за одобрување и преземање на активности од нивна страна за усвојување на Законот.

Со имплементација на активностите предвидени со Планот за раст ќе се унапредат на електронските услуги што ги дава Царината на економските оператори, ќе се намалат трошоците на царинските постапки и истите поефикасно ќе се спроведуваат. Царинската

управа започна со реализацијата на оваа реформска мерка преку развивање на Нов компјутеризиран транзитен систем-фаза 6 (НКТС 6).

Со поддршка на ЕУ, во 2025 година беше обезбеден консултант кој ја подготви техничката спецификација. Во тек е јавна набавка за развој на НКТС 6 и менаџмент поддршка, а договорот се очекува да започне со реализација во текот на првиот квартал во 2026 година. На 1 јуни 2026 година очекуваме да имаме функционална верзија на НКТС 6 (opt out), што е и краен рок за имплементација на НКТС.

Имплементацијата на Новиот компјутеризиран транзитен систем (НКТС) - фаза 6 ќе резултира со придобивки и подобрувања во транзитната постапка, како и имплементирање на посебни барања за сигурност и безбедност на податоци во транзитни декларации.

Учество во Програмата на ЕУ Царина 2021 -2027

Програмата на ЕУ Царина 2027 има за цел да се обезбеди натамошно унапредување на Царинската унија на ЕУ. Преку оваа програма предвидена е поддршка за јакнење на административните капацитети на царинските органи и за подобри капацитети во ИТ околината, со цел полесно справување со поголемиот обем на тргување и новите форми во современата трговија, како и поуспешна заштита од штетни производи и материји, подобра заштита на бизнисите и олеснување на протоколот на легалната трговија².

Во 2025 година, 29 царински службеници учествуваа на 14 настани (8 физички и 6 онлајн) организирани во рамки на Програмата Царина (Customs Programme). Претставниците на Царинската управа имаа можност да се запознаат со статусот на активностите што се имплементираат во Европската Унија преку следење на состаноците во следните работни групи:

- Групата за поддршка на царински и даночни обуки (TSG),
- Европската мрежа на царински лаборатории (CLEN),
- Групата координатори за транзит,
- Групата за координација на електронска царина (ECCG),
- Експертската група за перформанси на Царинската унија (CUP),
- Експертската група за забрани и ограничувања.

Во рамки на програмата, беа организирани и 3 обуки за градење на ИТ капацитети (CSI RESTful, CSI и CCN), како и работна посета на Царинската управа на Србија на тема „Споделување на најдобри практики во усогласувањето на националното царинско законодавство со законодавството на ЕУ“.

---

² <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/customs-programme-cooperation-in-the-field-of-customs.html>

Наплата на приходи и заштита на финансиските интереси

Обезбедување на ефикасна наплата на приходи

Како изворни приходи на Буџетот, даночните приходи учествуваат со 56,3 % во структурата на вкупни приходи на централно ниво за 2025 година. Во Буџетот за 2025 година, даночните приходи се планирани за 12,8% повеќе споредено со 2024 година, за обезбедување на фискална консолидација и фискална одржливост, со стабилизација на јавните финансии и поголеми предуслови за економски раст.

Значајно е да се напомене дека Царинската управа со приходите од царина, ДДВ, акциза и надоместоци во Буџетот за 2025 година учествува со 66,5% во планираните приходи за наплата од даночните приходи, како и 37,1 % во вкупните приходи на Буџетот на државата.

Царинската управа делува за подобрена наплата на даночните приходи преку спроведување на мерките за намалување на неформалната економија.

Се напредува во дигитализацијата на даночните процедури, што заштедува ресурси и го олеснува плаќањето на даноци.

Остварена наплата на приходи

Во 2025 година од увоз и внатрешен промет наплатени се вкупно 131.634,3 милиони денари или 2.140,39 милиони евра, што претставува зголемување за 5,2%, односно зголемување од 6.461,5 милиони денари во однос на претходната 2024 година кога биле наплатени 125.172,8 милиони денари.

Наплатени приходи	Вкупно 2023	Вкупно 2024	Вкупно 2025	Споредено 2025/2024
<i>Вкупно-изразено во милиони денари</i>	117,797.4	125,172.8	131,634.3	6,461.5
Царина	9,078.4	10,256.9	11,842.7	1,585.8
ДДВ	73,271.8	76,639.2	79,122.6	2,483.5
Данок на моторни возила	2,166.3	2,661.0	2,993.2	332.3
Акцизи	32,432.8	34,782.1	36,843.1	2,061.0
Надоместоци	848.2	833.6	832.6	-1.0

Во 2025 година наплатениот износ на приходи спореден со бројот на вработени во Царинската управа покажува дека се наплатени приходи од 107.281.408,00 денари по вработен.

Решенија за дополнителна наплата

Решенија за дополнителна наплата	Вкупно 2025		Вкупно 2024	
	Број	Износ ден.	Број	Износ ден.
По службена должност	873	207.609.425	537	61.475.993
По барање на странка	262	20.760.388	438	19.683.275
Вкупно	1135	228.369.813	975	81.159.268

Царинска лабораторија

Во 2025 година во Царинската лабораторија се примени вкупно 411 мостри за лабораториска анализа (споредено со 141 мостри примени за анализа во претходната 2024 година).

Од вкупно примените мостри за анализа, 163 мостри се нафтени деривати, 222 мостри се прехранбени производи, 10 мостри ѓубрива, 16 мостри се производи на хемиската и други индустрии.

Несоодветно тарифно распоредување е констатирано кај 113 мостри: 1 мостра на нафтен дериват, 98 мостри на прехранбени производи, 10 мостри ѓубрива, 4 мостри други производи на хемиска индустрија.

Останатите мостри се потврдени во однос на пријавеното распоредување според Царинската тарифа.

Примена на тарифни и нетарифни мерки

Одлуки за распоредување на стоки

Во 2025 година се издадени 219 Задолжителни тарифни информации (од вкупно 671 важечки во последните три години).

Одлуки за распоредување на стоки согласно Комбинираната номенклатура на ЕУ

Усвоени се и објавени (3) три уредби за изменување и дополнување на Уредбата за распоредување на одредени стока во Комбинираната номенклатура (Службен весник на Република Северна Македонија број 62 од 21.03.2025 година, број 189 од 11.09.2025 година и број 248 од 11.12.2025 година), во кои се транспонирани вкупно (12) дванаесет регулативи на Комисијата на ЕУ. Регулативите се однесуваат на распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура на ЕУ што се објавени во службен весник на ЕУ во периодите

од 01.07.2024 до 30.09.2024, од 01.10.2024 до 31.12.2024 и од 01.04.2025 до 31.06.2025 година. Истите се однесуваат на следниве видови на стоки: текстилни производи, препарат од хемиската индустрија, пасивен оптички разделувач и рекламен материјал, проектор со тјунер, машина т.н. робот со тактички одговор, врвови за пипети, вреќа за седење, смеса од сахароза и гелан гума и газирани алкохолни пијалок со арома на рибизла.

Одлуки за распоредување на стоки согласно Комитетот на Хармонизиран систем (ХС)

Објавени се одлуките за распоредување на специфични стоки донесени од страна на Комитетот на Хармонизиран систем на Светската царинска организација на 74- та Сесија – септември 2024 година и 75-та Сесија - април 2025 година.

Олеснување на трговијата

Усогласување на националното царинско законодавство со законодавството и најдобрите практики на Европската Унија

Законски прописи со кои се регулираат царинските постапки и формалности

- **Закон за изменување и дополнување на Законот за Царинската тарифа (Службен весник на РСМ бр. 130 од 27.6.2025 година)**
Министерството за финансии во соработка со Царинската управа изготви Закон за изменување и дополнување на Законот за Царинската тарифа, со кој се изврши намалување на царинските стапки за одредени стоки што како сировини или репроматеријали се користат во домашната индустрија. Со оваа измена се реализира Програмата за работа на Владата 2024-2028, согласно обврската за постепена хармонизација на царинските стапки со стапките применувани во Европската унија, адаптирано на извозно-увозните потреби на стопанството и на државата. Дополнително, со предложените измени се укинуваат царинските стапки за стока со потекло од Соединетите Американски Држави.
- Во јули 2025 година беше донесена Уредба за изменување и дополнување на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон (Службен весник на РСМ бр. 154 од 29.07.2025 година), со која се овозможува примена на член 2 став 5 од Законот за царинската тарифа, според кој за стока со потекло од Соединетите Американски Држави се применува царинска давачка „слободно“ („сл“) во согласност со членот 19 став (3) точка д) од Царинскиот закон, односно пропишување на доказ за потекло со кој ќе се докажува дека стоката е со преференцијално потекло од Соединетите Американски Држави.

Законски прописи во подготовка

- Подготвена е нацрт верзија на нов Царински закон усогласен со Царинскиот закон на Унијата, со кој се регулираат нови дигитални постапки, нови одобренија, право на сослушување кога се носи негативна одлука, нови термини на царински постапки, нови дигитални системи. Новиот Царински закон се очекува да биде донесен во текот на 2026 година.
- Во подготовка е и Уредба за спроведување на новиот Царински закон, со која се пропишуваат услови, критериуми и рокови за постапување, а во следниот период ќе се подготват и упатства за спроведување на новиот Царински закон со кои попрецизно ќе се дефинираат процедурите за увоз, извоз, транзит, гаранции, внес на стока на царинско подрачје и др.

Законска регулатива во подготовка со која се уредуваат акцизите за добрата подложни на акциза

Во ноември 2024 година до Министерството за финансии се доставени за понатамошно процесирање:

- **Предлог Правилник за начинот на оданочување со акциза на алкохол и алкохолни пијалаци и тутунски производи**
Направено е понатамошно усогласување со Регулацијата на Комисијата (ЕК) бр. 3199/93 од 22 ноември 1993 година, за взаемно признавање на постапките за целосно денатурирање на алкохол за цели на ослободување од акциза.
- **Предлог Правилник за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија**

Во двата предлог правилници:

- Додадени се членови со кои се пропишуваат поблиски критериуми за исполнување на условите за намалување на гаранцијата за обезбедување на акцизен долг и гаранција во форма на готовински депозит, согласно член 30 став 13 од Законот за акцизите.
- Во делот на документацијата која се приложува кон барањето за издавање на акцизна дозвола и одобрение за повластен корисник, направено е усогласување на документите што ги издаваат другите институции.
- Се допрецизира начинот на враќање на акцизата на дипломатските и конзуларните претставништва и членовите на нивниот персонал, што не беше детално прецизирано досега.
- Направено е подобрување на текстот во согласност со тековното акцизно работење, вклучувајќи ја и примената на компјутерскиот систем на Царинската управа.

Во Предлог Правилникот за начинот на оданочување со акциза на енергенти и електрична енергија се пропишува и содржината на месечниот извештај за набавени и продадени количини на енергенти и количини на енергенти на залиха кои содржат материји за обележување.

Регулирање на постапките со интерни документи (подготовка на нови и ревидирање на веќе постоечки упатства, процедури, насоки, прирачници)

Царински постапки

Донесени се нови интерни документи за регулирање на постапките:

- **Ново Упатство за царинска вредност** со кое се уредува начинот и постапката која ја спроведуваат организационите единици на Царинската управа на Република Северна Македонија при утврдување на царинската вредност на стоката при увоз.
- **Ново Корисничко упатство за пребарување на електронскиот каталог SchwackeNet** со кое се опишува начинот на пребарување на податоците во каталогот SchwackeNet, од страна на вработените во Царинската управа, со цел проценка на вредноста при постапката на увоз на нови и употребувани патнички моторни возила, лесно доставни товарни возила, како и мотоцикли.
- **Насока за мерење на тежина на товарни моторни возила**, со која се уредуваат обврските и постапките што ги преземаат царинските службеници при спроведување на обврската за мерење на тежина на товарни моторни возила во царинските испостави при влез/излез и увоз/извоз, со фокус на прифаќањето на кантарски белешки издадени од странска држава, што може да трае максимум 120 дена во текот на една година.
- **Ревидирана Насока за распоредување на компјутери и софтвер согласно Царинската тарифа**, со која се појаснува начинот на распоредување на компјутерските системи, компјутерски сервери, лаптопи и други преносливи уреди, делови и прибор за овие машини опфатени со Глава 84 и 85, Оддел XVI од Царинската тарифа.

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ во постапки на увоз, извоз и транзит – царинарници и царински испостави (во 2025 година)

Индикатори за е-Царина

Обработени декларации (во увозна и извозна постапка)	Вкупно во 2024			Вкупно во 2025		
	Увоз	Извоз	Вкупно	Увоз	Извоз	Вкупно
	556.879	275.318	832.197	597.489	273.522	871.011

Просечно времетраење на постапките <i>(Не се опфатени декларациите процесирани за повеќе од 2 дена, каде постои оправдано образложение поради утврдени неправилности при вршење на царинските контроли)</i>	2024		2025	
	Увоз	Извоз	Увоз	Извоз
	179,88	42,83	174,75	45,31
	минути	минути	минути	минути

Зголемен број на декларации во поедноставена постапка – (2025 споредено со 2024)	Зголемување на одобренија за поедноставена постапка на локално царинење (сега активни 76 одобренија)	Кај увоз – процент на декларации селектирани на црвен канал од системот за управување на ризици со откриени нерегуларности, во 2025 година
0,8% (1.746 декларации)	Нема нови иматели на вакво одобрение во 2025 година	24,30 %

Транзитни декларации обработени во 2025 година

Тип на транзитна декларација според место на поаѓање/одредишно место	Број на обработени декларации
Место на поаѓање МК, одредиште надвор од МК	170.955
Место на поаѓање надвор од МК, одредиште во МК	101.949
Место на поаѓање надвор од МК, одредиште надвор од МК	99.634

Показатели за е-Царина

- Зголемен број на транзитни декларации процесирани во НКТС -фаза 5 во споредба со транзитни декларации поднесени преку НКТС-фаза 4 – 57.870 (15,53%)
- Зголемен број на декларации за меѓународен транзит во НКТС - фаза 5 (во %) споредено со број на декларации поднесени преку НКТС-фаза 4 – 40.824 (23,88%)

Акцизни постапки – декларации (во 2025 година)

- Декларации за производство – за енергенти 21, за алкохол 486 и за тутун 24
- Декларации за производство – мали производители – 100
- Декларации за преработка – за енергенти 48, за алкохол 543 и за тутун 167
- Декларации за загуба и уништување – за енергенти 70, за алкохол 91 и за тутун 12
- Декларации за плаќање на акциза- за енергенти 261, за алкохол 1.000 и за тутун 626
- Декларации за доплата на акциза – за енергенти 4 и за тутун 58
- Декларации за враќање акциза – 303
- Месечни извештаи од повластен корисник – за енергенти 298 и за алкохол 2.486
- Пријави за плаќање на данок на моторни возила за преправени моторни возила 48
- Декларации за акцизни марки – за алкохол 1.506 и за тутун 1.185
- Декларации од земјоделци – 52
- Електронски акцизни документи - за енергенти 29.196, за алкохол 8.587 и за тутун 2.133

УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДЕКЛАРАЦИИ ПО КАНАЛИ ВО 2025 - селективност при контрола

УВОЗНИ декларации 2025			ИЗВОЗНИ декларации 2025			Вкупно УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ декларации 2025		
Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал	Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал	Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал
395.011 66.11 %	151.575 25.37 %	50.903 8.52 %	269.213 98.42 %	3.847 1.41%	462 0.17 %	664.224 76.26%	155.422 17.84 %	51.365 5.90 %
УВОЗНИ декларации 2024			ИЗВОЗНИ декларации 2024			Вкупно УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ декларации 2024		
Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал	Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал	Зелен канал	Жолт канал	Црвен канал
372.102 66.82 %	131.876 23.68 %	52901 9.50 %	267.502 97.16 %	6.985 2.54 %	831 0.30%	639.604 76.86 %	138.861 16.69 %	53.732 6.46 %

Дозволи издадени преку EXIM

Во 2025 година преку EXIM надлежните институции имаат издадено вкупно 126.269 увозни, извозни и транзитни дозволи, со просечно време на добивање на дозвола од 0,72 денови

Број на товарни моторни возила

Преку граничните премини на Република Северна Македонија во 2025 година поминале вкупно 1.130.968 товарни моторни возила (701.831 натоварени ТМВ и 429.137 празни ТМВ). Најголем дел од сообраќајот е остварен на граничните премини со Србија (вкупно 326.422 ТМВ – 237.820 натоварени и 88.602 празни) и Бугарија (вкупно 235.971 ТМВ – 144.450 натоварени и 91.521 празни).

Товарни возила кои поминале граница во 2025

Вид на промет	Косово		Србија		Бугарија		Грција		Албанија		Вкупно	ТМВ	ТМВ							
	Влез	Излез	Влез	Излез	Влез	Излез	Влез	Излез	Влез	Излез										
Влез																				
Полни	28.167	0	28.167	73.963	0	73.963	7.767	66.999	17.575	92.341	17.575	26.317	37.736	81.628	36.122	0	0	223	36.345	
Празни	80.769	3.528	84.297	24.749	1.575	26.324	7.386	8.318	12.176	27.880	12.176	4.413	3.348	19.937	21.060	75	933	4.805	26.873	
Излез																				
Полни	98.820	0	98.820	163.857	0	163.857	6.279	25.301	20.529	52.109	20.529	2.861	12.995	36.385	35.448	0	614	2.154	38.216	
Празни	14.344	3.646	17.990	55.577	6.701	62.278	12.276	32.557	18.808	63.641	18.808	31.366	24.188	74.362	23.089	31	221	2.214	25.555	
Вкупно																				
Полни	126.987	0	126.987	237.820	0	237.820	14.046	92.300	38.104	144.450	38.104	29.178	50.731	118.013	71.570	0	614	2.377	74.561	701.831
Празни	95.113	7.174	102.287	80.326	8.276	88.602	19.662	40.875	30.984	91.521	30.984	35.779	27.536	94.299	44.149	106	1154	7.019	52.428	429.137
Вкупно ТМВ (натоварени и натоварени преку граничните премини со одредени земји)			229.274			326.422				235.971				212.312					126.989	1.130.968

Издадени одобренија за спроведување на царински постапки

На крајот на 2025 година има вкупно активни:

- 283 одобренија за застапување во царински постапки (275 важечки/2 суспендирани/6 отповикани),
- 103 одобренија за царинско складирање (90 важечки/2 суспендирани/11 отповикани),
- 701 одобренија за увоз за облагородување (165 важечки/53 отповикани/неважечки 483),
- 319 одобренија за извоз за облагородување (304 важечки/14 отповикани/1 суспендирани),
- 112 одобренија за поедноставени постапки, од кои 98 се одобренија за поедноставени постапки при увоз, а 14 се одобренија за поедноставени постапки при извоз (76 важечки/2 суспендирани/8 отповикани/26 неважечки одобренија за поедноставени постапки)
- 163 одобренија за одложено плаќање (157 важечки/6 отповикани)
- 962 лиценци за лиценциран застапник 929 важечки/3 суспендирани/30 отповикани)
- 9 (девет) нови одобренија за поедноставување на постапката за докажување на потекло (статус на одобрен извозник) - вкупно активни 160 одобренија
- 198 одобрение за поедноставена транзитна постапка - нема ново издадено и нема укинато. Од нив 69 се одобренија за овластен примач (нема новоиздадени/нема укинати). Одобренија за овластен испраќач се 42 (нема новоиздадени/нема укинати). Одобренија за општа транзитна гаранција се 87 (нема ново издадено/нема укинато).

Вкупно активни акцизни одобренія по истек на 2025 година:

- 59 акцизни дозволи (2 нови/66 измени/2 укинати)
- 5 одобренія за мали независни пиварници (1 ново/5 измени/нема укинати)
- 7 одобренія за мали дестилерии (2 нови/нема измена/нема укинато)
- 189 одобренія за повластен корисник на акцизни добра (2 нови/201 измени/17 укинати)
- 1 одобрение за акцизни обврзници на нафтен кокс (нема ново/2 измени/нема укинато)
- 32 одобренія за земјоделци - мали производители на жестоки алкохолни пијалаци (3 нови/2 измени /1 укинато)
- 110 одобренія за корисници на акцизни марки (6 нови/нема укинато)
- 78 одобренія за дистрибутери, трговци на големо и мало (28 нови/нема укинато)
- 317 одобренія за враќање на акциза (14 ново/нема укинато) и
- 17 трговци со обележано гориво (нема ново/нема укинато)

Вкупно активни гаранции за обезбедување акцизен долг по истек на 2025 година: 303 гаранции (регистрации 274 гаранции за обезбедување акцизен долг).

Дигитализирани процеси и услуги

Број на регистрирани надворешни корисници на ИТ системи (вкупно активни и нови, состојба 31.12.2025 година)

Р. бр.	Систем	Вкупно активни корисници по истек на 2025	Број на нови корисници регистрирани во период 01.01.2025 - 31.12.2025
1.	СОЦДАД	3.843	171
2.	ЕКСИМ	8.938	491
3.	НКТС	194	1
4.	ПЕК	549	6

Во насока на автоматизација на процесите континуирано се работи на развој на нови системи за интероперабилност со системите на ЕУ и системите од националниот владин домен:

Нов компјутеризиран транзитен систем

На 13.01.2025 година успешно беше ставена во функција новата верзија на системот НКТС 5. Овој систем е усогласен со царинското законодавство на ЕУ, како и со Конвенцијата за заедничка транзитна постапка и претставува нова верзија со подобрени функционалности.

Кон крајот на јануари 2025 година, односно крајот на транзицискиот период кој заврши на 21.01.2025 година, беше спроведена синхронизирана надградба на системот НКТС 5 согласно новите барања на DG TAXUD. Со ставањето во функција на НКТС 5 успешно се надминаа сите главни разлики со стариот транзитен систем НКТС 4, односно новата верзија е целосно усогласена со постапките со Царинскиот закон на Унијата (UCC) и техничките стандарди за размена на податоци и пораки. Истата користи современи технички стандарди за пораки, построги безбедносни протоколи и побрза електронска размена на податоци.

Системот функционира стабилно и забележани се само повремени кратки прекини што се решаваа со најголема итност. Се финализира имплементацијата на сите национални побарувања.

Во завршна фаза се подготвителните активности за имплементација на следната верзија НКТС 6, согласно Конвенцијата за заеднички транзит. Во декември беше објавен оглас за јавна набавка за нова верзија на системот НКТС, која сè уште е во тек.

Имплементација на националниот домен на системите за Задолжителна тарифна информација, Надзор, Управување со царинска тарифа

Во 2025 година продолжува Договорот за одржување на Интегрираната тарифна околина (ИТО) при што континуирано се вршат активностите за адаптивно и превентивно одржување на системот, според техничката спецификација. Во рамки на адаптивното одржување на ИТО, извршени се активности на прилагодување на интерфејсите помеѓу ИТО, НКТС, Царински податочен склад, за потребите на нивна интеграција.

Континуирано се следи безбедноста на системот и се преземаат активности за унапредување. Во тек се активности за имплементирање на решението за електронско поднесување на барање на ЗТИ со автоматско определување на управниот број.

Поради потреба за примена во електронските системи со функционалности согласно новиот Царински закон кој е во фаза на донесување, реализирана е студиска посета во Република Хрватска. Стекнати се сознанија за имплементација на нов калкулатор каде треба да се имплементираат сите измени кои произлегуваат од регулативата. Во наредниот период треба да се одлучи за спроведување на измените во модулите на ИТО. SMS модулот е подготвен за воведување откако ќе се направат измени во интерните процедури.

Тековно се преземаат активности за идните адаптивни измени. Во периодот што следи треба да се обезбедат консултантски услуги за развој на нова верзија/адаптација на модулите во ИТО системот за примена на Царинскиот закон, усогласен со законот на ЕУ. Со имплементација на новиот Царински закон и посебно со имплементацијата на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон ќе се утврдат рокови за воспоставување на овие измени со цел имплементација на дигитализацијата која е предвидена во новото законодавство.

Развој и имплементација на Нов Национален едношалтерски систем (National Single Window) – хардвер, софтвер

Воспоставувањето на Национален едношалтерски систем, проект финансиран со кредит на Светската Банка, ќе овозможи целосна дигитализација на издавањето дозволи, лиценци и нивно плаќање, колективно користење на податоците од страна на институциите и можност за комуникација со институциите на другите земји.

Во текот на 2025 година, по извршена анализа и ревидирање на техничката документација се реобјави набавка за: "Дизајн, набавка и инсталирање на Новиот едношалтерски систем (НЕС) во Република Северна Македонија", по што во месец декември година беше склучен договор со избраниот изведувач. Согласно планот, новиот систем треба да биде целосно оперативен до ноември 2027 година. Планирано е интензивирање на проектните активности, почнувајќи од јануари 2026 година.

Паралелно со оваа активност течеа и останатите проектни активности. Поконкретно, во тек се активности за одобрување на финалната верзија на предлог Законот за едношалтерска околина за царина, која во наредниот период треба да влезе во официјална процедура на усвојување.

Во април 2025 година беше одржана обука на тема „Управување со информатички технологии, анализа и реинжениринг на деловни процеси“, која беше наменета за членовите на работната група за имплементација. Во јуни беше реализирана и обука за "Управување со промени и градење капацитети", наменета за членовите на Управувачкиот комитет.

Во врска со активностите за усогласување и мапирање на податоците за потребите на проектот Национален едношалтерски систем (NSW), во тек е усогласување на податоците кои тековно се користат во постапките за издавање на лиценци за увоз/извоз/транзит во институциите вклучени во проектот, со европскиот царински податочен модел (EUCDM 7.0). Во оваа насока, изминатиов период се одржуваа индивидуални состаноци помеѓу претставници од Царинската управа, консултантскиот тим и претставници од институциите, за комплетирање на фазата на хармонизација на податоците и подготовка на консолидиран национален модел на податоци што ќе се користи при дизајнот и имплементацијата на системот од страна на софтверскиот изведувач во наредниот период.

Воедно, во соработка со институциите, консултантскиот тим направи анализа и на материјалните законски прописи на надлежните институции, кои во натамошниот период ќе треба да претрпат соодветни измени, со цел да се усогласат со новото законско решение за НЕС, за неговата примена.

Развој на системи за регистрација и идентификација на економски оператор (EORI) и Еднообразно управување со корисници и дигитален потпис -UUM&DS (Проект: ИПА 3 – 2021)

Проектот „Развој на системи за регистрација и идентификување на економските оператори (EORI2) и еднообразно управување со корисниците и дигитален потпис (UUM&DS)“ ќе придонесе за имплементација на правото на ЕУ согласно Поглавје 29 - Царинска унија. Целта на проектот е усогласеност со барањата на ЕУ за воспоставување на систем за унифицирано управување со надворешни корисници (економски оператори, трговци) и нивен пристап до царинските системи, што овозможува унифицирана идентификација на економските оператори и други надворешни корисници, нивниот пристап до националните царински системи и пристап до царинските системи на ЕУ, вклучувајќи ги европските централизираните царински услуги, во согласност со безбедносните политики, законските одредби и оперативните одговорности, со цел да се олесни трговијата и деловните операции и да се доближи земјата до пазарот на ЕУ и до Царинската унија.

Системот за регистрација и идентификација на економските оператори 2 (EOS/EORI2) е единствен систем за регистрација и идентификација на економските оператори во царинските домени. UUM&DS е систем кој овозможува автентикација, авторизација и услуга за дигитално потпишување, со што економските оператори од едно место ќе добијат пристап до царинските ИТ системи.

Покрај развојот и имплементацијата на самите системи, неопходно е да се развие и имплементира функционална интерконекција (интерфејси) со царинските системи кои се функционални во царинското опкружување на Царинската управа, како и со соодветните ИТ системи на владините институции во владиниот домен.

Од мај 2025 година, избраниот изведувач на системот е фокусиран на развој на иницијален прототип. Иницијалната верзија од прототипот беше испорачана во август, додека втората верзија беше испорачана во октомври.

Со овој проект ќе се воведат ЕОРИ број на национално ниво, а правниот основ ќе произлезе од новиот Царински закон усогласен со Царинскиот закон на Унијата.

Проектот, финансиран од Европската Унија преку Делегацијата на ЕУ во Република Северна Македонија, започна на 6 ноември 2024 година, со предвидено времетраење на имплементацијата од 24 месеци. Вкупната вредност на Проектот е 2 милиони евра.

Достапност на системите од е-Царина на централна локација во 2025 година

Систем	Вкупно работни часови	Број на прекини	Прекини во часови	Процент на прекини	Процент на достапност
СОЦДАД	8.784	56	27,43	0,31%	99,69%
НКТС	8.784	25	42,15	0,48%	99,52%
ИТО	8.784	1	0,33	0,01%	99,99%
ЕКСИМ	8.784	13	13,41	0,15%	99,85%

Поднесени пријави преку Сервисниот деск

Во 2025 година постапено е по вкупно 12.481 пријави на Сервисниот деск, од кои 488 пријави за инциденти со хардверска опрема и мрежни проблеми и 11.993 пријави за софтверски и бизнис проблеми.

Модернизација на ИКТ инфраструктура

Во текот на 2025 година Царинската управа успешно го заврши проектот „Воспоставување на систем за управување со ризици и царински податочен склад“, финансиран со грант од 4,8 милиони американски долари од Владата на Република Кореја.

Преку проектот, Царинската управа доби напреден Систем за управување со ризик, поврзан и податочен склад за складирање на царински податоци кои произлегуваат од прибирање и анализа на информациите за патници на аеродромите, стока во транзит, податоци поврзани со спроведување на царински постапка, како и други податоци од други системи за постапување од страна на царинските службеници. Преку соодветни обуки, вработените во релевантните сектори на Царинската управа се обучени за користење и функционирање на системот, со што се зајакнати оперативните капацитети на Царинската управа.

Преку проектот е проширена и постојната хардверска и софтверска ИТ инфраструктура.

По завршување на проектот кон средината на 2025 година и воспоставување на Системот за анализа на ризик оценето е дека и практично се овозможува унапредување на процесот на анализа на ризик и подобра селекција и концентрираност на контролите на високоризични пратки, со што се овозможува олеснување и забрзување на легалната трговија. Сите податоци за целиот увоз, извоз, транзит, податоците за акцизна стока, целокупната евиденција на заплени, прекршочни и кривични пријави се интегрирани во Системот и истите се анализираат со поддршка на напредна вештачка интелигенција. Воедно системот обезбедува податоци за пратки чии вредности се различни од берзанските цени, но и чии вредности се под просечните, согласно анализата на вредноста на целокупниот увоз, со што се алармираат царинските службеници за проверка на контејнерите со вакви пратки, за да се спречат можни обиди за царинска измама.

ИТ безбедност

Во финална фаза е надградбата на домен и миграција на кориснички поштенски сандачиња во конфигурација на хибриден режим на работа, во согласност со Планот за надминување на безбедносните ранливости на ИТ инфраструктурата.

Доменската инфраструктура (Active Directory) и електронската пошта претставуваат клучни елементи на информатичката инфраструктура и директно влијаат врз сајбер безбедноста на организацијата. Континуираниот надзор, ажурирање и модернизација на овие системи се клучни активности за унапредување на безбедноста и усогласеност со релевантните стандарди (на пр. ISO 27001).

Активноста за надградба на домен и миграција на кориснички поштенски сандачиња се спроведува во соработка со Владата која обезбедува финансирање.

Дополнително, во последниот квартал на 2025 година беше имплементирано софтверско решение за управување со компјутерски закани преку контрола и мониторинг на далечински сесии – SYTECA.

SYTECA овозможува централизирано снимање, мониторинг и архивирање на логови поврзани со далечински пристап до системите. Имплементацијата на решението ја зголемува безбедноста на далечинскиот пристап до системите и овозможува усогласеност со одредбите од Законот за заштита на лични податоци и со релевантните стандарди (на пр. ISO 27001).

Унапредување на бизнис опкружувањето и олеснети услови за трговија

Акциски план за заеднички регионален пазар (ЗРП)

Акцискиот план за заеднички регионален пазар 2025-2028, како составен дел на Планот за раст на Западен Балкан има за цел да го поттикне економскиот раст и да придонесе за социјално и економско приближување на регионот кон Единствениот пазар на ЕУ. Планот се смета за еден вид алатка за напредување во процесот на пристапување кон ЕУ и во него фокус се става на слободно движење на стоки и услуги, хоризонтални трговски мерки, развој на човечки капитал, опкружување кое го потпомага бизнисот и конкурентноста и дигитална трансформација.

Во рамки на овој план царинските служби од Западен Балкан работат на активности со поставени цели за намалено чекање на граници, дигитализација на постапките и целосно електронски документи за трговија, заштита на првата на интелектуална сопственост, заштита на здравјето на граѓаните и животната средина, дигитална трансформација и поврзување, кибер безбедност:

Зајакната соработка во домен на царински и даночни прашања опфаќа:

- усогласување на правилата на ЦЕФТА со нови измени на ПЕМ правила за кумулација на потекло, усогласување на правила за потекло со ЕУ,
- поголеми поволности за економските оператори од доверба (приоритетни ленти и намалени контроли),
- електронска размена на податоци со поштенски оператори, поедноставено и забрзано царинење на пратки од е-трговија (царинска служба ги таргетира однапред пратките од посебен интерес со обезбедување на непрекинат проток на законскиот поштенски сообраќај),
- усогласено тарифно распоредување и одредување на потекло на стока за креирање на предвидливо трговско опкружување,
- воспоставување на мрежа на царински лаборатории,
- усогласени и намалени надоместоци за трговски операции и контрола на граничните/заедничките премини

Рамка за Овластен економски оператор - поголеми поволности за економските оператори од доверба

Договорните страни на ЦЕФТА во рамките на проектот Рамка за ОЕО се залагаат за повеќе поволности за имателите на ОЕО и зголемување на соработката со другите државни органи, кои треба да опфатат давање приоритет при спроведување на контроли, со помалку документарни и физички контроли. Кај нас меѓу-ресорска работна група (Царинска управа, Агенција за храна и ветеринарство, Фитосанитарна управа, Државен инспекторат за земјоделство и Државен пазарен инспекторат) ги разгледува можностите за поголеми придобивки за имателите на ОЕО и намалено нивно чекање на граничните премини.

На регионално ниво поголеми придобивки за ОЕО се планираат и преку утврдениот Сеопфатен патоказ за подобро користење на зелените коридори, унапредена соработка и модернизирање на граничните/заедничките гранични премини.

Во таа насока, во октомври 2025 година се одржа Регионална средба во Скопје на која присуствуваа сите земји од регионот, членки на ЦЕФТА заедно со нивни претставници од Агенциите за храна, фитосанитарните и ветеринарните управи, под покровителство и организација на ГИЗ - Германското здружение за меѓународна соработка. Заеднички заклучок од состанокот е дека е потребна поголема ангажираност од сите засегнати страни во зависност од условите, за да имателите на одобренија за овластен економски оператор имаат приоритет при спроведувањето на контролите, а во насока на олеснување и унапредување на трговијата.

Во нашата земја има 29 компании со статус на овластен економски оператор (заклучно со 31.12.2025 година).

Регионален пазар за е-трговија во рамки на ЦЕФТА

Електронска размена на податоци со поштенски оператори

Дел од ЦЕФТА активностите е и воведување на регионален пазар за е-трговија со усвојување на најважни усогласени правила и принцип на внатрешен пазар, преку олеснување на царинењето на пратки и надминување на праксата на ограничен пристап (geo-blocking). Со поддршка на Германското друштво за меѓународна соработка (GIZ), Царинската управа реализира пилот проект за електронска размена на податоци со поштенските оператори. Активностите на Проектот вклучуваат надградба на царинскиот систем СОЦДАД, во делот за информации пред пристигнување, наменет за Пошта, со овозможен прием и обработка на податоците од поштенскиот оператор пред пратките да пристигнат. Меѓународниот тендер го спроведува ГИЗ. По објавниот тендер, избрана е компанија која ќе работи на надградба на системот и се очекува да се започне со планираните активности во јануари 2026 година. Кон крајот на 2025 година започнаа подготвителните на активностите за проектот кој е од големо значење како за Царинската управа, така и за АД Пошта, а од чија имплементација најмногу корист ќе имаат граѓаните на Македонија кои нарачуваат и добиваат пратки преку пошта. Најголема придобивка, покрај безбедноста на пратките е значителното скратување на времето на процесирање на пратките.

Пилот активностите за размена на електронски напредни податоци (EAD) се реализираат и во Србија и Црна Гора.

Дониран скенер за поштенски пратки

Во рамки на проектот HERMES, кој се спроведува во соработка со и Пошта на Северна Македонија, Канцеларијата на Обединетите нации за дрога и криминал (UNODC) во октомври 2025 година на Царинската управа и донираше скенер за скенирање на поштенски пратки. Станува збор за современ рентген скенер од нова генерација кој користи вештачка интелигенција, со што се овозможува автоматска анализа и препознавање на сомнителни појави во поштенските и курирските пратки. Скенерот е поставен во централниот објект за прием и обработка на меѓународни поштенски пратки во Скопје, каде што заеднички работат поштенски и царински службеници.

Вработените од Пошта и Царинска управа поминаа специјализирани обуки за правилно користење на скенерот, толкување на снимките и ефективна примена на алатките базирани на вештачка интелигенција. Употребата на ваква напредна технологија значително го зголеми капацитетот за навремено откривање на нелегално оружје, делови за оружје, муниција, експлозиви, дрога и други забранети предмети, особено во услови на зголемен меѓународен поштенски сообраќај. Скенерот претставува важен чекор кон модернизација на контролата на поштенски пратки, зајакнување на меѓуинституционалната соработка и

исполнување на целите на проектот HERMES за зајакната безбедност и спречување на транснационален криминал преку поштенските канали.

1. Хоризонтални трговски мерки

Зелени коридори и намалено време на чекање на граница

На постоечките зелени коридори кои од 2020 година функционираат на поголемите гранични премини со Албанија, Србија и Косово нотиран е забрзан процес на царинење и намалено чекање на граница. Преку Системот за систематска размена на податоци (SEED) се разменуваат информации за пратки пред пристигнување на стоката, помеѓу сите агенции вклучени во царинење на стока (Царина, Фитосанитарна управа, Агенција за храна и ветеринарство, инспекција за храна). Од 2021 година зелените коридори се користат за транспорт на сите видови стока преку патишта и железница во рамки на ЦЕФТА.

На државно ниво дадена е целосна поддршка за мерките и целите поставени со Сеопфатниот патоказ за подобрување на зелените коридори, унапредување на царинската соработка и модернизирање на граничните/заедничките премини³ подготвен од страна на Транспортната заедница.

Што се однесува до проширување на примената на зелени коридори со земји членки на ЕУ, успешно е завршена првата фаза од пилот проектот која опфати движење на стока од Северна Македонија до Грција преку граничниот премин Богородица - Евзони, согласно Меморандумот за разбирање помеѓу Грција и Северна Македонија за електронска размена на податоци, потпишан во јули 2022 година. За примена на втората фаза која ќе овозможи движење стока во обратен правец, се чека на измена на Царинскиот закон на Унијата која треба да овозможи законска рамка за двонасочна размена на податоци преку системот SEED, имајќи предвид дека зелените коридори се спроведуваат токму преку овој систем.

На иницијатива на Бугарија од јуни 2025 година за воспоставување соработка од овој тип, во декември 2025 во Брисел е потпишан Меморандум за разбирање за електронска размена на податоци помеѓу Царинските управи на Северна Македонија и Бугарија. Започнати се активности за поврзување преку на двете институции преку апликацијата SEED.

Следи реконструкција и модернизација за главните гранични премини помеѓу земјите членки на ЦЕФТА и земјите членки на ЕУ, преку 11-те проектни фишеа разработени од Транспортната заедница, како предуслов за функционална примена на зелените коридори. Што се однесува до нашата земја, овие иницијативи ги вклучуваат граничните премини Блаце-Хани Елизит, Деве Баир-Ѓуешево и Богородица-Евзони. Во врска со финансирањето на реализацијата на проектните фишеа, Директоратот за проширување на ЕУ (DG ENEST) до Владата на РСМ достави барање за изразување интерес за учество во воспоставувањето на Зелени ленти. Владата ја искажа нејзината посветеност за целосна модернизација на трите

---

³ Comprehensive roadmap for enhancing green lanes, improved customs cooperation and modernisation of border/common crossing points <https://www.transport-community.org/wp-content/uploads/2024/10/Green-Lanes-Comprehensive-Roadmap.pdf>

македонски гранични премини. Царинската управа беше назначена за централно координативно тело за оваа иницијатива, а ќе се формира и Работна група која, ќе се вклучи во директна дискусија со засегнатите страни во врска со овие инвестиции.

Подобрено управување со ризик, со осврт кон ревидирана ЦЕФТА Стратегија за управување со ризик

Со цел подобрување на практиките за управување со ризик, во фаза на усвојување се ЦЕФТА Стратегијата за управување со ризици 2025-2028, Патоказ за имплементација и Акционен план, подготвени од страна на ЦЕФТА Секретаријатот и нејзините страни. Стратегијата предвидува консолидација на работата во од страна на ЦЕФТА страните преку опсежни консултации, билатерални дискусии и технички проценки за да се обезбеди усогласена и ефективна рамка за управување со ризикот.

ЦЕФТА Стратегијата за управување со ризици е дизајнирана со цел унапредување на соработката помеѓу страните, подобрување на селективноста во контролите засновани на анализа и проценка на ризик и примена на напредна технологија со цел создавање поефикасна и побезбедна трговска средина. Заедничките напори на царинските управи на ЦЕФТА страните, ќе обезбеди оваа стратегија да биде основа за континуирано подобрување и прилагодување кон новите ризици.

Стратегијата се базира на клучните подобрувања идентификувани во Сеопфатниот патоказ за подобрување на зелените коридори, подобрена царинска соработка и модернизација на граничните премини и заедничките контролни точки, обезбедувајќи модернизација на процесите за управување со ризик.

Подобра меѓу-агенциска соработка

Во насока на извршување на своите надлежности Царинската управа соработува со Министерството за внатрешни работи - Биро за јавна безбедност, Државниот пазарен инспекторат, Агенцијата за храна и ветеринарство, Управата за јавни приходи и други.

Воведување на заеднички гранични контроли

Гранични премини со Србија

Заедничката контрола со Србија на граничниот премин Табановце Автопат се одвива континуирано и без пречки. На 08.05.2025 година е потпишан нов Договор за заеднички контроли, со кој е предвидено пасошката контрола да се врши со едно застанување. Договорот се применува од почетокот на летната туристичка сезона (јули 2025 година) и евидентно е дека има значително намалување на времето за завршување на пасошките проверки и царински формалности во патничкиот сообраќај во двата правци.

Гранични премини со Албанија

Спроведувањето на Договорот за заеднички гранични премини со Албанија се применува на граничниот премин Кафасан и истиот се одвива непречено, но за забрзување на протокот потребно е подобрување на инфраструктурните услови. Ваквите инфраструктурни зафати од албанска страна се во тек и се реализираат во рамки на регионалниот Проект за олеснување на трговијата и транспортот во Западен Балкан финансиран од Светска Банка, и истите треба да завршат до март 2026 година.

Преговорите за склучување нов договор за заеднички контроли со Албанија се завршени на 18.08.2025 година. Следен чекор е потпишување на усогласениот текст на договорот од двете страни, по што треба да се спроведат процедурите за негова ратификација во парламентите на двете држави.

Новиот договорот ќе овозможи вршење на пасошка контрола со едно застанување на граничниот премин Кафасан/Кафтане.

Гранични премини со Косово

Договорот за заеднички гранични премини и заеднички контроли со Косово е во сила од 08.02.2024 година. На 12 април 2025 година официјално започна неговата примена, со што пасошката контрола при влез и излез се врши со едно застанување. Почетокот на примена на договорот недвосмислено покажува намалување на времето за завршување на пасошки проверки и забрзување на протокот на возила и патници во двата правци. Овој Договор се применува на двата гранични премини со Косово, Блаце/Хани и Елезит и Јажинце/Глобочица.

Усогласено работно време и 24/7 достапност на инспекциски органи на главните гранични премини

Србија

ГП Табановце – усогласено 24/7 работно време на царински органи, инспекциски служби ветеринарна и фитосанитарна служба, и усогласена 12 часа дневна смена на Агенција за храна и ветеринарство со инспекциските служби во Република Србија.

Косово

ГП Блаце- усогласено работно време на инспекциските служби со царинските органи (не се применува 24/7) на македонска страна. На косовска страна инспекциските служби имаат пократко работно време од нашите инспекциски служби, а за жива стока постапуваат по најава во било кое време.

Бугарија

ГП Деве Баир- нема усогласеност на работното време на царинските органи (24/7) и инспекциските служби (од 08-16 часот) на македонска страна. На бугарска страна работно време 24/7 применува само ветеринарната служба.

ГП Ново Село - нема усогласеност на работното време на царинските органи и инспекциските служби. На бугарска страна инспекциските служби функционираат со различно работно време, а поклопување има само со дневната смена на царинскиот орган.

ГП Делчево - нема усогласеност на работното време на царинските органи (24/7) и инспекциските служби. На бугарска страна нема инспекциски служби.

Албанија

ГП Кафасан- нема усогласеност на работното време на царинските органи (24/7) и инспекциските служби. На албанска страна инспекциските служби се меѓусебно усогласени во работно време и со дежурства на повик, но немаат 24/7 работно време, а со царинските органи има поклопување само со дневната смена.

Грција

ГП Богородица – усогласено 24/7 работно време на царинските органи и инспекциските на македонска страна. На грчка страна инспекциските служби се меѓусебно усогласени во работно време со дежурства на повик (нема 24/7 работно време), а со царинските органи има поклопување само со дневната смена.

ГП Мецитлија – нема усогласено работно време на царинските органи (24/7) и инспекциските служби на македонска страна. На грчка страна инспекциските служби функционираат меѓусебно усогласени во работно време, но само на повик без постојано присуство на граница и без усогласеност со 24/7 работно време на царинската служба.

Дигитализација и безхартиена околина преку CEFTA SEED

Со поддршка на ЦЕФТА во тек е имплементацијата на новиот проект за одржување и надградба на SEED системот (Систем за систематска електронска размена на податоци помеѓу ЦЕФТА страните). Главната цел на проектот е да се унапреди олеснувањето на трговијата и економската интеграција преку овозможување редовна и систематска размена на податоци помеѓу ЦЕФТА страните и ЕУ во областа на царината, фитосанитарната контрола и безбедноста на храната, ветеринарни и фармацевтски производи, како и промовирање на безхартиена трговија и зајакнување на безбедноста и сигурноста на трговијата, без попречување на легалните трговски текови. Во рамки на овој проект, како дополнување на претходните активности за заеднички профили на ризик, планирани се активности за размена на информации од извршени контроли и брзи аларми, развој на концепт за проверка на докази за потекло, контрола на готовински средства, размена на податоци од мерење тежина на камионите и ажурирање на базите на податоци.

Започна имплементацијата на потпишаниот Меморандум за размена на електронски податоци со Царинската управа на Црна Гора.

Соработка во однос на заштита на права на интелектуална сопственост

Царинската управа во 2025 година продолжи со ефикасна заштита на правата на интелектуална сопственост, во координирана соработка со надлежните институции (МВР, Јавното обвинителство, носителите на права и други).

Заштита на општеството

Во рамки на својата заштитна мисија, царинските органи вршат контрола на стока што ја преминува државната граница, вклучително и проверка на прехранбените, здравствените и еколошките стандарди. Тие обезбедуваат почитување на правилата за заштита на правата од интелектуална сопственост, го контролираат увозот на прекурсори за дроги, трговијата со културни добра, како и со дива флора и фауна, и спречуваат незаконско внесување и изнесување на готовински средства. Дополнително, царинските органи придонесуваат во борбата против недоволена миграција и сузбивање на организиран криминал, каде што е неопходна тесна и координирана соработка меѓу органите за спроведување на законот. За ефикасно извршување на овие задачи потребни се понапредна размена на податоци, зајакнато управување со ризик во царинското работење, подобрена соработка со други надлежни органи за пазарен надзор, како и со царинските служби на други држави, преку усогласување на нивното работење.

Сузбивање на нелегална трговија и организиран криминал

Врз основа на разузнавачки активности и доставена информација за сомневање за можно криумчарење:

- на 3.2.2025 година на граничниот премин Деве Баир при контрола на патничко возило пријавено за влез во државата, заплени се 140 шишенца со колаген и 5 комплети за озонска терапија, со вкупна вредност од 2.400 евра.
- во период од февруари до крајот на јуни беа зајакнати контролите на возилата на граничниот премин Делчево, што резултираше со 4 случаи на наплата на царински давачки за внесување на автоделови и 4 случаи со мандатни казни. Во еден случај автоделовите беа вратени во странство.
- спроведени се зајакнати контроли на товарни возила, при што беа детектирани повеќе товарни возила за кои не е поседувана лиценца за јавен превоз на стока во меѓународен патен сообраќај.

- спроведени се зајакнати контроли на цистерни за превоз на опасни материи, при што се детектирани неколку цистерни без одобрение за превоз на опасни материи. Цистерните биле сопственост на транспортна компанија која исто така не поседувала одобрение за превоз на опасни материи.
- на 20.01.2025 година на граничниот премин Табановце, при контрола на мобилен тим на патничко возило пријавено за излез од државата, откриени се непријавени цигари.
- на 28.11.2025 година на граничниот премин Ново Село, при контрола на мобилен царински тим на празно товарно возило – ладилник со српски регистарски таблички, во бункер во предниот дел на ладилникот откриени се 4.400 штеки со електронски цигари и 800 штеки со цигари.

Донесена е Стратегија за спречување на нелегално производство, промет и криумчарење на тутун и тутунски производи за период 2025-2027 година и Акционен план за нејзино спроведување.

Царинската управа зеде активно учество и на состанокот за изготвување на Националната стратегија за контрола на мало и лесно оружје (2025-2030), организиран од страна на Министерство за внатрешни работи, а во соработка со SEESAC⁴ (одржан на 23-26 септември 2025 година).

Унапредување на истражувачките и разузнавачки активности

Како резултат на напорите за унапредување на истражувачките и разузнавачки активности и континуираните вложувања за воведување на електронски работни процеси, Царинската управа остварува соработка и со Делегацијата на европската унија. Така, во декември 2025 година, Делегацијата на Европската унија склучи три договори за набавка во рамки на програмата за поддршка на Царинската управа ИПА 2021 – ЕУ против организиран криминал и поддршка на трговијата⁵ која се реализира со директен менаџмент.

Склучените договори се однесуваат на набавка на следната опрема :

- 20 специјални возила за потребите на мобилните тимови и царинските инспектори,
- 5 возила за складирање и транспорт на царински кучиња,
- 1 специјално возило за транспорт на привремено задржани лица,

---

⁴ Клириншка куќа на Југоисточна и Источна Европа за контрола на мало и лесно оружје (South Eastern and Eastern Europe Clearinghouse for the Control of Small Arms and Light Weapons - SEESAC)

⁵ Supply for strengthening institutional and technological capacities to investigate organised and cross-border crime and corruption

- информатички систем (Систем за управување со контролите и истрагите - CIMS)) и хардвер за апликација за управување со царински контроли и истраги,
- разновидна опрема за Секторот за контрола и истраги.

Овие активности имаат за цел зајакнување на институционалните капацитети на Царинската управа во борбата против криумчарење и царински измами.

Системот за управување со контролите и истрагите (CIMS) е интегриран информатички систем во Секторот за контрола и истраги кој треба да ги замени постоечките апликации кои покриваат одредени сегменти од работењето, да покрие процеси кои до сега не се опфатени со сегашните апликации, да обезбеди хармонизација и стандардизација на податоци, интеграција на процеси, следливост на предмети, подобрување на оперативните процедури.

Вредноста на овој проект-донација е 2 милиони евра, финансирани од ЕУ фондови.

Платформи за размена на податоци со други институции

Платформата за интероперабилност

Националната платформа за интероперабилност овозможува безбедна соработка и размена на податоци и документи помеѓу институциите вклучени во спречување и откривање на криминал, перење пари и финансирање тероризам. Размената на податоци се реализира преку веб-сервиси достапни на платформата, што им овозможува на институциите брза и ефикасна меѓусебна комуникација.

Царинската управа активно ја користи платформата во своето работење и преку неа разменува податоци со Министерството за внатрешни работи, Основното јавно обвинителство Скопје, Управата за јавни приходи и другите надлежни институции вклучени во борбата против криминалот.

Финансиски истраги

Во септември 2024 година започна ЕУ-финансираниот ИПА проект LERMS (Law Enforcement Records Management System), со времетраење од 24 месеци. Целта на проектот е воспоставување ИТ систем за управување и следење на случаи поврзани со организиран криминал, корупција и тероризам, како и обезбедување аналитички функционалности и статистички извештаи. Во проектот учествуваат МВР, Јавното обвинителство, Управата за финансиска полиција, Управата за финансиско разузнавање, Агенцијата за управување со одземен имот и Царинската управа.

Изготвен е детален дизајн и план за развој на системот, дефинирана е структурата на податоци и воспоставена е техничка поврзаност помеѓу LERMS, новиот систем за управување со ризик на Царинската управа и Националната платформа за

интероперабилност. Реализирани се активности за развој на веб-сервиси и посредничко софтверско решение, со што е овозможена компатибилност и успешна размена на податоци помеѓу различни системи.

Во декември 2025 година беше воведена енкрипција на личните податоци и воспоставена автоматизирана дневна размена на податоци, а тестирањето на функционалностите на системот е планирано за јануари 2026 година.

Во 2025 година Службата за финансиски истраги покрена 15 финансиски истраги против 19 физички лица и 9 правни лица. За споредба, во 2024 година се спроведени 5 финансиски истражувања, против 5 физички лица и 2 правни лица.

Службата за финансиски истраги учествува и во работата на Институционалната мрежа за заштита на финансиските интереси на Европската Унија во Република Северна Македонија (АФКОС мрежа).

Во 2025 година вработени од Службата за финансиски истраги учествуваа на повеќе обуки, работилници и состаноци организирани од ОБСЕ, Канцеларијата на Обединетите Нации за борба против дрога и криминал (UNODC), Центарот за безедносна соработка (RACVIAC), Меѓународната програма за обука за кривични истраги (ICITAP), СЗО и други меѓународни партнери. Активностите беа насочени кон зајакнување на финансиските истраги, меѓагенциската и прекуграничната соработка, борбата против перење пари и финансирање тероризам, контрола на огнено оружје, акцизни производи, крипто-средства, како и спречување на нелегална трговија со опасни материи.

Преку учеството во овие настани се унапредија стручните капацитети, координацијата со домашни и меѓународни институции и примената на меѓународните стандарди во областа на финансиските истраги.

Претставници од Службата за финансиски истраги учествуваа во Работната група за изготвување на **Нова Стратегија за борба против перење пари и финансирање тероризам (2025-2028)**, подготвена во организација на Управата за финансиско разузнавање, со техничка и административна помош на Канцеларијата на Советот на Европа во Република Северна Македонија. Стратегијата заедно со Акциониот план за нејзино спроведување е доставена на усвојување од Владата на РСМ.

Владата на Република Северна Македонија го усвои Извештајот за национална проценка на ризикот од перење пари, финансирање на тероризам, финансирање на оружје за масовно уништување, во чија изработка активно учество зедоа претставници на Царинската управа.

Службата за финансиски истраги активно учествуваше и во работата на Работната група за изготвување на Стратегијата за јакнење на капацитетите за водење на финансиски истраги и конфискација на имот за периодот 2025-2028 (со Акциски план), која е усвоена од Владата на Република Северна Македонија во јуни 2025 година.

Согласно препораките на Комитетот MONEYVAL⁶, од Извештајот за Република Северна Македонија, каде се напоменува дека „Република Северна Македонија работи со системот за декларирање на државната граница за готовина, чекови и монетарно злато што не ги опфаќа сите инструменти за договарање на доносител“, направена е измена на Законот за девизното работење во февруари 2025 година. Со донесените измени се врши усогласување со Законот за Царинска управа и Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, со цел да се опфати поголемиот број на инструменти за договарање на доносител и средства за плаќање што можат да се опфатат со терминот „физички преносливи средства“ во однос на терминот „чекови“.

Гранична меѓуагенциска единица

Граничната меѓуагенциска единица (ГМЕ), формирана со поддршка на Канцеларијата на Обединетите Нации за борба против дрога и криминал (UNODC) и во соработка со Светската царинска организација и Интерпол, работи според стандарди и принципи на селекција на патници, багаж и карго на аеродромите во нашата земја, со цел сузбивање на криумчарење на дрога, тероризам, нелегална миграција и останати облици на организиран криминал.

По финализирањето на активностите од првата фаза од проектот (2020 – 2023 година), спроведени се подготовки за втората фаза, која започна на 1 април 2024 година. Оваа фаза го опфаќа и Меѓународниот Аеродром Охрид, а предвидено е да трае до 31.12.2027 година. Втората фаза предвидува изградба и модернизација на овој аеродромот, а според проектот определена е канцеларија за ГМЕ која ќе работи на овој аеродром. Градежните работи се во тек а ќе следи опремување на канцеларијата со мебел, технички средства и алат, донација од UNODC.

На Аеродромот Св Петар и Павле во Охрид, ГМЕ ќе ги следи активностите преку анализа на податоците за патниците, а исто така според претходни зададени критериуми врши анализа и селекција на потенцијални патници прекршители на закон.

Спроведена е обука на царинските службеници на овој аеродром, за зајакнување на капацитетите на царинските службеници за читање на снимки – слики од контрола со рентген.

Со отпочнување на втората фаза од проектот, се заокружува и зголемува бројот на земји учеснички во проектот во регионот на Југоисточна Европа каде покрај досегашните три земји Македонија, Србија и Босна и Херцеговина, се приклучуваат и Црна Гора, Албанија и Косово.

---

⁶ Комитет на експерти за евалуација на мерки за борба против перење на пари и сузбивање на тероризам (Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism) – постојано мониторинг тело на Советот на Европа

Во втората фаза ќе се опфатат меѓународните аеродроми Скопје и Охрид, Белград и Ниш, Сараево, Подгорица и Тиват, Тирана и Кукс, како и аеродромот во Приштина.

Службениците од Граничната меѓуагенциска единица во текот на 2025 година учествуваа во повеќе оперативни акции, обуки и регионални активности насочени кон зајакнување на контролите на аеродромите, борбата против дрога, нелегална миграција и трговија со луѓе. Активностите вклучуваа акциски контроли и ЕМПАСТ акциски денови на аеродроми, учество во оперативна акција ЕСКОРТ под водство на МВР, студиски и менторски посети на аеродроми во регионот, како и специјализирани обуки и регионални работилници за техники на пресретнување на патници и напредна употреба на API⁷ /PNR⁸ податоци.

Дополнително, единицата учествуваше на регионални координативни состаноци и управувачки комитети во рамки на програмите на Обединетите нации за контрола на патници и карго во Југоисточна Европа, како и во обуки за новоформирани аеродромски единици во регионот.

При спроведување на своите работни задачи службениците од Граничната меѓуагенциска единица беа ангажирани во повеќе активности на Аеродромот во Скопје:

- 8 случаи на криумчарење цигари на излез
- 2 случаи на криумчарење парфеми
- 4 случаи на нелегална миграција
- 3 депортации заради кршење прописи за престој
- заплена на 1.711 грама златен накит
- заплена на 15.800 евра
- 14 кг златен и сребрен прав, скапоцени камења
- 2 случаи Ролекс часовници
- Криумчарење цигари на излез 1 случај

Во 2025 година постапено е по 2.570 информации – дописи од– APP/PNR единица при МВР.

Координирани акции за сузбивање на сива економија

Царинската управа, во соработка со МВР, извршува контроли на патнички моторни возила ставени во постапка на привремен увоз со целосно ослободување од увозни давачки. Во првиот квартал на 2025 година, пет возила беа привремено одземени заради постапување спротивно на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон, а против сопствениците се поднесени барања за поведување прекршочна постапка.

Во јуни, во координирана акција со МВР, Царинската управа изврши претрес поради сомнение за недозволена трговија со цигари, што резултирало со кривична пријава.

---

⁷ Advanced passenger information - податоци за патник качен на авион

⁸ Passenger name record - податоци за резервација и купување на авио билети на кои се врши анализа

Во јули, по налог на Јавен обвинител и барање на МВР, Одделението за истраги учествуваше во претрес на правно лице за недозволена трговија со мобилни телефони, при што беше поднесена кривична пријава.

Во декември, заедно со Бирото за јавна безбедност и Агенцијата за пошти, Царинската управа изврши контроли на поштенски оператори, при што е поднесена кривична пријава за пронајдена стока без платени царински давачки.

Учество во заеднички активности на царинските истражни служби

Состаноци

- Состанок на Работната група за проектот Хермес (се однесува на откривање на нелегална трговија со оружје, делови за оружје и муниција во поштенски пратки), одржан на 23.01.2025 година во седиштето на UNODC во Скопје
- Подготвителен состанок за запознавање со планираните активности и целите што треба да се реализираат во рамки на операцијата PANDORA X, организиран од Европол, одржан on-line на 24.09.2025 година
- Подготвителен состанок за запознавање со планираните активности и целите што треба да се реализираат во рамки на операцијата DEMETER XI, организиран од Светската царинска организација и РИЛО⁹, одржан on-line во период 9- 11.09.2025 година
- Оперативен состанок меѓу претставници на Царинската управа на Република Северна Македонија и Царинската управа на Република Србија, организиран од СЕЛЕК¹⁰, на тема соработка и размена на информации во врска со сомневања за можни царински измами со акцизни производи, одржан на 10.09.2025 година
- Оперативен состанок меѓу претставници на Царинската управа на Република Северна Македонија и царинската администрација на Република Турција, организиран од СЕЛЕК на тема размена на информации во врска со повеќе откриени случаи на криумчарење наркотични средства, одржан од 15-16.09.2025 година во Охрид
- Работна средба меѓу делегации на Република Северна Македонија и Република Албанија, на тема ревизија на билатералниот Договор за Заеднички контакт центар со Република Албанија, организирана од канцелариите на ОБСЕ¹¹ во Скопје и Тирана и одржана во Охрид во период од 30.09.-02.10.2025 година
- Предоперативен состанок за операцијата NELSON, фокусирана на илегален трансфер на пари преку границите на земјите од Југоисточна Европа, одржан на 11.11.2025 година во

---

⁹ Регионална разузнавачка канцеларија за врски (Regional Intelligence Liaison Offices)

¹⁰ Центар за спроведување на законот во Југоисточна Европа (Southeast European Law Enforcement Center - SELEC)

¹¹ Организација за безбедност и соработка на Европа (Organization for Security and Co-operation in Europe-OSCE)

Букурешт, Романија, во организација на СЕЛЕК и во соработка со HM Revenue & Customs и National Crime Agency на Велика Британија

- Единаесетти состанок на Работната група за безбедност во контејнерскиот транспорт при SELEC, одржан на 6.11.2025 во Букурешт, Романија

Работилници

- Две работилници во врска со примената на новиот Закон за конфискација на имот во граѓанска постапка, во организација на Канцеларијата на советот на Европа во РСМ, на кои предавачи беа двајца експерти на Советот на Европа (работилниците беа реализирани период од 29 - 30 јануари 2025 година и од 24 - 25 февруари 2025 година)
- Работилница за идентификација на производи за кои постои основано сомневање дека повредуваат права од интелектуална сопственост, одржана во Царинската управа на 26 март 2025 година
- Пред-оперативна Работилница за операцијата STOP 4, одржана во период 26- 27 февруари 2025 година (on line)
- Национален тренинг курс од областа на борбата против тероризмот-спречување, одржан од 9-13 јуни 2025 година во Скопје, во просториите на Центарот за обука на Министерството за внатрешни работи, во организација на Агенцијата за обуки за спроведување на законот на Европската Унија-ЦЕПОЛ, во рамки на втората фаза од регионалниот ИПА проект „Партнерство против криминалот и тероризмот-фаза 2“
- Обука „ЕМРАСТ (Европска мултидисциплинарна платформа против закани) циклус 2026-2029“, организирана од Агенцијата за обуки за спроведување на законот на Европската Унија-ЦЕПОЛ, на тема Подигнување на свесноста за ЕМРАСТ циклусот, за периодот 2026-2029 година и приоритетите за борба против криминал на ЕУ, како и јакнење на знаењето, улогите и обврските на учесниците (одржана on line на 26 јуни 2025 година)
- Обука на тема **Заштита на културното наследство**, организирана од страна на италијанските карабињери во рамки на твининг проектот „Зајакнување на институционалните капацитети во справувањето со кривични дела против културното наследство и животната средина“ (ИПА 2021), одржана во Скопје во период од 15-26 септември 2025 година
- Онлајн работилница PANDORA X Cyber Patrol, во рамки на меѓународната операција PANDORA X, фокусирана на борба против нелегална трговија и криумчарење на културни добра, одржана во период од 27-31 октомври 2025 година
- Обука на тема „Идентификација на ризици со користење на ИТ технологија заснована на вештачка интелигенција“, организирана од Амбасадата на Република Чешка, одржана во Скопје, во Центарот за обуки на Министерството за внатрешни работи, на 9 октомври 2025 година
- Работилница на Национална комисија за мало и лесно оружје (НКМЛО) за изработка на нова Национална стратегија за мало и лесно оружје и Акциски план за 2026-2030 година и за изработка на годишен извештај, одржана на 18 ноември 2025 година

Конференции, конгреси, симпозиуми

- Учество на пред-оперативен состанок за операцијата STINGRAY (фокусирана на нелегална трговија со нуклеарни и други радиоактивни материјали), организиран од Светската царинска организација (Брисел, во период 13-16 мај 2025 година), со учество на претставници на царинските администрации од земјите учеснички во операцијата, Interpol, Меѓународната агенција за атомска енергија, Гранични сили на Обединетото Кралство, RILO Источна и Централна Европа.

Проверка на документи во рамки на взаемна административна помош по царински прашања

Одделението за истраги во 2025 година испрати 416 барања до странските царински органи за верификација на докази за потекло издадени од нивна страна. Добиени се 350 одговори, од кои 113 (32.3 %) се негативни, а 55 (15.7 %) се одговори за лажни докази за потекло.

Во врска со дополнителната верификација на докази за потекло издадени од македонски царински органи што се врши по испратени барања од странски царински органи, во текот на 2025 година во Одделението за истраги се пристигнати 72 барања. Во истиот период за 59 барања се испратени одговори до странските царински органи со резултатот од извршената проверка.

Врз основа на административна соработка со странски царински служби, во 2025 година Одделението за истраги прими 17 барања за административна помош, по кои изврши дополнителна проверка на документи приложени кон извозни и транзитни декларации и врз основа на истите не се констатирани неправилности.

Одделението за истраги врши дополнителна проверка на вредност во фактури приложени при увоз во нашата земја, за што во текот на 2025 година кон странските царински органи се испратени 70 барања. Во истиот период добиени се 55 одговори од кои кај 11 одговори се констатирани неправилности.

Контрола на трговски друштва

Во 2025 година се спроведени вкупно 212 контроли и тоа:

- 121 контрола на трговски друштва, со 62 наоди за неправилности. Утврдени се избегнати давачки во вкупен износ од околу 73.94 милиони денари.
- 64 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво или корисници на обележани минерални масла. Произлегоа 22 наоди за утврдени неправилности.

- 9 контроли на одобренеја на иматели на акцизни дозволи, одобренеја и на трговци на големо и мало со минерални масла, со 4 наоди за неправилности. Утврдени се избегнати давачки во вкупен износ од околу 0.19 милиони денари.
- 18 комбинирани контроли (надворешна и царинска контрола), со 1 наод за утврдени неправилности. Утврдени се избегнати давачки во вкупен износ од околу 1.22 милиони денари.

Споредено со 2024 година кога беа спроведени вкупно 195 контроли на трговски друштва, при што беа утврдени избегнати давачки во вкупен износ од околу 36.38 милиони денари, има зголемување на бројот на контролите за 8,72 % и зголемен износ на утврдени избегнати давачки од 107,12 %.

Посебни истражни мерки

Секторот за посебни истражни мерки е сектор во развој, во тек е функционална анализа на Царинската управа со која треба да се дефинираат надлежностите на секторот во целост. Со започнување со работа на системот SEICO и со имплементација на функционалната анализа, секторот целосно ќе биде оперативен.

Сектор за посебни истражни мерки-подготовки за оперативно работење:

- Одржани состаноци со Оперативно-техничката Агенција (ОТА) и Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации (ДБКИ), јануари 2025 г.
- Соопштени мерките за исполнување на минималните услови за безбедносна акредитација на комуникациско-информацискиот систем „Систем за издавање електронски судски наредби SEICO“, сопственост на Оперативно-техничката агенција (ОТА), февруари 2025 г.
- Учество на обука за креирање на забранети зони за летање на воздухоплови без екипаж, организиран од Агенција за цивилно воздухопловство во април 2025 г.
- Учество на работилница за примена на посебни истражни мерки во случаи на кривични дела поврзани со огнено оружје, најдобри практики, предизвици и научени лекции, во мај во Тирана (Албанија)
- Донесено Упатство за физичка безбедност во Секторот за посебни истражни мерки, мај 2025 г.
- Донесено Упатство за работа на системот за видео надзор во Секторот за посебни истражни мерки, мај 2025 г.
- Поставена, инсталирана и тестирана целокупната опрема во сопственост на Оперативно-техничката Агенција (ОТА) во јуни 2025 г.
- Учество на настан на тема „Поддршка и поттикнување на користењето на воспоставениот акредитиран систем за пренос на класифицирани информации: Предности, можности и предизвици“, во организација на ОТА и со поддршка на

ДЦАФ-Женевскиот центар за управување со безбедносниот сектор, јуни 2025 во Скопје -

- Изготвен Акциски план со утврдени активности и рокови за спроведување на истиот, кои произлегоа од настанот на тема: “Поддршка и поттикнување на користењето на воспоставениот акредитиран систем за пренос на класифицирани информации: Предности, можности и предизвици”, јуни 2025 г
- По извршените проверки и дадените насоки од страна на ДБКИ, констатирано е дека просториите во Секторот за посебни истражни мерки ги исполнуваат минималните услови за безбедносна акредитација на комуникациско-информацискиот систем „Систем за издавање електронски судски наредби SEICO“, сопственост на Оперативно-техничката агенција (ОТА), јуни 2025 г.
- Добиена согласност-акредитација за користење на системот од страна на Оперативно техничката агенција. Со тоа Царинската управа официјално има согласност за ставање во функција на системот за електронско издавање на судски наредби за спроведување на посебна истражна мерка – следење и снимање на телефонските и други електронски комуникации и ракување со класифицирани информации по електронски пат, јули 2025 г.
- Согласно Акцискиот план, Оперативно техничката агенција организираше практична обука на вработените во Секторот за посебни истражни мерки за користење на системот SEICO, ноември 2025 г.

Во наредниот период од Оперативно техничката агенција се чека официјален допис/потврда дека и обвинителството и судовите се подготвени за користење на системот, со што и практично ќе почне со работа системот за електронско издавање на судски наредби за спроведување на посебна истражна мерка – следење и снимање на телефонските и други електронски комуникации и ракување со класифицирани информации по електронски пат.

Контрола на иматели на одобренија

Службите за надзор на иматели на одобренија (на ниво на секоја царинарница) вршат проверка на исполнувањето на пропишаните услови за поседување на одобренија за поедноставени постапки еднаш на 2 години.

Во 2025 година спроведени се вкупно **127 документарни контроли**:

- СНИО Битола - **10 документарни контроли** за поедноставени постапки за локално царинење увоз или извоз, со откриени мали неправилности во 3 случаи
- СНИО Штип – без контроли за поедноставени постапки за локално царинење увоз или извоз, со спроведени 76 документарни контроли на одобренија за постапки со економски ефект, иматели на одобренија за ППЧ, без констатирани неправилности.
- СНИО Скопје - **29 документарни контроли на одобренија за поедноставени постапки**, за преиспитување на одобренија за поедноставени постапки

Констатирани се неправилности во поглед на неусогласеност на одобренјата во хартија и модулот МЕОС, како и во поглед на застапувани правни субјекти за кои е одобрена поедноставена постапка, а за истите имателите не ја користат и со нивна согласност се изготвени предлози за измена на одобренја.

- СНИО Куманово - 4 документарни контроли на одобренја за поедноставена постапка без неправилности
- СНИО Гевгелија - без контроли за поедноставени постапки за локално царинење увоз или извоз, со спроведени 8 документарни контроли на одобренја за постапки со економски ефект, увоз за облагородување и иматели на одобренја за ППЧ.

Според процедурата за вршење на теренски контроли на иматели на одобренја, службите СНИО спроведоа вкупно 297 теренски контроли (284 плански и 13 вонредни) на иматели на одобренја:

- СНИО Скопје - 101 редовни и 3 вонредни теренски контроли на одобренја за постапки со економски ефект и иматели на одобренја за ППЧ
Како резултат од спроведените контроли за непочитување на обврски на иматели на одобренја и постапување спротивно на царинските прописи изготвени се 215 записници за царински прекршок за 27 правни лица.
- СНИО Битола - 55 теренски контроли (42 плански контроли и 3 вонредни контроли на одобренја за постапки со економски ефект и 10 плански контроли за поедноставени постапки за локално царинење увоз или извоз), со откриени неправилности во 44 случаи (во 41 случај неправилности откриени кај одобренја со економски ефект, а во 3 случаи неправилности констатирани кај одобренјата за поедноставени постапки за локално царинење за увоз или извоз)
10-те контроли за поедноставени постапки за локално царинење за увоз и извоз се спроведени и како документарни и како теренски.
- СНИО Штип – 90 теренски контроли на одобренја за постапки со економски ефект, иматели на одобренја за ППЧ (3 вонредна и 87 плански контроли)
Откриени неправилности во 5 случаи.
- СНИО Гевгелија – 32 теренски контроли (28 плански и 4 вонредни) на одобренја за постапки со економски ефект, иматели на одобренја за УО,ЦС,ПТТ
Откриени неправилности во 5 случаи.
- СНИО Куманово – 16 теренски контроли (16 плански) на иматели на одобренја за увоз за облагородување, царинско складирање и поедноставени постапки, без откриени неправилности

Теренски контроли на иматели на одобренија-извршени од Служби за надзор на иматели на одобренија во 2025 година

СНИО	Број на извршени теренски контроли			Вид на одобренија за поедноставени постапки за кои е извршена теренска контрола (УО, ИО, ЦС, ППЧ, ПП, ПТТ)	Број на случаи во кои се констатирани нередовности	Дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг/анџиза		Враќање на повеќе пресметан царински долг/анџиза		Број на случаи на иницирана дополнителна проверка и верификација на веродостојноста на документи	Број на случаи на иницирана прекршочна постапка
	Иницијални контроли	Возвредни контроли	Плански контроли			Број на случаи	Износ (ден)	Број на случаи	Износ (ден)		
Снио Скопје	121	3	101	УО, ИО, ЦС, ППЧ, ПТТ	0	7	815.058,00	0	0	1	215
СНИО Куманово	1	0	16	УО, ЦС, ПП	0	0	0	0	0	0	0
СНИО Штип	20	3	87	УО, ИО, ЦС, ППЧ, ПТТ	5	0	0	0	0	0	5
СНИО Битола	3	3	52	ЦС, ПТТ, УО, ЛП	44	7	643.144,00	0	0	0	0
СНИО Гевгелија	8	4	28	УО, ЦС, ПТТ	5	0	0	0	0	0	0
Вкупно:	153	13	284		54	14	1.458.202,00	0	0	1	220

УО-Увоз за облагородување, ИО-Извоз за облагородување, ЦС-Царинско складирање, ППЧ-Привремено чување, ПП-поедноставени постапки, ПТТ-Повластен тарифен третман крајна употреба, СНИО-Служба за надзор на иматели на одобренија

Контроли на декларации во поедноставени постапки 2025 година	Извршени контроли	Утврдени неправилности
Царинарница Битола-вкупно	319	21
Царинска испостава Битола	68	2
Царинска испостава Прилеп	96	2
Царинска испостава Охрид	62	5
Царинска испостава Струга	93	12
Царинарница Штип-вкупно	273	0
Царинска испостава Велес	98	0
Царинска испостава Штип	162	0
Царинска испостава Делчево	13	0
Царинарница Гевгелија-вкупно	530	1
Царинска испостава Струмица	44	0
Царинска испостава Гевгелија	19	0
Царинска испостава Кавадарци	467	1
Царинарница Скопје-вкупно	2275	55
Царинска испостава Скопје 1	456	39
Царинска испостава Скопје 2	983	2
Царинска испостава Скопје 3	62	0
Царинска испостава Скопје 4	266	13
Царинска испостава Аеродром	92	0
Царинска испостава Тетово	29	1
Царинска испостава Слободна зона	387	0
Царинарница Куманово-вкупно	102	0
Царинска испостава Табановце-Автопат	0	0
Царинска испостава Куманово	102	0
Вкупно (сите царинарници)	3499	77

Документарна и физичка контрола при царинење

Во 2025 година, контрола при извоз и увоз е спроведена на 23,12% од царинските декларации. При извршената контрола неправилности се утврдени кај 23,07% од контролираните царински декларации:

- документарна контрола при извоз и увоз била спроведена на 9,53 % од царинските декларации. Со извршената контрола неправилности се утврдени кај 1,67 % од контролираните царински декларации.
- физичка контрола при извоз и увоз била спроведена на 13,58 % од царинските декларации. Со извршената контрола неправилности се утврдени кај 38,1% од контролираните царински декларации.

Извршени контроли во патнички промет

Во 2025 година извршени се вкупно 47.195 контроли во патнички промет.

Контролирани се вкупно 8.159 патници, 25.094 патнички возила, 2.257 автобуси, 11.390 камиони, 150 авиони, 143 возови, 2 брода.

Во 2025 година од вкупно спроведените 47.195 контроли, утврдени се неправилности во 2.042 случаи (4,33% од вкупно спроведените контроли). Споредбено со контролите во минатата 2024 година, вкупниот број на утврдени неправилности е зголемен за 85,13%.

Вид на утврдени неправилности во патнички промет		
	2024	2025
Записници за девизни прекршоци	23	31
Записници за царински прекршоци	325	442
Кривични пријави	33	67
Записници за повреда на права од интелектуална сопственост	46	48
Мандатни казни	676	1452
Изјава за откажување во корист на државата	/	2

Годишен извештај за работата на Царинската управа во 2025 година

Во 2025 година се регистрирани 413 случаи на заплена на разна стока (410 случаи во 2024 година)

Поголеми реализирани случаи на заплена	2025		2024	
	Вкупно случаи	Вкупна количина	Вкупно случаи	Вкупна количина
Дрога и психотропни супстанции (kg)	9	318,48	5	41,26
Фалсификати (парчиња)	48	36.726	45	66.337
Цигари (парчиња)	40	1.311.079	54	300.495
Други тутунски добра (kg)	14	314	11	1.356
Алкохол (литри)	4	71	4	142,5
Девизи	26	318.985 ЕУР	25	173.125 ЕУР 185.000 НОК 24.800 УСД 4.000 ШФ
Злато (kg и парчиња)	10	3,773 кг 20 па	11	6,693 кг 30 па
Лекови (парчиња и kg)	21	9.966 па	9	13.306 па 1.695 кг
Суплементи (парчиња и kg)	9	3.347 па	9	4.399 па 10.604 кг

Одделение за оперативни работи (мобилни царински тимови)

Детален приказ на заплени - Одделение за оперативни работи		
Период	2024 година	2025 година
Прекршок (царински и акцизен)	119	147
Кривично дело	18	28
Девизен прекршок	12	14
Интелектуална сопственост	40	39
Издавање на мандатен платен налог	4	43
ВКУПНО ЗАПЛЕНИ	193	271

Во Службата за мобилни тимови од декември 2025 година се ангажирани две дополнителни кучиња за детекција, донирани од Царинската служба на Кореја.

Пред нивното пристигнување, договорено во рамки на билатерална помош и соработка, претходеше оценска мисија спроведена од инструктори од Центарот за обука на кучиња за детекција при Царинската служба на Кореја во поглед на исполнетост на стандардите за неа и чување на царински кучиња за детекција, секојдневни активности за контрола со помош на кучиња, односот помеѓу водичите на кучиња и царинските кучиња со јакнење на доверба, секојдневни вежби за кондициона способност за детектирање, одмор, стандарди и услови за транспорт, исхрана, неа и надзор од страна на ветеринарна служба. Добиената позитивна оценка беше предуслов за предавање на кучињата.

Уште во првиот месец по вклучувањето на двете нови кучиња во мобилните тимови, зајакнатите капацитети резултираа со успешна акција при која беше откриено и заплнето поголемо количество кокаин, со помош на едно од донираните кучиња од Кореја

Позначајни заплени

- 188.363 грама опојна дрога марихуана заплнета од мобилен тим во соработка со царински службеници на граничниот премин Богородица, во товарно моторно возило со македонски регистарски ознаки со кое се превезувала отпадна хартија од Косово за Турција;
- 17.940 грама сребрен накит и 180 парчиња парфеме од по 100 милилитри, со вкупна вредност од 1.179.789,42 денари, откриени на граничниот премин Богородица, во патничко моторно возило со косовски регистарски ознаки.
- 50 кутии лекови-шишенца Gemtu 1000 mg, 30 кутии со стероиди таблети Danamax Methandrostanolone 10 mg, 145 пакувања стероиди во ампули Decamax D200 200mg, ампули Equimax B200 200 mg, ампули Testomax E250 250 mg, ампули Testomax C200 200 mg, ампули Primomax P100 100 mg и 19 таблети Andromax Oxymetholone 25 mg, со вкупна вредност од 675.662 денари, откриени на граничниот премин Деве Баир, во товарно моторно возило со косовски регистарски ознаки натоварено со панели и лим превезувани од Турција за Косово;
- 16 женски брендиран чанти со вкупна вредност од 2.220.768 денари, пронајдени кај македонски државјанин кој допатувал од Франција на Аеродромот Скопје.
- Одземени патничко моторно возило Ауди 5 и автобус NEOPLAN Cityliner во два посебни случаи на ГП Табановце и ГП Деве Баир заради пронајдени специјално направени бункери за криумчарење на стоки;
- Во девет одделни случаи заплени се поголеми количини златен и сребрен накит, златни и сребрени монети, како и индустриско злато и сребро:
  - 200 грама златен накит и вкупна вредност од 600.000 денари откриени на граничниот премин Табановце – Автопат во личниот багаж на шведски државјанин,

- 5.392,7 гр. сребрен накит и 1.000 гр. сребрени шипки во вкупна вредност од 386.517 денари пронајдени при детална контрола на товарно моторно возило со македонски регистарски таблички на ГП Богородица,
- 1.711,1 гр. златен накит во вкупна вредност од 29.583.747 денари пронајдени при контрола на куфер на патник на Аеродром Скопје.
- 5 златни монети, 10 парчиња индустриско злато, 7 сребрени монети и 1 парче индустриско сребро во вкупна вредност од 1.758.771 денари откриени при контрола на патничко моторно возило со странски регистарски таблички, пријавено за влез во државата на ГП Пелинце,
- 3.442 гр. сребрен накит во вкупна вредност од 317.525 денари пронајдени при контрола на патничко моторно возило со македонски регистарски таблички, пријавено за влез во државата на ГП Богородица,
- 589 гр. златни монети и накит во вкупна вредност од 3.467.384 денари откриени при редовна контрола на автобус на ГП Деве Баир.,
- 308 грама златен накит со вкупна вредност од 1.846.389 денари, пронајдени при контрола на личен багаж и личен претрес на два патника во автобус на турска компанија на ГП Богородица,
- 5 парчиња златни белегзии со вкупна вредност од 346.049 денари пронајдени при контрола на личен багаж на патник на ГП Стење,
- 584 грама златен накит со вкупна вредност од 3.144.230 денари, откриени при контрола на патничко моторно возило со странски регистарски таблички, пријавено за влез во државата на ГП Јажинце,
- 11 златни монети во вкупна вредност од 417.662,00 денари, откриени при контрола на патник во автобус на влез на ГП Богородица,

Останато:

- 23.000 кг. Diocetyl Terephthalate (хемикалија која се користи во процесот на изработка на кабли), во вкупна вредност од 26.588 евра при рутинска контрола на товарно моторно возило на ГП Деве Баир, .
- 5.360 парчиња материјали за тетовирање, откриени во возило со македонски регистарски таблички во ЦИ Гевгелија,
- 322 шишиња инсектициди CORAGEN 20 SCI со вкупна вредност од 987.595.00 денари, при детална контрола на патничко моторно возило на ГП Меџитлија,
- 78 килограми тутун за пушење со наргиле, со вредност од 302.640,00 денари, пронајдени во патничко моторно возило при контрола на ГП Блаце,
- 5.472 парчиња лекови во вкупна вредност од 902.572,00 денари,
- 171 штеки цигари без акцизни маркички, со вредност од 230.850,00 денари, откриени во внатрешноста на државата.

Истражни контроли

Во повеќе контроли инспектори од Одделението за истраги при Царинската управа открија серија случаи на царинска измама, погрешно тарифирање и непријавен увоз со намера за избегнување давачки во вкупни износи од неколку милиони денари, за што се поднесени кривични пријави. На граничните премини беа запленети големи количества тутун за наргиле, фотоопрема, индустриски алати, часовници со сомнеж за повреда на интелектуална сопственост, парфеме, лекови, пиротехника, цигари и електронски цигари, како и 129 килограми марихуана.

Спречување на недозволен влез/излез на илегални мигранти

Во 2025 година откриени се **37 илегални мигранти** на влез во земјата и во внатрешноста, во **8 случаи**.

Во минатата 2024 година биле откриени 66 мигранти, во 12 случаи.

Поднесени кривични пријави

Во 2025 година поднесени се вкупно **213 кривични пријави**, против **443 физички лица** и **160 правни лица**, за:

- Фалсификување исправа - 85 кривични пријави против 87 физички лица и 26 правни лица;
- Криумчарење - 40 кривични пријави, против 58 физички лица и 7 правни лица;
- Царинска измама - 39 кривични пријави, против 81 физички лица и 61 правни лица;
- Неовластено изработување, држење, посредување и тргување со оружје или распрскувачки материи - 7 кривични пријави против 8 физички лица;
- Неовластено производство и промет со наркотици - 7 кривични пријави, против 8 физички лица;
- Вршење јавен превоз без поседување лиценца – 3 кривични пријави, против 3 физички лица и 2 правни лица;
- Избегнување на плаќање акциза - 1 кривична пријава, против 1 физичко лице;
- Злоупотреба на службена положба и овластување, Употреба на исправа со невестинита содржина, „Несовесно работење во службата“, „Царинска измама“, „Фалсификување службена исправа“ - 31 кривични пријави, против 197 физички лица и 64 правни лица;

За споредба, во минатата 2024 година беа поднесени 91 кривични пријави, против 124 физички и 47 правни лица.

Прекршочни постапки

Изречени и наплатени прекршочни платни налози (по царинарници) во 2025 година

Царинарница	Записници во царински прекршок	Износ на прекршочни платни налози за физички лица (во евра)	Прекршочни платни налози за физички лица	Физички лица за кои е изречен прекршочен платен налог	Износ на прекршочни платни налози за правни лица (во евра)	Прекршочни платни налози за правни лица	Правни лица за кои е изречен прекршочен платен налог	Износ на прекршочни платни налози за одговорни лица (во евра)	Прекршочни платни налози за одговорни лица	Одговорни лица за кои е изречен прекршочен платен налог	Вкупен износ на изречени прекршочни платни налози (во евра)
Царинарница Скопје	845	20.005,00	418	418	146.715,00	427	217	40.550,00	417	217	207.270,00
Царинарница Битола	350	10.248,63	278	239	16.776,00	72	72	4.543,00	72	72	31.567,63
Царинарница Штип	863	39.755,00	354	354	47.750,00	509	509	15.675,00	509	509	103.180,00
Царинарница Куманово	102	4.945,00	24	24	13.365,00	78	78	4.360,00	78	78	22.670,00
Царинарница Гевгелија	918	6.970,00	121	121	66.880,00	797	797	20.500,00	797	797	94.350,00
Вкупно	3.078	81.923,63	1.195	1.156	291.486,00	1.883	1.673	85.628,00	1.873	1.673	459.037,63
Царинарница	Наплатени прекршочни платни налози	Износ на наплатени платни налози за физички лица (во евра)	Платени прекршочни платни налози за физички лица	Физички лица кои платиле прекршочен платен налог	Износ на наплатени платни налози за правни лица (во евра)	Платени прекршочни платни налози за правни лица	Правни лица кои платиле прекршочен платен налог	Износ на наплатени платни налози за одговорни лица (во евра)	Платени прекршочни платни налози за одговорни лица	Одговорни лица кои платиле прекршочен платен налог	Вкупен износ на наплатени платни налози (во евра)
Царинарница Скопје	843	12.640,00	407	407	40.210,00	218	165	14.420,00	218	177	67.270,00
Царинарница Битола	384	9.268,63	266	219	13.225,00	59	59	3.612,00	59	59	26.105,63
Царинарница Штип	1.286	19.721,00	350	350	22.875,00	468	468	7.685,00	468	468	50.281,00
Царинарница Куманово	192	2.480,00	24	24	6.700,00	90	90	2.163,00	78	78	11.343,00
Царинарница Гевгелија	1.715	3.485,00	121	121	33.490,00	797	797	10.265,00	797	797	47.240,00
Вкупно	4.420	47.594,63	1.168	1.121	116.500,00	1.632	1.579	38.145,00	1.620	1.579	202.239,63
Царинарница	Барања за прекршочна постапка за непочитување на рок за плаќање	Физички лица за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка	Правни лица за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка	Одговорни лица за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка							
Царинарница Скопје	253	76	177	177							
Царинарница Битола	22	12	10	10							
Царинарница Штип	45	4	41	41							
Царинарница Куманово	0	0	0	0							
Царинарница Гевгелија	0	0	0	0							
Вкупно	320	92	228	228							

Забелешка:

Разликата која што се јавува помеѓу износите на изречените и наплатените прекршочни платни налози се должи на тоа што доколку сторителот, по приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог ја плати глобата во рок од осум дена, ќе плати половина од изречената глоба, согласно член 264 точка 8 од Царинскиот закон.

По непочитување на рокот за плаќање се поднесуваат барања за прекршочна постапка до Одделението за прекршочна постапка.

Бројот на прекршочни платни налози кај физички лица одговара на бројот на записници за царински прекршоци врз основа на кои се изречени прекршочни платни налози. Кај правните лица бројот на прекршочни платни налози е поголем од бројот на записници за царински прекршоци бидејќи се изготвуваат посебни прекршочни платни налози за правни лица и посебни прекршочни платни налози за одговорни лица кај правните лица.

Во однос на изречени и наплатени прекршочни платни налози - по царинарници има несовпаѓање на бројот на изречени прекршочни платни налози на правно лице во однос на изречени прекршочни платни налози на одговорно лице во правно лице затоа што се работи за правни лица кои што во меѓувреме се избришани од регистарот на правни лица. Исто така бројот на изречени прекршочни платни налози на правно лице не се совпаѓа со бројот на правни лица за кои е изречен прекршочен платен налог затоа што за определени правни лица се изречени повеќе прекршочни платни налози. Бројот на изготвени записници по царински прекршоци е поголем од збирот на наплата на прекршочни платни налози и барања за поведување на прекршочна постапка за непочитување на рок за плаќање бидејќи некои прекршочни платни налози сеуште имаат рок за плаќање.

Прекршочни постапки по кои постапува Одделението за прекршочна постапка-Комисија за одлучување по прекршок

Прекршочните постапки ги води прекршочен орган на Царинската управа – Одделение за прекршочна постапка-Комисија за одлучување по прекршок.

Во 2025 година во Одделението за прекршочна постапка заведени се 1.301 предмет. Споредено со 2.031 предмети во минатата година, може да се заклучи дека бројот на предмети во 2025 година е намален, меѓутоа предметите во 2024 година произлегуваат од ист траен однос и се однесуваат на неколку исти сторители на прекршок и за повеќето од нив е извршено спојување на постапката.

Одделението за прекршочна постапка - Комисија за одлучување по прекршок при Царинската управа во 2025 година реши вкупно 1.477 предмети, од кои во редовна постапка 1.460 предмети и во повторна постапка 17 предмети. Изречени се глоби во вкупен износ од 183.921 евра. Од предметите решени во 2025 година, 1.440 се царински прекршоци, 35 се девизни прекршоци и 2 акцизни прекршоци.

Прекршочни постапки	Вкупно 2025	
	2024	2025
Во редовна постапка	1780	1460
Во постапка на повторно постапување	18	17
Вкупно решени прекршочни предмети	1798	1477
Вкупен износ на изречени глоби по прекршочни постапки (во евра)	96.963	183.921

Учество во заеднички меѓународни операции и акции

Во 2025 година царинските службеници зедоа активно учество во:

- Меѓународна операција STINGRAY (10-27 јуни 2025г), организирана од Светската царинска организација, фокусирана на нелегална трговија со нуклеарни и други радиоактивни материјали.
- Меѓународна операција STOP IV (12- 30 мај 2025 г.), организирана и координирана од Светската царинска организација, насочена кон откривање на лажни или супстандардни лекови, како и на сите други производи за секојдневна потрошувачка кои можат да ги нарушат правата на интелектуална сопственост и особено производите за широка потрошувачка кои влијаат на здравјето и безбедноста на граѓаните.
- Меѓународна операција ARMSTRONG XI, (15 - 19 септември 2025 г) организирана во рамки на EMPACT FIREARMS иницијативата на ЕВРОПОЛ, фокусирана на борба против нелегалната трговија со оружје, делови за оружје и муниција во поштенски пратки и брзи пратки,
- Меѓународен проект GLOBAL SHIELD организиран од Светската царинска организација, фокусиран на следење на увоз, транзит и извоз на хемикалии, прекурзори, детонатори, дронови и други компоненти кои може да се користат за изработка на импровизирани експлозивни направи. Претставници на СЦО го презентираа системот CEN com, кој ќе служи како платформа за размена на информации и координација на учесниците за време на операцијата.
- Меѓународна операција DEMETER XI во две фази (6 -26.10.2025 г. и 17-30.11.2025 г.), организирана од Светската царинска организација, фокусирана на нелегални пратки со пластичен, електронски и текстилен отпад, супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка и флуоројаглеводороди.

Заштита на правата од интелектуална сопственост

Со цел ставање во функција на модулот за IPR во рамките на електронскиот Систем за обработка на царински и акцизни документи (СОЦДАД), извршени се тестирања на модулот за управување со економски оператори (MEOS) за поднесување на барања за преземање на царински дејствија и модулот за заштита на правата од интелектуална сопственост (IPR).

Со овие електронски модули ќе се овозможи електронско поднесување на барања за преземање на царински дејствија од страна на носителите на права, како и електронска комуникација со организационите единици во Царинската управа во врска со привремено задржаната стока.

Со континуираната соработка со застапниците на носителите на права на трговските марки, во 2025 година се реализираа 10 обуки со 192 слушатели, на кои царинските службеници се запознаа со новите трендови на фалсификување. Обуките се одржаа во просториите на

Царинската управа во Скопје, Царинарница Гевгелија, Царинарница Битола, ЦИ Табановце во Куманово, како и во просториите на едукативниот центар на Халк банка во Скопје.

Во 2025 година прифатени се 91 нови барања за преземање на царински дејствија за заштита на права од интелектуална сопственост, со што бројот на активни прифатени барања е 205 и истите се однесуваат на 1230 трговски марки.

Во 2025 година задржани се вкупно 131.508 парчиња стока врз основа на сомневање за повреда на право од интелектуална сопственост, во вкупно 82 случаи. Повредени се права на 77 трговски марки. За 36.726 парчиња, носителите на права потврдија дека повредуваат право на интелектуална сопственост.

Структура на стоката која повредува право на интелектуална сопственост:

- 6.212 парчиња парфем
- 7.004 пара обувки
- 6.248 парчиња облека
- 7.048 маски и држачи за мобилни телефони, џоистици за PLAY STATION
- 2.147 парчиња детски играчки, роденденски свеќи, налепници
- 852 парчиња бижутерија, очила за сонце, ножици за потстрижување
- 1.947 парчиња чанти, ранци, куфери, паричници, ремени, лого амблеми
- 1.318 парчиња часовници, огледала, маса, теписи
- 2.000 парчиња прашок за перење и
- 1.950 парчиња хартиени и текстилни етикети

Фалсификуваните производи се со потекло од Турција и Кина.

Други забрани и ограничувања

Редовно се следи законската регулатива во врска со мерките на трговската политика поврзани со безбедноста, зачувување на здравјето на луѓето, животните и растенијата, заштита на животната средина и природата, заштита на националното богатство со уметничка, историска или археолошка вредност, стоките со двојна употреба и други соодветни мерки на трговска и девизна политика. Се даваат насоки за нивна примена во царинската постапка.

Иницирана е постапка за дефинирање на постапка за претходно известување (PIC -Prior Informed Consent Procedure) за одредени хемикалии согласно новата Одлука за менување и усогласување на Царинската тарифа за 2025 година со која се воведени нови тарифни ознаки, со цел прифаќање на препораката на Светската царинска организација за воведување на тарифни ознаки за контрола на материји од Ротердамската конвенција. Овие ознаки се без никаква контрола во царинскиот систем ИТО, а согласно одредбите на Конвенцијата, потребна е нотификација и контрола при извоз. Во тек е координација и усогласување со надлежните институции Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за здравство, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и Фитосанитарна управа.

Други активности за заштита ориентирани кон зачувување на природата

Во делот на заштита на природата во рамките на проектот „Подобрување на капацитетите за Натура 2000 и CITES“ се преземаат активности за спроведување на директивите на ЕУ за заштита на природата (Директива за живеалишта и Директива за птици), како и Регулативата CITES за меѓународна трговија со загорени видови на дива фауна и флора.

На национално ниво е формирана работна група во која учествува и Царинската управа, во компонентата за CITES која има за цел да се постигне целосна усогласеност на националното законодавство со Регулативата на ЕУ и Конвенцијата CITES за меѓународна трговија со загорени видови на дива фауна и флора. Изготвена е нацрт верзија на Законот за прекугранично движење и трговија со диви видови, како и на подзаконските акти. Исто така, изготвен е посебен софтвер за издавање дозволи за трговија, кој ќе почне да се применува откако ќе се донесе законот. Обврска на Царинската управа согласно овој предлог закон е контрола на прекуграничното движење на диви видови (меѓународна трговија со загорени видови на дивата флора и фауна).

Активности за воведување на механизам за прилагодување на јаглеродна граница

Механизмот за прилагодување на јаглеродната граница (CBAM) е инструмент на политиката за животна средина што го користи Европската Унија (ЕУ) и нејзините земји-членки за справување со истекувањето на јаглерод и промовирање на одржливоста на животната средина во рамките на ЕУ и на глобално ниво. Во согласност со амбициите на ЕУ за намалување на емисиите на стакленички гасови (GHG) и целта да стане јаглеродно неутрална до 2050 година, ЕУ ја воведува Регулативата CBAM 2023/956 во мај 2023 година (во понатамошниот текст регулатива CBAM).

Оваа регулатива наметнува јаглеродна такса за производи увезени во ЕУ од трети земји, врз основа на емисиите на јаглерод поврзани со нивното производство. На 1 октомври 2023 година започна имплементацијата на преодната фаза на CBAM и во текот на оваа фаза, увозниците на стоки опфатени со регулативата (т.е. производи како што се: железо, челик, алуминиум, ѓубрива, електрична енергија, цемент и водород) се обврзани да ги пријават само емисиите на стакленички гасови вградени во нивните производи. Сепак, почнувајќи од 1 јануари 2026 година, кога ќе започне дефинитивниот режим на CBAM, овластените декларанти од ЕУ (увозници на CBAM производи) ќе бидат обврзани да купуваат и да предаваат CBAM сертификати што одговараат на вградените емисии на јаглерод на стоките увезени во ЕУ. Цената на овие CBAM сертификати ќе биде поврзана со цената на јаглеродните дозволи на Системот за тргување со емисии на ЕУ (EU ETS).

Регулативата CBAM ќе има значително влијание врз македонската индустрија, особено во секторите за производство на железо, челик и алуминиум, со оглед на нивниот обем на извоз во ЕУ и нивниот придонес кон БДП на земјата. Пред формалното стапување во сила на режимот CBAM на 1 јануари 2026 година, Владата на Република С. Македонија ќе треба да усвои институционални и законски мерки за да обезбеди оптимален одговор на

регулативата СВАМ. Во опција се две можни сценарија: сценарио на статус кво (никаква акција преземена од националните власти) и сценарио на Владина акција, кое предвидува воспоставување данок на јаглерод и систем за следење, известување, верификација и акредитација (MRVA).

Заради одбегнување на двојно плаќање и поттикнување на напорите за декарбонизација во трети земји, јаглеродниот надоместок платен во ЕУ може да се намали доколку таков надоместок е платен во државата извозник-Република С. Македонија. За исполнување на тие цели треба:

- да се донесе Законот за климатска акција;
- да се изготват и усвојат подзаконските акти за МРВА;
- да се воспостават организациски единици за мониторинг и известување и за издавање на дозволи за стакленички гасови во рамки на МЖСПП.

Од аспект на Царинската управа значајно е дали ќе се воведат јаглеродна такса само за компании во Р.С. Македонија, туку и за компаниите од увоз. Во тој случај ќе биде неопходно воспоставување на правна и организациска структура за СВАМ во Царинската управа и проценка на потребите и организациски промени. Од друга страна СВАМ регулативата е дел од Поглавјето 29 - Царинска унија во преговорите со ЕУ, кое го раководи Министерството за финансии - Царинска управа и во процесот на преговори со ЕУ треба да се обезбеди соодветно усогласување на националното законодавство со СВАМ регулативата.

На 8 октомври 2025 г. Европската унија ја усвои изменетата Регулација (ЕУ) 2025/2083, со која се поедноставува и зацврстува примената на Механизмот за прилагодување на јаглеродната граница (СВАМ). Со новите правила се поедноставува административната постапка за малите увозници, се појаснуваат методологиите за известување и пресметка на вградените емисии, и се појаснуваат финансиски обврски за СВАМ сертификатите, со ревидирани рокови за тргување и предавање на сертификатите, нови прагови кои ќе ги ослободат малите и ниско обемни увозници од дел од административните обврски и ќе се поедностават процесите за следење, известување и верификација на емисиите. Потврден е и транзициски период како привремена фаза на известување (која ќе трае до крајот на 2025 г.) кон целосна примена на СВАМ, при што финансиските обврски и издавањето сертификати ќе започнат во периодот 2026–2027 година. Поради овие промени, се препорачува итно координирано дејствување на релевантните институции со цел да се утврди потребата, итноста и финансиските и организациони можности за што поскоро воведување на системот на јаглероден надоместок.

Согласно заклучокот на Владата на Р.С. Македонија, а во врска со информацијата за Механизмот на јаглеродно гранично прилагодување (СВАМ) формирана е Работна група за имплементација на механизмот. Поради следење на спроведувањето и претстојното воведување на Механизмот за јаглеродно гранично прилагодување (СВАМ), во Министерството за енергетика, рударство и минерални сировини се одржа прв состанок на Работната група посветен на разгледување на актуелната состојба, регулаторната рамка и

националните обврски поврзани со СВМ, како регулаторен инструмент на Европската унија, со посебен акцент на импликациите врз електричната енергија и индустриските сектори од значење за Република Северна Македонија. Механизмот за јаглеродно гранично прилагодување (СВМ) започнува со целосна примена од 1 јануари 2026 година, како регулаторен инструмент на Европската Унија со цел спречување на јаглеродно истекување и обезбедување рамноправни услови на пазарот. СВМ во моментот ги опфаќа електричната енергија, железото и челикот, цементот, алуминиумот и ѓубривата, а се применува во две фази: транзициски период (01.10.2023 – 31.12.2025) со обврска за квартално известување без финансиска наплата и целосна примена од 01.01.2026 година со обврска за купување СВМ сертификати.

Во однос на електричната енергија одложена примена на СВМ е возможна по започнување на процесот на формална верификација на транспонирањето на Electricity Integration Package и тоа исклучиво доколку се исполнети следните предуслови:

- целосно да е завршен процесот на спојување на пазарите на електрична енергија,
- јасно да е поставена целта за климатска неутралност,
- да е воспоставена долгорочната стратегија за климатска акција до 2050.

Во случај на исполнување на наведените услови и формална верификација на транспонирањето на Electricity Integration Package, предвиден е транзициски период во траење од 18 месеци, во кој Република Северна Македонија нема да подлежи на обврските од СВМ за електричната енергија, да се изработи Методологија за пресметка на јаглероден данок, со приоритет за електричната енергија и железото, Државниот завод за статистика да започне со објавување на фактори на емисии во енергетските биланси.

Клучни заклучоци кои произлегоа од состанокот како обврска за наредниот период се следните: да се прифати фактот дека одложување на СВМ нема и институциите да се фокусираат на навремена подготовка, да се финализира и донесе Законот за климатска акција, како основа за сите понатамошни активности, да се изработат и усвојат подзаконските акти и да се обезбеди потребната институционална инфраструктура за воведување и спроведување на MRVA пакетот (согласно Реформската агенда) и да се утврди Методологија за јаглероден надоместок, да се нагласи потребата средствата поврзани со јаглеродните механизми да се насочат кон поддршка на зелени инвестиции и енергетска транзиција.

Од аспект на оперативното воведување на Механизмот на јаглеродно гранично прилагодување (СВМ) беше укажано и на значењето на воспоставување функционален систем за мониторинг, известување, верификација и акредитација (MRVA), како и на потребата од развој на ИТ-системи и регистри, јасно дефинирање на улогата на царинските органи и надлежностите на институциите во зависност од карактерот на Механизмот (увозна давачка или национален инструмент).

Организациски и инфраструктурен развој и современо управување со човечки ресурси

Професионална и ефикасна јавна администрација

Проект за зајакнување на капацитетите со помош на Трезорот на САД

Проектот за зајакнување на капацитетите со експертска помош од Трезорот на САД во кој се вклучени Министерството за финансии, Царинската управа, Управата за јавни приходи и Управата за финансиско разузнавање по шестмесечен прекин, продолжи со активности на 16 јуни 2025 година, согласно донесениот Акционен план.

Во рамки на овој Проект се работи на зајакнување на институционалните капацитети за спроведување ефикасни контроли, правилна примена на прописите и управување со ризиците во царинското работење. Ова се клучни области коишто ќе овозможат елиминирање на сивата економија и корупцијата, како едни од највисоките приоритети на Царинската управа. Во јуни 2025 година беа одржани првите консултативни состаноци.

Во согласност со работниот план за 2025 година, активностите продолжија во втората половина на 2025 година, при што се остварени средби од експертите од US Treasury-ОТА за делот на ИТ инфраструктура во Царинската управа, човечки ресурси. Во октомври 2025 година е одржана работилница со царинските службеници од Одделението за контрола на трговски друштва, за формите и начините на вршење на контрола по царинење и можностите и најдобрите практики од експертите за подобрување на вршењето на контролите по царинење.

Во декември 2025 година одржана е обука за раководење со цел да и се помогне на Царинската управа да воспостави и имплементира програма за управување со човечки ресурси заснована на компетенции, вклучувајќи обука и развој, а на која учесници беа раководители од средно раководно ниво (шефови на царински испостави).

За продолжување на активностите на Трезорот на САД, пред крајот на 2025 година беше изготвен и доставен план за активности за 2026 година. По усвојување и потпишување на предложениот план, во 2026 година ќе се реализираат планираните активности.

На крајот на 2025 година во Царинската управа се вработени 1.266. Од вкупниот број вработени 2 лица се со статус на функционери (директор и заменик директор), 1.259 лица се со статус на царински службеници согласно Законот за Царинската управа и 5 лица се со статус на работници согласно Законот за работни односи.

Во однос на стручната подготовка, од вкупниот број вработени 5 се доктори на науки, 75 се магистри, 726 се со високо образование, 5 се со вишо образование, 452 се со средно

образование и 3 вработени се со образование од друг вид. Ова значи дека 63.66% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

Во однос на половата застапеност, од вкупниот број вработени во Царинската управа 927 се мажи и 339 се жени.

Вработување

Во 2025 година Царинска управа ангажирала 128 лица преку јавен оглас на определено време и 18 лица на неопределено време, преку јавен оглас преку Агенција за администрација.

Во овој период времено се унапредени 20 царински службеници.

Врз основа на интерен оглас спроведен во Царинска управа, во 2025 година, 159 царински службеници се унапредени.

Дисциплински постапки

Во 2025 година во Царинската управа беа поднесени и реализирани 89 предлози за дисциплински постапки.

Во 14 случаи се запира постапката поради отказ.

Во 21 случаи постапката е запрена по друг основ.

Во 13 случаи донесени се отказни решенија.

Со 17 решенија постапката се запира поради неутврдена одговорност.

Донесени се 7 решенија за парична казна „намалување на плата за 15%“ во траење од 6 месеци, 1 решение за парична казна „намалување на плата за 15%“ во траење од 4 месеци, 10 решенија за парична казна „намалување на плата за 15%“ во траење од 3 месеци, 6 решенија за парична казна „намалување на плата за 15%“ во траење 2 време од месеци.

Престанок на работен однос

Во 2025 година Царинската управа донесе:

- 26 решенија за престанок на работен однос по основ на старосна и инвалидска пензија
- 11 решенија за престанок на работен однос по основ на даден отказ од Царинска управа
- 5 решенија за престанок на работен однос по настаната смрт
- 8 решенија за престанок на работен однос по барање на работник

Обуки

Во 2025 година Царинската управа спроведе **200 обуки**, на кои учествуваа **2.391 царински службеници**. Бројот на учесници и времетраењето на обуките покажуваат дека за секој вработен обезбедена е обука во времетраење од **13 часа**.

657 вработени учествувале во најмалку една обука, односно **51,9%** од вкупниот број на вработени.

За стекнување на подобри знаења и вештини во доменот на царинското работење, царинските службеници посетуваа обуки на следниве теми:

- Заштита на правата од интелектуална сопственост,
- Интегритет,
- Финансиски истраги,
- Царинска вредност на стока,
- Користење на Системот за анализа на ризик и податочен склад и други.

Спроведување на мерки за спречување на несоодветно и коруптивно однесување и развој на системи на правила и контрола

Царинската управа е посветена на градење на капацитетите и поддршка на сите вработени во процесот на исполнување на обврските кои произлегуваат од стандардите за интегритет, во насока на законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работните задачи. Соодветно на тоа се преземаат и мерки за надминување на ризиците кои го загрозуваат интегритетот на институцијата, односно мерки за спречување на несоодветно и коруптивно однесување, како и мерки за развој на системи на правила и контрола.

Во 2025 година:

- Донесена Стратегија за интегритет и борба против корупција во Царинската управа 2025-2028 и Акционен план за нејзино спроведување
- Одговорен прашалникот на Државната комисија за спречување на корупција кој се однесува на имплементација на системот за интегритет за 2025 година
- Учество по повод одбележувањето на Меѓународниот ден за борба против корупцијата организирана од страна на Транспаренси Интернешнл-Македонија
- Реализирана кампања „Давањето поткуп не е решение“ (со нови летоци) во сите царинарници и испостави
- Спроведување на редовна кампања „СТОП ЗА КОРУПЦИЈА“ за зголемување на свеста за опасностите кои ги носи корупцијата

Воведување на систем за телесни камери за царинските службеници на граничните премини

Со донација од Амбасадата на Соединетите Американски Држави преку програмата ICITAP, царинските службеници на граничните премини ќе бидат опремени 24 часа со телесни камери. Камерите овозможуваат снимање докази во реално време, а снимките може да се споделат со други агенции за спроведување на законот, во насока на спроведување на пошироки истраги или постапки. Во првата фаза, веќе се финализира постапката за обезбедување на 30 телесни камери и целосната останата потребна опрема за пренесување на снимениот материјал, како и складирање и репродукција на истиот на централна локација.

Во 2025 година, врз основа на Планот на активности на Секторот за професионална одговорност, примените поплаки кои се однесуваат на незаконито и непрофесионално постапување на вработените, информациите примени на отворената царинска линија 197 во кои се содржани наводи за непрофесионално однесување на царински службеници, како и врз основа на информациите што ги доставуваат или непосредно ги презентираат раководителите на организационите единици и вработените во Царинската управа, спроведени се 75 внатрешни истраги и со 25 извештаи се утврдени неправилности во постапувањето на царинските службеници. Во врска со постапувањето согласно позитивните законски одредби, подзаконските акти и оперативните инструкции на Царинската управа, извршени се 54 внатрешни контроли, при што со 26 извештаи се утврдени неправилности во постапувањето на царинските службеници.

2025/месец	Внатрешни истраги	Неправилности	Внатрешни контроли	Неправилности
Јануари	4	4	5	3
Февруари	11	5	5	0
Март	10	4	2	1
Април	11	3	5	2
Мај	4	0	5	3
Јуни	3	0	5	3
Јули	4	4	6	3
Август	7	1	5	3
Септември	6	1	5	2
Октомври	3	1	6	4
Ноември	6	1	3	2
Декември	6	1	2	0
Вкупно:	75	25	54	26

Согласно обврската по склучување на договор за вработување со Царинската управа или по престанок на работниот однос службените лица од Царинската управа да достават пополнет анкетен лист до Секторот за професионална одговорност, во 2025 година евидентирани се: 116 царински службеници кои доставиле анкетен лист, 39 кои доставиле образец за промена на имотната состојба, додека 116 царински службеници поднеле изјави за интереси.

2025/месец	Анкетен лист	Промена на имотна состојба	Изјава за интереси
Јануари	7	5	1
Февруари	10	3	7
Март	12	4	3
Април	3	7	0
Мај	2	5	0
Јуни	14	1	16
Јули	44	2	44
Август	48	2	42
Септември	3	2	3
Октомври	0	1	0
Ноември	1	5	0
Декември	4	2	0
Вкупно:	148	39	116

Беше ревидиран и изработен нов Регистар на ризични точки во царинското работење подложни на корупција за сите 4 квартали од 2025 година и Регистар на најчести грешки и пропусти во севкупното работење на Царинската управа за јануари-декември 2024 година, кои се користат како корисни алатки за перманентно и ефикасно справување со можните кршења на царинското законодавство преку вршење на интерни контроли, а со тоа и за превенција од корупцијата.

Модернизација на инфраструктурата на граничните премини

Безбедноста и модернизацијата на инфраструктурата останува национален приоритет, со цел зголемување на безбедноста на граѓаните, посилна економија и скратување на времето за транспорт и логистика. Во таа насока се преземаат активности за:

1. Подобрување на квалитетот на услугите и условите за работа на економските оператори и царинските службеници преку подобрување на инфраструктурата на граничните премини;
2. Воведување на автоматизиран систем за управување со терминалите на граничните премини;
3. Замена на старата и поставување на нова опрема (нови ваги, агрегати, рампи);
4. Подобрување на енергетската ефикасност на објектите;

5. Замена на постоечките системи за ладење и греење во објектите со нови еколошки;
6. Поставување на опрема-панели за производство на електрична енергија на објекти на Царинската управа;

Тековни проекти за реконструкција на граничните премини и терминали:

Проекти со поддршка на Инструментот за претпристапна помош (ИПА)

- Проект за изградба на граничниот премин Маркова Нога (финансиран од ИПА 3 национална програма – 2021, во рамки на Акцискиот документ од националната ИПА за 2021 година „ЕУ за Преспа“)

За реализација на проектот од страна на Царинската управа подготвена е проектна документација и обезбедена е градежна дозвола, кои се предадени на UNDP¹² како организација на која ДЕУ ѝ додели мандат да го реализира овој Проект. UNPD спроведе јавни набавки за избор на изведувач на градежни работи и консултантска фирма – надзор на градежни работи. Изведбата започна во март 2025 година, а вредноста на оваа донација е 2,1 милиони евра. На 12 март 2025 година се одржа настан со кој се означил почеток на градежните работи. Согласно договорот, новиот премин треба да биде изграден до крајот на 2026 година, а ќе има и една година гарантен период.

- Реконструкција и модернизација на граничен премин (ГП) Делчево со Бугарија и автоматизација на царинските терминали (финансиран од ИПА 3 национална програма – 2021 - Грант)

Царинската управа и Делегацијата на Европската Унија во март 2024 година потпишаа Договор за грант во износ од 4,2 милиони евра. Дел од овие средства во износ од 2,2 милиони евра се наменети за реконструкција и модернизација на граничниот премин Делчево (реновирање на административната зграда, реконструкција и надградба на зградата на терминалот, реконструирана патна инфраструктура на граничниот премин, изградба на пречистителна станица), со цел подобрување на условите и капацитетите на истиот. Граничниот премин ќе претрпи значителна реконструкција што ќе обезбеди подобри услови за работа на царинските и полициските службеници и директно ќе овозможи поефикасно и навремено спроведување на царинските постапки, согласно европските стандарди. Во рамките на проектот беа ангажирани надворешни консултанти за подготовка на тендерска документација, по што започна постапка за јавна набавка за избор на изведувач и вршење надзор над градежните работи. Во тек е евалуација на пристигнатите понуди за избор на економски оператори за реализација на планираните набавки.

---

¹² Програма за развој на Обединетите нации

Останатите 2 милиони евра се наменети за модернизација на царинските терминали во државна сопственост со воведување на современа опрема и технологија за спроведување на царинските процеси. Втората компонента ќе опфати модернизација на опремата на 9 гранични премини во Република Северна Македонија, како и интегрирање на овие компоненти и елементи со современите царински решенија. Во рамки на оваа компонента се предвидува директно влијание врз ефикасноста и скратено време за царински постапки. Подготвена е тендерска документација за набавка на опрема (дигитални ваги, рампи и камери) и во најскоро време треба да биде објавена набавката.

- **Проект за изградба на граничен премин Берово (ГП Клепало) – Струмјани** (финансиран од ИПА 3 Програма за прекугранична соработка со Република Бугарија за 2021 година)

Во ноември 2023 година започна имплементацијата на Стратешкиот проект за изградба/рехабилитација на нов граничен премин Струмјани – Берово (Клепало), што е заеднички проект за Бугарија и Северна Македонија, преку кој ќе се подобри поврзаноста помеѓу двете земји, ќе се олесни трговијата и ќе се поттикне туристичката размена. Вредноста на проектот за македонската страна е 3,6 милиони евра.

Ставањето во функција на новиот граничен премин ќе ја зголеми фреквенцијата на сообраќајот меѓу двете земји, ќе го стимулира економскиот развој на регионот и ќе овозможи и директен пристап до автопатот Струма, што е важен дел од трансевропската транспортна мрежа. Проектот е финансиран преку ИПА 3 Програмата за прекугранична соработка со Република Бугарија за 2021-2027 година и ќе се реализира во 2 фази.

Во првата фаза што се очекува да заврши во 2026 година, ќе се спроведат подготвителни активности поврзани со планирање, проектирање и избор на изведувачи. Избрана е консултантска фирма за проектирање, како и консултантска фирма за вршење на ревизија на проектната документација, согласно планот за набавки.

Во втората фаза која ќе се спроведе од 2027-2029 година, ќе се реализираат градежните активности на инфраструктурата на граничниот комплекс. На бугарската страна ќе се гради нов премин и ќе се изгради патна инфраструктура, додека на македонска страна ќе се реконструираат и модернизираат постоечките структури и објекти.

Средствата одобрени за проектот заеднички ќе се искористуваат со Регионалната администрација од Благоевград, Бугарија. Вкупната вредност на заедничкиот грант е околу 9 милиони евра, а делот на Царинската управа е околу 3,6 милиони евра.

Проекти со поддршка на Светска банка

- Проект за реконструкција на граничниот премин Деве Баир (финансиран преку заем од Светска банка). Со реконструкцијата на управната зграда ќе се добијат современи услови за работа на царинските и полициските службеници, а бенефит ќе имаат и службениците од Државниот инспекторат за земјоделие, граничната Фитосанитарна инспекција, како и Агенцијата за храна и ветеринарство. Воедно процедурите за увоз, извоз и транзит ќе се одвиваат на едно место, што ќе претставува олеснување за економските оператори. Ќе се придонесе и за скратување на времетраењето на завршување на постапките. Во тек се градежни активности што би требало да бидат финализирани до март 2026 година.
- Проект за опремување и модернизација на ГП Кафасан (финансиран преку заем од Светска банка). Завршени се градежните работи за изградба на објект, со што се обезбедуваат подобри услови за сместување на шпедициите на овој граничен премин. Сите овие активности се во насока на побрзо завршување на царинските постапки и намалување на трошоците на економските оператори. За финализација се чека на официјален технички прием.

Контрола на работните процеси

Внатрешна ревизија

Од особена важност е спроведувањето на препораките од внатрешната ревизија и Државниот завод за ревизија и воспоставувањето на ефикасен систем на спроведување на препораките, како и систем на одговорност.

Внатрешни ревизии во 2025	
Изготвени конечни ревизорски извештаи и дадени акциони планови со рокови за спроведување на препораките	13
Утврдени наоди	53
Дадени препораки	59

Вкупна реализација на препораки во 2025	
Статус на дадени препораки:	
Реализирани препораки	40
Нереализирани препораки	1
Препораки во тек на реализација	9
Делумно реализирани препораки	4
Препораки за кои не е изминат рокот на реализација	5

Во 2025 година во Царинската управа се извршени 13 внатрешни ревизии врз основа на кои се утврдени 53 наоди и дадени се 59 препораки за подобрување на работењето. Ревизиите опфатија спроведување на препораките од извршени внатрешни ревизии во 2024 година, наплатата на приходите од терминали, функционалноста на ИКТ системите во Царинската управа, спроведување на увозна царинска постапка, процесот на управување со ризици во Царинската управа, процесот на обезбедување на царински долг со гаранции, редовниот годишен попис за 2024 година на Царинската управа, следење на реализацијата на договори по јавни набавки, вршење на селективни контроли при спроведување на царинска постапка, постапки за јавни набавки во Царинската управа, работењето на Службите за надзор на иматели на одобренија (СНИО), процесот на наплата на акциза за меѓупроизводи и жестоки алкохолни пијалаци и процесот на имплементација на проекти кои тековно се спроведуваат во Царинската управа преку инструментот за претпристапна помош - ИПА.

За споредба, во 2024 година беа спроведени 14 внатрешни ревизии со 64 утврдени наоди за кои беа дадени 64 препораки за подобрување на работењето.

Исто така претставник на Царинската управа учествуваше во вршење на АД ХОК Ревизија на системот на внатрешни контроли на процесот на спроведување на активностите од „Реформската агенда на Северна Македонија 2024-2027“ од Инструментот за реформи и раст на Западен Балкан, Област на политика 4. Развој на приватниот сектор и деловното опкружување, во Министерството за економија и труд, Комисијата за заштита на конкуренцијата, Агенцијата за иновации, научно-технолошки развој и претприемништво, Министерството за транспорт и Царинската управа, врз основа на Овластување од Министерството за финансии на РСМ.

Отворена царинска линија 197

На отворената царинска телефонска линија (197) во 2025 година добиени се вкупно 5.659 повици.

Најголемиот дел од повиците се однесуваат на прашања поврзани со функционирањето и состојбата на граничните и внатрешните царински испостави. Од нив како позначајни може да се издвојат повиците класифицирани во категоризација J (информација за изнуда на поткуп) – 49 повици, P (информација за поплака од забавена царинска постапка или застој на граничните премини) – 1356 повици и C (информација за технички проблеми при спроведување на царинската постапка) – 109 повици.

Како резултат на обработка на добиените повици на отворената царинска линија на A и B (информации за криумчарење) - 72 повици, извршени се контроли од страна на граничните и внатрешните царинските испостави, како и од мобилните тимови, додека од страна на соодветните служби извршена е обработка, анализа и истрага од доменот на нивното работење.

Слободен пристап до информации од јавен карактер

Во 2025 година до Царинската управа беа доставени 13 барања за пристап до информации од јавен карактер, врз основа на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Во 2024 година беа примени и одговорени 12 барања за пристап до информации од јавен карактер.

МЕЃУНАРОДНИ АКТИВНОСТИ И ПОВАЖНИ НАСТАНИ

Меѓународна соработка

Билатерална соработка

- ❖ Средба со аташето за внатрешна безбедност при Амбасадата на Франција (9 јануари 2025 г.)

Потврден интересот за соработка и здружено делување во сузбивање на организиран криминал. Царинската управа ќе биде вклучена во идните обуки заедно со Полицијата и Јавното обвинителство, кои ќе бидат фокусирани финансиските истраги, спречување перење пари, конфискација на недвижен имот, начини на искористување на имотот во полза на државата.

Соработката ќе се интензивира и во делот на размена на информации, за ефективна борба против прекуграничниот организиран криминал.

- ❖ Во Центарот за напредни обуки при Царинската управа на Република Хрватска директорите на двете царински управи Бобан Николовски и Марио Демировиќ се договорија за унапредување на соработката во заедничката пожестока борба и сузбивање на организираниот прекуграничен криминал во регионот (17 јануари 2025 г.)

Ќе следат обуки со експерти од Хрватска, а нашите колеги од своја страна ќе споделат искуства во примената на системот за видео надзор и препознавање на регистарските таблички. Ќе има и унапредување на соработката во делот на размената на информации за цели на истраги.

- ❖ Состанок со амбасадорката на Соединетите Американски Држави Ангела Агелер (8 март 2025 г.)

Изнесени посебните резултати остварени од Царинската управа во изминатите осум месеци, во делот на прибирање на приходи во Буџетот, сузбивање на криминалот и заштита на граѓаните.

Презентирана работата на Дежурниот оперативен центар и демонстрирано практично користењето на опремата што за контролни цели е донирана од САД.

- ❖ Состанок со висока делегација на Царината на Република Кореја (13 март 2025г.) Се разговараше за постигнатиот напредок во имплементација на проектот за воспоставување на нов Систем за анализа на ризици и Податочен склад (грант од Република Кореја).

- ❖ Средба со министерот за трговија на Турција и директорите на директоратите за Царина и Царинска контрола и истраги во Анкара (5 мај 2025 г.)

Директорот на Царинска управа Бобан Николовски беше член на делегацијата на министерката за финансии Гордана Димитриеска Кочоска.

Договорено е да се потпишат меморандуми за соработка, воспоставување директни комуникациски канали помеѓу царинските сектори за контрола и истраги, размена на информации во реално време и креирање заеднички профили на ризик за специфични стоки.

Ќе се организираат и заеднички обуки фокусирани на ракување со разузнавачки информации, подобрување на аналитичките капацитети, како и размена на најдобри практики и искуства во областа на видео надзорните системи и ИКТ решенијата.

Ќе се практикуваат редовни експертски состаноци, со цел унапредување на капацитетите за откривање на царински измами и ефективно спречување на корупција.

❖ **Средба на заменик-шефот на Мисијата во Амбасадата на САД во Скопје, Никол Варнс (19 мај 2025 г.)**

Потврдена значајната улога на Царината во одржување на безбедноста и подобрување на економската состојба како значаен аспект во привлекување странски директни инвестиции. Следните 18 месеци ќе бидат клучни во спроведување на реформската агенда до полноправното членство во ЕУ, каде Царинската управа има значајна улога, но и ќе биде под голем притисок за испорачување на резултати во делот на економијата, безбедноста, но истовремено и во борбата со корупцијата.

Дадени беа пофалби за тимски постигнатите резултати на Царината и зголемената соработка на национално и меѓународно ниво. Во исполнувањето на стратешките цели и натаму може да се смета на поддршка од САД.

❖ **Билатерална средба со Царината на Црна Гора во Подгорица (4 септември 2025 г.)**

На средба на директорот на Царинската управа на Македонија Бобан Николовски и директорката на Царинската управа на Црна Гора Маја Вучиниќ, на која учествуваа и експертски тимови од највисокото раководство на двете институции, беа разменети искуства во процесот на дигитализација и усогласување на царинското законодавство со она на ЕУ и беше предложено воспоставување системска соработка во иднина – во интерес на зајакнување на безбедноста во регионот и подобрување на конкурентноста на економиите на двете земји.

Посебен акцент беше ставен на дигитализацијата на царинските постапки во Црна Гора, како и на можностите за примена на добрите практики од кои Македонија ќе извлече искуства во процесот на усогласување со европските стандарди.

Беа договорени идни конкретни чекори: продлабочување на соработката врз основа на потпишаниот Протокол за електронска размена на податоци преку системот SEED+, воспоставување директни контакт точки меѓу секторите за контрола и истраги на двете управи за размена на информации во реално време, разгледување

и споредба на постапките за спроведување на царинските процедури со цел нивно унапредување и олеснување на трговијата.

❖ **Билатерална средба со Царината на Србија во Белград (10 септември 2025 г.)**

На билатерална средба помеѓу директорот на Царинската управа на Македонија Бобан Николовски и директорот на Царината на Србија Драгиша Петровиќ беа потврдени придобивките од досегашните активности: заедничките контроли со едно застанување на граница, взаемното признавање на овластените економски оператори, размената на податоци, како и меѓусебното признавање на белешките од мерење на товарните возила.

Двете страни се согласија за продлабочување на соработката при имплементацијата на новите царински ИТ системи кои се обврска за напредок во процесот на европска интеграција, воспоставување на контакт точки за побрза и поефективна размена на оперативни и разузнавачки информации во реално време, дополнително олеснување на царинските постапки во согласност со Акциониот план за Заеднички регионален пазар и постапките во рамки на договорот за контроли со едно застанување на граничниот премин Табановце, соработка во организирање на заеднички обуки, работилници и консултативни состаноци.

❖ **Средба со економското аташе на Амбасадата на САД (19 септември 2025 г)**

На остварена средба со економското аташе на Амбасадата на САД Барнабас Биркланд и економскиот советник Јордан Дамчевски беше потврдена добрата соработка помеѓу Царинската управа и Амбасадата на САД и интересот за нејзино продлабочување во областите каде се констатираат заеднички приоритети - спроведување ефективни трговски политики кои ќе допринесат за зголемен обем на трговската размена и ќе привлечат нови инвеститори од САД, економската трансформација преку подобрена трговска политика и борба против криминалот и корупцијата.

❖ **Промовиран Системот за анализа на ризик и податочен склад, воспоставени во рамки на проект реализиран со финансиска и стручна поддршка на Кореја (16 декември 2025 г)**

на свечен настан во Царинската управа, во присуство на високи претставници од Царинската служба од Кореја беше промовиран Системот за анализа на ризик кој е од исклучителна важност бидејќи со истиот се овозможува унапредување на процесот на анализа на ризик и подобра селекција и концентрираност на контролите на високоризични пратки, со што се овозможува олеснување и забрзување на легалната трговија. Сите податоци за целиот увоз, извоз, транзит, податоците за акцизна стока, целокупната евиденција на заплени, прекршочни и кривични пријави се интегрирани во Системот и истите се анализираат со поддршка на напредна вештачка интелигенција. Воедно истиот обезбедува податоци за пратки чии вредности се различни од берзанските цени, но и чии вредности се под просечните

согласно анализата на вредноста на целокупниот увоз, со што се алармираат царинските службеници за проверка на контејнерите со вакви пратки, за да се спречат можни обиди за царинска измама.

Во оваа пригода свечено беа предадени и двете кучиња за детекција донирани од Царинската служба на Кореја.

Потпишана Заедничка декларација за царинска соработка со Министерството за трговија на Турција – заедничка борба со организираниот криминал и забрзување на легалната трговија

На 17 јули 2025 година директорот на Царинската управа Бобан Николовски и заменик-министерот за трговија на Република Турција и надлежен за царински политики Сезаи Учармак потпишаа Заедничка декларација на Царинската управа на Република Северна Македонија и Министерството за трговија на Република Турција за царинска соработка, со која двете страни се обврзуваат заеднички да делуваат во борбата против организираниот криминал и забрзување на протокот на легалната трговија.

Со декларацијата се презема обврска за креирање на заеднички профили на ризик, директна комуникација во реално време, размена на разузнавачки информации и учество во заеднички операции со цел спречување и разобличување на криминални структури. Се најавуваат заложби за поедноставување на царинските постапки, размена на експертиза и взаемна поддршка во спроведувањето на меѓународни царински конвенции и стандарди. Ќе се работи и на промоција на програмите за доверливи економски оператори и унапредување на соработката во сите царински области.

Потпишан Меморандум за електронска размена на податоци со Бугарија

На 17 декември 2025 година, во седиштето на Европската комисија во Брисел, директорот на Царинска управа Бобан Николовски и директорот на Националната царинска агенција на Република Бугарија Георги Димов потпишаа Меморандум за разбирање со кој се овозможува електронска размена на податоци. Целта е забрзување на легалната трговија и спречување на обиди за царинска измама, со што директно ќе се придонесе за зајакнување на конкурентноста на македонската економија на пазарот во ЕУ.

Соработка со меѓународни организации

Мисија на ОБСЕ во Скопје

На 24 јуни, на средба со шефот на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, амбасадорот Килиан Вал и раководителот на Одделот за сигурност и поддршка на заедниците - Едвард Андерсон, беше потврден интересот за продлабочување на досегашната соработка со цел да се воспостави ефективно, ефикасно и координирано гранично управување, во насока на отворени, но безбедни граници, како и борба против криминалот и корупцијата.

Поддршката што ја дава ОБСЕ е значајна за Царинска управа, посебно во областите на делување за обезбедување на баланс помеѓу олеснување на трговијата и забрзување на прекуграничниот проток на стоки од една страна, подобрување на безбедноста на границите и државата преку ефикасни контроли.

ОБСЕ има за цел со своите активности да помогне за подобрување на интероперабилноста помеѓу институциите и градење на нивните капацитети, со цел координирана и ефективна борба против организираниот криминал.

Соработката ќе се интензивира за подигање на капацитетите на царинските службеници преку специјализирани обуки. Идните заедничките активности на Царинската управа и Мисијата на ОБСЕ во Скопје ќе се спроведуваат во координација со другите национални институции.

Канцеларија на Обединетите Нации за дрога и криминал (UNODC)

Во рамки на проектот Хермес 2, чија цел е спречување на пролиферација на огнено оружје и експлозиви преку поштенски пратки во земјите од Западен Балкан, во декември е пуштен во употреба донираниот скенер за детекција на огнено оружје, дрога и експлозиви, кој има капацитет да скенирање стотици поштенски пратки во минута со помош на вештачка интелигенција. При контролата посебно внимание се посветува на делови од оружје транспортирани и доставувани преку поштенски пратки. Се работи и на законски измени за примена на посебни истражни мерки за детектирање и гонење на овие кривични дела.

Регионална соработка

- ❖ Регионална конференција „Создади, интегрирај, овозможи раст“ во Бечики (26-28 јануари 2025 г.)

Договорните страни на ЦЕФТА информираа за проектите опфатени со Планот за раст, но и за севкупните политики на царинските управи во областа на олеснување на трговијата, како дел од реформскиот процес за забрзана интеграција во ЕУ.

Посебно се даде осврт на понатамошна дигитализација на царинското работење и усогласување со системите во ЕУ.

Во рамки на конференцијата се одржа и завршниот состанок на Управувачкиот комитет за имплементација на проектите „Поддршка за регионалната економска интеграција“ и „ЕУ за бизнисот: поттикнување на заеднички регионален пазар преку квалитетна инфраструктура и е-трговија“ финансиран од ЕУ и ГИЗ. Беа презентирани резултатите реализирани во рамките на проектите за поддршка на е-трговијата, овластен економски оператор и управување со ризик, како и поддршката на ЦЕФТА структурите во нивните напори за понатамошно продлабочување на регионалната економска интеграција и усогласување со законодавството на ЕУ.

❖ **29ти Поткомитет за царина и правила за потекло на стоки во рамките на ЦЕФТА, (11 јуни 2025) во Тирана,**

Договорните страни на ЦЕФТА беа информирани за Работната програма на претседавачот на Поткомитетот, при што голем дел од планираните активности се во согласност со Акцискиот план 2025-2028 за воспоставување на Заедничкиот регионален пазар на Западен Балкан, ЦЕФТА договорот и соодветните дополнителни протоколи. На состанокот е извршена презентација на Нацрт верзијата на ЦЕФТА Стратегијата за управување со ризици (2025-2028), патоказот за нејзина имплементација и Акциониот план. Поткомитетот одобри два предлог текстови: за измената на одлуката за формирање на ЦЕФТА Работна група за ОЕО, како и за формирање на ЦЕФТА советодавно тело за царинска соработка и за распоредување според царинската тарифа и правилата за потекло. Во поглед на проектот за развој на системот SEED+ искажана е посветеност и одлучност за негова имплементација, како и подготвеност за учество во развој на нови функционалности. По презентацијата на напредокот во реализацијата на Студии за мерење на времето на пуштање на стоки во промет, спроведени од страна на царините на договорните страни, покрај покажаните позитивни резултати од извршените студии, истите беа охрабрени да продолжат со примена на оваа алатка.

❖ **Конференција на високо ниво на генералните директори на царинските управи на Западен Балкан и земјите членки на ЕУ, „Партнерство на царинските управи за Поврзана Европа – Зајакнување на царинската соработка за подобра поврзаност“, одржан во Тирана (12 јуни 2025 г) во организација на Царинската управа на Албанија, Царинската агенција на Италија, CEFTA Секретаријатот, Проектот SEED + и Транспортната заедница,**

Директорот Бобан Николовски учествуваше во првиот панел на оваа конференција како говорник на тема „Царинската соработка помеѓу Западен Балкан и земјите-членки на ЕУ, истакнувајќи ги оперативните успеси и предизвици во размената на податоци и усогласувањето на регулативата“.

Во рамки на конференцијата беше усвоена и заедничка изјава со која царинските управи ќе се залагаат за зајакнување на царинското партнерство.

- ❖ Тридневна Регионална работилница за Едношалтерскиот систем за царинските управи на Западен Балкан, во организација на Програмата за развој на трговското право при Министерство за трговија на САД, во координација со Царинската управа и Европската комисија, Министерството за финансии на Полска и Финансиската управа на Словенија (10-12 септември 2025 г.) во Скопје,

Заменик директорот на Царинската управа Мустафа Даути во своето воведно обраќање се осврна на проектот за воведување на Националниот едношалтерски систем (се реализира со помош на Светска банка за олеснување на трговијата и транспортот на Западен Балка), како еден од клучните столбови во градењето на потранспарентно, поефикасно и интероперабилно царинско опкружување. Истакна дека со овозможување на поднесување на сите документи преку една влезна точка, системот го намалува административните оптоварувања, ја зголемува усогласеноста, ја зајакнува довербата помеѓу јавниот и приватниот сектор, ја подобрува координацијата меѓу граничните институции и создава поповолна бизнис-клима.

- ❖ Неформален состанок на генералните директори на Царинските управи, организиран од Секретаријатот на ЦЕФТА во Брисел (18 декември 2025 г.)

На средбата генералните директори и директорите на Секретаријатот на ЦЕФТА и Транспортната заедница дискутираа за следните чекори во спроведувањето на меморандумите за разбирање што беа потпишани на 17 декември во Брисел како дел од иницијативата „Зелени ленти“, како и за понатамошното проширување и продлабочување на иницијативата меѓу ЦЕФТА и Европската Унија на стратешко ниво.

Со потпишаните три билатерални оперативни договори се зајакнува царинската соработка меѓу царинските управи на Албанија, Молдавија и Северна Македонија со Грција, Бугарија и Италија. Меморандумите имаат за цел да го намалат времето на чекање на граничните премини и да го олеснат движењето на стоки. Истите се дел од Планот за раст на ЕУ за Молдавија и Иницијативата „Зелени ленти“ на ЕУ и Западен Балкан, предводена од Транспортната заедница и Централноевропскиот договор за слободна трговија (ЦЕФТА).

Подобрување на поврзаноста со соседните земји преку модернизирање на граничните премини

- ❖ Започната реконструкција на Граничниот премин Маркова Нога (12 март 2025 г.)

Со отпочнување на градбата на административната зграда на Царинската управа беше означен почетокот на обновата на Граничниот премин „Маркова Нога“ во Преспанскиот регион. Преминот се финансира со средства од Европската унија во

износ од 1,93 милиони евра, а обврска на Царинската управа преку Буџетот е да обезбеди 170 илјади евра неопходни за опремување на објектите.

- ❖ Директорот на Царинската управа и министерката за финансии Гордана Димитриеска Кочоска извршија увид на состојбата на граничниот премин Блаце - Елез Хан со Р. Косово, за унапредување на мерките што се преземаат секојдневно за подобрување на контролата на секој влез и излез на патници и стоки. (12 април 2025 г)

На средбата одржана во таа пригода помеѓу директорот Бобан Николовски и косовската делегација предводена од директорот на Царинската управа на Косово, Агрон Лугалиу, заменикот министерот за финансии и труд Агон Добруна и директорот за Граници, Фахри Гаши, се зборуваше за воведување на системот на едно запирање на граница, кој ќе овозможи забрзан проток на патници и ефикасна контрола и заедничко делување во спречување на секој обид за шверц.

Светска царинска организација

Одбележан Меѓународниот ден на Царината

По повод Меѓународниот ден на Царината што традиционално се одбележува на 26 јануари, во 2025 година под слоганот „Царините ги исполнуваат своите заложби за ефикасност, безбедност и просперитет“, 20 царински службеници добија признанија од Генералниот секретар на Светската царинска организација за постигнати резултати и заслуги преку големо залагање со успех во сузбивање на криминалот и спречување на нелегална трговија, дигитализација на процесите и имплементација на царински ИТ системи според стандардите на ЕУ, олеснувањето на трговијата и зголемување на конкурентноста на македонската економија, развој на едношалтерскиот систем, заштита на финансиските интереси и ефикасна наплата на приходи. Свечениот настан се одржа во Царинската управа на 30 јануари 2025 година.

Годишна седница на Советот за царинска соработка на Светската царинска организација

Делегација на Царинската управа предводена од директорот Николовски присуствуваше на годишната седница на Советот за царинска соработка на Светската царинска организација, што се одржа од 26-28 јуни во нејзиното седиште во Брисел.

СЦО како глобален меѓународен центар на царинската експертиза, има водечка улога во развојот, промовирањето и спроведувањето на современи царински системи и процедури, а Советот кој го сочинуваат директорите на царинските управи на земјите членки е највисоко тело за управување и раководење.

На седницата на Советот за царинска соработка се разменија ставови за клучни теми и прашања од областа на царинското работење. Беа усвоени и извештаите подготвени од

комитетите на организацијата задолжени за градење на капацитети, прописи поврзани со тарифа, трговски прашања, спроведување на законите и олеснување на царинските постапки и трговските процеси.

Во однос на утврдување на заеднички политики во рамки на светското семејство на царински служби, делегатите дискутираа и за SAFE рамката на стандарди, е - трговија, Акцискиот план на СЦО за ранливи граници, родова еднаквост и интегритет на царинските службеници, како и за понатамошните стратешки активности и подобрување на рамката на Хармонизираниот систем.

Меѓуинституционална соработка

Современите предизвици поврзани со организираниот криминал, трговијата со дрога, перењето пари и нелегалната миграција бараат интегриран пристап и тесна институционална соработка. Ниту една институција не може самостојно ефикасно да се справи со овие комплексни форми на криминал и затоа меѓуинституционалната комуникација и координација се клучни фактори во изградбата на ефективен систем на безбедност.

Институционалната соработка се одвива преку размена на информации, заеднички оперативни акции, координирани истраги и користење на заеднички бази на податоци. Особено важна е улогата на царинските служби, Полицијата, финансиските институции, Обвинителството и специјализираните агенции за борба со корупција и организиран криминал.

❖ Состанок со Агенција за храна и ветеринарство (22.08.2025 г.)

Фер конкурентност на економијата преку откривање царински измами со храна, зголемена безбедност на храната која се внесува во државата преку заеднички и координиран пристап на Царинската управа и Агенцијата за храна и ветеринарство, како и олеснување и забрзување на легалната трговија преку усогласување на работното време на двете институции, се очекуваните резултати од мерките што ги договорија на состанокот директорот на Царинска управа Бобан Николовски и директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство Оливер Миланов.

Претходно имаше обуки за контрола на увоз и извоз на храна, како и за контрола на внесување и изнесување на миленици, приспособени на реални сценарија, со цел истите да бидат ефикасни.

❖ Царината и Централниот регистар договорија е-размена на податоци за царински долг (16.10.2025 г)

Царинската управа и Централниот регистар договорија дигитална размена на податоци за царински долг.

Директорот на Царинска управа, Бобан Николовски и директорката на Централен регистар, Анита Стамнова го потпишаа Договорот за соработка и размена на документи во електронска форма.

Со Централниот регистар интензивно се работеше на дигитално поврзување на системите. Од ноември информациите за царински долг Централниот регистар ги добива автоматски, преку системот за интероперабилност, а фирмите и граѓаните имаат можност истите да ги добиваат по електронски пат. Годишно досега се издаваа од седум до девет илјади потврди во хартиена форма, за што барателите чекаа и по неколку дена.

Соработка со деловната заедница

Дијалогот со бизнис заедницата е клучен за подобрување на условите за водење бизнис и подобрување на конкурентноста на македонската економија. Во таа насока од голема важност е негување партнерски однос.

Во континуитет се одржуваат средби со претставници на компаниите со цел да им се помогне во царинските процеси. Нашата цел е да овозможиме фер, конкурентна трговија, при што се грижиме за спроведување на законите преку обезбедување поголема безбедност, просперитет и економска сигурност.

Поважни настани

- ❖ На 31 јануари директорот Бобан Николовски како член на Националниот совет за извоз на Стопанската комора на Македонија, заедно со премиерот Христијан Мицкоски, министерката за финансии Гордана Димитриеска Кочоска и вицепремиерот министер за транспорт Александар Николоски, присуствуваше на настан „Ден на извозот“ организиран од комората.
- ❖ На 18 февруари е одржан вториот состанок на Советодавното тело во кое членуваат претставници на бизнис заедницата. Пред членовите беше презентирана Стратегијата за развој на Царинската управа и Акциониот план за нејзино спроведување за 2025 - 2027 година.

За време на состанокот од членките на Советодавното тело беше поздравена успешната имплементација и ставање во функција на Новиот транзитен систем НКТС - фаза 5, кој е целосно усогласен со функционалностите според новите законски барања од Конвенцијата за заедничка транзитна постапка.

- ❖ 23 септември – на традиционалната средба на превозници, директорот на Царинската управа ги истакна посебните резултати во наплатата на приходите (раст за 65,5 милиони евра заклучно со август), забрзување на транспортот и олеснување на легалната трговија, како и подобрена безбедност на стоките што се внесуваат и изнесуваат од државата, преку подобро менаџирање и имплементација на ИКТ системи усогласени со оние во Европската Унија. Забрзување на царинските постапки е постигнато и со усогласување на смените на Агенцијата за храна и ветеринарство со оние на Царинската управа. Важна е и зајакнатата соработка со Министерството за транспорт, што резултира со забрзана имплементација на клучни инфраструктурни проекти, меѓу кои и Новиот национален едношалтерски систем.

Транспарентност и односи со јавност

Транспарентноста во работата на Царинската управа претставува предуслов за градење доверба кај јавноста. Односите со јавноста помагаат да се одржи таа доверба преку отворена, јасна и одговорна комуникација.

Овие два концепти играат витална улога бидејќи преку нив се овозможува двонасочна комуникација со граѓаните, се унапредува отчетноста и се гради позитивен имиџ на институцијата која гарантира безбедност, сигурност и економски раст преку подобрување на условите за водење бизнис и олеснување на трговијата и транспортот.

Лицата задолжени за односи со јавноста во Царинската управа играат значајна улога во воспоставување и одржување на транспарентна комуникација со јавноста. Преку редовни соопштенија што се доставуваат до медиумите, јавноста е навремено и објективно информирана за активностите, мерките и резултатите од работењето на институцијата. Овие соопштенија, покрај тоа што се пласираат во традиционалните медиуми, се објавуваат и на официјалната веб-страница на Царинската управа, како и на нејзините профили на социјалните медиуми (како Facebook, Instagram).

Овој мултиканален пристап овозможува поголем опфат на публика, зголемена достапност на информации и поттикнување на интеракција со граѓаните, што е во согласност со современите принципи на е-транспарентност и дигитална комуникација во јавниот сектор.

Одбележан 14-ти Април-Денот на Царинската управа

На јубилејното одбележување на Денот на Царинската управа, во присуство на колеги царински службеници и претставници на институции и стопански комори со кои Царината секојдневно соработува, беа истакнати извонредните резултати во наплатата на приходи (во првото тримесечје годинава се поголеми за 13,6 милиони евра во однос на истиот период минатата година), борба против незаконски активности (поднесени 102 кривични пријави од ноември 2024 до април 2025 година, што е повеќе од цел тригодишен период од 2020 до 2023 година кога биле поднесени вкупно 85 кривични пријави), поголем број на заплени во

првото тримесечје од годинава (143 случаи на заплени, или за 77 проценти повеќе во однос на минатата година кога бил остварен 81 случај на заплени).

Беше даден осврт и на тековните инвестиции во вредност од 24,4 милиони евра што се обезбедени од Светска банка, Република Кореја, од ЕУ како грант средства, како и од националниот Буџет.

Свеченоста организирана во просториите на Царинската управа беше искористена за изразување на благодарност до блиските соработници и царинските службеници кои се издвоија со посебни резултати. Беа врачени плакети и благодарници.

За одбележување на празникот традиционално беше реализирана и крводарителска акција.

Синдикални активности

Самостојниот синдикат на Царинската управа и Синдикалната организација при Царинска управа-УПОЗ континуирано работат и преземаат активности за подобрување на правата на вработените како императив за своето постоење, работните услови и социјалната клима, како предуслов за квалитетно и достоинствено работење во Царинската управа.

Во првиот квартал од 2025 година Самостојниот синдикат на Царинската управа обезбеди средства за синдикална солидарна помош за своите членови, како и за членовите на нивното потесно семејство при подолготрајно боледување или по други основи.

Беа организирани активности за одбележување на Меѓународниот ден на жената.

Во мај 2025 година Самостојниот синдикат на Царинската управа организира синдикална екскурзија во Цават - Република Хрватска, со цел дружење меѓу членовите на Синдикатот и останатите вработени во Царинската управа, со што допринесе за унапредување на социјалната клима и континуиран развој на социјална кохезија на сите вработени во Царинската управа.

Хуманитарни активности

Синдикалната организација при Царинската управа - УПОЗ донираше средства за семејствата на трагично настраданите во пожарот во Кочани, по предлог на жените членки кои годинава се откажаа од подарок вообичаено доделуван по повод Меѓународниот ден на жената.

Во првиот квартал синдикалните организации обезбедија парична помош наменета за лекување на еден пациент во странство.

Активностите на одбележување на 14-ти Април, Денот на Царинската управа опфатија и организирање на хуманитарна акција за помош на настраданите во големата несреќа што случи во Кочани.

DREJTORIA E DOGANAVE

MINISTRIA E FINANCAVE E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Raporti vjetor

2025

Përmbajtja

<i>Integrimi evropian</i>	75
<i>Progresi i vërejtur në Raportin e fundit të Komisionit Evropian për Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin 2025</i>	75
<i>Reforma dhe rritja në Ballkanin Perëndimor</i>	76
<i>Pjesëmarrja në Programin e BE-së Dogana 2021-2027</i>	77
<i>Pagesa e të ardhurave dhe mbrojtja e interesave financiare</i>	77
<i>Sigurimi i pagesës efikase të të ardhurave</i>	77
<i>Pagesa e të ardhurave u realizua</i>	78
<i>Laboratori Doganor</i>	79
<i>Zbatimi i masave tarifore dhe jo-tarifore</i>	79
<i>Lehtësimi i tregtisë</i>	80
<i>Harmonizimi i legjislacionit kombëtar doganor me legjislacionin dhe praktikat më të mira të Bashkimit Evropian</i>	80
<i>Procese dhe shërbime të digjitalizuara</i>	86
<i>Modernizimi i infrastrukturës së TIK-ut</i>	90
<i>Përmirësimi i mjedisit të biznesit dhe lehtësimi i kushteve tregtare</i>	91
<i>Promovimi i aktiviteteve kërkimore dhe të inteligjencës</i>	99
<i>Zyrat Ndërlidhëse Rajonale të Inteligjencës</i>	104
<i>Qendra e Zbatimit të Ligjit për Evropën Juglindore (Southeast European Law Enforcement Center - SELEC)</i>	104
<i>Zhvillimi organizativ dhe i infrastrukturës dhe menaxhimi modern i burimeve njerëzore</i> . 122	
<i>Zbatimi i masave për të parandaluar sjelljen e papërshtatshme dhe korruptive dhe zhvillimi i sistemeve të rregullave dhe kontrolleve</i>	125
<i>Modernizimi i infrastrukturës së kalimit kufitar</i>	127
<i>Kontrolli i proceseve të punës</i>	129
<i>AKTIVITETE NDËRKOMBËTARE DHE NGJARJE TË RËNDËSISHME</i>	132
<i>Bashkëpunimi ndërkombëtar</i>	132
<i>Bashkëpunimi me organizatat ndërkombëtare</i>	135
<i>Bashkëpunimi ndërinstitucional</i>	139
<i>Bashkëpunimi me komunitetin e biznesit</i>	140

Integrimi evropian

Progresi i vërejtur në Raportin e fundit të Komisionit Evropian për Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin 2025,¹³

Bashkimi Evropian vlerëson se Drejtoria e Doganave ka një nivel të mirë përgatitjeje, me përparim të konsiderueshëm në procesin e digjitalizimit. Zhvillimi i Fazës 5 të Sistemit të Ri të Kompjuterizuar të Transitit (NCTS), i cili ka qenë në përdorim që nga janari i vitit 2025, ka përfunduar dhe Drejtoria e Doganave tashmë po operon në një mjedis plotësisht pa letër për përpunimin e deklaratave dhe dokumenteve të akcizës.

Në dhjetor 2024, u ratifikua Protokollin për Eliminimin e Tregtisë së Paligjshme të Produkteve të Duhanit.

Rekomandimet e Komisionit të vitit të kaluar janë zbatuar kryesisht dhe rekomandimet për vitin e ardhshëm janë: të vazhdohet konsolidimi dhe vendosja e sistemeve kombëtare të TI-së doganore në përputhje me programin e punës së Komisionit për Ligjin Doganor të Unionit (UCC) dhe modulet e Planit Strategjik Shumëvjeçar (MASP) dhe të sigurohet përmirësimi i tyre; të sigurohet përafrimi i vazhdueshëm i legjislacionit doganor me legjislacionin e BE-së dhe të përmirësohet komponenti kombëtar i Sistemit të Ri të Kompjuterizuar të Transitit (NCTS) në Fazën 6; të forcohet lufta kundër mashtrimit doganor, në veçanti kundër kontrabandës së duhanit dhe në bashkëpunim me Zyrën Evropiane Kundër Mashtrimit (OLAF).

Shkalla e përafrimit të legjislacionit doganor me legjislacionin e BE-së është e lartë. Tarifa Doganore për vitin 2025 është miratuar, me qëllim harmonizimin e saj me Nomenklaturën e Kombinuar të BE-së.

Amendamentet në Konventën Rajonale mbi Rregullat Preferenciale Pan-Euro-Mesdhetare të Origjinës janë ratifikuar dhe kanë hyrë në fuqi më 1 janar 2025.

Shkalla e përafrimit të legjislacionit doganor me legjislacionin e BE-së është e lartë. Tarifa Doganore për vitin 2025 është miratuar, me qëllim harmonizimin e saj me Nomenklaturën e Kombinuar të BE-së.

Amendamentet në Konventën Rajonale mbi Rregullat Preferenciale Pan-Euro-Mesdhetare të Origjinës janë ratifikuar dhe kanë hyrë në fuqi më 1 janar 2025.

Ligji për Ratifikimin e Amendamenteve të Konventës për një Procedurë të Përbashkët Transiti u miratua dhe u botua në Gazetën Zyrtare në dhjetor 2024. Ky ligj ishte një parakusht për lançimin e Sistemit të Ri të Kompjuterizuar të Transitit - Faza 5.

---

¹³ COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT North Macedonia 2025 Report, 4.11.2025 (https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/267b368e-6b55-4a42-bb72-6395593de4da_en?filename=north-macedonia-report-2025.pdf)

Sa i përket kapacitetit administrativ dhe operacional, është miratuar një Strategji e re për Zhvillimin e Drejtorisë së Doganave për periudhën 2025-2027. Është krijuar një sistem gjithëpërfshirës inteligjence për të mbështetur hetimet dhe zbatimin e ligjit. Kontrollët bazohen në analizën e rrezikut të inteligjencës, informacionin para mbërritjes dhe teknikat e selektivitetit.

Një Strategji e re për Integritetin dhe Luftën kundër Korrupsionit për periudhën 2024-2027 është miratuar dhe po zbatohet. Strategjia përfshin 22 masa të synuara që synojnë parandalimin e korrupsionit dhe rritjen e integritetit të nëpunësve doganorë dhe institucioneve doganore. U zhvillua trajnim i avancuar mbi etikën, integritetin dhe luftën kundër korrupsionit.

Është arritur një pagesë më e madhe e të ardhurave dhe një numër më i madh i sekuestrimeve të mallrave të paligjshme.

Është siguruar mirëmbajtja dhe zhvillimi i mëtejshëm i sistemit të Mjedisit të Integruar Tarifor (MIT) dhe janë filluar aktivitetet për të zhvilluar sisteme për regjistrimin dhe identifikimin e operatorëve ekonomikë (EORI) dhe menaxhimin e unifikuar të përdoruesve dhe nënshkrimin digjital (UUM&DS).

Raporti gjithashtu thekson se Drejtoria e Doganave ka vendosur shkëmbim të rregullt të të dhënave me një numër të madh institucionesh shtetërore përmes Platformës së Ndërveprimit.

Reforma dhe rritja në Ballkanin Perëndimor

Planit i Rritjes i Komisionit Evropian për Ballkanin Perëndimor 2024-2027 u mundëson qytetarëve të vendeve të Ballkanit Perëndimor të përfitojnë nga disa nga përfitimet e anëtarësimit në Bashkimin Evropian edhe në periudhën para-anëtarësimit. Integrimi ekonomik i vendeve të Ballkanit Perëndimor dhe qasja në tregun e vetëm të BE-së është një objektivi kyç për nxitjen e rritjes ekonomike, rritjen e tregtisë dhe stabilitetin rajonal. Pritet që reforma të rëndësishme të përafrojnë sistemet ekonomike dhe legjislationin me ato të BE-së.

Brenda kuadrit të Planit të Rritjes, Drejtoria e Doganave është përgjegjëse për zbatimin, monitorimin dhe informimin rreth Reformës 4.1.6. *Zgjerimi i përdorimit të shërbimeve të E-Doganës për operatorët ekonomikë dhe ulja e kostove dhe rritja e efikasitetit të procedurave doganore*. Kjo reformë parashikon që Drejtoria e Doganave të miratojë një Ligj të ri kombëtar Doganor që duhet të harmonizojë legjislationin doganor me Ligjin Doganor të Bashkimit Evropian, paralelisht me zbatimin e Programit të Punës MASP-C të Bashkimit Evropian, i cili parashikon zhvillimin e sistemeve të reja të TI-së që do të mundësojnë digjitalizimin e plotë të procedurave doganore.

Një version draft i Ligjit të ri Doganor u përgatit dhe iu dorëzua Ministrisë së Financave për miratim dhe për ndërmarrjen e veprimeve për miratimin e Ligjit.

Duke zbatuar aktivitetet e parashikuara në Planin e Rritjes, shërbimet elektronike të ofruara nga Dogana për operatorët ekonomikë do të përmirësohen, kostot e procedurave doganore do të ulen dhe ato do të zbatohen në mënyrë më efikase. Drejtoria e Doganave filloi zbatimin e kësaj mase reforme duke zhvilluar Sistemin e Ri të Kompjuterizuar të Transitit - Faza 6 (NCTS 6).

Me mbështetjen e BE-së, në vitin 2025 u siguroa një konsulent për të përgatitur specifikimet teknike. Një prokurim publik për zhvillimin e NCTS 6 dhe mbështetjen e menaxhimit është duke u zhvilluar, dhe kontrata pritet të fillojë zbatimin gjatë tremujorit të parë të vitit 2026. Më 1 qershor 2026, presim të kemi një version funksional të NCTS 6 (opt out), që është edhe afati i fundit për zbatimin e NCTS.

Zbatimi i Sistemit të Ri të Kompjuterizuar të Transitit (NCTS) - Faza 6 do të rezultojë në përfitime dhe përmirësime në procedurën e transitit, si dhe në zbatimin e kërkesave të veçanta për sigurinë dhe mbrojtjen e të dhënave në deklaratat e transitit.

Pjesëmarrja në Programin e BE-së Dogana 2021-2027

Programi i BE-së Dogana 2027 synon të sigurojë përparimin e mëtejshëm të Bashkimit Doganor të BE-së. Ky program ofron mbështetje për forcimin e kapaciteteve administrative të autoriteteve doganore dhe për përmirësimin e kapaciteteve në mjedisin e TI-së, me qëllim që të përballet më lehtë me vëllimin më të madh të tregtisë dhe format e reja në tregtinë moderne, si dhe mbrojtje më të suksesshme nga produktet dhe substancat e dëmshme, mbrojtje më të mirë të bizneseve dhe lehtësim të rrjedhës së tregtisë së ligjshme.¹⁴.

Në vitin 2025, 29 nëpunës doganorë morën pjesë në 14 ngjarje (8 fizike dhe 6 online) të organizuara në kuadër të Programit Dogana (Customs Programme). Përfaqësuesit e Drejtorisë së Doganave patën mundësinë të mësonin rreth statusit të aktiviteteve që po zbatohen në Bashkimin Evropian duke marrë pjesë në takimet e grupeve të mëposhtme të punës:

- Grupi Mbështetës i Trajnimit për Doganat dhe Tatimet (GMT),
- Rrjeti Evropian i Laboratorëve Doganorë (CLEN),
- Grupi i koordinatorëve të transitit,
- Grupi i Koordinimit të Doganave Elektronike (ECCG),
- Grupi i Ekspertëve të Performancës së Bashkimit Doganor (CUP),
- Grupi i Ekspertëve për Ndalimet dhe Kufizimet.

Në kuadër të programit, u organizuan edhe 3 trajnime për ndërtimin e kapaciteteve në TI-së (CSI RESTful, CSI dhe CCN), si dhe një vizitë pune në Drejtorinë e Doganave të Serbisë me temën "Ndarja e praktikave më të mira në harmonizimin e legjislacionit kombëtar doganor me legjislacionin e BE-së".

Pagesa e të ardhurave dhe mbrojtja e interesave financiare

Sigurimi i pagesës efikase të të ardhurave

Si të ardhura burimore të Buxhetit, të ardhurat tatimore përbëjnë 56.3% të strukturës totale të të ardhurave në nivel qendror për vitin 2025. Në Buxhetin e vitit 2025, të ardhurat tatimore janë

---

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/customs-programme-cooperation-in-the-field-of-customs.html>

planifikuar të rriten me 12.8% krahasuar me vitin 2024, për të siguruar konsolidimin fiskal dhe qëndrueshmërinë fiskale, me stabilizimin e financave publike dhe parakushte më të mëdha për rritje ekonomike.

Është e rëndësishme të theksohet se Drejtoria e Doganave, me të ardhurat nga doganat, TVSH-ja, akciza dhe tarifata në Buxhetin e vitit 2025, merr pjesë me 66.5% në të ardhurat e planifikuara për mbledhjen nga të ardhurat tatimore, si dhe 37.1% në totalin e të ardhurave të Buxhetit të Shtetit.

Drejtoria e Doganave punon për përmirësimin e pagesës së të ardhurave tatimore duke zbatuar masa për të zvogëluar ekonominë informale.

Po bëhet përparim në digjitalizimin e procedurave tatimore, gjë që kursen burime dhe e bën pagesën e taksave më të lehtë.

Pagesa e të ardhurave u realizua

Në vitin 2025, nga importi dhe tregtia e brendshme janë mbledhur gjithsej 131.634,3 milionë denarë ose 2.140,39 milionë euro, që paraqet një rritje prej 5,2%, gjegjësisht një rritje prej 6.461,5 milionë denarësh në krahasim me vitin e kaluar 2024, kur janë mbledhur 125.172,8 milionë denarë.

<i>Të ardhurat e mbledhura</i>	<i>Totali 2023</i>	<i>Totali 2024</i>	<i>Totali 2025</i>	<i>Krahasuar 2025/2024</i>
<i>Totali - i shprehur në miliona denarë</i>	117,797.4	125,172.8	131,634.3	6,461.5
<i>Doganat</i>	9,078.4	10,256.9	11,842.7	1,585.8
<i>TVSH</i>	73,271.8	76,639.2	79,122.6	2,483.5
<i>Tatimi i automjeteve motorike</i>	2,166.3	2,661.0	2,993.2	332.3
<i>Akcizat</i>	32,432.8	34,782.1	36,843.1	2,061.0
<i>Kompensimet</i>	848.2	833.6	832.6	-1.0

Në vitin 2025, shuma e të ardhurave të mbledhura në krahasim me numrin e të punësuarve në Drejtorinë e Doganave tregon se janë mbledhur të ardhura prej 107.281.408,00 denarë për çdo të punësuar.

Vendime për pagesë shtesë

Vendime për pagesë shtesë	Totali 2025		Totali 2024	
	Numër	Shuma den.	Numër	Shuma den.
Sipas detyrës zyrtare	873	207.609.425	537	61.475.993
Me kërkesë të një pale	262	20.760.388	438	19.683.275
Totali	1135	228.369.813	975	81.159.268

Laboratori Doganor

Në vitin 2025, në Laboratorin Doganor u morën gjithsej 411 mostra për analiza laboratorike (krahasuar me 141 mostra të marra për analiza në vitin paraprak, 2024).

Nga totali i mostrave të marra për analizë, 163 mostra janë derivate të naftës, 222 mostra janë produkte ushqimore, 10 mostra janë plehra dhe 16 mostra janë produkte të industrisë kimike dhe të industrive të tjera.

Klasifikim tarifor i papërshtatshëm u gjet në 113 mostra: 1 mostër derivati naftë, 98 mostra produktesh ushqimore, 10 mostra plehrash, 4 mostra produktesh të tjera të industrisë kimike.

Mostrat e mbetura janë konfirmuar në lidhje me klasifikimin e deklaruar sipas Tarifës Doganore.

Zbatimi i masave tarifore dhe jo-tarifore

Vendimet mbi ndarjen e mallrave

Në vitin 2025, 219 Informacione të Detyrueshme Tarifore lëshuar (nga një total prej 671 të vlefshëm në tre vitet e fundit).

Vendimet mbi klasifikimin e mallrave sipas Nomenklaturës së Kombinuar të BE-së

Janë miratuar dhe publikuar tre (3) dekrete që ndryshojnë dhe plotësojnë Dekretin për klasifikimin e mallrave të caktuara në Nomenklaturën e Kombinuar (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 62 e datës 21.03.2025, nr. 189 e datës 11.09.2025 dhe nr. 248 e datës 11.12.2025), të cilat transpozojnë gjithsej (12) dymbëdhjetë rregullore të Komisionit të BE-së. Rregulloret kanë të bëjnë me klasifikimin e mallrave të caktuara në Nomenklaturën e Kombinuar të BE-së, të cilat publikohen në Gazetën Zyrtare të BE-së në periudhat nga 01.07.2024 deri më 30.09.2024, nga 01.10.2024 deri më 31.12.2024 dhe nga 01.04.2025 deri më 31.06.2025. Ato lidhen me llojet e mëposhtme të mallrave: produkte tekstile, një përgatitje kimike, një ndarës optik pasiv dhe material reklamues, një projektor me akordues, një të ashtuquajtur robot reagimi

taktik, maja pipetash, një qese me fasule, një përzierje e saharozës dhe gomës xhelan dhe një pije alkoolike e gazuar me aromë rrushi të thatë.

Vendimet mbi klasifikimin e mallrave sipas Komitetit të Sistemit të Harmonizuar (HS)

Vendimet mbi klasifikimin e mallrave specifike të miratuara nga Komiteti i Sistemit të Harmonizuar të Organizatës Botërore të Doganave në Sesionin e 74-të - shtator 2024 dhe Sesionin e 75-të - prill 2025 janë publikuar.

Lehtësimi i tregtisë

Harmonizimi i legjislacionit kombëtar doganor me legjislacionin dhe praktikat më të mira të Bashkimit Evropian

Rregulloret ligjore që rregullojnë procedurat dhe formalitetet doganore

- **Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Tarifën Doganore (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut nr. 130 e datës 27.6.2025)**
Ministria e Financave, në bashkëpunim me Drejtorinë e Doganave, hartoi një Ligj për ndryshimin e Ligjit për Tarifën Doganore, i cili uli normat doganore për mallra të caktuara të përdorura si lëndë të para ose mallra të ndërmjetme në industrinë vendase. Ky ndryshim zbaton Programin e Punës së Qeverisë 2024-2028, në përputhje me detyrimin për harmonizimin gradual të normave doganore me normat e aplikuar në Bashkimin Evropian, të përshtatura sipas nevojave të eksport-importit të ekonomisë dhe shtetit. Për më tepër, ndryshimet e propozuara eliminojnë tarifatat doganore për mallrat me origjinë nga Shtetet e Bashkuara.
- Në korrik të vitit 2025, u miratua një **Dekret për ndryshimin dhe plotësimin e Dekretit për Zbatimin e Ligjit Doganor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 154 e datës 29.07.2025)**, i cili mundëson zbatimin e nenit 2, paragrafi 5 i Ligjit për Tarifën Doganore, sipas të cilit një taksë doganore "e lirë" ("falas") zbatohet për mallrat me origjinë nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës në përputhje me nenin 19, paragrafi (3) pika e) të Ligjit Doganor, d.m.th. duke përcaktuar një provë origjine që do të vërtetojë se mallrat janë me origjinë preferenciale nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës.

Rregulloret ligjore në përgatitje e sipër

- Është përgatitur një version i draftit të një Ligji të ri Doganor të harmonizuar me Ligjin Doganor të Bashkimit Evropian, i cili rregullon procedurat e reja digjitale, autorizimet e reja, të drejtën për një seancë dëgjimore kur merret një vendim negativ, kushtet e reja të procedurave doganore dhe sistemet e reja digjitale. Ligji i ri Doganor pritet të miratohet gjatë vitit 2026.

- Gjithashtu, është duke u përgatitur një Dekret për zbatimin e Ligjit të ri Doganor, i cili përcakton kushtet, kriteret dhe afatet për veprim, dhe në periudhën e ardhshme do të përgatiten udhëzime për zbatimin e Ligjit të ri Doganor, i cili do të përcaktojë më saktë procedurat për import, eksport, transit, garancitë, hyrjen e mallrave në zonën doganore, etj.

Rregullore legislative në përgatitje që rregullon akcizat për mallrat që i nënshtrohen akcizës

Në nëntor 2024, Ministrisë së Financave iu dorëzuan për përpunim të mëtejshëm dokumentet e mëposhtme:

- **Projekt-Rregullore mbi metodën e taksimit me akcizë për alkoolin, pijet alkoolike dhe produktet e duhanit**
Është bërë një harmonizim i mëtejshëm me Rregulloren e Komisionit (KE) nr. 3199/93 të 22 nëntorit 1993 mbi njohjen reciproke të procedurave për denatyrimin e plotë të alkoolit për qëllime të përjashtimit nga akciza.
- **Propozim Rregullorja mbi metodën e taksimit me akcizë mbi produktet energjetike dhe energjinë elektrike**

Në të dy projekt rregulloret:

- Janë shtuar nene që përcaktojnë kriteret më të detajuara për përmbushjen e kushteve për uljen e garancisë për sigurimin e borxhit të akcizës dhe një garanci në formën e një depozite në para, në përputhje me nenin 30, paragrafi 13 i Ligjit për Akcizat.
- Në seksionin e dokumentacionit që i bashkëngjitet kërkesës për lëshimin e licencës së akcizës dhe miratimin për përdorues preferencial, janë harmonizuar dokumentet e lëshuara nga institucionet e tjera.
- Metoda e rimbursimit të akcizës për misionet diplomatike dhe konsullore dhe anëtarët e stafit të tyre po specifikohet më tej, e cila deri më tani nuk është specifikuar në detaje.
- Teksti është përmirësuar në përputhje me operacionet aktuale të akcizës, duke përfshirë zbatimin e sistemit kompjuterik të Drejtorisë së Doganave.

Projekt rregullorja mbi mënyrën e taksimit me akcizë mbi burimet e energjisë dhe energjinë elektrike përcakton edhe përmbajtjen e raportit mujor mbi sasi të e blera dhe të shitura të burimeve të energjisë dhe sasi të e burimeve të energjisë në magazinë që përmbajnë substanca shënuese.

Rregullimi i procedurave me dokumente të brendshme (përgatitja e udhëzimeve, procedurave, udhëzuesve, manualeve të reja dhe rishikimi i atyre ekzistuese)

Procedurat Doganore

Janë miratuar dokumente të reja të brendshme për të rregulluar procedurat:

- **Udhëzim i Ri për Vlerësimin Doganor** që rregullon mënyrën dhe procedurën e zbatuar nga njësitë organizative të Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut gjatë përcaktimit të vlerës doganore të mallrave gjatë importit.
- **Udhëzues i Ri Përdoruesi për Kërkimin në Katalogun Elektronik SchwackeNet**, i cili përshkruan metodën e kërkimit të të dhënave në katalogun SchwackeNet, nga punonjësit e Drejtorisë së Doganave, me qëllim vlerësimin e vlerës gjatë procedurës së importit të automjeteve të pasagjerëve, automjeteve të lehta tregtare, si dhe motoçikletave, të reja dhe të përdorura.
- **Udhëzime për Peshimin e Mjeteve Motorike të Mallrave**, të cilat rregullojnë detyrimet dhe procedurat e ndërmarra nga nëpunësit doganorë gjatë zbatimit të detyrimit për të peshuar mjetet motorike të mallrave në zyrat doganore gjatë hyrjes/daljes dhe importit/eksportit, me fokus në pranimin e fletëpeshimeve të lëshuara nga një vend i huaj, të cilat mund të zgjasin maksimumi 120 ditë brenda një viti.
- **Udhëzues i Rishikuar për Shpërndarjen e Kompjuterëve dhe Softuerit në Përputhje me Tarifën Doganore**, i cili sqaron metodën e klasifikimit të sistemeve kompjuterike, serverave kompjuterikë, laptopëve dhe pajisjeve të tjera portative, pjesëve dhe aksesoreve për këto makina të mbuluara nga Kapitujt 84 dhe 85, Seksioni XVI i Tarifës Doganore.

GJITHSEJ DEKLARATAT E PËRPUNUARA në procedurat e importit, eksportit dhe transitit – zyrat doganore dhe postat doganore (në vitin 2025)

Treguesit për e-Doganën

Deklaratat e Përpunuara (në procedurën e importit dhe eksportit)	Totali në vitin 2024			Totali në vitin 2025		
	Import	Eksport	Totali	Import	Eksport	Totali
	556.879	275.318	832.197	597.489	273.522	871.011

Kohëzgjatja mesatare e procedurave (Nuk përfshihen deklaratat e përpunuara për më shumë se 2 ditë, kur ka një shpjegim të justifikuar për shkak të parregullsive të konstatuara gjatë kontrolleve doganore)	2024		2025	
	Import	Eksport	Import	Eksport
	179,88	42,83	174,75	45,31
	minuta	minuta	minuta	minuta

Numri i shtuar i deklaratave në procedurë të thjeshtuar – (2025 krahasuar me 2024)	Rritje e miratimeve për procedurën e thjeshtuar të zhdoganimit lokal (aktualisht 76 autorizime aktive)	Në importe - përqindja e deklaratave të përzgjedhura në kanalin e kuq nga sistemi i menaxhimit të rrezikut me parregullsi të zbuluara, në vitin 2025
0.8 % (1.746 deklarata)	Nuk ka mbajtës të rinj të një autorizimi të tillë në vitin 2025.	24,30 %

Deklaratat e transitit të përpunuara në vitin 2025

Lloji i deklaratës së transitit sipas vendit të nisjes/destinacionit	Numri i deklaratave të përpunuara
Vendi i nisjes MK, destinacioni jashtë MK	170.955
Vendi i nisjes jashtë MK, destinacioni në MK	101.949
Vendi i nisjes jashtë MK, destinacioni jashtë MK	99.634

Treguesit e-Doganave

- Numri i deklaratave të transitit të përpunuara në fazën 5 të NCTS është rritur krahasuar me deklaratat e transitit të paraqitura përmes fazës 4 të NCTS - 57,870 (15.53%).
- Rritje e numrit të deklaratave për transit ndërkombëtar në NCTS - faza 5 (në %) krahasuar me numrin e deklaratave të paraqitura përmes NCTS-faza 4 - 40,824 (23.88 %)

Procedurat e akcizës – deklaratat (në vitin 2025)

- Deklaratat e prodhimit – për energjinë 21, për alkoolin 486 dhe për duhanin 24
- Deklaratat e prodhimit – prodhues të vegjël – 100
- Deklarata për përpunim – për produktet energjetike 48, për alkoolin 543 dhe për duhanin 167
- Deklaratat e humbjes dhe shkatërrimit – për energjinë 70, për alkoolin 91 dhe për duhanin 12
- Deklarata për pagesën e akcizës - për energjinë 261, për alkoolin 1,000 dhe për duhanin 626
- Deklarata për pagesë shtesë të akcizës – për produktet energjetike 4 dhe për duhanin 58
- Deklaratat e rimbursimit të taksës së akcizës – 303
- Raportet mujore nga një përdorues preferencial – për energjinë 298 dhe për alkoolin 2,486
- Raportet e pagesës së taksës së automjeteve për automjete të modifikuara 48
- Deklarata për pullat e akcizës – për alkoolin 1,506 dhe për duhanin 1,185
- Deklarata nga bujqit – 52
- Dokumente elektronike të akcizës - për produktet energjetike 29,196, për alkoolin 8,587 dhe për duhanin 2,133

DEKLARATAT E IMPORTIT DHE EKSPORTIT SIPAS KANALIT NË VITIN 2025 - selektivitet në kontroll

Deklaratat e IMPORTITIT 2025			Deklaratat e EKSPORTIT 2025			Totali i deklaratave të IMPORTITIT DHE EKSPORTIT 2025		
Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq	Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq	Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq
395.011 66.11 %	151.575 25.37 %	50.903 8.52 %	269.213 98.42 %	3.847 1.41%	462 0.17 %	664.224 76.26%	155.422 17.84 %	51.365 5.90 %
Deklaratat e IMPORTITIT 2024			Deklaratat e EKSPORTIT 2024			Totali i deklaratave të IMPORTITIT DHE EKSPORTIT 2024		
Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq	Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq	Kanali i gjelbër	Kanali i verdhë	Kanali i kuq
372.102 66.82 %	131.876 23.68 %	52901 9.50 %	267.502 97.16 %	6.985 2.54 %	831 0.30%	639.604 76.86 %	138.861 16.69 %	53.732 6.46 %

Lejet e lëshuara përmes EXIM

Në vitin 2025 Përmes EXIM-it, institucionet kompetente kanë lëshuar gjithsej 126,269 leje importi, eksporti dhe transiti, me një kohë mesatare për të marrë një leje prej 0.72 ditësh.

Numri i automjeteve të mallrave

Në vitin 2025, nëpër pikat kufitare të Republikës së Maqedonisë së Veriut kanë kaluar gjithsej 1.130.968 automjete mallrash (701.831 AM të ngarkuara dhe 429.137 AM bosh). Pjesa më e madhe e trafikut u krye në pikat kufitare me Serbinë (gjithsej 326,422 AM – 237,820 të ngarkuar dhe 88,602 bosh) dhe Bullgarinë (gjithsej 235,971 AM – 144,450 të ngarkuar dhe 91,521 bosh).

Mjetet e mallrave që kaluan kufirin në vitin 2025

Numri i automjeteve motorike të ngarkesave nëpër pikat kufitare (janar-dhjetor 2025)																				
Lloji i qarkullimit	Kosova			Serbia			Bullgaria					Greqia			Shqipëria					
	Bilace	Jazhinca	Gjithsej	Tabanoc	Pelincë	Gjithsej	Deicevë	Deve Bair	Novosele	Gjithsej	Bogorodice	Mexhitlija	Dojran	Gjithsej	Qafasana	Shënaum	Stenje	Bilato	Gjithsej	
Hyrje																				
Plot	28.167	0	28.167	73.963	0	73.963	7.767	66.999	17.575	92.341	17.575	26.317	37.736	81.628	36.122	0	0	223	36.345	
Bosh	80.769	3.528	84.297	24.796	1.575	26.324	7.386	8.318	12.176	27.880	12.176	4.413	3.348	19.937	21.060	75	933	4.805	28.873	
Dalje																				
Plot	98.820	0	98.820	163.857	0	163.857	6.279	25.301	20.529	52.109	20.529	2.861	12.995	36.385	35.448	0	614	2.154	38.216	
Bosh	14.344	3.646	17.990	55.577	6.701	62.278	12.276	32.557	18.808	63.641	18.808	31.366	24.188	74.362	23.089	31	221	2.214	25.555	
Gjithsej																				
Plot	126.987	0	126.987	237.820	0	237.820	14.046	92.300	38.104	144.450	38.104	29.178	50.731	118.013	71.570	0	614	2.377	74.561	
Bosh	95.113	7.174	102.287	80.326	8.276	88.602	19.662	40.875	30.984	91.521	30.984	35.799	27.536	94.299	44.149	106	1.154	7.019	57.428	
Gjithsej AMN (bosh dhe të ngarkuara) përmes pikave kufitare të			229.274			326.422				235.971				212.312					126.989	
																				1.130.968

Autorizime të lëshuara për zbatimin e procedurave doganore

Në fund të vitit 2025 ka gjithsej aktive:

- 283 autorizime për përfaqësim në procedurat doganore (275 të vlefshme/2 të pezulluara/6 të revokuara),
- 103 autorizime për magazinim doganor (90 të vlefshme/2 të pezulluara/11 të revokuara),
- 701 autorizime importi për përpunim të brendshëm (165 të vlefshme/53 të revokuara/483 të pavlefshme),
- 319 autorizime eksporti për përpunim të brendshëm (304 të vlefshme/14 të revokuara/1 të pezulluara),
- 112 autorizime për procedura të thjeshtuara, nga të cilat 98 janë autorizime për procedura të thjeshtuara importi, dhe 14 janë autorizime për procedura të thjeshtuara eksporti (76 të vlefshme/2 të pezulluara/8 të revokuara/26 autorizime të pavlefshme për procedura të thjeshtuara)
- 163 autorizime për pagesa të shtyra (157 të vlefshme/6 të revokuara)
- 962 licenca agjentësh të licencuar (929 të vlefshme/3 të pezulluara/30 të revokuara)

- 9 (nëntë) autorizime të reja për thjeshtimin e procedurës për vërtetimin e origjinës (statusi i eksportuesit të autorizuar) - gjithsej 160 autorizime aktive
- 198 autorizime për procedurë të thjeshtuar transiti - nuk janë lëshuar të reja dhe nuk janë revokuar asnjë. Nga këto, 69 janë autorizime të marrësve të autorizuar (asnjë e lëshuar të reja/asnjë e revokuar). Autorizimet e dërguesit të autorizuar janë 42 (asnjë e lëshuar të reja/asnjë e revokuar). Janë 87 autorizime të përgjithshme të garancisë së transitit (nuk janë lëshuar të reja/nuk janë revokuar).

Totali i autorizimeve aktive të akcizës pas fundit të vitit 2025:

- 59 leje akcize (2 të reja/66 ndryshime/2 të revokuara)
- 5 autorizime për berrari të vogla të pavarura (1 e re/5 ndryshime/asnjë e revokuar)
- 7 autorizime për distileri të vogla (2 të reja/pa ndryshime/pa revokime)
- 189 autorizime për përdorues preferencialë të mallrave të akcizës (2 të reja/201 ndryshime/17 të revokuara)
- 1 autorizim për akcizën mbi koxsin e naftës (pa ndryshime të reja/2 ndryshime/pa revokime)
- 32 autorizime për bujqit - prodhues të vegjël të pijeve alkoolike (3 të reja/2 ndryshime/1 i revokuar)
- 110 autorizime për përdoruesit e pullave të akcizës (6 të reja/asnjë i revokuar)
- 78 autorizime për shpërndarës, shitës me shumicë dhe shitës me pakicë (28 të reja/asnjë të revokuar)
- 317 autorizime për rimbursimin e akcizës (14 të reja/asnjë të revokuar) dhe
- 17 shitës me pakicë me karburant të shënuar (asnjë i ri/asnjë të revokuar)

Totali i garancive aktive për sigurimin e borxhit të akcizës pas skadimit të vitit 2025: 303 garanci (274 garanci për sigurimin e borxhit të akcizës të regjistruara).

Procese dhe shërbime të digjitalizuara

Numri i përdoruesve të jashtëm të regjistruar të sistemeve të TI-së (gjithsej aktivë dhe të rinj, statusi që nga 31.12.2025)

Nr. rend.	Sistemi	Totali i përdoruesve aktivë deri në fund të vitit 2025	Numri i përdoruesve të rinj të regjistruar në periudhën 01.01.2025 - 31.12.2025
5.	SPDDDA	3.843	171
6.	EXIM	8.938	491
7.	NCTS	194	1
8.	PEK	549	6

Puna e vazhdueshme për zhvillimin e proceseve është duke u zhvilluar për të automatizuar sisteme të reja për ndërveprim me sistemet e BE-së dhe sistemet nga domeni i qeverisë kombëtare:

Sistemi i Ri i Kompjuterizuar i Transitit

Më 13 janar 2025, versioni i ri i sistemit NCTS 5 u lançua me sukses në funksion. Ky sistem është në përputhje me legjislacionin doganor të BE-së, si dhe me Konventën për një Procedurë të Përbashkët Transitit, dhe përfaqëson një version të ri me funksionalitete të përmirësuara.

Në fund të janarit 2025, pra në fund të periudhës së tranzicionit e cila përfundoi më 21.01.2025, u krye një përmirësim i sinkronizuar i sistemit NCTS 5 në përputhje me kërkesat e reja të DG TAXUD. Me lançimin e NCTS 5, të gjitha ndryshimet kryesore me sistemin e vjetër të transitit NCTS 4 janë kapërcyer me sukses, d.m.th. versioni i ri është plotësisht në përputhje me procedurat e Kodit Doganor të Bashkimit Evropian (UCC) dhe standardet teknike për shkëmbimin e të dhënave dhe mesazheve. Përdor standarde moderne të mesazheve teknike, protokolle më të rrepta sigurie dhe shkëmbim më të shpejtë të të dhënave elektronike.

Sistemi po funksionon në mënyrë të qëndrueshme dhe janë vërejtur vetëm ndërprerje të shkurtra të rastit, të cilat u zgjidhën me urgjencën më të madhe. Zbatimi i të gjitha kërkesave kombëtare është duke u finalizuar.

Aktivitetet përgatitore për zbatimin e versionit të ardhshëm të NCTS 6, në përputhje me Konventën për Transitin e Përbashkët, janë në fazën përfundimtare. Një njoftim prokurimi publik u publikua në dhjetor për një version të ri të sistemit NCTS, i cili është ende në proces.

Zbatimi i domenit kombëtar të sistemeve për Informacionin të Detyrueshëm Tarifor, Mbikëqyrjen, Menaxhimin e Tarifave Doganore

Në vitin 2025, vazhdon Marrëveshja për Mirëmbajtjen e Mjedisit të Integruar Tarifor (MIT), gjatë së cilës kryhen vazhdimisht aktivitete për mirëmbajtje adaptive dhe parandaluese të sistemit, sipas specifikimit teknik. Brenda kuadrit të mirëmbajtjes adaptive të MIT-it, u kryen aktivitete për të përshtatur ndërfaqet midis MIT-it, NCTS-së dhe Magazinimit të të Dhënave Doganore, për nevojat e integritetit të tyre.

Siguria e sistemit monitorohet vazhdimisht dhe ndërmerren aktivitete përmirësimi. Janë duke u zhvilluar aktivitete për të zbatuar zgjidhjen për dorëzimin elektronik të kërkesave IDT me përcaktim automatik të numrit administrativ.

Për shkak të nevojës për aplikim në sistemet elektronike me funksionalitete në përputhje me Ligjin e ri Doganor i cili është në proces të miratimit, u zhvillua një vizitë studimore në Republikën e Kroacisë. Janë fituar njohuri rreth zbatimit të një kalkulatori të ri ku duhet të zbatohen të gjitha ndryshimet që rrjedhin nga rregullorja. Në periudhën e ardhshme, duhet të merret një vendim për zbatimin e ndryshimeve në modulet MIT. Moduli SMS është gati për implementim pasi të bëhen ndryshime në procedurat e brendshme.

Aktualisht po ndërmerren veprime për ndryshime adaptive në të ardhmen. Në periudhën e ardhshme, duhet të ofrohen shërbime konsulce për zhvillimin e një versioni/adaptimi të ri të moduleve në sistemin MIT për zbatimin e Ligjit Doganor, të harmonizuar me ligjin e BE-së. Me zbatimin e Ligjit të ri Doganor dhe veçanërisht me zbatimin e Dekretit për Zbatimin e Ligjit Doganor, do të caktohen afate për vendosjen e këtyre ndryshimeve me qëllim zbatimin e digjitalizimit të parashikuar në legjisllacionin e ri.

Zhvillimi dhe zbatimi i Sistemit të Ri Kombëtar me Një Ndalesë (National Single Window) – harduer, softuer

Ngritja e një Sistemi Kombëtar me Një Ndalesë, një projekt i financuar me një kredi të Bankës Botërore, do të mundësojë digjitalizimin e plotë të lëshimit të lejeve, licencave dhe pagesës së tyre, përdorimin kolektiv të të dhënave nga institucionet, si dhe mundësinë e komunikimit me institucione në vende të tjera.

Gjatë vitit 2025, pas një analize dhe rishikimi të dokumentacionit teknik, u rishpall një prokurim për: "Projektimi, prokurimi dhe instalimi i Sistemit të Ri të Kombëtar me Një Ndalesë (NSW) në Republikën e Maqedonisë së Veriut", pas së cilës u lidh një kontratë në dhjetor me kontraktuesin e zgjedhur. Sipas planit, sistemi i ri duhet të jetë plotësisht funksional deri në nëntor 2027. Është planifikuar një intensifikim i aktiviteteve të projektit, duke filluar në janar 2026.

Aktivitete të tjera të projektit po zhvilloheshin paralelisht me këtë aktivitet. Më konkretisht, janë duke u zhvilluar aktivitete për të miratuar dokumentin përfundimtar. versioni i projektligjit për një mjedis me një sportel të vetëm për doganat, i cili duhet të hyjë në procedurën zyrtare të miratimit në periudhën e ardhshme.

Në prill të vitit 2025, u mbajt një trajnim me temën "Menaxhimi i Teknologjisë së Informacionit, Analiza dhe Riinxhinierimi i Proceseve të Biznesit", i cili ishte i destinuar për anëtarët e grupit të punës së zbatimit. Në qershor, u zhvillua edhe një trajnim me temë "Menaxhimi i Ndryshimeve dhe Ndërtimi i Kapaciteteve", i destinuar për anëtarët e Komitetit Drejtues.

Në lidhje me aktivitetet për harmonizimin dhe hartëzimin e të dhënave për nevojat e projektit Sistemi Kombëtar me Një Ndalesë (NSW), është duke u zhvilluar harmonizimi i të dhënave që përdoren aktualisht në procedurat për lëshimin e licencave të importit/eksportit/transitit në institucionet e përfshira në projekt me Modelin Evropian të të Dhënave Doganore (EUCDM 7.0). Në këtë drejtim, kohët e fundit janë zhvilluar takime individuale midis përfaqësuesve të Drejtorisë së Doganave, ekipit konsulent dhe përfaqësuesve të institucioneve, për të përfunduar fazën e harmonizimit të të dhënave dhe për të përgatitur një model të konsoliduar kombëtar të të dhënave që do të përdoret në hartimin dhe zbatimin e sistemit nga kontraktori i softuerit në periudhën e ardhshme.

Njëkohësisht, në bashkëpunim me institucionet, ekipi konsulent analizoï edhe rregulloret ligjore thelbësore të institucioneve kompetente, të cilat në të ardhmen do të duhet të pësojnë ndryshime të përshtatshme, në mënyrë që të jenë në përputhje me zgjidhjen e re ligjore për NSW-së, për zbatimin e tij.

Zhvillimi i Regjistrimit dhe Identifikimit të Operatorëve Ekonomikë (EORI) dhe Menaxhimit Uniform të Përdoruesve dhe Nënshkrimit Digjital -UUM&DS (Projekti: IPA 3 – 2021)

Projekti "Zhvillimi i Sistemeve të Regjistrimit dhe Identifikimit të Operatorëve Ekonomikë (EORI2) dhe Menaxhimi Uniform i Përdoruesve dhe Nënshkrimi Digjital (UUM&DS)" do të kontribuojë në zbatimin e ligjit të BE-së sipas Kapitullit 29 - Bashkimi Doganor. Qëllimi i projektit është përputhshmëria me kërkesat e BE-së për krijimin e një sistemi për menaxhim të unifikuar të përdoruesve të jashtëm (operatorë ekonomikë, tregtarë) dhe qasjen e tyre në sistemet doganore, i cili mundëson identifikimin e unifikuar të operatorëve ekonomikë dhe përdoruesve të tjerë të jashtëm, qasjen e tyre në sistemet doganore kombëtare dhe qasjen në sistemet doganore të BE-së, duke përfshirë shërbimet doganore të centralizuara evropiane, në përputhje me politikat e sigurisë, dispozitat ligjore dhe përgjegjësitë operative, me qëllim lehtësimin e operacioneve tregtare dhe të biznesit dhe afrimin e vendit me tregun e BE-së dhe Bashkimin Doganor.

Sistemi i Regjistrimit dhe Identifikimit të Operatorëve Ekonomikë 2 (EOS/EORI2) është një sistem i vetëm për regjistrimin dhe identifikimin e operatorëve ekonomikë në fushat doganore. UUM&DS është një sistem që ofron shërbime autentifikimi, autorizimi dhe nënshkrimi digjital, duke u lejuar operatorëve ekonomikë të fitojnë qasje në sistemet e IT-së doganore nga një vend i vetëm.

Përveç zhvillimit dhe zbatimit të vetë sistemeve, është e nevojshme të zhvillohet dhe zbatohet ndërlidhje funksionale (ndërfaqe) me sistemet doganore që janë funksionale në mjedisin doganor të Drejtorisë së Doganave, si dhe me sistemet përkatëse të TI-së të institucioneve qeveritare në domenin qeveritar.

Që nga maji i vitit 2025, kontraktori i zgjedhur i sistemit është përqendruar në zhvillimin e një prototipi fillestar. Versioni fillestar i prototipit u dorëzua në gusht, ndërsa versioni i dytë u dorëzua në tetor.

Ky projekt do të prezantojë një numër EORI në nivel kombëtar, dhe baza ligjore do të lindë nga Ligji i ri Doganor i harmonizuar me Ligjin Doganor të Bashkimit Evropian.

Projekti, i financuar nga Bashkimi Evropian përmes Delegacionit të BE-së në Republikën e Maqedonisë së Veriut, filloi më 6 nëntor 2024, me një kohëzgjatje të parashikuar zbatimi prej 24 muajsh. Vlera totale e projektit është 2 milionë euro.

Disponueshmëria e sistemeve elektronike të doganave në një vendndodhje qendrore në vitin 2025

Sistemi	Orët totale të punës	Numri i ndërprerjeve	Ndërprerje në orë	Përqindja e ndërprerjeve	Përqindja e disponueshmërisë
SPDDDA	8.784	56	27,43	0,31%	99,69%
NCTS	8.784	25	42,15	0,48%	99,52%
MIT	8.784	1	0,33	0,01%	99,99%
EXIM	8.784	13	13,41	0,15%	99,85%

Raportimet përmes Service Desk

Në vitin 2025, në Service Desk u përpunuan gjithsej 12,481 raportime, nga të cilat 488 raportime ishin për incidente me pajisje harduerike dhe probleme të rrjetit dhe 11,993 raportime ishin për probleme me softuerin dhe biznesin.

Modernizimi i infrastrukturës së TIK-ut

Gjatë vitit 2025, Drejtoria e Doganave përfundoi me sukses projektin "Krijimi i një Sistemi Menaxhimi të Rrezikut dhe Depoje të të Dhënave Doganore", i financuar nga një grant prej 4.8 milionë dollarësh amerikanë nga Qeveria e Republikës së Koresë.

Përmes projektit, Drejtoria e Doganave mori një Sistem të avancuar të Menaxhimit të Rrezikut, një depo të dhënash të lidhura për ruajtjen e të dhënave doganore që rezultojnë nga mbledhja dhe analiza e informacionit mbi pasagjerët në aeroporte, mallrat në transit, të dhënat që lidhen me zbatimin e procedurave doganore, si dhe të dhëna të tjera nga sisteme të tjera për përpunim nga nëpunësit doganorë. Përmes trajnimeve të duhura, punonjësit në sektorët përkatës të Drejtorisë së Doganave janë trajnuar për përdorimin dhe funksionimin e sistemit, duke forcuar kështu kapacitetet operationale të Drejtorisë së Doganave.

Projekti gjithashtu zgjeroi infrastrukturën ekzistuese të TI-së në harduer dhe softuer.

Pas përfundimit të projektit në mesin e vitit 2025 dhe krijimit të Sistemit të Analizës së Rrezikut, vlerësohet se ai praktikisht do të mundësojë përmirësimin e procesit të analizës së rrezikut dhe një përzgjedhje dhe përqendrim më të mirë të kontrolleve në dërgesat me rrezik të lartë, duke lehtësuar dhe përsheptuar kështu tregtinë e ligjshme. Të gjitha të dhënat mbi të gjitha importet, eksportet, transitin, të dhënat mbi mallrat e akcizës, i gjithë regjistri i sekuestrimeve, kallëzimeve për kundërvajtje dhe penale janë integruar në Sistem dhe analizohen me mbështetjen e inteligjencës artificiale të avancuar. Në të njëjtën kohë, sistemi ofron të dhëna mbi dërgesat, vlerat e të cilave ndryshojnë nga çmimet e bursës, por edhe vlerat e të cilave janë nën mesataren, sipas analizës së vlerës së importit të përgjithshëm, e cila i njofton nëpunësit doganor të

inspektojnë kontejnerët me dërgesa të tilla, me qëllim parandalimin e përpjekjeve të mundshme për mashtrim doganor.

Siguria e TI-së

Përmirësimi i domenit dhe migrimi i kutive postare të përdoruesve në një konfigurim hibrid të modalitetit operativ është në fazën e tij përfundimtare, në përputhje me Planin për Kapërcimin e Dobësive të Sigurisë në Infrastrukturën e TI-së.

Infrastruktura e domenit (Active Directory) dhe posta elektronike janë elementë kyç të infrastrukturës së informacionit dhe ndikojnë drejtpërdrejt në sigurinë kibernetike të organizatës. Monitorimi, përditësimi dhe modernizimi i vazhdueshëm i këtyre sistemeve janë aktivitete kyçe për përmirësimin e sigurisë dhe pajtueshmërinë me standardet përkatëse (p.sh. ISO 27001).

Aktiviteti për përmirësimin e domenit dhe migrimin e kutisë postare të përdoruesit po zbatohet në bashkëpunim me Qeverinë, e cila po siguron financim.

Për më tepër, në tremujorin e fundit të vitit 2025, u zbatua një zgjidhje softuerike për menaxhimin e kërcënimeve kompjuterike përmes kontrollit dhe monitorimit të seancave në distancë – SYTECA.

SYTECA mundëson regjistrimin, monitorimin dhe arkivimin e centralizuar të regjistrave që lidhen me qasjen në distancë në sisteme. Zbatimi i zgjidhjes rrit sigurinë e qasjes në distancë në sisteme dhe mundëson pajtueshmërinë me dispozitat e Ligjit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe standardet përkatëse (p.sh. ISO 27001).

Përmirësimi i mjedisit të biznesit dhe lehtësimi i kushteve tregtare

Plani i Veprimit për një Treg të Përbashkët Rajonal (TPR)

Plani i Veprimit për një Treg të Përbashkët Rajonal 2025-2028, si pjesë integrale e Planit të Rritjes së Ballkanit Perëndimor, synon të stimulojë rritjen ekonomike dhe të kontribuojë në konvergjencën sociale dhe ekonomike të rajonit drejt Tregut të Përbashkët të BE-së. Plani konsiderohet si një lloj mjeti për avancimin e procesit të anëtarësimit në BE dhe përqendrohet në lëvizjen e lirë të mallrave dhe shërbimeve, masat tregtare horizontale, zhvillimin e kapitalit njerëzor, një mjedis që mbështet biznesin dhe konkurrueshmërinë, si dhe transformimin digjital.

Brenda kuadrit të këtij plani, shërbimet doganore të Ballkanit Perëndimor po punojnë në aktivitete me objektiva të përcaktuara për reduktimin e pritjeve në kufij, digjitalizimin e procedurave dhe dokumenteve plotësisht elektronike për tregtinë, mbrojtjen e të drejtave të pronësisë intelektuale, mbrojtjen e shëndetit të qytetarëve dhe mjedisit, transformimin dhe lidhshmërinë digjitale, si dhe sigurinë kibernetike:

Bashkëpunimi i zgjeruar në fushën e çështjeve doganore dhe tatimore përfshin:

- Harmonizimin e rregullave të CEFTA-s me ndryshimet e reja të rregullave PAM mbi kumulimin e origjinës, harmonizimi i rregullave të origjinës me BE-në,
- Përfitime më të mëdha për operatorët ekonomikë të besuar (korsi prioritarë dhe kontrolle të reduktuara),
- Shkëmbim elektronik të të dhënave me operatorët postarë, zhdoganim i thjeshtuar dhe i përsheptuar i dërgesave të tregtisë elektronike (shërbimi doganor synon paraprakisht dërgesat me interes të veçantë duke siguruar rrjedhë të pandërprerë të trafikut të ligjshëm postar),
- Klasifikimi i harmonizuar tarifor dhe përcaktimi i origjinës së mallrave për të krijuar një mjedis tregtar të parashikueshëm,
- Krijimin e një rrjeti laboratorësh doganorë,
- Tarifa të harmonizuara dhe të reduktuara për operacionet tregtare dhe kontrollin në kufij/kalime të përbashkëta

Korniza e Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar - përfitime më të mëdha për operatorët ekonomikë të besuar

Palët kontraktuese të CEFTA-s brenda projektit Kornizë OEA mbështesin më shumë përfitime për mbajtësit e OEA dhe bashkëpunim më të madh me autoritetet e tjera shtetërore, të cilat duhet të përfshijnë përparësimin e zbatimit të kontrolleve, me më pak kontrolle dokumentare dhe fizike. Në vendin tonë, një grup pune ndërdepartamental (Drejtoria e Doganave, Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë, Administrata Fitosanitare, Inspektorati Shtetëror për Bujqësinë dhe Inspektorati Shtetëror i Tregut) po shqyrton mundësitë për përfitime më të mëdha për mbajtësit e Operatorit Ekonomik të Autorizuar (OEA) dhe kohë të reduktuara pritjeje në pikat kufitare.

Në nivel rajonal, përfitime më të mëdha për OEA-në janë planifikuar gjithashtu përmes Udhërrëfyesit Gjithëpërfshirës të krijuar për përdorim më të mirë të korridoreve të gjelbra, bashkëpunim të përmirësuar dhe modernizim të kufirit/kalimeve të përbashkëta kufitare.

Në këtë drejtim, në tetor 2025, në Shkup u mbajt një Takim Rajonal, ku morën pjesë të gjitha vendet e rajonit, anëtare të CEFTA-s, së bashku me përfaqësuesit e tyre nga Agjencitë Ushqimore, administratat fitosanitare dhe veterinarë, nën kujdesin dhe organizimin e GIZ - Shoqatës Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar. Përfundimi i përbashkët nga takimi është se nevojitet një angazhim më i madh nga të gjitha palët e interesuara, varësisht nga kushtet, në mënyrë që mbajtësit e lejeve të operatorëve ekonomikë të autorizuar të kenë përparësi në zbatimin e kontrolleve, me qëllim lehtësimin dhe promovimin e tregtisë.

Në vendin tonë ka 29 kompani me statusin e operatorit ekonomik të autorizuar (që nga data 31.12.2025).

Tregu rajonal i tregtisë elektronike brenda CEFTA-s

Shkëmbimi elektronik i të dhënave me operatorët postarë

Pjesë e aktiviteteve të CEFTA-s është përfshirja e një tregu rajonal të tregtisë elektronike duke miratuar rregullat dhe parimet më të rëndësishme të harmonizuara të një tregu të brendshëm, duke lehtësuar zhdoganimin e dërgesave dhe duke kapërcyer praktikën e qasjes së kufizuar (geo-blocking). Me mbështetjen e Shoqërisë Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar (GIZ), Drejtoria e Doganave po zbaton një projekt pilot për shkëmbimin elektronik të të dhënave me operatorët postarë. Aktivitetet e projektit përfshijnë përmirësimin e sistemit doganor SPDDDA, në seksionin e informacionit para mbërritjes, të destinuar për Zyrën Postare, duke mundësuar marrjen dhe përpunimin e të dhënave nga operatori postar përpara se të mbërrijnë dërgesat. Tenderi ndërkombëtar po zbatohet nga GIZ. Pas tenderit të publikuar, është përzgjedhur një kompani për të punuar në përmirësimin e sistemit dhe pritjet të fillojë aktivitetet e planifikuara në janar 2026. Drejt fundit të vitit 2025, filluan aktivitetet përgatitore për projektin, i cili është me rëndësi të madhe si për Drejtorinë e Doganave ashtu edhe për ShA Posta, dhe zbatimi i të cilit do t'u sjellë dobi qytetarëve të Maqedonisë që porosisin dhe marrin dërgesa përmes postës. Përfitimi më i madh, përveç sigurisë së dërgesave, është ulja e ndjeshme e kohës së përpunimit të dërgesave.

Aktivitete pilot për shkëmbimin e të dhënave të avancuara elektronike (EAD) po zbatohen gjithashtu në Serbi dhe Mal të Zi.

Skaner postar i dhuruar

Si pjesë e projektit HERMES, i cili po zbatohet në bashkëpunim me Postën e Maqedonisë së Veriut, Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC) i dhuroi një skaner Drejtorisë së Doganave në tetor 2025 për skanimin e dërgesave postare. Është një skaner modern me rreze X i gjeneratës së re që përdor inteligjencën artificiale, duke mundësuar analizën automatike dhe njohjen e fenomeneve të dyshimta në dërgesat postare dhe të korrierit. Skaneri ndodhet në objektin qendror për pranimin dhe përpunimin e dërgesave postare ndërkombëtare në Shkup, ku nëpunësit postarë dhe doganorë punojnë së bashku.

Punonjësit e Drejtorisë së Doganave dhe Postës kanë kaluar trajnime të specializuara mbi përdorimin e duhur të skanerit, interpretimin e imazheve dhe zbatimin efektiv të mjeteve të bazuara në inteligjencën artificiale. Përdorimi i një teknologjie kaq të përparuar ka rritur ndjeshëm kapacitetin për zbulimin në kohë të armëve të paligjshme, pjesëve të armëve, municioneve, eksplozivëve, drogës dhe sendeve të tjera të ndaluara, veçanërisht në kushtet e rritjes së trafikut ndërkombëtar postar. Skaneri përfaqëson një hap të rëndësishëm drejt modernizimit të kontrollit postar, forcimit të bashkëpunimit ndërinstytucional dhe përmbushjes së objektivave të projektit HERMES për siguri të shtuar dhe parandalim të krimit transnacional përmes kanaleve postare.

2. Masat tregtare horizontale

Korridore të gjelbra dhe kohë të reduktuara pritjeje në kufi

Korridoret ekzistuese të gjelbra që kanë funksionuar në pikat kryesore kufitare me Shqipërinë, Serbinë dhe Kosovën që nga viti 2020 kanë parë një proces të përsheptuar zhdoganimit dhe kohë të reduktuara pritjeje në kufi. Përmes sistemit të Shkëmbimit Sistemik të të Dhënave (SEED), informacioni në lidhje me dërgesat shkëmbehet para mbërritjes së mallrave, midis të gjitha agjencive të përfshira në zhdoganimin e mallrave (Dogana, Administrata Fitosanitare, Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë, Inspektimi i Ushqimit). Që nga viti 2021, korridoret e gjelbra janë përdorur për transportin e të gjitha llojeve të mallrave nëpërmjet rrugës dhe hekurudhës brenda CEFTA-s.

Në nivel shtetëror, është dhënë mbështetje e plotë masave dhe objektivave të përcaktuara nga Udhërrëfyesi Gjithëpërfshirës për përmirësimin e korridoreve të gjelbra, promovimin e bashkëpunimit doganor dhe modernizimin e pikave kufitare/të përbashkëta të kalimit.¹⁵ të përgatitura nga Komuniteti i Transportit.

Lidhur me zgjerimin e zbatimit të korridoreve të gjelbra me vendet anëtare të BE-së, faza e parë e projektit pilot, e cila mbulonte lëvizjen e mallrave nga Maqedonia e Veriut në Greqi përmes pikës kufitare Bogorodicë - Evzoni, është përfunduar me sukses, në përputhje me Memorandumin e Mirëkuptimit midis Greqisë dhe Maqedonisë së Veriut për shkëmbimin elektronik të të dhënave, të nënshkruar në korrik 2022. Për zbatimin e fazës së dytë, e cila do të mundësojë lëvizjen e mallrave në drejtim të kundërt, pritet një ndryshim në Ligjin Doganor të Bashkimit Evropian, i cili duhet të mundësojë një kornizë ligjore për shkëmbimin e të dhënave dypalëshe përmes sistemit SEED, duke marrë parasysh që korridoret e gjelbra zbatohen pikërisht përmes këtij sistemi.

Me iniciativën e Bullgarisë në qershor 2025 për të vendosur bashkëpunim të këtij lloji, në dhjetor 2025 u nënshkrua në Bruksel një Memorandum Mirëkuptimi për shkëmbimin elektronik të të dhënave midis Drejtorive të Doganave të Maqedonisë së Veriut dhe Bullgarisë. Janë nisur aktivitete për të lidhur dy institucionet përmes aplikacionit SEED.

Rindërtimi dhe modernizimi i pikave kryesore kufitare midis shteteve anëtare të CEFTA-s dhe shteteve anëtare të BE-së vijon, nëpërmjet 11 fishave të projekteve të zhvilluara nga Komuniteti i Transportit, si një parakusht për zbatimin funksional të korridoreve të gjelbra. Sa i përket vendit tonë, këto nisma përfshijnë pikat kufitare Bllacë-Hani Elezit, Deve Bair-Gjueshevë dhe Bogorodicë-Evzoni. Lidhur me financimin e zbatimit të fishave të projektit, Drejtoria e Zgjerimit të BE-së (DG ENEST) i paraqiti Qeverisë së Republikës së Maqedonisë një kërkesë për shprehje interesi për pjesëmarrje në krijimin e Korsive të Gjelbra. Qeveria ka shprehur angazhimin e saj për modernizimin e plotë të tre pikave kufitare maqedonase. Drejtoria e Doganave u emërua si organi

---

¹⁵ Comprehensive roadmap for enhancing green lanes, improved customs cooperation and modernisation of border/common crossing points <https://www.transport-community.org/wp-content/uploads/2024/10/Green-Lanes-Comprehensive-Roadmap.pdf>

qendror koordinues për këtë iniciativë dhe do të formohet një Grup Pune për t'u angazhuar në diskutime të drejtpërdrejta me palët e interesuara në lidhje me këto investime.

Menaxhim i përmirësuar i riskut, duke iu referuar Strategjisë së rishikuar të Menaxhimit të Rrezikut të CEFTA-s

Me qëllim përmirësimin e praktikave të menaxhimit të rrezikut, Strategjia e CEFTA-s për Menaxhimin e Riskut 2025-2028, Udhërrëfyesi i Zbatimit dhe Plani i Veprimit, të përgatitura nga Sekretariati i CEFTA-s dhe Palët e saj, janë në fazën e miratimit. Strategjia parashikon konsolidimin e punës nga palët e CEFTA-s përmes konsultimeve të gjera, diskutimeve dypalëshe dhe vlerësimeve teknike për të siguruar një kornizë të harmonizuar dhe efektive të menaxhimit të rrezikut.

Strategjia e Menaxhimit të Rrezikut të CEFTA-s është hartuar për të nxitur bashkëpunimin midis palëve, për të përmirësuar selektivitetin në kontrollet bazuar në analizën dhe vlerësimin e riskut, dhe për të aplikuar teknologji të avancuar për të krijuar një mjedis tregtar më efikas dhe të sigurt. Përpjekjet e përbashkëta të drejtorive të doganave të palëve të CEFTA-s do të sigurojnë që kjo strategji të jetë baza për përmirësim të vazhdueshëm dhe përshtatje ndaj rreziqeve të reja.

Strategjia bazohet në përmirësimet kryesore të identifikuara në Udhërrëfyesin Gjithëpërfshirës për përmirësimin e korridoreve të gjelbra, përmirësimin e bashkëpunimit doganor dhe modernizimin e kalimeve kufitare dhe pikave të kontrollit të përbashkëta, duke siguruar modernizimin e proceseve të menaxhimit të rrezikut.

Bashkëpunim më i mirë ndëragjencor

Për të kryer përgjegjësitë e saj, Drejtoria e Doganave bashkëpunon me Ministrinë e Brendshme - Byronë e Sigurisë Publike, Inspektoratin Shtetëror të Tregut, Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinarisë, Drejtorinë e të Ardhurave Publike dhe të tjerë.

Prezantimi i kontrolleve të përbashkëta kufitare

Kalimet kufitare me Serbinë

Kontrolli i përbashkët me Serbinë në pikën kufitare të autostradës Tabanoc po zhvillohet vazhdimisht dhe pa pengesa. Më 8 maj 2025, u nënshkrua një Marrëveshje e re mbi Kontrollin e Përbashkët, e cila parashikon që kontrolli i pasaportave të kryhet në një ndalesë të vetme. Marrëveshja zbatohet që nga fillimi i sezonit turistik veror (korrik 2025) dhe është e qartë se ka një reduktim të ndjeshëm të kohës për kryerjen e kontrolleve të pasaportave dhe formaliteteve doganore në trafikun e pasagjerëve në të dyja drejtimet.

Kalimet kufitare me Shqipërinë

Zbatimi i Marrëveshjes për Kalimet e Përbashkëta Kufitare me Shqipërinë po zbatohet në pikën kufitare të Qafasanit dhe po ecën pa probleme, por për të përshpejtuar fluksin, është i nevojshëm përmirësimi i kushteve të infrastrukturës. Projekte të tilla infrastrukturore në anën shqiptare janë në vazhdim dhe po zbatohen në kuadër të Projektit Rajonal të Lehtësimit të Tregtisë dhe Transportit në Ballkanin Perëndimor, të financuar nga Banka Botërore, dhe ato duhet të përfundojnë deri në mars të vitit 2026.

Negociatat për një marrëveshje të re mbi kontrollet e përbashkëta me Shqipërinë përfunduan më 18 gusht 2025. Hapi tjetër është nënshkrimi i tekstit të dakordësuar të marrëveshjes nga të dyja palët, pas së cilës procedurat për ratifikimin e saj duhet të kryhen në parlamentet e të dy vendeve.

Marrëveshja e re do të mundësojë që kontrolli i pasaportave të kryhet me një ndalesë të vetme në pikën kufitare Qafasan/Qafëthanë.

Kalimet kufitare me Kosovën

Marrëveshja për kalimet e përbashkëta kufitare dhe kontrollet e përbashkëta me Kosovën ka qenë në fuqi që nga 8 shkurti 2024. Më 12 prill 2025, filloi zyrtarisht zbatimi i tij, duke e bërë kontrollin e pasaportave gjatë hyrjes dhe daljes një ndalesë të vetme. Fillimi i zbatimit të marrëveshjes tregon qartë një reduktim të kohës për kryerjen e kontrolleve të pasaportave dhe një përshpejtim të fluksit të automjeteve dhe pasagjerëve në të dyja drejtimet. Kjo Marrëveshje zbatohet për dy pikat kufitare me Kosovën, Bllacë/Hani i Elezit dhe Jazhincë/Glloboçicë.

Orari i harmonizuar i punës dhe disponueshmëria 24/7 e autoriteteve inspektuese në pikat kryesore kufitare

Serbia

PK Tabanoc – harmonizuar Orari i punës 24/7 i autoriteteve doganore, shërbimeve të inspektimit, shërbimeve veterinarë dhe fitosanitare, dhe një turn i koordinuar 12-orësh i përditshëm i Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë me shërbimet e inspektimit në Republikën e Serbisë.

Kosova

PK Bllacë - Orari i punës i koordinuar i shërbimeve të inspektimit me autoritetet doganore (nuk zbatohet 24/7) në anën maqedonase. Nga ana e Kosovës, shërbimet e inspektimit kanë orare pune më të shkurtra se shërbimet tona të inspektimit, dhe për kafshët e gjalla ato veprojnë pas njoftimit në çdo kohë.

Bullgaria

PK Deve Bair - nuk ka harmonizim të orarit të punës së autoriteteve doganore (24/7) dhe shërbimet e inspektimit (nga ora 8 e mëngjesit deri në orën 4 pasdite) në anën maqedonase. Në anën bullgare, vetëm shërbimi veterinar operon 24/7.

PK Novo Sello - nuk ka koordinim të orarit të punës të autoriteteve doganore dhe shërbimeve inspektuese. Në anën bullgare, shërbimet e inspektimit operojnë me orare të ndryshme pune dhe ka vetëm një mbivendosje me ndërrimin ditor të autoritetit doganor.

PK Delçevë - Nuk ka koordinim të orarit të punës të autoriteteve doganore (24/7) dhe shërbimeve të inspektimit. Nuk ka shërbime inspektimi në anën bullgare.

Shqipëria

PK Qafasan - nuk ka koordinim të orarit të punës të autoriteteve doganore (24/7) dhe shërbimeve të inspektimit. Nga ana shqiptare, shërbimet e inspektimit koordinohen reciprokisht në orarin e punës dhe detyrat në gatishmëri, por ato nuk kanë orar pune 24/7, dhe me autoritetet doganore ka vetëm një mbivendosje në turnin e ditës.

Greqia

PK Bogorodicë – harmonizuar orari i punës 24/7 i autoriteteve doganore dhe shërbimeve të inspektimit në anën maqedonase. Në anën greke, shërbimet e inspektimit koordinohen reciprokisht në orarin e punës me detyrat në gatishmëri (nuk ka orë pune 24/7), dhe me autoritetet doganore ka vetëm një mbivendosje në turnin e ditës.

PK Mexhitlija – nuk ka orare pune të koordinuara të autoriteteve doganore (24/7) dhe shërbimeve të inspektimit në anën maqedonase. Në anën greke, shërbimet e inspektimit operojnë në orare pune të koordinuara reciprokisht, por vetëm në gatishmëri pa prani të vazhdueshme në kufi dhe pa respektuar orarin e punës 24/7 të shërbimit doganor.

Digjitalizimi dhe mjedisi pa letër përmes CEFTA SEED

Me mbështetjen e CEFTA-s, është duke u zbatuar projekti i ri për mirëmbajtjen dhe përmirësimin e sistemit SEED (Sistemi për Shkëmbimin Sistemik Elektronik të të Dhënave midis Palëve të CEFTA-s). Objektivi kryesor i projektit është të avancojë lehtësimin e tregtisë dhe integrimin ekonomik duke mundësuar shkëmbimin e rregullt dhe sistematik të të dhënave midis Palëve të CEFTA-s dhe BE-së në fushat e doganave, kontrollit fitosanitar dhe sigurisë ushqimore, produkteve veterinarë dhe farmaceutike, si dhe duke promovuar tregtinë pa letër dhe duke forcuar sigurinë dhe mbrojtjen tregtare, pa penguar flukset legjitime tregtare. Brenda kuadrit të këtij projekti, si plotësim i aktiviteteve të mëparshme mbi profilet e përbashkëta të rrezikut, janë planifikuar aktivitete për shkëmbimin e informacionit nga kontrollet e kryera dhe alarmet e shpejta, zhvillimin e një koncepti për kontrollin e provës së origjinës, kontrollin e parave të gatshme, shkëmbimin e të dhënave nga kamionët e peshimit dhe përditësimin e bazave të të dhënave.

Ka filluar zbatimi i Memorandumit të nënshkruar për shkëmbimin e të dhënave elektronike me Drejtorinë e Doganave të Malit të Zi.

Bashkëpunimi në lidhje me mbrojtjen e të drejtave të pronësisë intelektuale

Në vitin 2025, Drejtoria e Doganave vazhdoi me mbrojtjen efikase të të drejtave të pronësisë intelektuale, në bashkëpunim të koordinuar me institucionet kompetente (Ministria e Brendshme, Prokuroria Publike, mbajtësit e të drejtave dhe të tjerë).

Mbrojtja e shoqërisë

Si pjesë e misionit të tyre mbrojtës, autoritetet doganore kryejnë kontrole mbi mallrat që kalojnë kufirin shtetëror, duke përfshirë kontrollin e standardeve ushqimore, shëndetësore dhe mjedisore. Ato sigurojnë pajtueshmërinë me rregullat për mbrojtjen e të drejtave të pronësisë intelektuale, kontrollojnë importin e prekursorëve të drogës, tregtinë e mallrave kulturore, si dhe të florës dhe faunës së egër, dhe parandalojnë importin dhe eksportin e paligjshëm të parave të gatshme. Përveç kësaj, autoritetet doganore kontribuojnë në luftën kundër migracionit të paligjshëm dhe shtypjen e krimit të organizuar, ku është i nevojshëm bashkëpunimi i ngushtë dhe i koordinuar midis autoriteteve të zbatimit të ligjit. Për të kryer në mënyrë efikase këto detyra, kërkohet shkëmbim më i avancuar i të dhënave, menaxhim i forcuar i rrezikut në operacionet doganore, bashkëpunim i përmirësuar me autoritetet e tjera kompetente të mbikëqyrjes së tregut, si dhe me shërbimet doganore të vendeve të tjera, nëpërmjet harmonizimit të operacioneve të tyre.

Shtypja e tregtisë së paligjshme dhe krimit të organizuar

Bazuar në aktivitetet e inteligjencës dhe informacionin e dhënë në lidhje me dyshimet për kontrabandë të mundshme:

- Më datë 03.02.2025, në pikën kufitare Deve Bair, gjatë kontrollit të një automjeti pasagjerësh të deklaruar për hyrje në vend, u sekuestruan 140 shishe kolagjeni dhe 5 komplete për terapi me ozon, me një vlerë totale prej 2.400 eurosh.
- Nga shkurti deri në fund të qershorit, kontrollet e automjeteve në pikën kufitare të Delçevës u forcuan, duke rezultuar në 4 raste të mbledhjes së detyrimeve doganore për importin e pjesëve të automjeteve dhe 4 raste me gjoba të detyrueshme. Në një rast, pjesët e makinave u kthyen jashtë vendit.
- U kryen kontrole të përforuara në automjetet mallrash, gjatë të cilave u zbuluan disa automjete mallrash që nuk kishin licencë për transport publik mallrash në trafikun ndërkombëtar rrugor.
- U kryen kontrole të përforuara në cisternat për transportin e mallrave të rrezikshme, gjatë të cilave u zbuluan disa cisterna pa leje për transportin e mallrave të rrezikshme. Cisternat ishin në pronësi të një kompanie transporti që gjithashtu nuk kishte leje për të transportuar mallra të rrezikshme.
- Më 20 janar 2025, në pikën kufitare Tabanoc, gjatë kontrollit nga një ekip mobil i një automjeti pasagjerësh të paraqitur për dalje nga vendi, u zbuluan cigare të padeklaruar.

- Мë 28 нëntор 2025, нë пикëн куфитаре Novo Sello, гжатë нjë контролли nga нjë екип мобил доганор и нjë камioni frigориферик бoш me тarga сербе, u збулан 4,400 кути цигаре електронике dhe 800 кути цигаре нë нjë bunker нë пjesëн e пëрпарме тë frigориферит.

Është miratuar нjë Strategji пëр Parandalimin e Prodhimit, Tregtisë dhe Kontrabandës сë Paligjshme тë Duhanit dhe Produkteve тë Duhanit пëр Periudhën 2025-2027 dhe нjë Plan Veprimi пëр Zbatimin e saj.

Drejtoria e Doganave mori pjesë aktive edhe нë takimin пëр пëргатитjen e Strategjisë Kombëtare пëр Kontrollin e Armëve тë Vogla dhe тë Lehta (2025-2030), тë organizuar nga Ministria e Brendshme, нë bashkëpunim me SEESAC¹⁶ (mbajtur мë 23-26 shtator 2025).

Promovimi i aktiviteteve kërkimore dhe тë inteligjencës

Si rezultat i пëрпjekjeve пëр тë promovuar aktivitete kërkimore dhe тë inteligjencës dhe investimeve тë vazhdueshme нë пëрфshirjen e proceseve електронике тë punës, Drejtoria e Doganave bashkëpunon edhe me Delegacionin e Bashkimit Evropian. Kështu, нë dhjetor 2025, Delegacioni i Bashkimit Evropian пëрфndoi tre kontrata prokurimi нë kuadër тë Programit тë Mbështetjes сë Drejtorisë сë Doganave IPA 2021 - BE kundër Krimit тë Organizuar dhe Mbështetjes сë Tregtisë¹⁷ që zbatohet пëрmes menaxhimit тë drejtpëрдrejtë.

Kontratata e lidhura kanë тë bëjnë me prokurimin e pajisjeve тë mëposhtme:

- 20 automjete speciale пëр nevojat e екипеve mobile dhe inspektorëve доганорë,
- 5 automjete пëр ruajtjen dhe transportimin e qenve доганорë,
- 1 automjet special пëр transportimin e personave тë ndaluar пëрkohësisht,
- sistemi i informacionit (Sistemi i Menaxhimit тë Kontrollit dhe Hetimit - CIMS)) dhe hardueri i aplikacionit пëр menaxhimin e kontrolleve dhe hetimeve доганоре,
- pajisje тë ndryshme пëр Sektorin e Kontrollit dhe Hetimeve.

Këto aktivitete synojnë тë forcojnë kapacitetet институционале тë Drejtorisë сë Doganave нë luftën kundër kontrabandës dhe mashtrimit доганор.

Sistemi i Menaxhimit тë Kontrolleve dhe Hetimeve (CIMS) është нjë sistem informacioni i integruar нë Sektorin e Kontrolleve dhe Hetimeve që duhet тë зëvendësojë aplikacionet ekzistuese që mbulojnë segmente тë caktuara тë operationeve, тë mbulojë proceset që nuk janë

¹⁶ Qendra e Informacionit пëр Kontrollin e Armëve тë Vogla dhe тë Lehta тë Evropës Juglindore dhe Lindore (SEESAC)

¹⁷ Supply for strengthening institutional and technological capacities to investigate organised and cross-border crime and corruption

mbuluar nga aplikacionet aktuale, të sigurojë harmonizimin dhe standardizimin e të dhënave, integrimin e proceseve, gjurmueshmërinë e rasteve dhe të përmirësojë procedurat operative.

Vlera e këtij projekti-donacioni është 2 milionë euro, i financuar nga fondet e BE-së.

Platformat për shkëmbimin e të dhënave me institucione të tjera

Platforma e ndërveprimit

Platforma Kombëtare e Ndërveprimit mundëson bashkëpunim dhe shkëmbim të sigurt të të dhënave dhe dokumenteve midis institucioneve të përfshira në parandalimin dhe zbulimin e krimit, pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Shkëmbimi i të dhënave realizohet përmes shërbimeve web të disponueshme në platformë, të cilat u lejojnë institucioneve të komunikojnë shpejt dhe me efikasitet me njëra-tjetrën.

Drejtoria e Doganave e përdor në mënyrë aktive platformën në operacionet e saj dhe nëpërmjet saj shkëmben të dhëna me Ministrinë e Brendshme, Prokurorinë Themelore Publike të Shkupit, Drejtorinë e të Ardhurave Publike dhe institucione të tjera kompetente të përfshira në luftën kundër krimit.

Hetimet financiare

Projekti IPA i financuar nga BE-ja, LERMS (Law Enforcement Records Management System), filloi në shtator 2024, me një kohëzgjatje prej 24 muajsh. Qëllimi i projektit është të krijojë një sistem TI për menaxhimin dhe monitorimin e rasteve që lidhen me krimin e organizuar, korrupsionin dhe terrorizmin, si dhe të ofrojë funksionalitete analitike dhe raporte statistikore. Ministria e Brendshme, Prokuroria Publike, Drejtoria e Policisë Financiare, Drejtoria e Inteligjencës Financiare, Agjencia për Menaxhimin e Pasurive të Konfiskuara dhe Drejtoria e Doganave marrin pjesë në projekt.

Është përgatitur një plan i detajuar i projektimit dhe zhvillimit për sistemin, është përcaktuar struktura e të dhënave dhe është vendosur një lidhje teknike midis LERMS, sistemit të ri të menaxhimit të rrezikut të Drejtorisë së Doganave, dhe Platformës Kombëtare të Ndërveprimit. Janë zbatuar aktivitete për të zhvilluar shërbime web dhe një zgjidhje softuerike ndërmjetëse, duke mundësuar përputhshmërinë dhe shkëmbimin e suksesshëm të të dhënave midis sistemeve të ndryshme.

Në dhjetor 2025, u prezantua enkriptimi i të dhënave personale dhe u vendos shkëmbimi i automatizuar i përditshëm i të dhënave, ndërsa testimi i funksionaliteteve të sistemit është planifikuar për janar 2026.

Në vitin 2025, Shërbimi i Hetimit Financiar nisi 15 hetime financiare kundër 19 individëve dhe 9 personave juridikë. Për krahasim, në vitin 2024 u kryen 5 hetime financiare, kundër 5 individëve dhe 2 personave juridikë.

Shërbimi i Hetimeve Financiare merr pjesë gjithashtu në punën e Rrjetit Institucional për Mbrojtjen e Interesave Financiare të Bashkimit Evropian në Republikën e Maqedonisë së Veriut (Rrjeti AFCOS).

Në vitin 2025, punonjësit e Shërbimit të Hetimit Financiar morën pjesë në disa trajnime, mbledhje pune dhe takime të organizuara nga OSBE-ja, Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC), Qendra për Bashkëpunim në Siguri (RACVIAC), Programi Ndërkombëtar i Trajnimit për Hetimet Penale (ICITAP), OBSH-ja dhe partnerë të tjerë ndërkombëtarë. Aktivitetet kishin për qëllim forcimin e hetimeve financiare, bashkëpunimin ndëragjencor dhe ndërkufitar, luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, kontrollin e armëve të zjarrit, produkteve të akcizës, kriptopasetet, si dhe parandalimin e tregtisë së paligjshme të substancave të rrezikshme.

Përmes pjesëmarrjes në këto ngjarje, u përmirësuan kapacitetet profesionale, koordinimi me institucionet vendase dhe ndërkombëtare, si dhe zbatimi i standardeve ndërkombëtare në fushën e hetimeve financiare.

Përfaqësues nga Shërbimi i Hetimit Financiar morën pjesë në Grupin e Punës për Zhvillimin e një **Strategjie të Re për Luftimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit (2025-2028)**, përgatitur nën organizimin e Drejtorisë së Inteligjencës Financiare, me asistencë teknike dhe administrative nga Zyra e Këshillit të Evropës në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Strategjia, së bashku me Planin e Veprimit për zbatimin e saj, i është paraqitur për miratim Qeverisë së Republikës së Maqedonisë.

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut miratoi Raportin mbi Vlerësimin Kombëtar të Rrezikut të Pastrimit të Parave, Financimit të Terrorizmit dhe Financimit të Armëve të Shkatërrimit në Masë, në përgatitjen e të cilit morën pjesë aktive përfaqësues të Drejtorisë së Doganave.

Shërbimi i Hetimeve Financiare gjithashtu mori pjesë aktive në punën e Grupit të Punës për përgatitjen e Strategjisë për Forcimin e Kapaciteteve për Kryerjen e Hetimeve Financiare dhe Konfiskimin e Pasurive për Periudhën 2025-2028 (me një Plan Veprimi), e cila u miratua nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në qershor 2025.

Sipas rekomandimeve të Komitetit MONEYVAL¹⁸, nga Raporti për Republikën e Maqedonisë së Veriut, i cili vëren se "Republika e Maqedonisë së Veriut operon me një sistem për deklarimin në kufirin shtetëror të parave të gatshme, çeqeve dhe arit monetar që nuk mbulon të gjitha instrumentet e negociueshme të bartësit", një ndryshim u bë në Ligjin për Operacionet e Këmbimit Valutor në shkurt 2025. Ndryshimet e miratuara përputhen me Ligjin për Drejtorinë e Doganave dhe Ligjin për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit, me qëllim që të mbulohet numri më i madh i instrumenteve dhe mjeteve të pagesës të negociueshme nga prurësi që mund të mbulohen nga termi "mjete fizikisht të transferueshme" në lidhje me termin "çekë".

¹⁸ Komiteti i Ekspertëve për Vlerësimin e Masave Kundër Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit – një organ monitorues i përhershëm i Këshillit të Evropës

Njësia Ndëragjencore Kufitare

N jësia Ndëragjencore Kufitare (NjNK), e krijuar me mbështetjen e Zyrës së Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC) dhe në bashkëpunim me Organizatën Botërore të Doganave dhe Interpolin, vepron sipas standardeve dhe parimeve të përzgjedhjes së pasagjerëve, bagazheve dhe ngarkesave në aeroportet e vendit tonë, me qëllim luftimin e kontrabandës së drogës, terrorizmit, migrimit të paligjshëm dhe formave të tjera të krimit të organizuar.

Pas finalizimit të aktiviteteve të fazës së parë të projektit (2020 - 2023), u bënë përgatitjet për fazën e dytë, e cila filloi më 1 prill 2024. Kjo fazë përfshin edhe Aeroportin Ndërkombëtar të Ohrit dhe është planifikuar të zgjasë deri më 31 dhjetor 2027. Faza e dytë parashikon ndërtimin dhe modernizimin e këtij aeroporti, dhe sipas projektit, është caktuar një zyrë e NjNK-së që do të operojë në këtë aeroport. Punimet ndërtimore janë duke u zhvilluar dhe do të pasohen nga pajisja e zyrës me mobilje, pajisje teknike dhe mjete, të dhuruara nga UNODC.

Në Aeroportin e Shën Pjetrit dhe Palit në Ohër, NjNK do të monitorojë aktivitetet përmes analizës së të dhënave të pasagjerëve, dhe gjithashtu, sipas kriterëve të përcaktuara më parë, do të analizojë dhe përzgjedhë pasagjerët potencialë që shkelin ligjin.

Në këtë aeroport u zhvillua trajnim për nëpunësit doganorë për të forcuar kapacitetet e oficerëve doganorë për të lexuar imazhet e kontrollit me rreze X.

Me fillimin e fazës së dytë të projektit, po rrumbullakoset dhe po rritet numri i vendeve pjesëmarrëse në projekt në rajonin e Evropës Juglindore, ku përveç tre vendeve të mëparshme, Maqedonia, Serbia dhe Bosnja e Hercegovina, po bashkohen edhe Mali i Zi, Shqipëria dhe Kosova.

Faza e dytë do të mbulojë aeroportet ndërkombëtare të Shkupit dhe Ohrit, Beogradit dhe Nishit, Sarajevës, Podgoricës dhe Tivatit, Tiranës dhe Kukësit, si dhe aeroportin në Prishtinë.

Gjatë vitit 2025, nëpunësit e Njësise Ndëragjencore Kufitare morën pjesë në disa veprime operative, trajnime dhe aktivitete rajonale që synonin forcimin e kontroleve në aeroporte, luftën kundër drogës, migracionit të paligjshëm dhe trafikimit të qenieve njerëzore. Aktivitetet përfshinin kontrole veprimi dhe ditë veprimi EMPACT në aeroporte, pjesëmarrje në veprimin operativ ESCORT të udhëhequr nga Ministria e Brendshme, vizita studimore dhe mentoruese në aeroportet në rajon, si dhe trajnime të specializuara dhe punëtori rajonale mbi teknikat e përgjimit të pasagjerëve dhe përdorimin e avancuar të API¹⁹ /PNR²⁰ të dhëna.

Për më tepër, njësia mori pjesë në takime koordinuese rajonale dhe komitete drejtuese në kuadër të programeve të Kombeve të Bashkuara për kontrollin e pasagjerëve dhe ngarkesave në Evropën Juglindore, si dhe në trajnime për njësitë e aeroporteve të sapokrijuara në rajon.

¹⁹ Informacion i avancuar për pasagjerët - të dhëna rreth një pasagjeri që hip në një aeroplan

²⁰ Passenger name record - të dhëna për rezervimin dhe blerjen e biletave të avionit mbi të cilat kryhet analiza

Gjatë kryerjes së detyrave të tyre të punës, nëpunësit e Njesisë Ndëragjencore Kufitare ishin të angazhuar në disa aktivitete në Aeroportin e Shkupit:

- 8 raste të kontrabandës së cigareve në dalje
- 2 raste të kontrabandës së parfumeve
- 4 raste të migrimit të paligjshëm
- 3 dëbime për shkelje të rregulloreve të qëndrimit
- Sekuestrohen 1,711 gramë bizhuteri ari
- sekuestrimi i 15,800 eurove
- 14 kg pluhur ari dhe argjendi, gurë të çmuar
- 2 kuti orash Rolex
- Kontrabandë cigaresh në dalje, rast 1

Në vitin 2025, u përpunuan 2,570 informacione – letra nga – njësia APP/PNR në Ministrinë e Brendshme.

Veprime të koordinuara për të shtypur ekonominë gri

Drejtoria e Doganave, në bashkëpunim me Ministrinë e Brendshme, kryen kontrolle mbi automjetet e pasagjerëve të vendosura nën regjimin e importit të përkohshëm me përjashtim të plotë nga detyrimet e importit. Në tremujorin e parë të vitit 2025, pesë automjete u sekuestruan përkohësisht për shkak të veprimit në kundërshtim me Rregulloren për Zbatimin e Ligjit Doganor, dhe kundër pronarëve u ngritën kërkesa për fillimin e procedurave kundërvajtëse.

Në qershor, në një veprim të koordinuar me Ministrinë e Brendshme, Drejtoria e Doganave kreu një kontroll nën dyshimin për trafik të paligjshëm cigaresh, i cili rezultoi në kallëzime penale.

Në korrik, me urdhër të Prokurorit Publik dhe kërkesë të Ministrisë së Brendshme, Seksioni i Hetimit mori pjesë në një kontroll të një personi juridik për tregti të paligjshme me telefona celularë, gjatë të cilit u ngritën kallëzime penale.

Në dhjetor, së bashku me Byronë e Sigurisë Publike dhe Agjencinë Postare, Drejtoria e Doganave kreu kontrolle mbi operatorët postarë, gjatë të cilave u ngritën kallëzime penale për mallra të gjetura pa paguar detyrimet doganore.

Pjesëmarrja në aktivitete të përbashkëta të shërbimeve të hetimit doganor

Takime

- Takim i Grupit të Punës për Projektin Hermes (lidhur me zbulimin e trafikimit të paligjshëm të armëve, pjesëve të armëve dhe municioneve në dërgesat postare), mbajtur më 23.01.2025 në selinë e UNODC në Shkup

- Takim përgatitor për t'u njohur me aktivitetet dhe objektivat e planifikuara që do të zbatohen në kuadër të Operacionit PANDORA X, të organizuar nga Europol, i mbajtur online më 24.09.2025
- Takim përgatitor për t'u njohur me aktivitetet dhe objektivat e planifikuara që do të realizohen në kuadër të Operacionit DEMETER XI, i organizuar nga Organizata Botërore e Doganave dhe RILO²¹, mbajtur online nga 9-11.09.2025
- Takim operativ midis përfaqësuesve të Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Drejtorisë së Doganave të Republikës së Serbisë, i organizuar nga SELEC²², me temë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e informacionit në lidhje me dyshimet për mashtrim të mundshëm doganor me produktet e akcizës, mbajtur më 10.09.2025
- Takim operativ midis përfaqësuesve të Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Drejtorisë së Doganave të Republikës së Turqisë, i organizuar nga SELEC me temë shkëmbimin e informacionit në lidhje me disa raste të zbuluara të kontrabandës së drogës, i mbajtur nga 15-16.09.2025 në Ohër.
- Takim pune midis delegacioneve të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Republikës së Shqipërisë, me temë rishikimin e Marrëveshjes dypalëshe për një Qendër të Përbashkët Kontakti me Republikën e Shqipërisë, organizuar nga zyrat e OSBE-së²³ në Shkup dhe Tiranë dhe u mbajt në Ohër nga 30.09.-02.10.2025
- Takim paraoperacional për Operacionin NELSON, i fokusuar në transfertat e paligjshme të parave përtej kufijve të vendeve të Evropës Juglindore, i mbajtur më 11.11.2025 në Bukuresht, Rumani, i organizuar nga SELEC dhe në bashkëpunim me HM Revenue & Customs dhe Agjencinë Kombëtare të Krimin të Mbretërisë së Bashkuar.
- Takimi i njëmbëdhjetë i Grupit të Punës SELEC për Sigurinë e Transportit të Kontejnerëve, mbajtur më 6.11.2025 në Bukuresht, Rumani

Aktivitete trajnuese dhe punëtori

- Dy punëtori mbi zbatimin e Ligjit të ri për Konfiskimin e Pronës në Procedurat Civile, të organizuara nga Zyra e Këshillit të Evropës në Republikën e Maqedonisë së Veriut, me dy ekspertë të Këshillit të Evropës si ligjërues (punëtoritë u mbajtën nga 29-30 janar 2025 dhe nga 24-25 shkurt 2025)
- Punëtori mbi identifikimin e produkteve të dyshuara për shkelje të të drejtave të pronësisë intelektuale, mbajtur në Drejtorinë e Doganave më 26 mars 2025
- Punëtori Para-Operacionale për Operacionin STOP 4, mbajtur më 26-27 shkurt 2025 (online)
- Kurs trajnimi kombëtar në fushën e parandalimit të luftës kundër terrorizmit, i mbajtur nga 9-13 qershor 2025 në Shkup, në ambientet e Qendrës së Trajnimit të Ministrisë së Brendshme, i organizuar nga Agjencia e Bashkimit Evropian për Trajnimin e Zbatimit të Ligjit - CEPOL, në

²¹ Zyrat Ndërlidhëse Rajonale të Inteligjencës

²² Qendra e Zbatimit të Ligjit për Evropën Juglindore (Southeast European Law Enforcement Center - SELEC)

²³ Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE)

- kuadër të fazës së dytë të projektit rajonal IPA "Partneriteti kundër Krimet dhe Terrorizmit - Faza 2"
- Trajnimi "Cikli EMPACT (Platforma Evropiane Multidisiplinare Kundër Kërcënimeve) 2026-2029", i organizuar nga Agjencia e Bashkimit Evropian për Trajnimin e Zbatimit të Ligjit - CEPOL, me temë Rritja e ndërgjegjësimit për ciklin EMPACT, për periudhën 2026-2029 dhe prioritetet e BE-së kundër krimet, si dhe forcimi i njohurive, roleve dhe përgjegjësive të pjesëmarrësve (i mbajtur online më 26 qershor 2025)
  - Trajnim mbi temën **Mbrojtja e Trashëgimisë Kulturore**, organizuar nga Karabinierët Italianë në kuadër të projektit twining "Forcimi i kapaciteteve institucionale në trajtimin e krimeve kundër trashëgimisë kulturore dhe mjedisit" (IPA 2021), mbajtur në Shkup nga 15-26 shtator 2025
  - Punëtoría online PANDORA X Cyber Patrol, në kuadër të operacionit ndërkombëtar PANDORA X, e fokusuar në luftimin e tregtisë së paligjshme dhe kontrabandës së mallrave kulturore, e mbajtur nga 27-31 tetor 2025
  - Trajnim me temën "Identifikimi i rreziqeve duke përdorur teknologjinë TI bazuar në inteligjencën artificiale", i organizuar nga Ambasada e Republikës Çeke, i mbajtur në Shkup, në Qendrën e Trajnimit të Ministrisë së Punëve të Brendshme, më 9 tetor 2025
  - Punëtori e Komisionit Kombëtar për Armët e Vogla dhe të Lehta (NCSLW) për zhvillimin e një Strategjie të re Kombëtare për Armët e Vogla dhe të Lehta dhe Planit të Veprimit për vitet 2026-2030 dhe për zhvillimin e një raporti vjetor, mbajtur më 18 nëntor 2025

Konferenca, kongrese, simpoziume

- Pjesëmarrje në një takim paraoperacional për Operacionin STINGRAY (i fokusuar në trafikimin e paligjshëm të materialeve bërthamore dhe të tjera radioaktive), të organizuar nga Organizata Botërore e Doganave (Bruksel, 13-16 maj 2025), me pjesëmarrjen e përfaqësuesve të drejtorive të doganave nga vendet pjesëmarrëse në operacion, Interpoli, Agjencia Ndërkombëtare e Energjisë Atomike, Forca Kufitare e Mbretërisë së Bashkuar, RILO për Evropën Lindore dhe Qendrore.

Verifikimi i dokumenteve në kuadër të ndihmës së ndërsjellë administrative në çështjet doganore

Në vitin 2025, Seksioni i Hetimeve dërgoi 416 kërkesa te autoritetet doganore të huaja për verifikimin e provave të origjinës të lëshuara prej tyre. U morën 350 përgjigje, nga të cilat 113 (32.3%) ishin negative, dhe 55 (15.7%) ishin përgjigje për provë të rreme të origjinës.

Lidhur me verifikimin shtesë të provave të origjinës të lëshuara nga autoritetet doganore maqedonase, i cili kryhet me kërkesë të dërguar nga autoritetet doganore të huaja, gjatë vitit 2025, Seksioni i Hetimeve ka pranuar 72 kërkesa. Në të njëjtën periudhë, autoriteteve doganore të huaja iu dërguan përgjigje për 59 kërkesa me rezultatet e inspektimit.

Bazuar në bashkëpunimin administrativ me shërbimet doganore të huaja, në vitin 2025, Seksioni i Hetimeve mori 17 kërkesa për ndihmë administrative, pas së cilës kreu një kontroll shtesë të dokumenteve të bashkangjitura deklaratave të eksportit dhe transitit, dhe bazuar në to nuk u gjetën parregullsi.

Seksioni i Hetimeve kryen kontrole shtesë mbi vlerën e faturave të paraqitura për import në vendin tonë, për të cilat gjatë vitit 2025 iu dërguan 70 kërkesa autoriteteve doganore të huaja. Në të njëjtën periudhë, u morën 55 përgjigje, nga të cilat 11 përgjigje u gjetën të përmbanin parregullsi.

Kontrolli i shoqërive tregtare

Në vitin 2025, u kryen gjithsej 212 kontrole, si më poshtë:

- 121 inspektive të shoqërive tregtare, me 62 gjetje parregullsish. U përcaktuan shmangie të detyrimeve në një shumë totale prej afërsisht 73.94 milionë denarësh.
- 64 kontrole të përdoruesve të LPG-së si lëndë djegëse ose përdoruesve të vajrave minerale të shënuara. Rezultuan 22 gjetje të parregullsive të përcaktuara.
- 9 kontrole të miratimeve të mbajtësve të licencave të akcizës, autorizimeve të tregtarëve me shumicë dhe pakicë të vajrave minerale, me 4 gjetje parregullsish. U përcaktuan shmangie të detyrimeve në një shumë totale prej afërsisht 0.19 milion denarësh.
- 18 kontrole të kombinuara (kontroll i jashtëm dhe doganor), me 1 gjetje të parregullsive të konstatuara. U përcaktuan shuma totale prej afërsisht 1.22 milion denarësh për shmangien e detyrimeve të detyruara.

Krahasuar me vitin 2024, kur janë kryer gjithsej 195 kontrole të shoqërive tregtare, gjatë të cilave janë përcaktuar detyrime të shmangura në një shumë totale prej afërsisht 36,38 milionë denarësh, ka një rritje të numrit të kontroleve për 8,72% dhe një rritje të sasisë së detyrimeve të shmangura të përcaktuara për 107,12%.

Masat e Posaçme Hetimore

Sektori i Masave të Hetimit të Posaçëm është një sektor në zhvillim e sipër, dhe është duke u zhvilluar një analizë funksionale e Drejtorisë së Doganave, e cila duhet të përcaktojë kompetencat e sektorit në tërësi. Me fillimin e sistemit SEICO dhe zbatimin e analizës funksionale, sektori do të jetë plotësisht funksional.

Sektorin për Masa të Posaçme Hetimore - Përgatitjet për Punë Operacionale:

- Takime të mbajtura me Agjencinë Teknike Operacionale (OTA) dhe Drejtorinë për Sigurinë e Informacionit të Klasifikuar (DBKI), janar 2025.
- Masat e shpallura për të përmbushur kërkesat minimale për akreditimin e sigurisë së sistemit të komunikimit dhe informacionit "Sistemi për Lëshimin e Urdhrave Elektronikë Gjyqësorë SEICO", në pronësi të Agjencisë Operacionale-Teknike (OTA), shkurt 2025.
- Pjesëmarrje në trajnimin mbi krijimin e zonave të ndaluara për fluturimin e avionëve pa pilot, të organizuar nga Agjencia e Aviacionit Civil në prill 2025.
- Pjesëmarrja në një seminar mbi zbatimin e masave të posaçme hetimore në rastet e krimeve që lidhen me armët e zjarrit, praktikat më të mira, sfidat dhe mësimet e nxjerra, në maj në Tiranë (Shqipëri)
- Udhëzimet e Miratuara për Sigurinë Fizike në Sektorin e Masave të Posaçme Hetimore, Maj 2025.
- Udhëzime të miratuara për funksionimin e sistemit të mbikëqyrjes me video në Sektorin për Masa të Posaçme Hetimore, maj 2025.
- Të gjitha pajisjet në pronësi të Agjencisë Teknike Operacionale (OTA) u instaluan, u konfiguruan dhe u testuan në qershor 2025.
- Pjesëmarrje në një aktivitet me temë "Mbështetja dhe Inkurajimi i Përdorimit të Sistemit të Akredituar të Themeluar për Transferimin e Informacionit të Klasifikuar: Avantazhet, Mundësitë dhe Sfidat", organizuar nga OTA dhe me mbështetjen e Qendrës DCAF-Gjenevë për Qeverisjen e Sektorit të Sigurisë, qershor 2025 në Shkup -
- U përgatit një Plan Veprimi me aktivitete dhe afate të përcaktuara për zbatimin e tij, i cili rezultoi nga eventin me temë: "Mbështetja dhe inkurajimi i përdorimit të sistemit të akredituar të vendosur për transferimin e informacionit të klasifikuar: Avantazhet, mundësitë dhe sfidat", qershor 2025
- Pas inspektimeve dhe udhëzimeve të dhëna nga DBKI, u përcaktua se ambientet në Sektorin për Masa të Posaçme Hetimore plotësojnë kërkesat minimale për akreditimin e sigurisë së sistemit të komunikimit dhe informacionit "Sistemi për Lëshimin e Urdhrave Elektronikë Gjyqësorë SEICO", në pronësi të Agjencisë Teknike Operacionale (OTA), qershor 2025.
- U mor pëlqimi-akreditimi për përdorimin e sistemit nga Agjencia Teknike Operacionale. Me këtë, Drejtoria e Doganave zyrtarisht mori pëlqimin për të vënë në funksion sistemin për lëshimin elektronik të urdhrave gjyqësorë për zbatimin e një mase të veçantë hetimore - monitorimin dhe regjistrimin e komunikimeve telefonike dhe komunikimeve të tjera elektronike dhe trajtimin elektronik të informacionit të klasifikuar, në korrik 2025.
- Në përputhje me Planin e Veprimit, Agjencia Teknike Operacionale organizoi trajnim praktik për punonjësit e Sektorit për Masa të Posaçme Hetimore mbi përdorimin e sistemit SEICO, në nëntor 2025.
Në periudhën në vijim, pritet një letër/konfirmim zyrtar nga Agjencia Teknike Operacionale se si prokuroria ashtu edhe gjykatat janë gati të përdorin sistemin, gjë që

praktikisht do të vërë në punë sistemin për lëshimin elektronik të urdhrave të gjykatës për zbatimin e një mase të posaçme hetimore - monitorimin dhe regjistrimin e komunikimeve telefonike dhe komunikimeve të tjera elektronike dhe trajtimin elektronik të informacionit të klasifikuar.

Kontrolli i mbajtësve të autorizimeve

Shërbimet për mbikëqyrjen e mbajtësve të autorizimeve (në nivelin e secilës zyrë doganore) kontrollojnë përmbushjen e kushteve të përcaktuara për mbajtjen e autorizimeve për procedurat e thjeshtuara një herë në 2 vjet.

Në vitin 2025, u kryen gjithsej 127 kontrole dokumentare:

- **SMMA Manastir - 10 kontrole dokumentare** për procedura të thjeshtuara për zhdoganimin lokal të importit ose eksportit, me parregullsi të vogla të zbuluara në 3 raste
- **SMMA Shtip** – pa kontrole për procedurat e thjeshtuara për zhdoganimin lokal të importit ose eksportit, me 76 kontrole dokumentare të kryera mbi miratimet për procedurat me efekt ekonomik, mbajtës të miratimeve për MP, pa u gjetur parregullsi.
- **SMMA Shkup - 29 kontrole dokumentare të autorizimeve për procedura të thjeshtuara**, për shqyrtimin e autorizimeve për procedura të thjeshtuara
U gjetën parregullsi në lidhje me mospërputhjen e autorizimeve në letër dhe modulit MEOS, si dhe në lidhje me personat juridikë të përfaqësuar për të cilët është miratuar një procedurë e thjeshtuar, por për të cilët mbajtësit nuk e përdorin atë dhe me pëlqimin e tyre, janë përgatitur propozime për ndryshimin e autorizimeve.
- **SMMA Kumanovë - 4 kontrole dokumentare të autorizimeve për procedurë të thjeshtuar** pa parregullsi
- **SMMA Gjevgjeli** - pa kontrole për procedurat e thjeshtuara për zhdoganimin lokal të importeve ose eksporteve, me **8 kontrole dokumentare** të kryera mbi autorizimet për procedurat me ndikim ekonomik, importet për përpunim dhe mbajtësit e miratimeve MP.

Sipas procedurës për kryerjen e inspektimeve në terren të mbajtësve të lejeve, **Shërbimet e SMMA -së kryen gjithsej 297 kontrole në terren (284 të planifikuara dhe 13 të jashtëzakonshme) të mbajtësve të autorizimeve:**

- **SMMA Shkup - 101 me kohë të plotë dhe 3 me kohë të pjesshme Inspektime në terren** të autorizimeve për procedurat me ndikim ekonomik dhe mbajtësve të autorizimeve për MP
Si rezultat i kontroleve të kryera për mosrespektimin e detyrimeve të mbajtësve të autorizimeve dhe veprime në kundërshtim me rregulloret doganore , u përgatitën 215 raporte për shkelje doganore për 27 subjekte juridike.
- **SMMA Manastir - 55 kontrole në terren (42 kontrole të planifikuara dhe 3 kontrole të jashtëzakonshme të autorizimeve për procedurat me efekt ekonomik dhe 10 kontrole të planifikuara për procedurat e thjeshtuara për zhdoganimin lokal të importit ose eksportit),**

me parregullsi të zbuluara në 44 raste (në 41 raste u zbuluan parregullsi në autorizimet me efekt ekonomik, dhe në 3 raste u zbuluan parregullsi në miratimet për procedurat e thjeshtuara për zhdoganimin lokal për import ose eksport).

10 kontrollet për procedurat e thjeshtuara të zhdoganimit lokal për importin dhe eksportin u kryen si inspektive dokumentare dhe në terren.

- **SMMA Shtip** – 90 kontrolle në terren të autorizimeve për procedurat me ndikim ekonomik, mbajtës të miratimeve për MP (3 kontrolle të jashtëzakonshme dhe 87 kontrolle të planifikuara)
Parregullsi të zbuluara në 5 raste.
- **SMMA Gjevgjeli** – 32 kontrolle në terren (28 të planifikuara dhe 4 të jashtëzakonshme) të autorizimeve për procedura me ndikim ekonomik, mbajtës të miratimeve për IP, MD, TTP
Parregullsi të zbuluara në 5 raste.
- **SMMA Kumanovë** – 16 kontrolle në terren (16 të planifikuara) të mbajtësve të autorizimeve të importit për përpunim të brendshëm, magazinim doganor dhe procedura të thjeshtuara, pa asnjë parregullsi të zbuluar

Inspektive në terren të mbajtësve të autorizimeve - të kryera nga Shërbimet e Mbikëqyrjes së Mbajtësve të Autorizimeve në vitin 2025

Shërbimi i Mbajtësve të Autorizimeve	Numri i kontrolleve në terren të kryera			Lloji i autorizimeve për procedurat e thjeshtuara për të cilat është kryer një kontroll në terren (MA, EB, CS, PPH, PP, PTT)	Numri i rasteve në të cilat janë konstatuar parregullsi	Mbledhja shtesë e borxhit doganor/akcizës së nënloqaritur		Rimbursimi i borxhit doganor të mbillogaritur/akcizës		Numri i rasteve të inicimit të kontrolleve shtesë dhe verifikimit të originalitetit të dokumenteve	Numri i rasteve të filluara të procedurave kundërvajtëse
	Kontrollet fillestare	Kontrolle të jashtëzakonshme	Kontrollet e planifikuara			Numri i rasteve	Shuma (ditë)	Numri i rasteve	Shuma (ditë)		
SMMA Shkup	121	3	101	UO,IO,CS,PPC,PTT	0	7	815.058,00	0	0	1	215
SMMA Kumanovë	1	0	16	UO,CS,PTT,PPH	0	0	0	0	0	0	0
SMMA Shtip	20	3	87	UO,IO,CS,PPC,PTT	5	0	0	0	0	0	5
SMMA Manastir	3	3	52	UO, UO dhe CS	44	7	643.144,00	0	0	0	0
SMMA Gjevgjeli	8	4	28	UO,CS,PTT	5	0	0	0	0	0	0
Totali:	153	13	284		54	14	1.458.202,00	0	0	1	220

Годишен извештај за работата на Царинската управа во 2025 година

IP-Import për përpunim, EP-Eksport për përpunim, MD-Magazinim doganor, MP - Magazinim i përkohshëm, PT- Procedura të thjeshtuara, TTP-Trajtim tarifor preferencial për përdorim përfundimtar, SMMA-Shërbim për Mbikëqyrjen e Mbajtësve të Autorizimeve

Kontrollet e deklaratave në procedurat e thjeshtuara 2025	Kontrollet e kryera	Parregullsi të gjetura
Dega Doganore Manastir - total	319	21
Zyra Doganore Manastir	68	2
Zyra Doganore Prilep	96	2
Zyra Doganore Ohër	62	5
Zyra doganore Strugë	93	12
Dega Doganore Shtip - total	273	0
Zyra doganore Veles	98	0
Zyra doganore Shtip	162	0
Zyra Doganore Delçevë	13	0
Dega Doganore Gjevgjeli - total	530	1
Zyra doganore Strumicë	44	0
Zyra doganore Gjevgjeli	19	0
Zyra doganore Kavadar	467	1
Dega Doganore Shkup - total	2275	55
Zyra Doganore Shkup 1	456	39
Zyra Doganore Shkup 2	983	2
Zyra Doganore Shkup 3	62	0
Zyra Doganore Shkup 4	266	13
Zyra Doganore Aeroport	92	0
Zyra Doganore Tetovë	29	1
Zyra Doganore Zonë e Lirë	387	0
Dega Doganore Kumanovë - total	102	0
Zyra Doganore Tabanoc-Autostradë	0	0
Zyra Doganore e Kumanovës	102	0
Totali (të gjitha degët doganore)	3499	77

Kontroll dokumentar dhe fizik gjatë zhdoganimit

Në vitin 2025, kontrolli i eksportit dhe importit u krye në 23.12% të deklaratave doganore . Gjatë kontrollit, u identifikuan parregullsi në 23.07% të deklaratave doganore të kontrolluara :

- Kontrolli dokumentar gjatë eksportit dhe importit është kryer në 9.53% të deklaratave doganore. Kontrolli i kryer identifikoi parregullsi në 1.67% të deklaratave doganore të kontrolluara.
- Kontrolli fizik gjatë eksportit dhe importit është kryer në 13.58% të deklaratave doganore. Kontrolli i kryer identifikoi parregullsi në 38.1% të deklaratave doganore të kontrolluara.

Kontrollet e kryera në trafikun e pasagjerëve

Në vitin 2025, një total prej 47,195 kontrole në trafikun e pasagjerëve.

U kontrolluan gjithsej 8,159 pasagjerë, 25,094 automjete pasagjerësh, 2,257 autobusë, 11,390 kamionë, 150 avionë, 143 trena dhe 2 anije.

Në vitin 2025, nga një total prej 47,195 kontrollesh të kryera , u identifikuan parregullsi në 2,042 raste (4.33% e totalit të kontrolleve të kryera). Krahasuar me kontrollet në vitin 2024, numri i përgjithshëm i parregullsive të identifikuara është rritur me 85.13%.

Lloji i parregullsive të identifikuara në trafikun e pasagjerëve		
	2024	2025
Procesverbalet e shkeljeve të këmbimit valutor	23	31
Prosecverbalet e shkeljeve doganore	325	442
Kallëzime penale	33	67
Raportet e cenimit së të drejtave të pronësisë intelektuale	46	48
Dënimet e detyrueshme	676	1452
Deklarata e heqjes dorë në favor të shtetit	/	2

Në vitin 2025, u regjistruan 413 raste të sekuestrimit të mallrave të ndryshme (410 raste në vitin 2024).

Raste më të mëdha të konfiskimeve të realizuara	2025		2024	
	Rastet totale	Sasia totale	Rastet totale	Sasia totale
Droga dhe substanca psikotrope (kg)	9	318,48	5	41,26
Falsifikime (copa)	48	36.726	45	66.337
Cigare (copa)	40	1.311.079	54	300.495
Produkte të tjera të duhanit (kg)	14	314	11	1.356
Alkool (litra)	4	71	4	142,5
Deviza	26	318,985 EUR	25	173,125 EUR 185,000 NOK 24,800 USD 4,000 CHF
Flori (kg dhe copë)	10	3,773 kg 20 kështu	11	6,693 kg 30 kështu
Ilaçe (copa dhe kg)	21	9.966 copë	9	13,306 copë 1,695 kg
Suplemente (copa dhe kg)	9	3,347 copë	9	4,399 copë 10,604 kg

Seksioni për Punë Operative (Ekipet Mobile Doganore)

Pamje e detajuar e sekuestrimeve - Seksioni për Punë Operative		
Periodha	2024	2025
Kundërvajtje (dogana dhe akciza)	119	147
Vepër penale	18	28
Kundërvajtje me deviza	12	14
Pronësia intelektuale	40	39
Lëshimi i një urdhri pagese të mandatuar	4	43
KONFISKIME TOTALE	193	271

Dy qen shtesë hetues, të dhuruar nga Shërbimi Doganor Korean, janë vendosur në Shërbimin e Ekipeve Mobile që nga dhjetori i vitit 2025.

Mbërritja e tyre, e rënë dakord në kuadër të ndihmës dhe bashkëpunimit dypalësh, u parapri nga një mision vlerësimi i kryer nga instruktorë nga Qendra e Trajnimit të Qenve Hetues të Shërbimit Doganor Korean në lidhje me përputhshmërinë me standardet për kujdesin dhe mbajtjen e qenve hetues doganorë, aktivitetet e kontrollit të përditshëm me ndihmën e qenve, marrëdhënien midis trajnerëve të qenve dhe qenve doganorë me ndërtimin e besimit, ushtrimet e përditshme të fitnesit për zbulimin, pushimin, standardet dhe kushtet për transportin, ushqyerjen, kujdesin dhe mbikëqyrjen nga shërbimi veterinar. Nota pozitive e marrë ishte një parakusht për dorëzimin e qenve.

Në muajin e parë pas përfshirjes së dy qenve të rinj në ekipet mobile, kapacitetet e forcuara rezultuan në një operacion të suksesshëm në të cilin u zbulua dhe u sekuestrua një sasi e madhe kokaine, me ndihmën e njërit prej qenve të dhuruar nga Koreja.

Sekuestrime të konsiderueshme

- 188,363 gramë drogë narkotike marihuanë të sekuestruar nga një ekip mobil në bashkëpunim me nëpunësit doganorë në pikën kufitare Bogorodicë, në një automjet motorik me targa maqedonase që po transportonte mbeturina letre nga Kosova në Turqi;
- 17.940 gramë bizhuteri argjendi dhe 180 copë parfumi, secila 100 mililitra, me një vlerë totale prej 1.179.789,42 denarëve, u zbuluan në pikën kufitare Bogorodicë, në një automjet pasagjerësh me targa të Kosovës.
- 50 kuti me shishe për ilaçin Gemtu 1000 mg, 30 kuti me tableta steroide Danamax Methandrostanolone 10 mg, 145 pako steroide në shishe Decamax D200 200mg, shishe Equimax B200 200 mg, shishe Testomax E250 250 mg, shishe Testomax C200 200 mg, shishe Primomax P100 100 mg dhe 19 tableta Andromax Oxymetholone 25 mg, me një vlerë totale prej 675.662 denarë, të zbuluara në pikën kufitare Deve Bair, në një automjet motorik me targa të Kosovës të ngarkuar me panele dhe llamarina të transportuara nga Turqia në Kosovë;
- 16 çanta dore për femra me brend me vlerë totale prej 2.220.768 denarëve, të gjetura te një shtetas maqedonas i cili udhëtonte nga Franca në Aeroportin e Shkupit.
- Një makinë pasagjerësh Audi 5 dhe një autobus NEOPLAN Cityliner u sekuestruan në dy raste të ndara në pikat kufitare Tabanoc dhe Deve Bair për shkak të zbulimit të bunkerëve të ndërtuar posaçërisht për kontrabandën e mallrave;
- Në nëntë raste të ndara, u sekuestruan sasi të mëdha stoli ari dhe argjendi, monedhash ari dhe argjendi, si dhe ari dhe argjendi industrial:
  - 200 gramë stoli ari me vlerë totale prej 600.000 denarësh u zbuluan në pikën kufitare Tabanoc - Autostradë në bagazhin personal të një shtetasi suedez.

- 5.392,7 g bizhuteri argjendi dhe 1.000 g shufra argjendi me vlerë totale prej 386.517 denarë, të zbuluara gjatë një kontrolli të detajuar të një automjeti transportues me targa maqedonase në pikën kufitare Bogorodicë.
- Gjatë kontrollit të valixhes së një pasagjeri në Aeroportin e Shkupit, u gjetën 1.711,1 gramë stoli ari me vlerë totale prej 29.583.747 denarë.
- 5 monedha ari, 10 monedha ari industrial, 7 monedha argjendi dhe 1 monedhë argjendi industrial me vlerë totale prej 1.758.771 denarëve, të zbuluara gjatë kontrollit të një automjeti pasagjerësh me targa të huaja, të paraqitur për hyrje në vend në pikën kufitare Pelincë.
- 3.442 gramë stoli argjendi me vlerë të përgjithshme prej 317.525 denarëve, të zbuluara gjatë kontrollit të një automjeti pasagjerësh me targa maqedonase, i paraqitur për hyrje në vend në pikën kufitare Bogorodicë.
- Gjatë një kontrolli të rregullt të një autobusi në pikën kufitare Deve Bair, u zbuluan 589 gramë monedha ari dhe stoli me vlerë totale prej 3.467.384 denarësh.
- 308 gramë stoli ari me vlerë të përgjithshme prej 1.846.389 denarë, të zbuluara gjatë kontrollit të bagazhit personal dhe kontrollit personal të dy pasagjerëve në një autobus të një kompanie turke në pikën kufitare Bogorodicë,
- 5 copë byzylykë ari me vlerë totale prej 346.049 denarë të zbuluar gjatë kontrollit të bagazhit personal të një pasagjeri në pikën e kufitare Stenje,
- 584 gramë stoli ari me vlerë totale prej 3.144.230 denarë, të zbuluara gjatë kontrollit të një automjeti pasagjerësh me targa të huaja, të paraqitur për hyrje në vend në pikën kufitare Jazhincë,
- 11 monedha ari me vlerë totale prej 417.662,00 denarë, të zbuluara gjatë kontrollit të një pasagjeri në autobus në hyrje në pikën kufitare Bogorodicë,

Sekuestrime të tjera:

- 23,000 kg. Dioktil Tereftalat (një kimikat i përdorur në procesin e prodhimit të kabllove), me një vlerë totale prej 26,588 eurosh, gjatë një inspektimi rutinë të një automjeti mallrash në pikën e kontrollit Deve Bair.
- 5.360 copë materiale për tatuazhe, të zbuluara në një automjet me targa maqedonase në Stacionin Policor të Gjevgjelisë,
- 322 shishe insekticide CORAGEN 20 SCI me vlerë totale prej 987.595,00 denarë, gjatë një kontrolli të detajuar të një automjeti pasagjerësh në pikën kufitare Mexhitlia,
- 78 kilogramë duhan për pirjen e nargjiles, me vlerë 302.640,00 denarë, të zbuluar në një automjet pasagjerësh gjatë kontrollit në pikën kufitare Bllacë,
- 5.472 copë ilaçe me vlerë totale prej 902.572,00 denarë,
- 171 kuti cigare pa pulla akcize, me vlerë 230.850,00 denarë, të zbuluara në brendësi të vendit.

Ekipe mobile doganore zbuluan edhe aktivitete të tjera të paligjshme, duke sekuestruar 23 kg kimikate për kablllo, mbi 5,000 materiale dhe ilaçe për tatuazhe, qindra shishe insekticide, si dhe sasi më të mëdha duhani për nargjile dhe cigare pa pulla akcize, me një vlerë totale prej mbi disa milionë denarë dhe dhjetëra mijëra eurosh.

Kontrollet hetimore

Në disa kontrole, inspektorët e Seksionit të Hetimeve të Drejtorisë së Doganave zbuluan një sërë rastesh të mashtrimit doganor, tarifimit të gabuar dhe importeve të padeklaruar me qëllim shmangien e detyrimeve në shuma totale prej disa milionë denarësh, për të cilat janë ngritur kallëzime penale. Në pikat kufitare u sekuestruan sasi të mëdha duhani për nargjile, pajisje fotografike, mjete industriale, ora të dyshuara për shkelje të të drejtave të pronësisë intelektuale, parfume, ilaçe, piroteknikë, cigare dhe cigare elektronike, si dhe 129 kilogramë marihuanë.

Parandalimi i hyrjes/daljes së paautorizuar të migrantëve të paligjshëm

Në vitin 2025, u zbuluan 37 migrantë të paligjshëm që hynin në vend dhe në brendësi të vendit, në 8 raste .

Vitin e kaluar, u zbuluan 66 migrantë në 12 raste.

Kallëzime penale të ngritura

Në vitin 2025, një total prej 213 kallëzime penale , kundër 443 individëve dhe 160 personave juridikë , për:

- Falsifikim dokumentesh - 85 kallëzime penale kundër 87 individëve dhe 26 personave juridikë;
- Kontrabandë - 40 kallëzime penale, kundër 58 individëve dhe 7 personave juridikë;
- Mashtrim doganor - 39 kallëzime penale, kundër 81 individëve dhe 61 personave juridikë;
- Prodhim, posedim, ndërmjetësim dhe tregtim i paautorizuar i armëve ose materieve plasëse - 7 kallëzime penale kundër 8 personave;
- Prodhim dhe trafikim i paautorizuar i narkotikëve - 7 kallëzime penale, kundër 8 personave;
- Operim i transportit publik pa licencë – 3 kallëzime penale, kundër 3 personave fizikë dhe 2 personave juridikë;
- Shmangie nga akciza - 1 kallëzim penal, kundër 1 personi;
- Keqpërdorim i pozitës dhe autoritetit zyrtar, Përdorimi i një dokumenti me përmbajtje të rreme, "Punë e pandershme në shërbim", "Mashtrim doganor", "Falsifikim i një dokumenti zyrtar" - 31 kallëzime penale, kundër 197 personave fizikë dhe 64 personave juridikë;

Për krahasim, në vitin 2024, u ngritën 91 kallëzime penale kundër 124 individëve dhe 47 personave juridikë.

Procedurat për kundërvajtje

Urdhërpagesa për kundërvajtje të lëshuara dhe të mbledhura (nga zyrat doganore) në vitin 2025

Nivëli doganor	Numri i procedurave të kundërvajtjeve doganore më herët e të cilave për shqiptarë urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona fizikë në euro	Numri i kundërvajtjeve për persona fizikë	Numri i personave fizikë për të cilët është shqiptarë një urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona juridikë në euro	Numri i kundërvajtjeve për persona juridikë	Numri i personave juridikë për të cilët është shqiptarë urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona të përgjigjshëm në euro(E)	Numri i kundërvajtjeve për persona të përgjigjshëm	Numri i personave të përgjigjshëm për të cilët është shqiptarë urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma totale e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve (për euro)
Nivëli doganorë Shkup	845	20.005,00	418	418	146.715,00	427	217	46.550,00	417	217	207.270,00
Nivëli doganorë Manastir	320	10.248,63	278	289	16.776,00	72	72	4.543,00	72	72	31.267,63
Nivëli doganorë Shtip	863	39.725,00	354	354	47.750,00	509	509	15.675,00	509	509	103.180,00
Nivëli doganorë Kumanovë	100	4.045,00	24	24	13.365,00	78	78	4.360,00	78	78	22.670,00
Nivëli doganorë Gjevgjeli	918	6.970,00	121	121	66.880,00	797	797	20.500,00	797	797	84.350,00
Totali	3.073	81.233,63	1.195	1.190	291.480,00	1.881	1.673	85.828,00	1.873	1.673	490.837,63
Nivëli doganorë	Numri i urdhërpaguesave kundërvajtës të arkëtuara	Shuma e paguar e urdhërpagesave një personë fizikë në euro (E)	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona fizikë	Numri i personave fizikë që kanë paguar një urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona juridikë në euro	Numri i kundërvajtjeve për persona juridikë	Numri i personave juridikë që kanë paguar një urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve për persona të përgjigjshëm në euro(E)	Numri i kundërvajtjeve për persona të përgjigjshëm	Numri i personave të përgjigjshëm për të cilët është shqiptarë urdhërpaguesi kundërvajtës	Shuma totale e urdhërpagesave kundërvajtëse të shqiptarëve (për euro)
Nivëli doganorë Shkup	843	12.640,00	407	407	40.210,00	218	163	14.420,00	218	177	67.270,00
Nivëli doganorë Manastir	381	9.268,63	266	219	13.225,00	59	59	3.612,00	59	59	26.105,63
Nivëli doganorë Shtip	1.286	19.723,00	350	350	2.875,00	468	468	7.680,00	468	468	50.201,00
Nivëli doganorë Kumanovë	192	2.480,00	24	24	6.700,00	90	90	2.160,00	78	78	11.848,00
Nivëli doganorë Gjevgjeli	1.715	3.485,00	121	121	33.480,00	797	797	16.265,00	797	797	47.240,00
Totali	4.423	47.594,63	1.168	1.121	116.500,00	1.612	1.579	38.145,00	1.620	1.579	202.239,63
Nivëli doganorë	Numri i kërkesave	Numri i personave fizikë për të cilët është parashikuar shërbimi për zhvillimin e një procedurë kundërvajtëse	Numri i personave juridikë për të cilët është parashikuar shërbimi për zhvillimin e një procedurë kundërvajtëse	Numri i personave të përgjigjshëm për të cilët është parashikuar shërbimi për zhvillimin e një procedurë kundërvajtëse							
Nivëli doganorë Shkup	253	76	177	177							
Nivëli doganorë Manastir	22	12	10	10							
Nivëli doganorë Shtip	45	4	41	41							
Nivëli doganorë Kumanovë	0	0	0	0							
Nivëli doganorë Gjevgjeli	0	0	0	0							
Totali	320	92	228	228							

Shënim:

Dallimi që ndodh midis shumave të urdhërpagesave për kundërvajtje të shqiptuara dhe të mbledhura është për shkak të faktit se nëse kryesi, pas marrjes dhe nënshkrimit të urdhërpagesës për kundërvajtje, paguan gjobën brenda tetë ditëve, ai do të paguajë gjysmën e gjobës së shqiptuar, në përputhje me nenin 264, pika 8 e Ligjit Doganor.

Në rast të mosrespektimit të afatit të pagesës, kërkesat për procedurë kundërvajtëse i paraqiten Seksionit të Procedurës Kundërvajtëse.

Numri i urdhërpagesave për kundërvajtje për individët korrespondon me numrin e raporteve të kundërvajtjeve doganore në bazë të të cilave janë lëshuar urdhërpagesa për kundërvajtje. Për personat juridikë, numri i urdhërpagesave për kundërvajtje është më i madh se numri i raporteve të kundërvajtjeve doganore, sepse përgatiten urdhërpagesa të veçanta për kundërvajtje për personat juridikë dhe urdhërpagesa të veçanta për kundërvajtje për personat të përgjigjshëm brenda personave juridikë.

Lidhur me urdhërpagesat për kundërvajtje të lëshuara dhe të mbledhura - sipas zyrës doganore, ka një mospërputhje në numrin e urdhërpagesave për kundërvajtje të lëshuara të një personi juridik në lidhje me urdhërpagesat për kundërvajtje të lëshuara të një personi të përgjigjshëm në një person juridik, sepse këto janë persona juridikë që ndërkohë janë fshirë nga regjistri i personave juridikë. Gjithashtu, numri i urdhërpagesave për kundërvajtje të lëshuara ndaj një personi juridik nuk përputhet me numrin e personave juridikë për të cilët është lëshuar një urdhërpagesë për kundërvajtje, sepse janë lëshuar urdhërpagesa të shumta për kundërvajtje për persona të caktuar juridikë. Numri i raporteve të përgatitura për shkelje doganore është më i madh se shuma e mbledhjes së urdhërpagesave për kundërvajtje dhe kërkesave për fillimin e procedurës për kundërvajtje për mosrespektim të afatit të pagesës, sepse disa urdhërpagesa për kundërvajtje ende kanë një afat pagese.

Procedurat e kundërvajtjeve të trajtuara nga Departamenti i Procedurës së Kundërvajtjeve – Komisioni i Vendimmarrjes për Kundërvajtje

Procedurat për kundërvajtje i zhvillon organi për kundërvajtje i Drejtorisë së Doganave – Seksioni për Procedurë Kundërvajtje – Komisioni për Vendimmarrje sipas Kundërvajtjes.

Në vitin 2025, në Seksionin për Procedurë Kundërvajtjeje u regjistruan 1.301 raste. Krahasuar me 2,031 raste vitin e kaluar, mund të konkludohet se numri i rasteve në vitin 2025 është ulur, megjithatë, rastet në vitin 2024 rrjedhin nga e njëjta marrëdhënie e vazhdueshme dhe kanë të bëjnë me disa nga të njëjtët autor të kundërvajtjes, dhe për shumicën e tyre, procedurat janë bashkuar.

Seksioni për Procedurë Kundërvajtjesh - Komisioni për Vendosje sipas Kundërvajtjes pranë Drejtorisë së Doganave zgjidhi gjithsej 1.477 lëndë në vitin 2025, nga të cilat 1.460 lëndë në procedurë të rregullt dhe 17 lëndë në procedurë të përsëritur. Gjaba të shqiptuara me një total prej 183,921 eurosh. Nga rastet e zgjidhura në vitin 2025, 1,440 ishin kundërvajtje doganore, 35 ishin kundërvajtje në deviza dhe 2 ishin kundërvajtje të akcizës.

Procedurat për kundërvajtje	Totali 2025	
	2024	2025
Në procedurë të rregullt	1780	1460
Në procesin e rigjykit	18	17
Totali i rasteve të zgjidhura të kundërvajtjeve	1798	1477
Shuma totale e gjobave të vendosura në procedurat kundërvajtëse (në euro)	96.963	183.921

Pjesëmarrja në operacione dhe veprime të përbashkëta ndërkombëtare

Në vitin 2025, nëpunësit doganorë morën pjesë aktive në:

- Operacioni Ndërkombëtar STINGRAY (10-27 qershor 2025), i organizuar nga Organizata Botërore e Doganave, u përqendrua në trafikimin e paligjshëm të materialeve bërthamore dhe të materialeve të tjera radioaktive.

- Operacioni Ndërkombëtar STOP IV (12-30 maj 2025), i organizuar dhe i koordinuar nga Organizata Botërore e Doganave, që synon zbulimin e barnave të falsifikuara ose nën standard, si dhe të gjitha produkteve të tjera të përditshme të konsumit që mund të cenojnë të drejtat e pronësisë intelektuale, dhe veçanërisht produktet e konsumit që ndikojnë në shëndetin dhe sigurinë e qytetarëve.
- Operacioni Ndërkombëtar ARMSTRONG XI, (15 - 19 shtator 2025) i organizuar në kuadër të iniciativës EMPACT FIREARMS të EUROPOL-it, i fokusuar në luftimin e trafikimit të paligjshëm të armëve, pjesëve të armëve dhe municioneve në dërgesat postare dhe ekspres,
- GLOBAL SHIELD është një projekt ndërkombëtar i organizuar nga Organizata Botërore e Doganave, i fokusuar në monitorimin e importit, transitit dhe eksportit të kimikateve, prekursorëve, detonatorëve, dronëve dhe komponentëve të tjerë që mund të përdoren për të bërë pajisje plasëse të improvizuara. Përfaqësuesit e OBD-së prezantuan sistemin CEN.com, i cili do të shërbejë si një platformë për shkëmbimin e informacionit dhe koordinimin e pjesëmarrësve gjatë operacionit.
- Operacioni Ndërkombëtar DEMETER XI në dy faza (6-26.10.2025 dhe 17-30.11.2025), i organizuar nga Organizata Botërore e Doganave, u përqendrua në dërgesat e paligjshme të mbeturinave plastike, elektronike dhe tekstile, substancave që shkatërrojnë ozonin dhe hidrofluorokarboneve.

Mbrojtja e të drejtave të pronësisë intelektuale

Për të vënë në funksion modulin e IPR-së brenda Sistemit Elektronik të Përpunimit të Dokumenteve Doganore dhe të Akcizës (SPDDDA), u kryen testime në Modulin e Menaxhimit të Operatorëve Ekonomikë (MEOS) për paraqitjen e kërkesave për veprime doganore dhe modulin e mbrojtjes së të Drejtave të Pronësisë Intelektuale (IPR).

Këto module elektronike do të mundësojnë paraqitjen elektronike të kërkesave për veprime doganore nga mbajtësit e të drejtave, si dhe komunikimin elektronik me njësitë organizative në Drejtorinë e Doganave në lidhje me mallrat e ndaluara përkohësisht.

Me bashkëpunimin e vazhdueshëm me përfaqësuesit e mbajtësve të të drejtave të markave tregtare, në vitin 2025 u zbatuan 10 trajnime me 192 pjesëmarrës, në të cilat oficerët doganorë u njohën me trendet e reja të falsifikimit. Trajnimet u mbajtën në ambientet e Drejtorisë së Doganave në Shkup, Degës Doganore Gjevgjeli, Degës Doganore Manastir, ZD Tabanoc në Kumanovë, si dhe në ambientet e qendrës edukative Halk Bank në Shkup.

Në vitin 2025, u pranuan 91 kërkesa të reja për veprime doganore për të mbrojtur të drejtat e pronësisë intelektuale, duke e çuar numrin e kërkesave aktive të pranuar në 205, që lidhen me 1,230 marka tregtare.

Në vitin 2025, u sekuestruan gjithsej 131,508 copë mallra bazuar në dyshimin për cenim të të drejtave të pronësisë intelektuale, në gjithsej 82 raste. U cenuan të drejtat e 77 markave tregtare.

Për 36,726 pjesë, mbajtësit e të drejtave konfirmuan se kishin cenuar të drejtat e pronësisë intelektuale.

Struktura e mallrave që cenojnë të drejtat e pronësisë intelektuale:

- 6,212 copë parfumi
- 7,004 palë këpucë
- 6,248 copë veshjesh
- 7,048 mbulesa dhe mbajtëse për telefona celularë, si dhe joystick-ë për PLAY STATION
- 2,147 copë lodra për fëmijë, qirinj ditëlindjeje, afishe ngjitesë
- 852 bizhuteri, syze dielli, gërshtëre parukerie
- 1,947 copë çanta, çanta shpine, valixhe, portofole, rripa, emblema logoje
- 1,318 copë orësh, pasqyrash, tavolinash, qilimash
- 2,000 copë pluhur larës dhe
- 1,950 copë etiketa letre dhe tekstili

Produktet e falsifikuara kanë origjinën nga Turqia dhe Kina.

Ndalime dhe kufizime të tjera

Rregulloret ligjore monitorohen rregullisht në lidhje me masat e politikës tregtare që lidhen me sigurinë, ruajtjen e shëndetit të njerëzve, kafshëve dhe bimëve, mbrojtjen e mjedisit dhe natyrës, mbrojtjen e thesareve kombëtare me vlerë artistike, historike ose arkeologjike, mallrat me përdorim të dyfishtë dhe masa të tjera të përshtatshme të politikës tregtare dhe të këmbimit valutor. Janë dhënë udhëzime për zbatimin e tyre në procedurën doganore.

Është iniciuar një procedurë për të përcaktuar një procedurë njoftimi paraprak (PIC - Procedura e Pëlqimit të Informuar Paraprak) për kimikate të caktuara në përputhje me Vendimin e ri për Ndryshimet dhe Harmonizimin e Tarifës Doganore për vitin 2025, i cili prezanton kode të reja tarifore, me qëllim pranimin e rekomandimit të Organizatës Botërore të Doganave për vendosjen e kodeve tarifore për kontrollin e substancave nga Konventa e Roterdamit. Këto kode janë pa asnjë kontroll në sistemin doganor të MIT-it, dhe në përputhje me dispozitat e Konventës, kërkohet njoftim dhe kontroll gjatë eksportit. Koordinimi dhe harmonizimi me institucionet kompetente, Ministrinë e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor, Ministrinë e Shëndetësisë, Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Administrimit të Ujërave dhe Drejtorinë Fitosanitare është në proces.

Aktivitete të tjera mbrojtëse të orientuara drejt ruajtjes së natyrës

Në fushën e mbrojtjes së natyrës, në kuadër të projektit "Përmirësimi i Kapaciteteve për Natura 2000 dhe CITES", po ndërmerren aktivitete për zbatimin e direktivave të BE-së për mbrojtjen e natyrës (Direktiva e Habiteteve dhe Direktiva e Shpendëve), si dhe Rregullores CITES për tregtinë ndërkombëtare të specieve të rrezikuara të faunës dhe florës së egër.

Në nivel kombëtar, është krijuar një grup pune, në të cilin merr pjesë edhe Drejtoria e Doganave, në komponentin CITES, i cili synon të arrijë përputhshmëri të plotë të legjislacionit kombëtar me Rregulloren e BE-së dhe Konventën CITES për Tregtinë Ndërkombëtare të Specieve të Rrezikuara të Faunës dhe Florës së Egër. Është përgatitur një version i draftit të Ligjit për Lëvizjen Ndërkufitare dhe Tregtinë e Specieve të Egra, si dhe aktet nënligjore. Gjithashtu, është zhvilluar një softuer i posaçëm për lëshimin e lejeve tregtare, i cili do të fillojë të zbatohet sapo të miratohet ligji. Detyrimi i Drejtorisë së Doganave sipas këtij projektligji është të kontrollojë lëvizjen ndërkufitare të specieve të egra (tregtinë ndërkombëtare të specieve të rrezikuara të florës dhe faunës së egër).

Aktivitete për vendosjen e mekanizmit të rregullimit kufitar të karbonit

Mekanizmi i Rregullimit të Kufirit të Karbonit (CBAM) është një instrument i politikës mjedisore i përdorur nga Bashkimi Evropian (BE) dhe Shtetet Anëtare të tij për të trajtuar rrjedhjen e karbonit dhe për të promovuar qëndrueshmërinë mjedisore brenda BE-së dhe në nivel global. Në përputhje me ambiciet e BE-së për të ulur emetimet e gazrave serrë (GHG) dhe qëllimin për t'u bërë neutral ndaj karbonit deri në vitin 2050, BE-ja prezantoi Rregulloren CBAM 2023/956 në maj 2023 (në tekstin e mëtejme Rregullorja CBAM).

Kjo rregullore vendos një taksë karboni për produktet e importuara në BE nga vendet e treta, bazuar në emetimet e karbonit që lidhen me prodhimin e tyre. Më 1 tetor 2023, filloi zbatimi i fazës kalimtare të CBAM-it dhe gjatë kësaj faze, importuesit e mallrave të mbuluara nga rregullorja (domethënë produkte të tilla si: hekur, çeliku, alumini, plehrat, energjia elektrike, çimentoja dhe hidrogjeni) duhet të raportojnë vetëm emetimet e gazrave serrë të përfshira në produktet e tyre. Megjithatë, duke filluar nga 1 janari 2026, kur fillon regjimi përfundimtar CBAM, deklaruesit e autorizuar të BE-së (importuesit e produkteve CBAM) do të duhet të blejnë dhe të dorëzojnë certifikata CBAM që korrespondojnë me emetimet e karbonit të mishëruara të mallrave të importuara në BE. Çmimi i këtyre certifikatave CBAM do të lidhet me çmimin e lejeve të karbonit në Sistemin e Tregtimit të Emetimeve të BE-së (EU ETS).

Rregullorja CBAM do të ketë një ndikim të rëndësishëm në industrinë maqedonase, veçanërisht në sektorët e prodhimit të hekurit, çelikut dhe aluminit, duke pasur parasysh vëllimin e eksportit të tyre në BE dhe kontributin e tyre në BPV-në e vendit. Përpara hyrjes zyrtare në fuqi të regjimit CBAM më 1 janar 2026, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut do të duhet të miratojë masa institucionale dhe ligjore për të siguruar një përgjigje optimale ndaj rregullores CBAM. Dy skenarë të mundshëm janë në këtë opsion: një skenar status quo (asnjë veprim i ndërmarrë nga autoritetet kombëtare) dhe një skenar i Veprimi Qeveritar, i cili parashikon vendosjen e një takse karboni dhe një sistemi monitorimi, raportimi, verifikimi dhe akreditimi (MRVA).

Për të shmangur pagesën e dyfishtë dhe për të inkurajuar përpjekjet për dekarbonizim në vendet e treta, kompensimi i karbonit i paguar në BE mund të reduktohet nëse një kompensim i tillë paguhet në vendin eksportues - Republikën e Maqedonisë së Veriut. Për të arritur këto qëllime, duhet:

- të miratohet Ligji për Veprimin Klimatik;
- të hartohen dhe miratohen aktet nënligjore për MRVA-në;
- të krijohet njësi organizative për monitorimin dhe raportimin dhe për lëshimin e lejeve të gazrave serrë brenda Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor.

Nga pikëpamja e Drejtorisë së Doganave, është e rëndësishme nëse taksa e karbonit do të vendoset vetëm për kompanitë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, por edhe për kompanitë e importit. Në këtë rast, do të jetë e nevojshme të krijohet një strukturë ligjore dhe organizative për CBAM-in brenda Drejtorisë së Doganave dhe të vlerësohen nevojat dhe ndryshimet organizative. Nga ana tjetër, rregullorja SVAM është pjesë e Kapitullit 29 - Bashkimi Doganor në negociatat me BE-në, i cili menaxhohet nga Ministria e Financave - Drejtoria e Doganave, dhe në procesin e negociatave me BE-në, duhet të sigurohet harmonizimi i duhur i legjislacionit kombëtar me rregulloren SVAM.

Më 8 tetor 2025 Bashkimi Evropian ka miratuar Rregulloren e ndryshuar (BE) 2025/2083, e cila thjeshton dhe forcon zbatimin e Mekanizmit të Rregullimit të Kufirit të Karbonit (CBAM). Rregullat e reja thjeshtojnë procedurën administrative për importuesit e vegjël, sqarojnë metodologjitë për raportimin dhe llogaritjen e emetimeve të ngulitura dhe sqarojnë detyrimet financiare për certifikatat CBAM, me afate të rishikuara për tregtimin dhe dorëzimin e certifikatave, pragje të reja që do të përjashtojnë importuesit e vegjël dhe me vëllim të ulët nga disa nga detyrimet administrative dhe thjeshtojnë proceset për monitorimin, raportimin dhe verifikimin e emetimeve. Një periudhë tranzicioni është konfirmuar gjithashtu si një fazë raportimi e ndërmjetme (e cila do të zgjasë deri në fund të vitit 2025) drejt zbatimit të plotë të CBAM-it, me detyrime financiare dhe lëshimin e certifikatave që fillojnë në periudhën 2026–2027. Për shkak të këtyre ndryshimeve, rekomandohet veprim urgjent i koordinuar nga institucionet përkatëse me qëllim përcaktimin e nevojës, urgjencës dhe aftësive financiare dhe organizative për futjen e sistemit të kompensimit të karbonit sa më shpejt të jetë e mundur.

Sipas përfundimit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, ndërsa në lidhje me informacionin rreth Mekanizmit të Rregullimit të Kufirit të Karbonit (CBAM) është formuar një Grup Pune për zbatimin e mekanizmit. Me qëllim monitorimin e zbatimit dhe futjes së ardhshme të Mekanizmit të Rregullimit të Kufirit të Karbonit (CBAM), në Ministrinë e Energjisë, Minerave dhe Burimeve Minerale u mbajt takimi i parë i Grupit të Punës, i dedikuar shqyrtimit të situatës aktuale, kuadrit rregullator dhe detyrimeve kombëtare që lidhen me CBAM-in, si një instrument rregullator i Bashkimit Evropian, me theks të veçantë në implikimet për sektorët e energjisë elektrike dhe industriale me rëndësi për Republikën e Maqedonisë së Veriut. Mekanizmi i Rregullimit të Kufirit të Karbonit (CBAM) fillon të zbatohet plotësisht më 1 janar 2026, si një instrument rregullator i Bashkimit Evropian që synon parandalimin e rrjedhjes së karbonit dhe sigurimin e një fushe loje të barabartë në treg. CBAM aktualisht mbulon energjinë elektrike, hekurin dhe çelikin, çimenton, aluminin dhe plehrat, dhe zbatohet në dy faza: një periudhë tranzicioni (01.10.2023 – 31.12.2025) me detyrim për raportim tremujor pa tarifa financiare dhe zbatim të plotë nga 01.01.2026 me detyrim për blerjen e certifikatave CBAM.

Lidhur me energjinë elektrike, një zbatim i vonuar i CBAM është i mundur pas fillimit të procesit të verifikimit formal të transpozimit të Paketës së Integritet të Energjisë Elektrike, dhe vetëm nëse përmbushen parakushtet e mëposhtme:

- Procesi i bashkimit të tregjeve të energjisë elektrike është përfunduar plotësisht,
- është vendosur një objektiv i qartë për neutralitetin klimatik,
- që të vendoset strategjia afatgjatë e veprimit klimatik deri në vitin 2050.

Në rast të përmbushjes së kushteve të mësipërme dhe verifikimit formal të transpozimit të Paketës së Integritet të Energjisë Elektrike, parashikohet një periudhë tranzicioni prej 18 muajsh, gjatë së cilës Republika e Maqedonisë së Veriut nuk do t'i nënshtrohet detyrimeve të CBAM-it për energjinë elektrike, do të zhvillohet një Metodologji për llogaritjen e taksës së karbonit, me përparësi për energjinë elektrike dhe hekurin, dhe Enti Shtetëror i Statistikave do të fillojë publikimin e faktorëve të emetimeve në bilancet e energjisë.

Përfundimet kryesore që dolën nga takimi si detyrim për periudhën në vijim janë si më poshtë: të pranohet fakti që shtyrja e CBAM-it nuk do të ndodhë dhe që institucionet të përqendrohen në përgatitjen në kohë, të finalizojnë dhe miratojnë Ligjin për Veprimin Klimatik, si bazë për të gjitha aktivitetet e mëtejshme, të hartojnë dhe miratojnë aktet nënligjore dhe të sigurojnë infrastrukturën e nevojshme institucionale për futjen dhe zbatimin e paketës MRVA (në përputhje me Agjendën e Reformës) dhe të përcaktojnë Metodologjinë e Kompensimit të Karbonit, të theksojnë nevojën që fondet që lidhen me mekanizmat e karbonit të drejtohen drejt mbështetjes së investimeve të gjelbra dhe tranzicionit energjetik.

Nga perspektiva e futjes operative të Mekanizmit të Rregullimit të Kufijve të Karbonit (CBAM), u theksua gjithashtu rëndësia e krijimit të një sistemi funksional të monitorimit, raportimit, verifikimit dhe akreditimit (MRVA), si dhe nevoja për të zhvilluar sisteme dhe regjistra të IT-së, duke përcaktuar qartë rolin e autoriteteve doganore dhe kompetencat e institucioneve në varësi të natyrës së Mekanizmit (detyrimet e importit ose instrumenti kombëtar).

Zhvillimi organizativ dhe i infrastrukturës dhe menaxhimi modern i burimeve njerëzore

Administratë publike profesionale dhe efikase

Projekti i Ndërtimit të Kapaciteteve me ndihmën e Thesarit të SHBA-së

Projekti për forcimin e kapaciteteve me asistencë ekspertësh nga Thesari i SHBA-së, i cili përfshin Ministrinë e Financave, Drejtorinë e Doganave, Drejtorinë e të Ardhurave Publike dhe Drejtorinë e Inteligjencës Financiare, rifilloi aktivitetet më 16 qershor 2025, pas një ndërprerjeje gjashtëmujore, në përputhje me Planin e Veprimit të miratuar.

Në kuadër të këtij Projekti, po punohet për forcimin e kapaciteteve institucionale për kryerjen e kontrolleve efikase, zbatimin e duhur të rregulloreve dhe menaxhimin e riskut në operacionet doganore. Këto janë fusha kyçe që do të mundësojnë eliminimin e ekonomisë gri dhe korrupsionit, si një nga prioritetet më të larta të Drejtorisë së Doganave. Takimet e para konsultative u mbajtën në qershor 2025.

Në përputhje me planin e punës për vitin 2025, aktivitetet vazhduan në gjysmën e dytë të vitit 2025, me takime të zhvilluara me ekspertë nga Thesari i SHBA-së-OTA mbi seksionin e infrastrukturës së TI-së të Drejtorisë së Doganave, burimet njerëzore. Në tetor 2025, u mbajt një seminar me nëpunës doganorë nga Seksioni për Kontrollin e Shoqërive Tregtare, mbi format dhe metodat e kryerjes së kontrollit pas zhdoganimit dhe mundësitë dhe praktikat më të mira nga ekspertët për përmirësimin e performancës së kontrolleve pas zhdoganimit.

Në dhjetor 2025, u mbajt një trajnim menaxherial për të ndihmuar Drejtorinë e Doganave të krijojë dhe zbatojë një program menaxhimi të burimeve njerëzore të bazuar në kompetenca, duke përfshirë trajnimin dhe zhvillimin, dhe pjesëmarrësit ishin menaxherë të nivelit të mesëm (shefa të zyrave doganore).

Për të vazhduar aktivitetet e Thesarit të SHBA-së, u përgatit dhe u dorëzua një plan aktivitetesh për vitin 2026 para fundit të vitit 2025. Pas miratimit dhe nënshkrimit të planit të propozuar, aktivitetet e planifikuara do të zbatohen në vitin 2026.

Në fund të vitit 2025, Drejtoria e Doganave numëronte 1,266 të punësuar. Nga numri i përgjithshëm i të punësuarve, 2 persona kanë statusin e zyrtarëve (drejtor dhe zëvendësdrejtor), 1,259 persona kanë statusin e nëpunësve doganorë në përputhje me Ligjin për Drejtorinë e Doganave dhe 5 persona kanë statusin e punëtorëve në përputhje me Ligjin për Marrëdhëniet e Punës.

Sa i përket trajnimit profesional, nga numri i përgjithshëm i të punësuarve, 5 janë doktorë të shkencave, 75 janë magjistra, 726 kanë arsim universitar, 5 kanë arsim të lartë, 452 kanë arsim të mesëm dhe 3 punonjës kanë lloje të tjera arsimimi. Kjo do të thotë që 63.66% e numrit të përgjithshëm të punonjësve në Drejtorinë e Doganave kanë arsim të lartë.

Sa i përket përfaqësimit gjinor, nga numri i përgjithshëm i punonjësve në Drejtorinë e Doganave 927 janë burra dhe 339 janë gra.

Punësimi

Në vitin 2025, Drejtoria e Doganave punësoi 128 persona përmes një konkursi publik për një afat të caktuar dhe 18 persona për një afat të pacaktuar, përmes një njoftimi publik përmes Agjencisë për Administratë.

Gjatë kësaj periudhe, 20 nëpunës doganorë u ngritën në detyrë perkohësisht.

Bazuar në një njoftim të brendshëm të kryer në Drejtorinë e Doganave, në vitin 2025, u ngritën në detyrë 159 nëpunës doganorë.

Procedurat disiplinore

Në vitin 2025, në Drejtorinë e doganave u paraqitën dhe u zbatuan 89 propozime për procedura disiplinore.

Në 14 raste, procedura u ndërpre për shkak të pushimit nga puna.

Në 21 raste, procedura u ndërpre për arsye të tjera.

Në 13 raste, u lëshuan vendime për pushim nga puna.

Me 17 vendime, procedura ndërpritet për shkak të përgjegjësisë së papërcaktuar.

U morën 7 vendime për gjobë "ulje page me 15%" për një kohëzgjatje prej 6 muajsh, 1 vendim për gjobë "ulje page me 15%" për një kohëzgjatje prej 4 muajsh, 10 vendime për gjobë "ulje page me 15%" për një kohëzgjatje prej 3 muajsh, 6 vendime për gjobë "ulje page me 15%" për një kohëzgjatje prej 2 muaj kohë.

Përfundimi i punësimit

Në vitin 2025, Drejtoria e Doganave miratoi:

- 26 vendime për ndërprerjen e punësimit në bazë të pensionit të pleqërisë dhe invaliditetit
- 11 vendime për ndërprerjen e punësimit bazuar në largimin nga puna nga Drejtoria e Doganave
- 5 vendime për ndërprerjen e punësimit sippas vdekjes
- 8 vendime për ndërprerjen e punësimit me kërkesë të punonjësit

Trajnime

Në vitin 2025, Drejtoria e Doganave zhvilloi 200 kurse trajnimi , në të cilat morën pjesë 2,391 nëpunës doganorë . Numri i pjesëmarrësve dhe kohëzgjatja e trajnimeve tregojnë se çdo punonjës ka marrë trajnim për një kohëzgjatje prej 13 orësh. .

657 punonjës morën pjesë në të paktën një trajnim, pra 51.9% e numrit të përgjithshëm të punonjësve.

Për të fituar njohuri dhe aftësi më të mira në fushën e operacioneve doganore, nëpunësit doganorë morën pjesë në trajnime mbi temat e mëposhtme:

- Mbrojtja e të drejtave të pronësisë intelektuale,
- Integriteti,
- Hetimet financiare,
- Vlera doganore e mallrave,

- Duke përdorur Sistemin e Analizës së Rrezikut dhe Magazinimit të të Dhënave dhe të tjerë.

Zbatimi i masave për të parandaluar sjelljen e papërshtatshme dhe korruptive dhe zhvillimi i sistemeve të rregullave dhe kontrolleve

Drejtoria e Doganave është e përkushtuar për ndërtimin e kapaciteteve dhe mbështetjen e të gjithë punonjësve në procesin e përmbushjes së detyrimeve që rrjedhin nga standardet e integritetit, në drejtim të kryerjes së detyrave të punës në mënyrë të ligjshme, të pavarur, të paanshme, etike, të përgjegjshme dhe transparente. Prandaj, po merren masa për të kapërcyer rreziqet që kërcënojnë integritetin e institucionit, d.m.th. masa për të parandaluar sjelljen e papërshtatshme dhe korruptive, si dhe masa për të zhvilluar sisteme rregullash dhe kontrolli.

Në vitin 2025:

- Strategjia e miratuar për Integritetin dhe Luftimin e Korrupsionit në Drejtorinë e Doganave 2025-2028 dhe Plani i Veprimit për Zbatimin e saj
- Përgjegjës për pyetëtorin e Komisionit Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit në lidhje me zbatimin e sistemit të integritetit për vitin 2025
- Pjesëmarrje në shënimin e Ditës Ndërkombëtare Kundër Korrupsionit të organizuar nga Transparency International-Maqedoni
- Fushata "Dhënia e Ryshfetit Nuk është Zgjidhje" (me fletëpalosje të reja) u zbatua në të gjitha degët dhe zyrat doganore
- Zbatimi i një fushate të rregullt "NDALO KORRUPSIONIN" për të rritur ndërgjegjësimin rreth rreziqeve të korrupsionit.

Prezantimi i një sistemi kamerash trupore për nëpunësit doganorë në pikat kufitare

Me një donacion nga Ambasada e Shteteve të Bashkuara përmes programit ICITAP, nëpunësit doganorë në pikat kufitare do të pajisen me kamera trupore 24 orë në ditë. Kamerat lejojnë regjistrimin në kohë reale të provave, dhe pamjet filmike mund të ndahen me agjenci të tjera të zbatimit të ligjit për të kryer hetime ose procedura më të gjera. Në fazën e parë, procedura për sigurimin e 30 kamera trupore dhe të gjitha pajisjet e tjera të nevojshme për transmetimin e materialit të regjistruar, si dhe ruajtjen dhe riprodhimin e tij në një vendndodhje qendrore.

Në vitin 2025, bazuar në Planin e Veprimit të Sektorit të Përgjegjësisë Profesionale, ankesat e pranuar në lidhje me sjellje të paligjshme dhe joprofesionale të punonjësve, informacionet e pranuar në linjën e hapur doganore 197 që përmbanin pretendime për sjellje joprofesionale të nëpunësve doganorë, si dhe në bazë të informacionit të paraqitur ose të prezantuar drejtpërdrejt nga drejtuesit e njësive organizative dhe punonjësit e Drejtorisë së Doganave, **u kryen 75 hetime të brendshme dhe 25 raporte përcaktuan parregullsi në sjelljen e nëpunësve doganorë**. Lidhur me sjelljen në përputhje me dispozitat ligjore pozitive, aktet nënligjore dhe udhëzimet

operative të Drejtorisë së Doganave, janë kryer 54 kontrolle të brendshme, me 26 raporte që identifikojnë parregullsi në sjelljen e nëpunësve doganorë.

2025/muaji	Hetimet e brendshme	Parregullsi	Kontrollet e brendshme	Parregullsi
Janar	4	4	5	3
Shkurt	11	5	5	0
Mars	10	4	2	1
Prill	11	3	5	2
Maj	4	0	5	3
Qershor	3	0	5	3
Korrik	4	4	6	3
Gusht	7	1	5	3
Shtator	6	1	5	2
Tetor	3	1	6	4
Nëntor	6	1	3	2
Dhjetor	6	1	2	0
Totali:	75	25	54	26

Në përputhje me detyrimin, pas lidhjes së një kontrate pune me Drejtorinë e Doganave ose pas ndërprerjes së marrëdhënies së punës, që zyrtarët e Drejtorisë së Doganave të dorëzojnë një pyetësor të plotësuar në Sektorin e Përgjegjësisë Profesionale, në vitin 2025 u regjistruan: 116 nëpunës doganorë që dorëzuan një pyetësor, 39 që dorëzuan një formular për ndryshim të statusit të pronës, ndërsa 116 nëpunës doganorë dorëzuan deklarata interesash.

2025/muaji	Pyetësor	Ndryshimi në statusin e pronës	Deklarata e Interesave
Janar	7	5	1
Shkurt	10	3	7
Mars	12	4	3
Prill	3	7	0
Maj	2	5	0
Qershor	14	1	16
Korrik	44	2	44
Gusht	48	2	42
Shtator	3	2	3
Tetor	0	1	0
Nëntor	1	5	0
Dhjetor	4	2	0
Totali:	148	39	116

U rishikua dhe u përgatit një Regjistër i ri i Pikave të Rrezikut në Punët Doganore të Ndjeshme ndaj Korrupsionit për të 4 tremujorët e vitit 2025 dhe një Regjistër i Gabimeve dhe Lëshimeve më të Zakonshme në Punët e Përgjithshme të Drejtorisë së Doganave për periudhën janar-dhjetor 2024 të cilat përdoren si mjete të dobishme për trajtimin e përhershëm dhe efikas të shkeljeve të mundshme të legjislacionit doganor nëpërmjet kontrolleve të brendshme, dhe kështu për parandalimin e korrupsionit.

Modernizimi i infrastrukturës së kalimit kufitar

Siguria dhe modernizimi i infrastrukturës mbetet një përparësi kombëtare, me qëllim rritjen e sigurisë së qytetarëve, një ekonomie më të fortë dhe shkurtimin e kohës së transportit dhe logjistikës. Në këtë drejtim, po ndërmerren aktivitete për:

7. Përmirësimin e cilësisë së shërbimeve dhe kushteve të punës së operatorëve ekonomikë dhe nëpunësve doganor duke përmirësuar infrastrukturën në pikat kufitare;
8. Vendosjen e një sistemi të automatizuar për menaxhimin e terminaleve të kalimit kufitar;
9. Zëvendësimin e pajisjeve të vjetra dhe instalimin e pajisjeve të reja (peshore, gjeneratorë, trarë të rinj);
10. Përmirësimi i efikasitetit energjetik të ndërtesave;
11. Zëvendësimi i sistemeve ekzistuese të ftohjes dhe ngrohjes në ndërtesa me sisteme të reja miqësore me mjedisin;
12. Instalimi i pajisjeve-paneleve për prodhimin e energjisë elektrike në objektet e Drejtorisë së Doganave;

Projektet në vazhdim për rindërtimin e pikave kufitare dhe terminaleve:

Projektet e mbështetura nga Instrumenti për Ndihmë Para-Anëtarësuese (IPA)

- Projekti për ndërtimin e pikës kufitare Markova Noga (financuar nga Programi Kombëtar IPA 3 – 2021, në kuadër të Dokumentit të Veprimit të IPA-s kombëtare për vitin 2021 "BE për Prespen")

Për zbatimin e projektit, Drejtoria e Doganave ka përgatitur dokumentacionin e projektit dhe ka siguruar një leje ndërtimi, të cilat i janë dorëzuar UNDP-së.²⁴ si një organizatë të cilës DBE i ka caktuar një mandat për të zbatuar këtë Projekt. UNPD kreu prokurim publik për përzgjedhjen e një kontraktori ndërtimi dhe një firme konsulence - mbikëqyrje ndërtimi. Shfaqja filloi në mars të vitit 2025, dhe vlera e këtij donacioni është 2.1 milion euro. Më 12 mars 2025, u mbajt një aktivitet për të shënuar fillimin e punimeve të

²⁴ Programi i Zhvillimit të Kombeve të Bashkuara

ndërtimit. Sipas marrëveshjes, kalimi i ri duhet të ndërtohet deri në fund të vitit 2026 dhe do të ketë një periudhë garancie njëvjeçare.

- **Rindërtimi dhe modernizimi i pikës kufitare (PK) Delçevë me Bullgarinë dhe automatizimi i terminaleve doganore** (financuar nga IPA 3 programi kombëtar – 2021 - Grant)

Drejtoria e Doganave dhe Delegacioni i Bashkimit Evropian nënshkruan një Marrëveshje Granti në vlerë prej 4.2 milionë eurosh në mars 2024. Një pjesë e këtyre fondeve, në vlerë prej 2.2 milionë eurosh, janë të destinuara për rindërtimin dhe modernizimin e pikës kufitare Dellçevë (rinovimi i ndërtesës administrative, rindërtimi dhe përmirësimi i ndërtesës së terminalit, infrastruktura rrugore e rindërtuar në pikën kufitare, ndërtimi i një impianti për trajtimin e ujërave të zeza), me qëllim përmirësimin e kushteve dhe kapaciteteve të të njëjtës. Pika kufitare do t'i nënshtrohet një rindërtimi të rëndësishëm që do të ofrojë kushte më të mira pune për oficerët doganor dhe policor dhe do të mundësojë drejtpërdrejt zbatimin më efikas dhe në kohë të procedurave doganore, në përputhje me standardet evropiane. Në kuadër të projektit, u angazhuan konsulentë të jashtëm për të përgatitur dokumentacionin e tenderit, pas së cilës u iniciua një procedurë prokurimi publik për të zgjedhur një kontraktor dhe për të mbikëqyrur punimet e ndërtimit. Vlerësimi i ofertave të pranuar për përzgjedhjen e operatorëve ekonomikë për zbatimin e prokurimeve të planifikuara është duke u zhvilluar.

2 milionë eurot e mbetura janë të destinuara për modernizimin e terminaleve doganore shtetërore duke futur pajisje dhe teknologji moderne për zbatimin e proceseve doganore. Komponenti i dytë do të përfshijë modernizimin e pajisjeve në 9 pikat kufitare në Republikën e Maqedonisë së Veriut, si dhe integrimin e këtyre komponentëve dhe elementëve me zgjidhje moderne doganore. Ky komponent pritet të ketë një ndikim të drejtpërdrejtë në efikasitet dhe në uljen e kohës për procedurat doganore. Dokumentacioni i tenderit për prokurimin e pajisjeve (peshore digjitale, trarë dhe kamera) është përgatitur dhe prokurimi duhet të shpallet sa më shpejt të jetë e mundur.

- **Projekti për ndërtimin e pikës kufitare Berovë (PK Klepalo) - Strumjani** (financuar nga Programi i Bashkëpunimit Ndërkufitar IPA 3 me Republikën e Bullgarisë për vitin 2021)

Në nëntor 2023, filloi zbatimi i Projektit Strategjik për Ndërtimin/Rehabilitimin e një Kalimi të Ri Kufitar Strumjan - Berovë (Klepalo), i cili është një projekt i përbashkët për Bullgarinë dhe Maqedoninë e Veriut, i cili do të përmirësojë lidhjen midis dy vendeve, do të lehtësojë tregtinë dhe do të inkurajojë shkëmbimin turistik. Vlera e projektit për palën maqedonase është 3.6 milionë euro.

Vënia në funksion e pikës së re kufitare do të rrisë frekuencën e trafikut midis dy vendeve, do të stimulojë zhvillimin ekonomik të rajonit dhe do të mundësojë qasje të drejtpërdrejtë në autostradën Struma, e cila është një pjesë e rëndësishme e rrjetit të transportit transevropian. Projekti financohet përmes Programit të Bashkëpunimit Ndërkufitar IPA 3 me Republikën e Bullgarisë për periudhën 2021-2027 dhe do të zbatohet në 2 faza.

Në fazën e parë, e cila pritet të përfundojë në vitin 2026, do të kryhen aktivitete përgatitore që lidhen me planifikimin, projektimin dhe përzgjedhjen e kontraktorëve. Një firmë konsulence është përzgjedhur për projektimin, si dhe një firmë konsulence për të shqyrtuar dokumentacionin e projektit, në përputhje me planin e prokurimit.

Në fazën e dytë, e cila do të zbatohet nga viti 2027-2029, do të kryhen aktivitete ndërtimi në infrastrukturën e kompleksit kufitar. Një kalim i ri do të ndërtohet në anën bullgare dhe do të ndërtohet infrastruktura rrugore, ndërsa në anën maqedonase do të rindërtohen dhe modernizohen strukturat dhe objektet ekzistuese.

Fondet e miratuara për projektin do të përdoren së bashku me Administratën Rajonale të Blagoevgradit, Bullgari. **Vlera totale e grantit të përbashkët është rreth 9 milionë euro, dhe pjesa e Drejtorisë së Doganave është rreth 3.6 milionë euro.**

Projekte të mbështetura nga Banka Botërore

- **Projekti për rindërtimin e pikës kufitare Deve Bair** (financuar nëpërmjet një kredie nga Banka Botërore). Rindërtimi i ndërtesës administrative do të ofrojë kushte moderne pune për oficerët e doganave dhe policisë, dhe do të përfitojnë edhe oficerë nga Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, Inspektorati Fitosanitar Kufitar, si dhe Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë. Në të njëjtën kohë, procedurat e importit, eksportit dhe transitit do të zhvillohen në një vend, gjë që do të jetë një lehtësim për operatorët ekonomikë. Gjithashtu do të kontribuojë në shkurtimin e kohëzgjatjes së përfundimit të procedurave. Aktivitetet e ndërtimit janë duke u zhvilluar dhe duhet të përfundojnë deri në mars të vitit 2026.
- **Projekt për pajisjen dhe modernizimin e Rojës Kufitare të Qafasanit** (financuar nëpërmjet një kredie nga Banka Botërore). Punimet ndërtimore për ndërtimin e një objekti kanë përfunduar, duke siguruar kushte më të mira për akomodimin e përfaqësuesve doganorë në këtë pikë kalimi kufitar. Të gjitha këto aktivitete synojnë përfundimin më të shpejtë të procedurave doganore dhe uljen e kostove për operatorët ekonomikë. Finalizimi është në pritje të pranimit zyrtar teknik.

Kontrolli i proceseve të punës

Auditimi i brendshëm

Me rëndësi të veçantë është zbatimi i rekomandimeve nga auditimi i brendshëm dhe Zyra Shtetërore e Auditimit dhe krijimi i një sistemi efikas të zbatimit të rekomandimeve, si dhe i një sistemi llogaridhënieje.

Auditimet e brendshme në vitin 2025	
Raportet përfundimtare të auditimit të përgatitura dhe planet e veprimit me afate kohore për zbatimin e rekomandimeve të përcaktuara.	13
Gjetje të konfirmuara	53
Rekomandimet e dhëna	59

Zbatimi i plotë i rekomandimeve në vitin 2025	
Statusi i rekomandimeve të dhëna:	
Rekomandimet e zbatuara	40
Rekomandime të pazbatuara	1
Rekomandime në proces	9
Rekomandime të zbatuara pjesërisht	4
Rekomandime për të cilat afati i zbatimit nuk ka kaluar	5

Në vitin 2025, Drejtoria e Doganave kreu 13 auditime të brendshme, në bazë të të cilave u përcaktuan 53 gjetje dhe u dhanë 59 rekomandime për përmirësimin e punës. Auditimet mbuluan zbatimin e rekomandimeve nga auditimet e brendshme të kryera në vitin 2024, mbledhjen e të ardhurave nga терминалет, funksionalitetin e sistemeve TIK në Drejtorinë e Doganave, zbatimin e procedurave doganore të importit, procesin e menaxhimit të rrezikut në Drejtorinë e Doganave, procesin e sigurimit të borxhit doganor me garanci, inventarin e rregullt vjetor për vitin 2024 të Drejtorisë së Doganave, monitorimin e zbatimit të kontratave të prokurimit publik, kryerjen e kontroleve selektive gjatë zbatimit të procedurave doganore, procedurat e prokurimit publik në Drejtorinë e Doganave, funksionimin e Shërbimeve për Mbikëqyrjen e Mbajtësve të Autorizimeve (SMMA), procesin e mbledhjes së akcizës për produktet e ndërmjetme dhe pijet alkoolike, si dhe procesin e zbatimit të projekteve që aktualisht po zbatohen në Drejtorinë e Doganave përmes Instrumentit për Ndihmë Para-Anëtarësimi - IPA.

Për krahasim, në vitin 2024, u kryen 14 auditime të brendshme me 64 gjetje të identifikuar, për të cilat u dhanë 64 rekomandime për përmirësimin e punës.

Gjithashtu, një përfaqësues i Drejtorisë së Doganave mori pjesë në Auditimin AD HOK të sistemit të kontrollit të brendshëm të procesit në zbatimin e aktiviteteve të "Agjendës së Reformave të Maqedonisë së Veriut 2024-2027" të Instrumentit të Reformës dhe Rritjes së Ballkanit Perëndimor, Fusha e Politikave 4. Zhvillimi i sektorit privat dhe mjedisit të biznesit, në Ministrinë e Ekonomisë dhe Punës, Komisionin për Mbrojtjen e Konkurrencës, Agjencinë për Inovacion, Zhvillim Shkencor dhe Teknologjik dhe Sipërmarrje, Ministrinë e Transportit dhe Drejtorinë e Doganave, bazuar në një Autorizim nga Ministria e Financave e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Linja doganore e hapur 197

Në vitin 2025, në linjën e hapur telefonike doganore (197) u morën gjithsej 5,659 thirrje.

Shumica e thirrjeve kanë të bëjnë me çështje që lidhen me funksionimin dhe gjendjen e zyrave kufitare dhe të brendshme doganore. Nga këto, më të rëndësishmet janë thirrjet e klasifikuara në kategorinë J (informacion rreth zhvatjes së ryshfeteve) - 49 thirrje, R (informacion rreth një ankese rreth një procedure doganore të vonuar ose një vonese në pikat kufitare) - 1356 thirrje dhe S (informacion rreth problemeve teknike gjatë zbatimit të procedurës doganore) - 109 thirrje.

Si rezultat i përpunimit të thirrjeve të marra në linjën e hapur doganore të A dhe B (informacion mbi kontrabandën) - 72 thirrje, u kryen kontrole nga zyrat doganore kufitare dhe të brendshme, si dhe nga ekipet mobile, ndërsa shërbimet përkatëse kryen përpunim, analizë dhe hetim brenda fushëveprimit të punës së tyre.

Qasje e lirë në informacionin publik

Në vitin 2025, Drejtorisë së Doganave iu paraqitën 13 kërkesa për qasje në informacion publik, bazuar në Ligjin për Qasje të Lirë në Informacion Publik. Në vitin 2024, ata u pranuan gjithashtu U përgjigjën 12 kërkesa për qasje në informacion publik.

AKTIVITETE NDËRKOMBËTARE DHE NGJARJE TË RËNDËSISHME

Bashkëpunimi ndërkombëtar

Bashkëpunim dypalësh

- ❖ **Takim me Atasheun e Sigurisë së Brendshme në Ambasadën e Francës (9 janar 2025)**

U konfirmua interesi për bashkëpunim dhe veprim të përbashkët në luftën kundër krimit të organizuar. Drejtorja e Doganave do të përfshihet në trajnimet e ardhshme së bashku me Policinë dhe Prokurorinë Publike, të cilat do të përqendrohen në hetimet financiare, parandalimin e pastrimit të parave, konfiskimin e pasurive të paluajtshme dhe mënyrat e shfrytëzimit të pronës në dobi të shtetit.

Bashkëpunimi do të intensifikohet gjithashtu në fushën e shkëmbimit të informacionit, për luftën efektive kundër krimit të organizuar ndërkufitar.
- ❖ **Në Qendrën e Trajnimit të Avancuar të Drejtorisë së Doganave të Republikës së Kroacisë, drejtorët e dy administratave doganore, Boban Nikolovski dhe Mario Demiroviç, ranë dakord të nxisin bashkëpunimin në luftën dhe shtypjen e përbashkët dhe më intensive të krimit të organizuar ndërkufitar në rajon (17 janar 2025).**

Do të vijojnë sesione trajnimi me ekspertë nga Kroacia, dhe kolegët tanë do të ndajnë përvojat e tyre në zbatimin e sistemit të mbikëqyrjes me video dhe njohjes së targave. Do të ketë gjithashtu bashkëpunim të përmirësuar në fushën e shkëmbimit të informacionit për qëllime hetimore.
- ❖ **Takim me Ambasadorin e Shteteve të Bashkuara të Amerikës Angela Aggeler (8 Mars 2025)**

U prezantuan rezultatet e veçanta të arritura nga Drejtorja e Doganave në tetë muajt e fundit, në drejtim të mbledhjes së të ardhurave në Buxhet, luftimit të krimit dhe mbrojtjes së qytetarëve.

U prezantua puna e Qendrës Doganore Kujdestare dhe u demonstrua përdorimi praktik i pajisjeve të dhuruara nga Shtetet e Bashkuara për qëllime kontrolli.
- ❖ **Takim me një delegacion të nivelit të lartë nga Dogana e Republikës së Koresë (13 Mars 2025)**

U diskutua progresi i arritur në zbatimin e projektit për krijimin e një Sistemi të ri të Analizës së Rrezikut dhe Depozitës së të Dhënave (grant nga Republika e Koresë).
- ❖ **Takim me Ministrin e Tregtisë së Turqisë dhe Drejtorët e Drejtorive të Doganave dhe Kontrollit dhe Hetimeve Doganore në Ankara (5 maj 2025)**

Drejtori i Drejtorisë së Doganave, Boban Nikolovski, ishte anëtar i delegacionit të Ministres së Financave, Gordana Dimitrieska Koçoska.

Është rënë dakord të nënshkruhen memorandume bashkëpunimi, të krijohen kanale komunikimi të drejtpërdrejta midis sektorëve doganorë për kontroll dhe hetime, të

shkëmbet informacion në kohë reale dhe të krijohen profile të përbashkëta rreziku për mallra specifike.

Do të organizohen gjithashtu trajnime të përbashkëta të përqendruara në trajtimin e informacionit të inteligjencës, përmirësimin e kapaciteteve analitike, si dhe shkëmbimin e praktikave dhe përvojave më të mira në fushën e sistemeve të mbikëqyrjes me video dhe zgjidhjeve të TIK-ut.

Do të mbahen takime të rregullta me ekspertë, me qëllim përmirësimin e kapaciteteve për zbulimin e mashtrimeve doganore dhe parandalimin efektiv të korrupsionit.

❖ **Takim me Zëvendës Shefen e Misionit në Ambasadën e SHBA-së në Shkup, Nicole Varnes (19 maj 2025)**

Konfirmohet roli i rëndësishëm i Doganave në ruajtjen e sigurisë dhe përmirësimin e situatës ekonomike si një aspekt i rëndësishëm në tërheqjen e investimeve të huaja direkte. 18 muajt e ardhshëm do të jenë vendimtarë në zbatimin e agjendës së reformave drejt anëtarësimin të plotë në BE, ku Drejtoria e Doganave ka një rol të rëndësishëm, por do të jetë gjithashtu nën presion të madh për të dhënë rezultate në fushat e ekonomisë, sigurisë, por edhe në luftën kundër korrupsionit.

U dhanë lëvdata për rezultatet e arritura në ekip nga Dogana dhe bashkëpunimin e shtuar në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. Në përmbushjen e qëllimeve të saj strategjike, ajo mund të vazhdojë të mbështetet në mbështetjen e Shteteve të Bashkuara.

❖ **Takim dypalësh me Doganën e Malit të Zi në Podgoricë (4 shtator 2025)**

Në një takim midis Drejtorit të Drejtorisë së Doganave të Maqedonisë, Boban Nikolovski, dhe Drejtoreshës së Drejtorisë së Doganave të Malit të Zi, Maja Vuçiniç, në të cilin morën pjesë edhe ekipe ekspertësh nga menaxhmenti i lartë i të dy institucioneve, u shkëmbyen përvoja në procesin e digjitalizimit dhe harmonizimit të legjislacionit doganor me atë të BE-së, si dhe u propozua vendosja e bashkëpunimit sistemik në të ardhmen - në interes të forcimit të sigurisë në rajon dhe përmirësimin të konkurrueshmërisë së ekonomive të të dy vendeve.

Theks i veçantë u vu në digjitalizimin e procedurave doganore në Mal të Zi, si dhe në mundësitë për zbatimin e praktikave të mira nga të cilat Maqedonia do të nxjerrë përvoja në procesin e harmonizimit me standardet evropiane.

U ra dakord për hapa konkretë në të ardhmen: thellimi i bashkëpunimit bazuar në Protokollin e nënshkruar për shkëmbimin elektronik të të dhënave përmes sistemit SEED+, vendosja e pikave të kontaktit të drejtpërdrejtë midis sektorëve të kontrollit dhe hetimit të dy administratave për shkëmbim informacioni në kohë reale, rishikimi dhe krahasimi i procedurave për zbatimin e procedurave doganore me qëllim përmirësimin e tyre dhe lehtësimin e tregtisë.

❖ **Takim dypalësh me Doganën e Serbisë në Beograd (10 shtator 2025)**

Në një takim dypalësh midis Drejtorit të Drejtorisë së Doganave të Maqedonisë, Boban Nikolovski, dhe Drejtorit të Doganave të Serbisë, Dragisha Petroviç, u konfirmuan

përfitimet e aktiviteteve të deritanishme: kontrole të përbashkëta me një ndalesë në kufi, njohje reciproke e operatorëve ekonomikë të autorizuar, shkëmbim të dhënash, si dhe njohje reciproke e të dhënave të peshimit të automjeteve të mallrave.

Të dyja palët ranë dakord të thellojnë bashkëpunimin në zbatimin e sistemeve të reja doganore të TI-së, të cilat janë një detyrim për përparimin në procesin e integritimit evropian, duke vendosur pika kontakti për shkëmbim më të shpejtë dhe më efektiv të informacionit operativ dhe të inteligjencës në kohë reale, duke lehtësuar më tej procedurat doganore në përputhje me Planin e Veprimit Rajonal të Tregut të Përbashkët dhe procedurat në kuadër të marrëveshjes për kontrollet me një ndalesë në pikën kufitare Tabanoc, si dhe duke bashkëpunuar në organizimin e trajnimeve, punëtorive dhe takimeve konsultative të përbashkëta.

❖ **Takim me Atasheun Ekonomik të Ambasadës Amerikane (19 shtator 2025)**

Në një takim me Atasheun Ekonomik të Ambasadës Amerikane Barnabas Birkland dhe Këshilltarin Ekonomik Jordan Damçevski, u confirmua bashkëpunimi i mirë midis Drejtorisë së Doganave dhe Ambasadës Amerikane, si dhe interesi për thellimin e tij në fushat ku identifikohen prioritete të përbashkëta - zbatimi i politikave efektive tregtare që do të kontribuojnë në rritjen e vëllimit tregtar dhe tërheqjen e investitorëve të rinj nga SHBA-ja, transformimi ekonomik përmes politikës së përmirësuar tregtare dhe lufta kundër krimit dhe korrupsionit.

❖ **Sistemi i Analizës së Rrezikut dhe Depoja e të Dhënave, i krijuar në kuadër të një projekti të zbatuar me mbështetje financiare dhe ekspertësh nga Koreja, u promovua (16 dhjetor 2025)**

në një ceremoni në Drejtorinë e Doganave, në prani të përfaqësuesve të lartë nga Shërbimi Doganor Korean, u promovua Sistemi i analizës së rrezikut është me rëndësi të jashtëzakonshme sepse lejon përmirësimin e procesit të analizës së rrezikut dhe një përzgjedhje dhe përqendrim më të mirë të kontroleve mbi dërgesat me rrezik të lartë, duke lehtësuar dhe përshpejtuar kështu tregtinë e ligjshme. Të gjitha të dhënat mbi të gjitha importet, eksportet, transitin, të dhënat mbi mallrat e akcizës, i gjithë regjistri i sekuestrimeve, kallëzimeve për kundërvajtje dhe penale janë integruar në Sistem dhe analizohen me mbështetjen e inteligjencës artificiale të avancuar. Gjithashtu, ai ofron të dhëna mbi dërgesat, vlerat e të cilave ndryshojnë nga çmimet e bursës, por edhe vlerat e të cilave janë nën mesataren sipas analizës së vlerës së importit të përgjithshëm, e cila i njofton nëpunësit doganor të inspektojnë kontejnerët me dërgesa të tilla, me qëllim parandalimin e përpjekjeve të mundshme për mashtrim doganor.

Me këtë rast, u dorëzuan gjithashtu me ceremoni dy qen hetues të dhuruar nga Shërbimi Doganor Korean.

Deklaratë e Përbashkët mbi Bashkëpunimin Doganor e Nënshkruar me Ministrinë e Tregtisë së Turqisë – Lufta e Përbashkët kundër Krimin të Organizuar dhe Përsheptimi i Tregtisë së Ligjshme

Më 17 korrik 2025, Drejtori i Drejtorisë së Doganave Boban Nikolovski dhe Zëvendësministri i Tregtisë i Republikës së Turqisë dhe përgjegjës për politikën doganore Seza Uçarmak nënshkruan një Deklaratë të Përbashkët të Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Ministrisë së Tregtisë së Republikës së Turqisë mbi bashkëpunimin doganor, me anë të së cilës të dyja palët angazhohen të veprojnë së bashku në luftën kundër krimin të organizuar dhe përsheptimin e rrjedhës së tregtisë së ligjshme.

Deklarata angazhohet për krijimin e profileve të përbashkëta të rrezikut, komunikim të drejtpërdrejtë në kohë reale, shkëmbim informacioni të inteligjencës dhe pjesëmarrje në operacione të përbashkëta që synojnë parandalimin dhe ekspozimin e strukturave kriminale. Shpallen angazhime për thjeshtimin e procedurave doganore, shkëmbimin e ekspertizës dhe mbështetjen e ndërsjellë në zbatimin e konventave dhe standardeve ndërkombëtare doganore. Do të punohet gjithashtu për promovimin e programeve të operatorëve ekonomikë të besuar dhe përmirësimin e bashkëpunimit në të gjitha fushat doganore.

Nënshkruhet Memorandumi i Mirëkuptimit për Shkëmbimin Elektronik të të Dhënave me Bullgarinë

Më 17 dhjetor 2025, në selinë e Komisionit Evropian në Bruksel, Drejtori i Drejtorisë së Doganave Nikolovski dhe Drejtori i Agjencisë Kombëtare Doganore të Republikës së Bullgarisë, Georgi Dimov, nënshkruan një Memorandum Mirëkuptimi që mundëson shkëmbimin elektronik të të dhënave. Qëllimi është të përshejtohet tregtia ligjore dhe të parandalohen përpjekjet për mashtrim doganor, gjë që do të kontribuojë drejtpërdrejt në forcimin e konkurrueshmërisë së ekonomisë maqedonase në tregun e BE-së.

Bashkëpunimi me organizatat ndërkombëtare

Misioni i OSBE-së në Shkup

Më 24 qershor, në një takim me Shefin e Misionit të OSBE-së në Shkup, Ambasadorin Kilian Wahl, dhe Shefin e Departamentit për Siguri dhe Mbështetje të Komunitetit - Edward Anderson, u konfirmua interesi për thellimin e bashkëpunimit aktual me qëllim krijimin e një menaxhimi efektiv, efikas dhe të koordinuar të kufijve, drejt kufijve të hapur por të sigurt, si dhe luftës kundër krimin dhe korrupsionit.

Mbështetja e ofruar nga OSBE-ja është e rëndësishme për Drejtorinë e Doganave, veçanërisht në fushat e aktivitetit të sigurimit të një ekuilibri midis lehtësimit të tregtisë dhe përsheptimit

të rrjedhës ndërkuftare të mallrave nga njëra anë, dhe përmirësimit të sigurisë kuftare dhe shtetërore përmes kontrolleve efikase.

OSBE-ja synon, nëpërmjet aktiviteteve të saj, të ndihmojë në përmirësimin e ndërveprimit midis institucioneve dhe në ndërtimin e kapaciteteve të tyre, me qëllim një luftë të koordinuar dhe efektive kundër krimit të organizuar.

Do të intensifikohet bashkëpunimi për të rritur kapacitetet e nëpunësve doganorë përmes trajnimeve të specializuara. Aktivitetet e ardhshme të përbashkëta të Drejtorisë së Doganave dhe Misionit të OSBE-së në Shkup do të kryhen në koordinim me institucione të tjera kombëtare.

Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC)

Si pjesë e projektit Hermes 2, i cili synon të parandalojë përhapjen e armëve të zjarrit dhe eksplozivëve përmes sendeve postare në vendet e Ballkanit Perëndimor, në dhjetor u vu në funksion një skaner i dhuruar për zbulimin e armëve të zjarrit, drogës dhe eksplozivëve, i cili ka kapacitetin të skanojë qindra sende postare në minutë duke përdorur inteligjencën artificiale. Gjatë kontrollit, vëmendje e veçantë i kushtohet pjesëve të armëve të transportuara dhe të dorëzuara me postë. Po punohet edhe për ndryshimet ligjore për zbatimin e masave të posaçme hetimore për zbulimin dhe ndjekjen penale të këtyre krimeve.

Bashkëpunimi rajonal

- ❖ Konferenca Rajonale "Krijoni, Integroni, Mundësoni Rritjen" në Beçiqi (26-28 janar 2025)

Palët kontraktuese të CEFTA-s informuan rreth projekteve të mbuluara nga Plan i Rritjes, por edhe rreth politikave të përgjithshme të administratave doganore në fushën e lehtësimit të tregtisë, si pjesë e procesit të reformave për integrim të përsheptuar në BE.

Vëmendje e veçantë iu kushtua digjitalizimit të mëtejshëm të punës doganore dhe harmonizimit me sistemet e BE-së.

Në kuadër të konferencës u mbajt edhe takimi i fundit i Komitetit Drejtues për zbatimin e projekteve "Mbështetje për Integrimin Ekonomik Rajonal" dhe "BE për Biznesin: Nxitja e një Tregu të Përbashkët Rajonal përmes Infrastrukturës së Cilësisë dhe Tregtisë Elektronike", të financuara nga BE dhe GIZ. U prezantuan rezultatet e realizuara në kuadër të projekteve për mbështetjen e tregtisë elektronike, operatorit ekonomik të autorizuar dhe menaxhimit të rrezikut, si dhe mbështetja e strukturave të CEFTA-s në përpjekjet e tyre për të thelluar më tej integrimin ekonomik rajonal dhe harmonizimin me legjislacionin e BE-së.

❖ **Nënkomiteti i 29-të për Doganat dhe Rregullat e Origjinës së Mallrave brenda CEFTA-s, (11 qershor 2025) në Tiranë,**

Palët Kontraktuese të CEFTA-s u informuan rreth Programit të Punës së Kryetarit të Nënkomitetit, ku një pjesë e madhe e aktiviteteve të planifikuara janë në përputhje me Planin e Veprimit 2025-2028 për Krijimin e Tregut të Përbashkët Rajonal në Ballkanin Perëndimor, Marrëveshjen CEFTA dhe protokollet shtesë përkatëse. Në takim u prezantua versioni i draftit të Strategjisë së Menaxhimit të Rrezikut të CEFTA-s (2025-2028), plani i zbatimit të saj dhe Planin e Veprimit. Nënkomiteti miratoi dy projekt-tekste: mbi ndryshimin e vendimit për krijimin e një Grupi Punues të CEFTA-s për OEA-në, si dhe mbi krijimin e një Organi Këshillimor të CEFTA-s për Bashkëpunimin dhe Klasifikimin Doganor sipas Tarifës Doganore dhe Rregullave të Origjinës. Lidhur me projektin për zhvillimin e sistemit SEED+, është shprehur përkushtim dhe vendosmëri për zbatimin e tij, si dhe gatishmëri për të marrë pjesë në zhvillimin e funksionaliteteve të reja. Pas prezantimit të progresit në zbatimin e Studimeve mbi matjen e kohës së lëshimit të mallrave në qarkullim, të kryera nga doganat e palëve kontraktuese, përveç rezultateve pozitive të treguara nga studimet e kryera, ato u inkurajuan të vazhdojnë të përdorin këtë mjet.

❖ **Konferenca e Nivelit të Lartë e Drejtorëve të Përgjithshëm të Administratave Doganore të Ballkanit Perëndimor dhe Shteteve Anëtare të BE-së, "Partneriteti i Administratave Doganore për një Evropë të Lidhur - Forcimi i Bashkëpunimit Doganor për Lidhje më të Mirë", mbajtur në Tiranë (12 qershor 2025) të organizuar nga Administrata Doganore e Shqipërisë, Agjencia Doganore e Italisë, Sekretariati i CEFTA-s, Projekti SEED+ dhe Komuniteti i Transportit,**

Drejtori Boban Nikolovski mori pjesë në panelin e parë të kësaj konference si folës me temën "Bashkëpunimi doganor midis Ballkanit Perëndimor dhe Shteteve Anëtare të BE-së, duke theksuar sukseset operacionale dhe sfidat në shkëmbimin e të dhënave dhe harmonizimin rregullator".

Në kuadër të konferencës u miratua një deklaratë e përbashkët, me të cilën administratat doganore do të avokojnë për forcimin e partneritetit doganor.

❖ **Punëtori Rajonale Tre-ditore mbi Sportelin e Vetëm për Administratat Doganore në Ballkanin Perëndimor, e organizuar nga Programi i Zhvillimit të Ligjit Tregtar të Departamentit të Tregtisë të SHBA-së, në koordinim me Drejtorinë e Doganave dhe Komisionin Evropian, Ministrinë e Financave të Polonisë dhe Administratën Financiare të Sllovenisë (10-12 shtator 2025) në Shkup,**

Zëvendës drejtori i Drejtorisë së Doganave, Mustafa Dauti, në fjalën e tij hyrëse, iu referua projektit për vendosjen e Sistemit Kombëtar me Një Ndalesë (i zbatuar me ndihmën e Bankës Botërore për Lehtësimin e Tregtisë dhe Transportit në Ballkanin Perëndimor), si një nga shtyllat kryesore në ndërtimin e një mjedisi doganor më transparent, efikas dhe ndërveprues. Ai theksoi se duke mundësuar dorëzimin e të gjitha dokumenteve përmes një pike të vetme hyrjeje, sistemi zvogëlon barrën administrative, rrit pajtueshmërinë,

forcon besimin midis sektorit publik dhe privat, përmirëson koordinimin midis institucioneve kufitare dhe krijon një klimë më të favorshme biznesi.

❖ **Takim joformal i Drejtorëve të Përgjithshëm të Administratave Doganore, i organizuar nga Sekretariati i CEFTA-s në Bruksel (18 dhjetor 2025)**

Në takim, Drejtorët e Përgjithshëm dhe Drejtorët e Sekretariatit të CEFTA-s dhe Komunitetit të Transportit diskutuan hapat e ardhshëm në zbatimin e Memorandumeve të Mirëkuptimit të nënshkuara më 17 dhjetor në Bruksel si pjesë e Iniciativës së Brezit të Gjelbër, si dhe zgjerimin dhe thellimin e mëtejshëm të iniciativës midis CEFTA-s dhe Bashkimit Evropian në një nivel strategjik.

Tre marrëveshjet dypalëshe operative të nënshkuara forcojnë bashkëpunimin doganor midis administratave doganore të Shqipërisë, Moldavisë dhe Maqedonisë së Veriut me Greqinë, Bullgarinë dhe Italinë. Memorandumet synojnë të zvogëlojnë kohën e pritjes në pikat kufitare dhe të lehtësojnë lëvizjen e mallrave. Ato janë pjesë e Planit të Rritjes së BE-së për Moldavinë dhe Iniciativës së Brezit të Gjelbër BE-Ballkani Perëndimor, të udhëhequr nga Komuniteti i Transportit dhe Marrëveshja e Tregtisë së Lirë e Evropës Qendrore (CEFTA).

Përmirësimi i lidhjes me vendet fqinje përmes modernizimit të kalimeve kufitare

❖ **Rindërtimi i Kalimit Kufitar Markova Noga ka filluar (12 Mars 2025)**

Fillimi i ndërtimit të ndërtesës administrative të Drejtorisë së Doganave shënoi fillimin e rindërtimit të Pikës Kufitare "Markova Noga" në rajonin e Prespës. Kalimi është financuar me fonde nga Bashkimi Evropian në vlerë prej 1.93 milion eurosh, ndërsa Drejtoria e Doganave është e detyruar që përmes Buxhetit të sigurojë 170 mijë euro të nevojshme për pajisjen e objekteve.

❖ **Drejtori i Drejtorisë së Doganave dhe Ministrija e Financave, Gordana Dimitrieska Kocoska, inspektoi situatën në pikën kufitare Bllacë - Han i Elezit me Republikën e Kosovës, të avancojë masat e marra çdo ditë për të përmirësuar kontrollin e çdo hyrjeje dhe daljeje të pasagjerëve dhe mallrave. (12 prill 2025)**

Në takimin e mbajtur me atë rast midis drejtorit Boban Nikolovski dhe delegacionit të Kosovës të udhëhequr nga drejtori i Doganave të Kosovës, Agron Lugaliu, zëvendësministri i Financave dhe Punës, Agon Dobruna, dhe drejtori i Kufijve, Fahri Gashi, u fol për vendosjen e sistemit me një ndalesë të vetme në kufi, i cili do të mundësojë fluks të përshpejtuar të udhëtarëve dhe kontroll efikas dhe veprim të përbashkët për të parandaluar çdo përpjekje kontrabande.

Organizata Botërore e Doganave

Shënohet Dita Ndërkombëtare e Doganave

Me rastin e Ditës Ndërkombëtare të Doganave, e cila tradicionalisht festohet më 26 janar 2025 nën sloganin "Dogana përmbush angazhimet e saj për efikasitet, siguri dhe prosperitet", 20 nëpunës doganorë morën mirënjohje nga Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës Botërore të Doganave për rezultatet dhe meritat e tyre të arritura përmes përpjekjeve të mëdha me sukses në luftimin e krimit dhe parandalimin e tregtisë së paligjshme, digjitalizimin e proceseve dhe zbatimin e sistemeve të TI-së doganore sipas standardeve të BE-së, lehtësimin e tregtisë dhe rritjen e konkurrueshmërisë së ekonomisë maqedonase, zhvillimin e sistemit të vetëm sportelit, mbrojtjen e interesave financiare dhe mbledhjen efikase të të ardhurave. Ceremonia u zhvillua në Drejtorinë e Doganave më 30 janar 2025.

Sesioni Vjetor i Këshillit të Bashkëpunimit Doganor të Organizatës Botërore të Doganave

Një delegacion i Drejtorisë së Doganave i udhëhequr nga drejtori Nikolovski mori pjesë në sesionin vjetor të Këshillit të Bashkëpunimit Doganor të Organizatës Botërore të Doganave, i cili u mbajt nga 26-28 qershor në selinë e saj në Bruksel.

OBD, si një qendër globale ndërkombëtare e ekspertizës doganore, luan një rol kryesor në zhvillimin, promovimin dhe zbatimin e sistemeve dhe procedurave moderne doganore, dhe Këshilli, i cili përbëhet nga drejtorët e administratave doganore të shteteve anëtare, është organi më i lartë drejtues dhe menaxhues.

Në seancën e Këshillit për Bashkëpunim Doganor u shkëmbyen mendime mbi temat dhe çështjet kryesore në fushën e punëve doganore. U miratuan gjithashtu raportet e përgatitura nga komitetet e organizatës përgjegjëse për ndërtimin e kapaciteteve, rregulloret që lidhen me tarifën, çështjet tregtare, zbatimin e ligjit dhe lehtësimin e procedurave doganore dhe proceseve tregtare.

Lidhur me vendosjen e politikave të përbashkëta brenda familjes globale të shërbimeve doganore, delegatët diskutuan gjithashtu kornizën e standardeve SAFE, tregtinë elektronike, Planin i Veprimtimit të OBD-së për Kufijtë e Cenueshëm, Barazinë Gjinore dhe Integritetin e Nëpunësve Doganorë, si dhe për aktivitete të mëtejshme strategjike dhe përmirësimin e kuadrit të Sistemit të Harmonizuar.

Bashkëpunimi ndërinstytucional

Sfidat bashkëkohore që lidhen me krimin e organizuar, trafikun e drogës, pastrimin e parave dhe migrimin e paligjshëm kërkojnë një qasje të integruar dhe bashkëpunim të ngushtë institucional. Asnjë institucion i vetëm nuk mund të merret në mënyrë efektive me këto forma komplekse të krimit më vete, dhe për këtë arsye komunikimi dhe koordinimi ndërinstytucional janë faktorë kyç në ndërtimin e një sistemi efektiv sigurie.

Bashkëpunimi institucional zhvillohet nëpërmjet shkëmbimit të informacionit, veprimeve të përbashkëta operative, hetimeve të koordinuara dhe përdorimit të bazave të të dhënave të përbashkëta. Roli i shërbimeve doganore, Policisë, institucioneve financiare, Prokurorisë dhe agjencive të specializuara për luftimin e korrupsionit dhe krimin të organizuar është veçanërisht i rëndësishëm.

❖ Takim me Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinarisë (22.08.2025)

Konkurrueshmëri e drejtë e ekonomisë përmes zbulimit të mashtrimeve doganore me ushqimin, rritja e sigurisë së ushqimit të importuar në vend përmes një qasje të përbashkët dhe të koordinuar të Drejtorisë së Doganave dhe Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë, si dhe lehtësimi dhe përsheptimi i tregtisë ligjore përmes harmonizimit të orarit të punës të dy institucioneve, janë rezultatet e pritura të masave të dakorduara në takimin e Drejtorit të Drejtorisë së Doganave Boban Nikolovski dhe Drejtorit të Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë Oliver Milanov.

Më parë, ka pasur trajnime mbi kontrollin e importit dhe eksportit të ushqimeve, si dhe mbi kontrollin e importit dhe eksportit të kafshëve shtëpiake, të përshtatura në skenarë realë, në mënyrë që të jenë efektive.

❖ Dogana dhe Regjistri Qendror kanë dakord për shkëmbimin elektronik të të dhënave mbi borxhin doganor (16.10.2025)

Drejtoria e Doganave dhe Regjistri Qendror kanë rënë dakord për një shkëmbim digjital të të dhënave mbi borxhin doganor.

Drejtori i Drejtorisë së Doganave, Boban Nikolovski, dhe drejtoresha e Regjistrit Qendror, Anita Stamnova, nënshkruan Marrëveshjen për Bashkëpunim dhe Shkëmbim të Dokumenteve në Formë Elektronike.

U krye punë intensive me Regjistrin Qendror për lidhjen digjitale të sistemeve. Që nga nëntori, Regjistri Qendror ka marrë informacion mbi borxhin doganor automatikisht, përmes sistemit të ndërveprimit, dhe kompanitë dhe qytetarët kanë mundësinë ta marrin atë në mënyrë elektronike. Deri më tani, çdo vit janë lëshuar shtatë deri në nëntë mijë certifikata letre, për të cilat aplikantët kanë pritur për disa ditë.

Bashkëpunimi me komunitetin e biznesit

Dialogu me komunitetin e biznesit është çelësi për përmirësimin e kushteve për të bërë biznes dhe për përmirësimin e konkurrueshmërisë së ekonomisë maqedonase. Në këtë drejtim, kultivimi i një partneriteti është me rëndësi të madhe.

Vazhdimisht mbahen takime me përfaqësuesit e kompanive për t'i ndihmuar ata në proceset doganore. Qëllimi ynë është të mundësojmë tregti të drejtë dhe konkurrese, duke siguruar

njèkohësisht zbatimin e ligjeve duke siguruar siguri, prosperitet dhe siguri ekonomike më të madhe.

Ngjarjet të rëndësishme

- ❖ Më 31 janar, drejtori Boban Nikolovski, si anëtar i Këshillit Kombëtar të Eksportit të Dhomës Ekonomike të Maqedonisë, së bashku me kryeministrin Hristijan Mickoski, ministren e Financave Gordana Dimitrieska Koçoska dhe zëvendëskryeministrin dhe ministrin e Transportit Aleksandar Nikoloski, morën pjesë në ngjarjen "Dita e Eksportit" të organizuar nga dhoma.
- ❖ Më 18 shkurt u mbajt takimi i dytë i Trupit Këshillimor, i cili përfshin përfaqësues të komunitetit të biznesit. Anëtarëve iu prezantua Strategjia për Zhvillimin e Drejtorisë së Doganave dhe Plani i Veprimtimit për Zbatimin e saj për vitet 2025 - 2027.
Gjatë takimit, anëtarët e Trupit Këshillimor mirëpritën zbatimin me sukses dhe vënien në funksion të Sistemit të Ri të Tranzitit NCTS - Faza 5, i cili është plotësisht në përputhje me funksionalitetet sipas kërkesave të reja ligjore të Konventës për një Procedurë të Përbashkët Transiti.
- ❖ 23 shtator – në takimin tradicional të transportuesve, Drejtori i Drejtorisë së Doganave theksoi rezultatet e veçanta në mbledhjen e të ardhurave (rritje prej 65.5 milionë eurosh që nga gushti), përshpejtimin e transportit dhe lehtësimin e tregtisë ligjore, si dhe përmirësimin e sigurisë së mallrave të importuara dhe të eksportuara nga vendi, përmes menaxhimit dhe zbatimit të përmirësuar të sistemeve të TIK-ut të harmonizuara me ato në Bashkimin Evropian. Përshpejtimi i procedurave doganore është arritur edhe duke harmonizuar ndërrimet e Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë me ato të Drejtorisë së Doganave. Gjithashtu i rëndësishëm është bashkëpunimi i forcuar me Ministrinë e Transportit, i cili rezulton në zbatimin e përshpejtuar të projekteve kyçe të infrastrukturës, përfshirë Qendrën e Re Kombëtare të Shërbimit me Një Ndalesë.

Transparenca dhe marrëdhëniet me publikun

Transparenca në punën e Drejtorisë së Doganave është një parakusht për ndërtimin e besimit publik. Marrëdhëniet me publikun ndihmojnë në ruajtjen e këtij besimi përmes komunikimit të hapur, të qartë dhe të përgjegjshëm.

Këto dy koncepte luajnë një rol jetësor sepse mundësojnë komunikim të dyanshëm me qytetarët, promovojnë llogaridhënien dhe ndërtojnë një imazh pozitiv të institucionit që garanton siguri, mbrojtje dhe rritje ekonomike duke përmirësuar kushtet për të bërë biznes dhe duke lehtësuar tregtinë dhe transportin.

Zyrtarët e marrëdhënieve me publikun në Drejtorinë e Doganave luajnë një rol të rëndësishëm në krijimin dhe ruajtjen e komunikimit transparent me publikun. Përmes njoftimeve të rregullta

të dërguara në media, publiku informohet në kohë dhe në mënyrë objektive për aktivitetet, masat dhe rezultatet e punës së institucionit. Këto njoftime, përveçse publikohen në mediumet tradicionale, publikohen edhe në faqen zyrtare të internetit të Drejtorisë së Doganave, si dhe në profilet e saj në mediumet sociale (si Facebook, Instagram).

Kjo qasje shumëkanalëshe mundëson një shtrirje më të madhe të audiencës, rritje të disponueshmërisë së informacionit dhe nxitje të ndërveprimit me qytetarët, gjë që është në përputhje me parimet moderne të transparencës elektronike dhe komunikimit digjital në sektorin publik.

Shënohet 14 Prilli - Dita e Drejtorisë së Doganave

Në festimin e përvjetorit të Ditës së Drejtorisë së Doganave, në prani të kolegëve nëpunës doganorë dhe përfaqësuesve të institucioneve dhe dhomave të tregtisë me të cilat Dogana bashkëpunon çdo ditë, u vunë në dukje rezultatet e jashtëzakonshme në mbledhjen e të ardhurave (në tremujorin e parë të këtij viti, ato janë 13.6 milionë euro më të larta se në të njëjtën periudhë të vitit të kaluar), lufta kundër aktiviteteve të paligjshme (102 kallëzime penale u ngritën nga nëntori 2024 deri në prill 2025, që është më shumë se në të gjithë periudhën trevjeçare nga viti 2020 deri në vitin 2023 kur u ngritën gjithsej 85 kallëzime penale) dhe numri më i lartë i sekuestrimeve në tremujorin e parë të këtij viti (143 raste sekuestrimi, ose 77 përqind më shumë se vitin e kaluar kur u bënë 81 raste sekuestrimi).

Gjithashtu, u dha një pasqyrë e investimeve aktuale me vlerë 24.4 milionë euro të ofruara nga Banka Botërore, Republika e Koresë, BE-ja si fonde grantesh, si dhe nga buxheti kombëtar.

Ceremonia e organizuar në ambientet e Drejtorisë së Doganave u shfrytëzua për të shprehur mirënjohje për bashkëpunëtorët e ngushtë dhe nëpunësit doganorë që u dalluan me rezultate të veçanta. U ndanë plaketa dhe certifikata mirënjohjeje.

Për të festuar festën, tradicionalisht u zhvillua një fushatë për dhurimin e gjakut.

Aktivitetet sindikale

Sindikata e Pavarur e Drejtorisë së Doganave dhe Organizata Sindikale pranë Drejtorisë së Doganave - UPOZ vazhdimisht punojnë dhe ndërmarrin aktivitete për përmirësimin e të drejtave të punonjësve si imperativ për ekzistencën e tyre, kushtet e punës dhe klimën shoqërore, si parakusht për punë cilësore dhe dinjitoze në Drejtorinë e Doganave.

Në tremujorin e parë të vitit 2025, Sindikata e Pavarur e Drejtorisë së Doganave siguroi fonde për ndihmë solidariteti sindikal për anëtarët e saj, si dhe për anëtarët e familjes së tyre të ngushtë gjatë sëmundjes afatgjatë ose për arsye të tjera.

U organizuan aktivitete për të festuar Ditën Ndërkombëtare të Gruas.

Në maj të vitit 2025, Sindikata e Pavarur e Drejtorisë së Doganave organizoi një ekskursion sindikal në Cavtat - Republika e Kroacisë, me qëllim socializimin midis anëtarëve të Sindikatës dhe punonjësve të tjerë të Drejtorisë së Doganave, duke kontribuar kështu në përmirësimin e

klimes sociale dhe zhvillimin e vazhdueshem te kohezionit social te te gjithë punonjësve te Drejtorisë së Doganave.

Aktivite humanitare

Organizata sindikale në Drejtorinë e Doganave - UPOZ dhuroi fonde për familjet e viktimave tragjike të zjarrit në Koçan, me sugjerimin e anëtareve gra të cilat këtë vit hoqën dorë nga një dhuratë që zakonisht jepet me rastin e Ditës Ndërkombëtare të Gruas.

Në tremujorin e parë, organizatat sindikale ofruan ndihmë financiare të destinuar për trajtimin e një pacienti jashtë vendit.

Aktivitetet për shënimin e 14 prillit, Ditës së Drejtorisë së Doganave, përfshinin edhe organizimin e një aksioni humanitar për të ndihmuar viktimat e aksidentit të madh që ndodhi në Koçan.

CUSTOMS ADMINISTRATION

MINISTRY OF FINANCE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

Annual report

2025

Contents

<i>EU Integration</i>	146
<i>Progress noted in the latest European Commission Report for the Republic of North Macedonia (2025)</i>	146
<i>Reform and Growth Facility for the Western Balkans</i>	147
<i>Participation in EU Customs Programme 2021-2027</i>	148
<i>Revenue Collection and Protection of the Financial Interests</i>	148
<i>Ensuring Efficient Revenue Collection</i>	148
<i>Revenue collected</i>	149
<i>Customs Laboratory</i>	150
<i>Application of Tariff and Non-Tariff Measures</i>	150
<i>Trade Facilitation</i>	151
<i>Harmonization of national customs legislation with the legislation and best practices of the European Union</i>	151
<i>Digital processes and services</i>	157
<i>Modernization of ICT Infrastructure</i>	160
<i>Improving the Business Environment and Facilitating Trade</i>	161
<i>Enhancing Research and Intelligence Activities</i>	169
<i>Organizational and Infrastructure Development and Modern Human Resources Management</i>	192
<i>Implementing Measures to Prevent Misconduct and Corruption</i>	194
<i>Modernization of the infrastructure at border crossings</i>	197
<i>Work Process Control</i>	199
<i>INTERNATIONAL ACTIVITIES AND NOTABLE EVENTS</i>	202
<i>International cooperation</i>	202
<i>Cooperation with International Organizations</i>	206
<i>Меѓуинституционална соработка</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
<i>Inter-institutional Cooperation</i>	210
<i>Cooperation with the Business Community</i>	211

EU Integration

Progress noted in the latest European Commission Report for the Republic of North Macedonia (2025),²⁵

The European Union assesses the Customs Administration as having a good level of preparation, in particular through the consolidation and upgrade of IT systems. The New Computerised Transit System (NCTS) Phase 5 development was completed and launched in January 2025. The Customs Administration implements a fully paperless environment for processing customs declarations and excise documents.

The Protocol on Elimination of Illicit Trade in Tobacco Products was ratified in December 2024. The Commission's recommendations from 2024 were implemented to a large extent. In the coming period, the Commission recommends continuing to consolidate and apply its national customs IT systems in line with the Commission's Union Customs Code (UCC) work programme and multiannual strategic plan (MASP) modules and ensure their upgrade; ensuring continued alignment of the customs legislation with the EU acquis and upgrade its national component of the New Computerised Transit System (NCTS) to Phase 6 and strengthened combat of customs fraud, in particular smuggling of tobacco products, also by cooperating with the European Anti-Fraud Office (OLAF).

The customs legislation is highly aligned with the EU acquis. In the field of customs legislation, the customs tariff for 2025 was adopted to align with the EU Combined Nomenclature.

The Protocol on Elimination of Illicit Trade in Tobacco Products of the WHO Framework Convention on Tobacco Control was ratified in December 2024. This is an important commitment undertaken by the country in combating customs fraud, in particular the smuggling of tobacco products.

Amendments to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin were ratified and took effect on 1 January 2025.

The Law ratifying the amendments to the Convention on a Common Transit Procedure has been adopted and published in the Official Gazette in December 2024. This law is a prerequisite for the launch of the New Computerised Transit System – Phase 5

On administrative and operational capacity, a new Customs Administration Development Strategy was adopted for the period 2025-2027. A comprehensive intelligence system in support of investigation and enforcement is in place. Controls are based upon intelligence-led risk analysis, pre-arrival information and selectivity techniques.

A new Strategy on Integrity and Anti-Corruption for the period 2024-2027 was adopted and is being implemented. The strategy includes 22 targeted measures designed to prevent corruption

---

²⁵ COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT North Macedonia 2025 Report, 4.11.2025 (https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/267b368e-6b55-4a42-bb72-6395593de4da_en?filename=north-macedonia-report-2025.pdf)

and boost the integrity of customs officers and of the customs institutions. Advanced training on ethics, integrity and the fight against corruption was conducted.

Positive results have been recorded in terms of increased revenue collection and a higher number of seizures of illegal goods.

Maintenance and further development of the Integrated Tariff Environment (ITE) system was secured, and development has commenced of the Economic Operator Registration and Identification (EORI) and Uniform User Management and Digital Signature (UUM&DS) systems.

The report also highlights that the Customs Administration has established regular data exchange with numerous state institutions through the Interoperability Platform.

Reform and Growth Facility for the Western Balkans

The European Commission's Growth Plan for the Western Balkans (2024–2027) aims to enable citizens of the region to benefit from selected advantages of European Union membership during the pre-accession period. A central objective of the Plan is the gradual economic integration of Western Balkan countries into the EU Single Market, thereby fostering economic growth, increasing trade, and strengthening regional stability. Achieving these objectives requires the implementation of substantial reforms to align national economic systems and legislation with the EU acquis.

Within the framework of the Growth Plan, the Customs Administration is responsible for the implementation, monitoring, and reporting of Reform 4.1.6, which focuses on expanding the use of e-Customs services for economic operators, reducing costs, and improving the efficiency of customs procedures.

This reform foresees the adoption of a new national Customs Law, aimed at harmonising domestic customs legislation with the Union Customs Code. In parallel, it supports the implementation of the EU's Multiannual Strategic Plan for Customs (MASP-C), which предусматрива the development of new IT systems to enable the full digitalisation of customs procedures.

A draft version of the new Customs Law has been prepared and submitted to the Ministry of Finance for further consideration and initiation of the formal adoption procedure.

The implementation of activities envisaged under the Growth Plan is expected to enhance the electronic services provided by the Customs Administration to economic operators, reduce the costs of customs procedures, and increase their overall efficiency. In this context, the Customs Administration has initiated the implementation of the reform measure through the development of the New Computerised Transit System – Phase 6 (NCTS 6).

With support from the European Union, a consultant was engaged in 2025 to prepare the technical specifications. A public procurement procedure for the development of NCTS 6 and the provision of project management support is currently underway, with contract implementation expected to commence in the first quarter of 2026.

A functional version of NCTS 6 (opt-out) is expected to be available by 1 June 2026, which also represents the deadline for the system's implementation.

The deployment of the New Computerised Transit System (NCTS) – Phase 6 will bring significant improvements to transit procedures, including enhanced efficiency and the introduction of advanced requirements for data security and safety in transit declarations.

Participation in EU Customs Programme 2021-2027

The EU Customs 2027 Programme aims to ensure the further development of the EU Customs Union. This programme provides support for strengthening the administrative capacity of customs authorities and for improved capacities in the IT environment, in order to more easily cope with the increased volume of trade and new forms of modern trade, as well as more successfully protect against harmful products and substances, better protect businesses and facilitate the flow of legitimate trade.

In 2025, 29 customs officers participated in 14 events (8 physical and 6 online) organised under the Customs Programme. The representatives of the Customs Administration had the opportunity to learn about the status of the activities implemented in the European Union by following the meetings of the following working groups:

- Customs and Tax Training Support Group (TSG),
- European Customs Laboratory Network (CLEN),
- Transit Coordinators Group,
- Electronic Customs Coordination Group (ECCG),
- Customs Union Performance Expert Group (CUP),
- Prohibitions and Restrictions Expert Group.

Within the framework of the program, 3 trainings on IT capacity building (CSI RESTful, CSI and CCN) were also organized, as well as a working visit to the Customs Administration of Serbia on the topic "Sharing best practices in the harmonization of national customs legislation with EU legislation".

Revenue Collection and Protection of the Financial Interests

Ensuring Efficient Revenue Collection

Tax revenues represent a key source of budget financing, accounting for 56.3% of total central government revenues in 2025. The Budget for 2025 projects an increase in tax revenues of 12.8% compared to 2024, aimed at supporting fiscal consolidation, ensuring fiscal sustainability, stabilising public finances, and creating stronger conditions for economic growth.

Within this framework, the Customs Administration plays a significant role. Revenues collected from customs duties, VAT, excise duties, and fees were projected to account for 66.5% of total tax revenue collection, as well as 37.1% of total State Budget revenues in 2025.

The Customs Administration continues to enhance the efficiency of revenue collection through the implementation of measures aimed at reducing the informal economy.

At the same time, ongoing progress in the digitalisation of customs and tax procedures contributes to increased efficiency, reduced administrative burden, and easier compliance for taxpayers.

Revenue collected

In 2025, total revenues collected from imports and domestic trade amounted to 131,634.3 million denars (EUR 2,140.39 million), representing an increase of 5.2% compared to 2024. This corresponds to an absolute increase of 6,461.5 million denars, up from 125,172.8 million denars collected in the previous year.

Total revenues collected	Total 2023	Total 2024	Total 2025	Comparison 2025/2024
Total – in million denars	117,797.4	125,172.8	131,634.3	6,461.5
Customs duty	9,078.4	10,256.9	11,842.7	1,585.8
VAT	73,271.8	76,639.2	79,122.6	2,483.5
Motor vehicle tax	2,166.3	2,661.0	2,993.2	332.3
Excise duty	32,432.8	34,782.1	36,843.1	2,061.0
Fees	848.2	833.6	832.6	-1.0

In 2025, the ratio of revenue collection to staffing levels in the Customs Administration indicates that an average of 107,281,408 denars was collected per employee.

Subsequent collection

Decisions for subsequent collection	Total 2025		Total 2024	
	No.	Amount Denars	No.	Amount Denars
Ex-officio	873	207,609,425	537	61,475,993
Upon client's request	262	20,760,388	438	19,683,275
Total	1135	228,369,813	975	81,159,268

Customs Laboratory

In 2025, a total of 411 samples were received for laboratory analysis at the Customs Laboratory (compared to 141 samples in 2024).

Of the total number of samples analysed, 163 were oil derivatives, 222 were food products, 10 were fertilisers, and 16 were products from the chemical and other industries.

Cases of incorrect tariff classification were identified in 113 samples, including 1 oil derivative, 98 food products, 10 fertilisers, and 4 products from the chemical industry.

The remaining samples were confirmed as correctly classified in accordance with the Customs Tariff.

Application of Tariff and Non-Tariff Measures

Decisions on the Classification of Goods

In 2025, a total of 219 Binding Tariff Information (BTI) decisions were issued. Over the past three years, the total number of valid BTI decisions reached 671.

Alignment with the EU Combined Nomenclature

Three decrees amending and supplementing the Regulation on the classification of certain goods in the Combined Nomenclature were adopted and published in the Official Gazette of the Republic of North Macedonia (No. 62/2025 of 21 March 2025, No. 189/2025 of 11 September 2025, and No. 248/2025 of 11 December 2025). These regulations transpose a total of 12 European Commission regulations concerning the classification of specific goods under the EU Combined Nomenclature.

The transposed regulations were published in the Official Journal of the European Union during the periods 1 July–30 September 2024, 1 October–31 December 2024, and 1 April–30 June 2025.

They cover a range of goods, including textile products, a chemical preparation, a passive optical splitter, advertising material, a projector with a tuner, a tactical response robot, pipette tips, a beanbag, a mixture of sucrose and gellan gum, and a carbonated alcoholic beverage with currant flavour.

Decisions on the Classification of Goods under the Harmonized System (HS) Committee

The decisions on the classification of specific goods adopted by the Harmonized System Committee of the World Customs Organization (WCO) at its 74th session (September 2024) and 75th session (April 2025) have been published.

Trade Facilitation

Harmonization of national customs legislation with the legislation and best practices of the European Union

Customs procedures and formalities related regulations

- **Law Amending the Law on Customs Tariff (Official Gazette of the Republic of North Macedonia No. 130/2025, 27 June 2025)**

The Ministry of Finance, in cooperation with the Customs Administration, prepared amendments to the Law on Customs Tariff aimed at reducing customs duty rates for certain goods used as raw materials or intermediate products in domestic industry. These amendments are aligned with the Government Work Programme 2024–2028 and support the gradual harmonisation of national customs rates with those applied in the European Union, while taking into account the export-import needs of the national economy.

Additionally, the amendments abolish customs duties for goods originating in the United States of America.

- **Amendments to the Customs Law Implementing Regulation**

In July 2025, a Regulation amending and supplementing the Customs Law Implementing Regulation was adopted (Official Gazette of the Republic of North Macedonia No. 154/2025, 29 July 2025), enabling the application of Article 2 (5) of the Law on Customs Tariff, which provides for a “free” customs duty rate for goods originating in the United States of America, in line with Article 19(3)(e) of the Customs Law, the decree also prescribes the requirement for proof of origin to confirm that the goods qualify for preferential treatment as originating from the United States, in line with Article 19 (3) (e) of the Customs Law, i.e. prescribing the requirement for proof of origin to confirm that the goods are originating from the United States.

Legislation in Preparation

- A draft of the new Customs Law, fully harmonised with the Union Customs Code, has been prepared. The law introduces modern digital procedures, new authorisations, the right to be heard in case of a negative decision, updated definitions of customs procedures, and the use of new digital systems. The adoption of the new Customs Law is expected in 2026.

- A new Customs Law Implementing Regulation is also under preparation. This regulation will establish conditions, criteria, and deadlines for administrative actions. In the coming period, detailed guidelines will be issued to clarify procedures for import, export, transit, guarantees, and the entry of goods into the customs territory.

Legislation in Preparation Regulating Excise Duties on Goods Subject to Excise Duty

In November 2024, the following draft rulebooks were submitted to the Ministry of Finance for further processing:

- **Draft Rulebook on the Method of Taxation of Excise Duty on Alcohol, Alcoholic Beverages, and Tobacco Products**, making further harmonization with Commission Regulation (EC) No. 3199/93 of 22 November 1993, related to the mutual recognition of procedures for the complete denaturing of alcohol for the purposes of excise duty exemption.
- **Draft Rulebook on the Method of Taxation of Excise Duty on Energy Products and Electricity**

Key updates in both draft rulebooks include:

- Addition of detailed criteria for reducing guarantees for securing excise debt and guarantees in the form of cash deposits, in accordance with Article 30(13) of the Law on Excise Duties.
- Harmonisation of documents issued by other institutions in the documentation attached to requests for excise licenses and approvals for preferential users.
- Specification of procedures for refunding excise duty to diplomatic and consular missions and their staff, which were previously not detailed.
- Improvement of the text to reflect current excise operations, including the application of the Customs Administration's computer system.

Additionally, the Draft Rulebook on Excise Duty for Energy Products and Electricity specifies the content of monthly reports on purchased and sold quantities of energy products, as well as stocks containing marking substances.

Internal Customs Procedures

Customs procedures

New internal documents have been adopted to regulate customs procedures:

- **New Guidelines on Customs Value**, which regulate the manner and procedure implemented by the organizational units of the Customs Administration of the Republic of North Macedonia when determining the customs value of goods upon import.

- **New User Guide for Searching the SchwackeNet Electronic Catalog**, which describes the manner of searching the data in the SchwackeNet catalog, by the employees of the Customs Administration, for the purpose of assessing the value during the import procedure of new and used passenger motor vehicles, light commercial vehicles, as well as motorcycles.
- **Guidelines for weighing freight motor vehicles**, which regulates the obligations and procedures undertaken by customs officers when implementing the obligation to weigh freight motor vehicles at customs offices upon entry/exit and import/export, with a focus on the acceptance of weighing notes issued by a foreign country, which may last a maximum of 120 days during one year.
- **Revised Guidelines for the classification of computers and software in accordance with the Customs Tariff**, which clarifies the manner of classification of computer systems, computer servers, laptops and other portable devices, parts and accessories for these machines covered by Chapters 84 and 85, Section XVI of the Customs Tariff.

TOTAL DECLARATIONS PROCESSED (Import, Export, Transit) – 2025

e-Customs indicators

Processed declarations (import and export procedure)	Total 2024			Total 2025		
	Import	Export	Total	Import	Export	Total
	556,879	275,318	832,197	597,489	273,522	871,011

Average duration of procedures (Excludes declarations over 2 days due to justified irregularities during customs controls)	2024		2025	
	Увоз	Извоз	Увоз	Извоз
	179.88 minutes	42.83 minutes	174.75 minutes	45.31 minutes

Increase in simplified procedure declarations (2025 vs. 2024.	Increase in authorisations for simplified local customs clearance (76 active authorisations).	Imports: Percentage of declarations selected in the red channel by the risk management system with detected irregularities in 2025.
0.8% (1.746 declarations)	No new authorisations were issued in 2025.	24.30 %

Transit declaration processed in 2025

Transit Declarations by Departure/Destination	Number of declarations
Departure - MK Destination - abroad	170,955
Departure – abroad Destination - MK	101,949
Departure – abroad Destination – abroad	99,634

e-Customs indicators

- Increased number of transit declarations processed in NCTS - Phase 5 compared to transit declarations submitted through NCTS - Phase 4 – 57,870 (15.53%)
- Increased number of international transit declarations in NKTS - Phase 5 (in %) compared to declarations submitted through NCTS - Phase 4 – 40,824 (23.88%)

Excise procedures – declarations (2025)

- Production declarations – 21 for energy, 486 for alcohol, and 24 for tobacco
- Production declarations – small producers – 100
- Processing declarations – 48 for energy, 543 for alcohol, and 167 for tobacco
- Loss and destruction declarations – 70 for energy, 91 for alcohol, and 12 for tobacco
- Excise duty payment declarations – for 261 energy products, 1,000 alcohol, and 626 tobacco
- Declarations for additional payment of excise duty – 4 for energy products and 58 for tobacco
- Declarations for excise duty refund – 303
- Monthly reports from preferential users – 298 for energy products and 2,486 for alcohol
- Reports for payment of motor vehicle tax for modified motor vehicles – 48
- Declarations for excise stamps – 1,506 for alcohol and 1,185 for tobacco
- Declarations from farmers – 52
- Electronic excise documents – 29,196 for energy products, 8,587 for alcohol, and 2,133 for tobacco

IMPORT AND EXPORT DECLARATION PER CHANNEL IN 2025

IMPORT declarations 2025			EXPORT declarations 2025			TOTAL 2025		
Green channel	Yellow channel	Red channel	Green channel	Yellow channel	Red channel	Green channel	Yellow channel	Red channel
395.011 66.11 %	151.575 25.37 %	50.903 8.52 %	269,213 98.42 %	3.847 1.41%	462 0.17 %	664,224 76.26%	155,422 17.84 %	51,365 5.90 %
IMPORT declarations 2024			EXPORT declarations 2024			TOTAL 2024		
Green channel	Yellow channel	Red channel	Green channel	Yellow channel	Red channel	Green channel	Yellow channel	Red channel
372.102 66.82 %	131.876 23.68 %	52901 9.50 %	267,502 97.16 %	6,985 2.54 %	831 0.30%	639,604 76.86 %	138,861 16.69 %	53,732 6.46 %

Permits issued through EXIM

In 2025, the competent institutions issued 126,269 import, export, and transit permits through EXIM, with an average processing time of 0.72 days per permit.

Number of Freight Motor Vehicles

A total of 1,130,968 freight motor vehicles (701,831 loaded and 429,137 empty) passed through the border crossings of the Republic of North Macedonia in 2025. The highest traffic was recorded at:

- Serbia: 326,422 FMVs (237,820 loaded and 88,602 empty)
- Bulgaria: 235,971 FMVs (144,450 loaded and 91,521 empty)

Border Freight Vehicle Traffic Data- 2025

Type of traffic	Number of freight motor vehicles that crossed the borders (January-December 2024)																				
	Kosovo			Serbia			Bulgaria			Greece			Albania								
Entry	Loaded	Empty	Total	Loaded	Empty	Total	Loaded	Empty	Total	Loaded	Empty	Total	Loaded	Empty	Total						
Loaded	28,167	0	28,167	73,963	0	73,963	7,767	66,999	17,575	92,341	17,575	26,317	37,736	81,628	36,122	0	0	223	36,345		
Empty	80,769	3,528	84,297	24,796	1,575	26,324	7,386	8,318	12,176	27,880	12,176	4,413	3,348	19,937	21,060	75	933	4,805	28,873		
Exit	Loaded	98,820	0	98,820	163,857	0	163,857	6,279	25,301	20,529	52,109	20,529	2,861	12,995	36,385	35,448	0	614	2,154	38,216	
Empty	14,344	3,646	17,990	55,577	6,701	62,278	12,276	32,557	18,808	63,641	18,808	31,366	24,188	74,362	23,089	31	221	2,214	25,555		
Total	Loaded	126,987	0	126,987	237,820	0	237,820	14,046	92,300	38,104	144,450	38,104	29,178	50,731	118,013	71,570	0	614	2,377	74,561	701,831
Empty	95,113	7,174	102,287	80,326	8,276	88,602	19,662	40,875	30,984	91,521	30,984	35,799	27,536	94,299	44,149	106	1,154	7,019	52,428	429,137	
Total FMV (loaded and empty) crossing certain country	229,274			326,422			235,971			212,312			126,989			1,130,968					

Issued Authorisations for the Implementation of Customs Procedures

At the end of 2025, the Customs Administration had the following active authorisations:

- Representation in Customs Procedures: 283 total (275 valid / 2 suspended / 6 revoked)
- Customs Warehousing: 103 total (90 valid / 2 suspended / 11 revoked)
- Import for Processing: 701 total (165 valid / 53 revoked / 483 invalid)
- Export for Processing: 319 total (304 valid / 14 revoked / 1 suspended)
- Simplified Procedures: 112 total (98 for simplified import, 14 for simplified export) – of these, 76 valid / 2 suspended / 8 revoked / 26 invalid
- Deferred Payment Authorisations: 163 total (157 valid / 6 revoked)
- Licences for Licensed Agents: 962 total (929 valid / 3 suspended / 30 revoked)
- New Authorisations for Proof of Origin Simplification (Approved Exporter Status): 9 new; total active 160
- Simplified Transit Procedure Authorisations: 198 total (no new issued / no revoked)
- Authorised Consignee: 69 (no new / no revoked)
- Authorised Consignor: 42 (no new / no revoked)
- General Transit Guarantee: 87 (no new / no revoked)

Total Active Excise Permits (end of 2025)

- Excise Permits: 59 (2 new / 66 amendments / 2 repealed)
- Permits for Small Independent Breweries: 5 (1 new / 5 amendments / 0 repealed)
- Permits for Small Distilleries: 7 (2 new / 0 amendments / 0 repealed)
- Permits for Preferential Users of Excise Goods: 189 (2 new / 201 amendments / 17 repealed)
- Permit for Excise Taxpayers of Petroleum Coke: 1 (0 new / 2 amendments / 0 repealed)
- Permits for Farmers – Small Producers of Spirits: 32 (3 new / 2 amendments / 1 repealed)
- Permits for Users of Excise Stamps: 110 (6 new / 0 repealed)
- Permits for Distributors, Wholesalers, and Retailers: 78 (28 new / 0 repealed)
- Excise Duty Refund Approvals: 317 (14 new / 0 revoked)
- Traders with Marked Fuel: 17 (0 new / 0 revoked)

Total Active Guarantees for Securing Excise Debt: 303 (including 274 registered guarantees for securing excise debt).

Digital processes and services

Registered external IT system users – active and new (as of 31.12.2025)

No.	System	Active users	New users (registered in 2025)
9.	CDEPS	3.843	171
10.	EXIM	8.938	491
11.	NCTS	194	1
12.	PEC	549	6

To automate processes, continuous work is being carried out on developing new systems for interoperability with EU systems and national government platforms.

New Computerized Transit System (NCTS)

On 13th January 2025, the new NCTS 5 system was successfully launched. It is fully aligned with EU customs legislation and the Convention on a Common Transit Procedure, offering improved functionalities over the previous version.

By the end of the transition period (21 January 2025), a synchronized upgrade of NCTS 5 was completed, as per DG TAXUD requirements. This upgrade resolved all major differences with the old NCTS 4 system. NCTS 5 is now fully compliant with the Union Customs Code (UCC) procedures and technical standards for data and message exchange.

The system uses modern messaging standards, stricter security protocols, and faster electronic data exchange. It operates stably, with only occasional short interruptions, which were promptly resolved. Implementation of all national requirements is ongoing.

Preparatory work for NCTS 6 is in its final phase. A public procurement notice for its development was published in December 2025 and is currently ongoing.

Implementation of National Systems for Mandatory Tariff Information, Supervision, and Customs Tariff Management

In 2025, the maintenance of the Integrated Tariff Environment (ITE) continued, including ongoing adaptive and preventive maintenance according to the technical specifications. Key activities included:

- Adjusting interfaces between ITE, NCTS, and the Customs Data Warehouse to support system integration.
- Continuous monitoring and improvement of system security.
- Implementation of a solution for electronic submission of BTI requests with automatic administrative number assignment.

To ensure compatibility with the new Customs Law under adoption, a study visit to the Republic of Croatia was conducted to gather knowledge on implementing a new calculator that reflects regulatory changes. A decision will soon be made regarding the integration of these changes into the ITE modules. The SMS module is ready for deployment once internal procedures are updated.

Ongoing activities also include preparatory adaptive changes. In the near future, consulting services will support the development of a new version or adaptation of ITE modules to implement the new Customs Law in line with EU legislation. With the adoption of the new Customs Law and its implementing regulations, specific deadlines will be set to establish these changes and fully achieve the digitalisation envisaged in the new legislation.

Development and Implementation of the New National Single Window (NSW) – Hardware and Software

The establishment of a National Single Window (NSW), financed by a World Bank loan, will enable the full digitalization of the issuance of permits and licenses, their electronic payment, collective use of data by institutions, and communication with institutions in other countries.

During 2025, after analysis and revision of the technical documentation, a public procurement was re-announced for the “Design, Procurement and Installation of the New Single Window (NSW) in the Republic of North Macedonia,” and a contract was signed with the selected contractor in December. According to the plan, the new system is expected to be fully operational by November 2027, with project activities set to intensify from January 2026.

In parallel, activities were carried out to approve the final version of the draft Law on a Single Window for Customs, which is expected to enter the official adoption procedure in the coming period. In April 2025, training on Management of Information Technologies, Analysis and Reengineering of Business Processes was held for members of the Implementation Working Group, while in June, a training on Change Management and Capacity Building was conducted for members of the Steering Committee.

In connection with harmonization and mapping of data for the NSW project, work is ongoing to align the data currently used in the issuance of import, export, and transit licenses across the participating institutions with the European Customs Data Model (EUCDM 7.0). In this regard, meetings have been held between representatives of the Customs Administration, the consulting team, and institutional representatives to complete the data harmonization phase and prepare a consolidated national data model for the design and implementation of the system by the software contractor.

At the same time, the consulting team, in cooperation with the institutions, analyzed the substantive legal regulations of the competent authorities to identify necessary changes required to comply with the new legal framework for NSW and enable its effective implementation.

Development of Economic Operator Registration and Identification Systems (EORI) and Uniform User Management and Digital Signature (UUM&DS) – Project IPA 3 (2021)

The project “Development of Economic Operator Registration and Identification Systems (EORI2) and Uniform User Management and Digital Signature (UUM&DS)” supports the implementation of EU law under Chapter 29 – Customs Union. Its objective is to ensure compliance with EU requirements for a unified management system for external users, including economic operators and traders. The system enables standardized identification of economic operators and other external users, provides controlled access to national customs systems, and facilitates connection to EU customs systems and European centralized customs services, in line with security policies, legal provisions, and operational responsibilities. This contributes to smoother trade operations and brings the country closer to the EU market and Customs Union.

The Economic Operator Registration and Identification System 2 (EOS/EORI2) serves as a single platform for the registration and identification of economic operators within the customs domain. UUM&DS provides authentication, authorization, and digital signature services, allowing economic operators to access all customs IT systems from a single interface.

Beyond developing and implementing the systems themselves, the project ensures functional interconnections (interfaces) with existing customs systems within the Customs Administration and relevant IT systems across government institutions.

Since May 2025, the selected contractor has focused on developing an initial prototype, delivered in August 2025, with a second version delivered in October 2025. The project will introduce a national-level EORI number, with the legal basis provided by the upcoming new Customs Law, harmonized with the Customs Law of the Union.

The project, funded by the European Union through the EU Delegation to the Republic of North Macedonia, commenced on 6 November 2024 and is planned for a 24-month implementation period. The total project value is 2 million euros.

e-Customs Systems Availability – 2025

System	Total no. of working hours	No of incidents	Incidents in hours	Incidents in %	Availability in %
CDEPS	8,784	56	27.43	0.31%	99.69%
NCTS	8,784	25	42.15	0.48%	99.52%
ITE	8,784	1	0.33	0.01%	99.99%
EXIM	8,784	13	13.41	0.15%	99.85%

Reported incidents via the Service desk

In 2025, the Service Desk handled 12,481 reports of incidents cases, including 488 incidents related to hardware malfunctions and network issues, while 11,993 were associated with software and business-related disruptions.

Modernization of ICT Infrastructure

In 2025, the Customs Administration successfully completed the project “**Establishment of a Risk Management System and Customs Data Warehouse**”, funded by a grant of 4.8 million USD from the Government of the Republic of Korea.

Through this project, the Customs Administration received an advanced Risk Management System and a related data warehouse to store and analyze customs data, including information on passengers at airports, goods in transit, data from customs procedures, and other relevant systems. Employees in the relevant sectors were trained to use and operate the system, thereby strengthening the operational capacity of the Administration.

The project also expanded the existing hardware and software IT infrastructure. Following its completion in mid-2025, the Risk Analysis System is expected to significantly improve the risk analysis process, enabling better targeting of high-risk shipments and facilitating legal trade.

All data on imports, exports, transit, excise goods, as well as records of seizures, misdemeanor, and criminal charges, are integrated into the system and analyzed using advanced artificial

intelligence. The system also identifies shipments with declared values that differ from market prices or are unusually low compared to average import values, alerting customs officers to inspect containers and prevent potential attempts at customs fraud.

IT Security

The domain upgrade and migration of user mailboxes in a hybrid operating mode configuration is in its final phase, in accordance with the Plan for overcoming security vulnerabilities in the IT Infrastructure.

The domain infrastructure (Active Directory) and email are key elements of the information infrastructure and directly affect the cybersecurity of the organization. Continuous monitoring, updating and modernization of these systems are key activities for improving security and compliance with relevant standards (e.g. ISO 27001).

The domain upgrade and migration of user mailboxes activity is being implemented in cooperation with the Government, which provides funding.

Additionally, in the last quarter of 2025, a software solution for managing computer threats through control and monitoring of remote sessions – SYTECA – was implemented.

SYTECA enables centralized recording, monitoring and archiving of logs related to remote access to systems. The implementation of the solution increases the security of remote access to systems and enables compliance with the provisions of the Personal Data Protection Law and relevant standards (e.g. ISO 27001).

Improving the Business Environment and Facilitating Trade

Action Plan for a Regional Common Market (RCM)

The Regional Common Market Action Plan 2025–2028, as part of the Western Balkans Growth Plan, aims to stimulate economic growth and support the region's social and economic convergence with the EU Single Market. The plan serves as a tool to advance the EU accession process and focuses on the free movement of goods and services, horizontal trade measures, human capital development, a business-friendly environment, competitiveness, and digital transformation.

Within this framework, the customs services of the Western Balkans are implementing activities to reduce waiting times at borders, digitalize procedures, enable fully electronic trade documents, protect intellectual property rights, safeguard public health and the environment, and strengthen digital connectivity and cybersecurity.

Strengthened cooperation in customs and tax matters includes:

- Harmonization of CEFTA rules with the updated Pan-Euro-Mediterranean (PEM) rules for cumulation of origin, and alignment of rules of origin with the EU.
- Enhanced benefits for trusted economic operators, including priority lanes and reduced controls.
- Electronic data exchange with postal operators, and simplified, accelerated customs clearance of e-commerce shipments, with pre-selection of shipments of special interest to ensure uninterrupted flow of legal postal traffic.
- Harmonized tariff classification and determination of origin of goods to create a predictable trade environment.
- Establishment of a network of customs laboratories.
- Harmonized and reduced fees for trade operations and improved control of border and common crossings.

Authorized Economic Operator Framework – Greater Benefits for Trusted Economic Operators

Within the framework of the AEO (Authorized Economic Operator) project, the CEFTA Contracting Parties promote enhanced benefits for AEO holders and closer cooperation with other state authorities. This includes prioritizing controls, with fewer documentary and physical inspections. In North Macedonia, an inter-ministerial working group—comprising the Customs Administration, Food and Veterinary Agency, Phytosanitary Administration, State Inspectorate for Agriculture, and State Market Inspectorate—is examining opportunities to provide greater benefits for AEO holders and reduce waiting times at border crossings.

At the regional level, additional benefits for AEOs are planned through the Comprehensive Roadmap for Better Use of Green Corridors, which focuses on improved cooperation and modernization of border and joint border crossings.

In October 2025, a regional meeting was held in Skopje, attended by all CEFTA countries and their representatives from Food Agencies, Phytosanitary and Veterinary Administrations, under the organization of GIZ – German Association for International Cooperation. The meeting concluded that greater engagement from all stakeholders is necessary to ensure AEO holders receive priority in customs controls, facilitating and promoting trade.

At the end of 2025, there were 29 companies from North Macedonia – holders of Authorized Economic Operator status.

Regional E-Commerce Market within CEFTA

Electronic Data Exchange with Postal Operators

As part of CEFTA activities, a regional e-commerce market is being promoted by adopting harmonized rules and principles of the internal market, facilitating customs clearance of shipments, and addressing limited access practices such as geo-blocking. With support from the German Society for International Cooperation (GIZ), the Customs Administration is implementing a pilot project for electronic data exchange with postal operators.

The project includes upgrading the customs system CDEPS in the pre-arrival information section for postal operators, enabling the receipt and processing of shipment data before arrival. The international tender, managed by GIZ, has concluded with a selected company expected to begin system upgrades in January 2026. At the end of 2025, preparatory activities commenced, marking an important step for both the Customs Administration and AD Posta.

The implementation of this project will benefit Macedonian citizens who order and receive parcels by post, providing enhanced security and significantly reducing processing times.

Similar pilot activities for the exchange of electronic advance data (EAD) are also underway in Serbia and Montenegro.

Donated Scanner for Postal Parcels

As part of the HERMES project, implemented in cooperation with the Post of North Macedonia, the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) donated a modern X-ray scanner to the Customs Administration in October 2025. This new-generation scanner uses artificial intelligence to automatically analyze and detect suspicious items in postal and courier parcels. It has been installed at the central facility in Skopje for receiving and processing international postal parcels, where postal and customs officials collaborate.

Employees of the Post and the Customs Administration received specialized training on proper scanner operation, image interpretation, and effective use of AI-based tools. The scanner has significantly enhanced the capacity to detect illegal weapons, ammunition, explosives, drugs, and other prohibited items, particularly amid rising international postal traffic.

This advanced technology is a key step toward modernizing postal controls, strengthening inter-institutional cooperation, and achieving the objectives of the HERMES project to enhance security and prevent transnational crime via postal channels.

3. Horizontal Trade Measures

Green Lanes and Reduced Border Waiting Times

The green lanes established at major border crossings with Albania, Serbia, and Kosovo in 2020 have significantly improved the efficiency of customs procedures, resulting in faster clearance and reduced waiting times at borders. Through the Systematic Exchange of Data (SEED) system, pre-arrival information on shipments is shared among all relevant authorities involved in customs clearance—including Customs, the Phytosanitary Administration, the Food and Veterinary Agency, and the Food Inspection services.

Since 2021, green lanes have been expanded to facilitate the transport of all types of goods by both road and rail within the framework of CEFTA, further enhancing regional trade flows.

At the national level, strong support has been provided for the implementation of measures and objectives outlined in the Comprehensive Roadmap for Improving Green Lanes, Promoting Customs Cooperation and Modernizing Border/Common Crossing Points, developed by the Transport Community.

Regarding the extension of green lanes to EU Member States, the first phase of the pilot project enabling the movement of goods from North Macedonia to Greece via the Bogorodica–Evzoni border crossing has been successfully completed. This was carried out in line with the Memorandum of Understanding on Electronic Data Exchange signed between the two countries in July 2022.

The implementation of the second phase—facilitating the movement of goods in the opposite direction—is pending amendments to the Union Customs Law. These amendments are expected to establish the necessary legal framework for two-way data exchange through the SEED system, which underpins the functioning of green corridors.

Furthermore, following an initiative by Bulgaria in June 2025 to establish similar cooperation, a Memorandum of Understanding on Electronic Data Exchange between the Customs Administrations of North Macedonia and Bulgaria was signed in Brussels in December 2025. Preparatory activities are currently underway to connect both administrations through the SEED system.

The reconstruction and modernization of key border crossing points between CEFTA member states and EU Member States are being advanced through 11 project fiches developed by the Transport Community, serving as a prerequisite for the effective implementation of green lanes.

For North Macedonia, these initiatives cover the Blace–Hani i Elezit, Deve Bair–Gjueshevo, and Bogorodica–Evzoni border crossings, all of which are of strategic importance for regional and EU connectivity.

With regard to financing, the European Commission’s Directorate-General for Enlargement and the Eastern Neighbourhood (DG ENEST) issued a call for expressions of interest to the Government of the Republic of North Macedonia for participation in the establishment of Green Lanes. In response, the Government confirmed its strong commitment to the full modernization

of the three border crossings. The Customs Administration has been designated as the central coordinating authority for this initiative. In addition, a dedicated Working Group will be established to facilitate direct engagement with all relevant stakeholders and to support the effective planning and implementation of the envisaged investments.

Improved Risk Management (in line with the revised CEFTA Risk Management Strategy)

In order to strengthen risk management practices, the CEFTA Risk Management Strategy 2025–2028, together with its Implementation Roadmap and Action Plan, developed by the CEFTA Secretariat in cooperation with the Parties, is currently in the process of adoption. The Strategy is the result of extensive consultations, bilateral discussions, and technical assessments, aimed at establishing a harmonised and effective regional risk management framework.

The Strategy focuses on enhancing cooperation among CEFTA Parties, improving the selectivity of controls through advanced risk analysis and assessment, and promoting the use of modern technologies. These measures are intended to support the creation of a more efficient, secure, and predictable trading environment.

Through coordinated efforts by the customs administrations of the CEFTA Parties, the Strategy will serve as a foundation for continuous improvement, enabling timely adaptation to emerging and evolving risks in international trade.

Furthermore, the Strategy builds upon key priorities identified in the Comprehensive Roadmap for Improving Green Corridors, Promoting Customs Cooperation and Modernizing Border/Common Crossing Points, ensuring the modernization and further strengthening of risk management processes across the region.

Enhanced Inter-Agency Cooperation

In the execution of its mandate, the Customs Administration maintains close and continuous cooperation with key national institutions, including the Ministry of Interior – Bureau of Public Security, the State Market Inspectorate, the Food and Veterinary Agency, and the Public Revenue Office, among others.

Joint border controls

Border crossings with Serbia

Joint controls with Serbia at the Tabanovce Motorway border crossing are carried out continuously and efficiently, without operational disruptions. On 8 May 2025, a new Agreement on Joint Controls was signed, introducing a one-stop system for passport control.

The Agreement has been in force since the start of the summer tourist season (July 2025) and has already delivered tangible results. Notably, it has led to a significant reduction in the time

required to complete passport checks and customs formalities for passenger traffic in both directions.

Border crossings with Albania

The implementation of the Agreement on Joint Border Crossings with Albania is applied at the border crossing point Kjafasan and it is taking place smoothly, but to accelerate the flow, improvement of infrastructure conditions is necessary. Such infrastructure projects on the Albanian side are ongoing and are being implemented within the framework of the regional Trade and Transport Facilitation Project in the Western Balkans financed by the World Bank, and they should be completed by March 2026.

Negotiations for the conclusion of a new agreement on joint controls with Albania were completed on 18.08.2025. The next step is the signing of the agreed text of the agreement by both sides, after which the procedures for its ratification should be carried out in the parliaments of both countries.

The new agreement will enable passport control with a single stop at the Kjafasan/Kjaftane border crossing.

Border Crossings with Kosovo

The Agreement on Joint Border Crossings and Joint Controls with Kosovo, in force since 8 February 2024, began practical implementation on 12 April 2025 with the introduction of a one-stop system for entry and exit passport controls. Since its implementation, the Agreement has delivered clear and measurable improvements, including reduced processing times for passport checks and a faster flow of vehicles and passengers in both directions. The Agreement applies to the two main border crossings with Kosovo—Blace/Hani i Elezit and Jažince/Globocica—enhancing efficiency and facilitating smoother cross-border movement.

Harmonised Working Hours and 24/7 Availability of Inspection Authorities at Main Border Crossings

Serbia

BP Tabanovce – Full harmonisation of working hours is in place, with 24/7 operations of customs authorities, inspection services, and veterinary and phytosanitary services. The Food and Veterinary Agency operates in coordinated 12-hour shifts aligned with the inspection services of the Republic of Serbia.

Kosovo

BP Blace – On the Macedonian side, inspection services operate in harmonised working hours with customs authorities; however, 24/7 availability is not implemented. On the Kosovo side, inspection services have shorter working hours, with availability for live animal consignments ensured on an on-call basis at any time.

Bulgaria

BP Deve Bair – The working hours of customs authorities (operating 24/7) and inspection services (08:00–16:00) is not harmonized on the Macedonian side. On the Bulgarian side, only the veterinary service operates on a 24/7 basis.

BP Novo Selo – Working hours between customs authorities and inspection services are not harmonised. On the Bulgarian side, inspection services operate with varying schedules, with limited overlap only during the daily shift of customs authorities.

BP Delchevo – customs authorities' working hours (24/7) and those of inspection services on the Macedonian side are not harmonised. No inspection services are present on the Bulgarian side.

Albania

BP Kafasan – The working hours of the customs authorities (24/7) and those of the inspection services on the Macedonian side are not harmonised. On the Albanian side, inspection services are mutually coordinated and supported by on-call arrangements, but do not operate 24/7, resulting in overlap only during the daily customs shift.

Greece

BP Bogorodica – On the Macedonian side, full coordination exists with 24/7 operations of both customs authorities and inspection services. On the Greek side, inspection services are mutually coordinated and supported by on-call arrangements, but do not operate continuously, with overlap limited to the daily customs shift.

BCP Medjitlija – The working hours between customs authorities (24/7) and inspection services on the Macedonian side are not harmonised. On the Greek side, inspection services operate on an on-call basis without permanent presence at the border and without alignment with the 24/7 customs operations.

Digitalisation and Paperless Environment through CEFTA SEED

With the support of CEFTA, the implementation of a new project for the maintenance and upgrade of the SEED system (System for Systematic Electronic Exchange of Data between CEFTA Parties) is underway. The project aims to further advance trade facilitation and regional economic integration by enabling regular, structured, and secure data exchange among CEFTA Parties and with the EU.

The scope of data exchange covers key areas including customs procedures, phytosanitary controls, food safety, veterinary and pharmaceutical products. At the same time, the project promotes the transition towards a paperless trading environment while strengthening the safety and security of trade, without creating unnecessary barriers to legitimate trade flows.

Building on previous activities related to the development of common risk profiles, the project foresees additional functionalities, including the exchange of information on performed controls and rapid alerts, development of a mechanism for verification of proofs of origin, monitoring of cross-border cash movements, exchange of weigh-in-motion (truck weighing) data, and continuous updating of relevant databases.

In this context, implementation has also commenced following the signing of the Memorandum on Electronic Data Exchange with the Customs Administration of Montenegro.

Cooperation in the Protection of Intellectual Property Rights

In 2025, the Customs Administration continued to ensure effective protection of intellectual property rights through coordinated cooperation with relevant institutions (Mol, the Public Prosecutor's Office, rights holders etc.).

Protection of Society

As part of their core protective function, customs authorities perform comprehensive controls on goods crossing the state border, including verification of compliance with food safety, public health, and environmental standards. They also enforce regulations related to the protection of intellectual property rights, monitor the import of drug precursors, oversee trade in cultural goods and wildlife, and prevent the illicit movement of cash across borders.

In addition, customs authorities play an important role in combating illegal migration and tackling organised crime. These efforts rely on close, continuous, and well-coordinated cooperation among law enforcement bodies at both national and international levels.

The effective delivery of these responsibilities requires further development of advanced data exchange systems, strengthened risk management in customs operations, and enhanced cooperation with competent authorities responsible for market surveillance, as well as with foreign customs administrations through increased harmonisation of procedures and practices.

Suppression of Illegal Trade and Organised Crime

Based on intelligence activities and reports of suspected smuggling, the Customs Administration carried out targeted operations and controls, resulting in significant interventions:

- 3 February 2025, BCP Deve Bair: During inspection of a passenger vehicle entering the country, 140 bottles of collagen and 5 ozone therapy kits were seized, worth €2,400.
- February–June 2025, BCP Delchevo: Strengthened vehicle controls led to 4 cases of collection of customs duties for imported auto parts and 4 cases resulting in mandatory fines. In one case, the auto parts were returned abroad.
- Freight Vehicle Controls: Several freight vehicles were detected operating without a license for public transport of goods in international road traffic.
- Transport of Dangerous Goods: Enhanced inspections of tankers revealed multiple vehicles without permits for transporting dangerous goods. The tankers belonged to a transport company that also lacked the necessary permits.
- 20 January 2025, BCP Tabanovce: During a mobile team inspection of a passenger vehicle exiting the country, undeclared cigarettes were discovered.
- 28 November 2025, BCP Novo Selo: A mobile customs team inspecting an empty refrigerated freight vehicle with Serbian license plates discovered 4,400 boxes of electronic cigarettes and 800 boxes of cigarettes hidden in a bunker in the front compartment of the refrigerator.

The Strategy for the Prevention of Illegal Production, Trade, and Smuggling of Tobacco and Tobacco Products (2025–2027) and its Action Plan have been adopted, providing a framework for systematic prevention and enforcement.

The Customs Administration also actively contributed to the preparation of the National Strategy for the Control of Small Arms and Light Weapons (2025–2030), participating in the meeting organised by the Ministry of Interior in cooperation with SEESAC²⁶ (23–26 September 2025).

Enhancing Research and Intelligence Activities

Through continuous efforts to strengthen research and intelligence capabilities and ongoing investments in electronic workflows, the Customs Administration has enhanced its cooperation with international partners, including the Delegation of the European Union.

---

²⁶ South Eastern and Eastern Europe Clearinghouse for the Control of Small Arms and Light Weapons (SEESAC)

In December 2025, the EU Delegation concluded three procurement contracts under the Customs Administration support program IPA 2021 – EU Against Organised Crime and Support to Trade²⁷, implemented through direct management.

The concluded EU-funded contracts under the IPA 2021 program provide for the procurement of essential equipment and systems to enhance the operational capacities of the Customs Administration, including:

- 20 special vehicles for mobile teams and customs inspectors,
- 5 vehicles for the storage and transport of customs dogs,
- 1 special vehicle for the transport of temporarily detained persons,
- An integrated information system – the Control and Investigation Management System (CIMS) – along with hardware for managing customs controls and investigations,
- Various specialized equipment for the Control and Investigations Sector.

These initiatives are designed to strengthen the institutional capacity of the Customs Administration in combating smuggling and customs fraud.

The Control and Investigations Management System (CIMS) is a comprehensive information system for the Control and Investigations Sector. It is intended to replace existing applications that cover only specific operational segments, while also addressing processes not previously included. The system will ensure data harmonisation and standardisation, enable process integration, improve traceability of objects, and enhance operational procedures.

The total value of this project-donation is €2 million, fully financed by EU funds.

Platforms for Data Exchange with Other Institutions

The Interoperability Platform

The National Interoperability Platform provides a secure framework for cooperation and the exchange of data and documents among institutions engaged in the prevention and detection of crime, money laundering, and terrorist financing. Data exchange is carried out through web services available on the platform, enabling rapid, reliable, and efficient communication between institutions.

The Customs Administration actively leverages this platform in its operations, exchanging information with the Ministry of Interior, the Basic Public Prosecutor's Office Skopje, the Public Revenue Office, and other relevant authorities involved in combating crime.

---

²⁷ Supply for strengthening institutional and technological capacities to investigate organised and cross-border crime and corruption

Financial Investigations

The EU-funded IPA project LERMS (Law Enforcement Records Management System) commenced in September 2024 and is scheduled for a 24-month implementation period. The project aims to establish an integrated IT system for managing and monitoring cases related to organised crime, corruption, and terrorism, while providing advanced analytical capabilities and statistical reporting. LERMS involves collaboration among key institutions, including the Ministry of Interior, the Public Prosecutor's Office, the Financial Police Directorate, the Financial Intelligence Directorate, the Agency for Confiscated Assets Management, and the Customs Administration.

A detailed system design and development plan has been prepared, defining the data structure and establishing technical connections between LERMS, the Customs Administration's new risk management system, and the National Interoperability Platform. Web services and intermediary software solutions have been developed to ensure system compatibility and seamless data exchange among the participating institutions.

In December 2025, encryption of personal data was implemented, and automated daily data exchange was introduced. Testing of the system's functionalities is scheduled for January 2026.

In 2025, the Financial Investigation Unit initiated 15 financial investigations targeting 19 individuals and 9 legal entities, marking a significant increase compared to 2024, when 5 investigations were conducted against 5 individuals and 2 legal entities.

The Financial Investigation Unit actively participates in the Institutional Network for the Protection of the Financial Interests of the European Union (AFCOS Network) in the Republic of North Macedonia, contributing to the alignment of national financial investigations with EU standards.

Throughout 2025, the Unit's personnel took part in numerous international trainings, workshops, and meetings organized by partners including the OSCE, UNODC, the Regional Center for Security Cooperation (RACVIAC), ICITAP, WHO, and other international organizations. These activities focused on strengthening financial investigations, interagency and cross-border cooperation, combating money laundering and terrorist financing, and enhancing oversight of firearms, excise products, crypto-assets, and illegal trade in hazardous substances. Participation in these events enhanced professional capacities, improved coordination with domestic and international institutions, and promoted the application of international standards in financial investigations.

Representatives of the Financial Investigation Unit also contributed to the Working Group for the Development of a **New Strategy for Combating Money Laundering and Terrorism Financing (2025–2028)**, organized by the Financial Intelligence Unit with technical and administrative support from the Council of Europe Office in North Macedonia. The Strategy, together with its Action Plan, has been submitted to the Government of the Republic of North Macedonia for adoption.

The Government of the Republic of North Macedonia adopted the Report on the National Risk Assessment of Money Laundering, Financing of Terrorism, Financing of Weapons of Mass Destruction, in the preparation of which representatives of the Customs Administration actively participated.

The Financial Investigation Unit also actively participated in the work of the Working Group for the preparation of the Strategy for Strengthening the Capacities for Conducting Financial Investigations and Confiscation of Assets for the Period 2025-2028 (with an Action Plan), which was adopted by the Government of the Republic of North Macedonia in June 2025.

In accordance with the recommendations of the MONEYVAL²⁸ Committee, from the Report on the Republic of North Macedonia, which notes that "The Republic of North Macedonia operates with the system for declaring the state border for cash, checks and monetary gold that does not cover all bearer-negotiable instruments", an amendment was made to the Law on Foreign Exchange Operations in February 2025. The adopted amendments align with the Law on Customs Administration and the Law on Prevention of Money Laundering and Financing of Terrorism, in order to cover the larger number of bearer-negotiable instruments and means of payment that can be covered by the term "physically transferable means" in relation to the term "cheques".

Border Interagency Unit (BIE)

The Border Interagency Unit (BIU), established with the support of the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) in cooperation with the World Customs Organization and Interpol, operates in accordance with international standards for the selection and inspection of passengers, baggage, and cargo at airports in North Macedonia. Its primary objectives are the suppression of drug smuggling, terrorism, illegal migration, and other forms of organised crime.

Following the completion of the first phase of the project (2020–2023), preparations were made for the second phase, which began on 1 April 2024 and is scheduled to run until 31 December 2027. This phase includes Ohrid International Airport, where construction and modernization works are underway. A dedicated BIU office has been designated at the airport and will be equipped with furniture, technical equipment, and tools provided by UNODC.

At St. Peter and Paul Airport in Ohrid, the BIU will monitor operations through the analysis of passenger data and, based on pre-established criteria, conduct risk-based selection of passengers with a potential involvement in illegal activities.

Training and Regional Cooperation of the Border Interagency Unit

---

²⁸ Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism

Customs officers at Ohrid International Airport received specialized training to strengthen their capacities in interpreting X-ray control images, enhancing the detection of prohibited items and suspicious cargo.

With the launch of the second phase of the BIU project, participation is expanding across the Southeast European region. In addition to North Macedonia, Serbia, and Bosnia and Herzegovina, Montenegro, Albania, and Kosovo have joined the initiative. The second phase covers key international airports, including Skopje and Ohrid, Belgrade and Niš, Sarajevo, Podgorica and Tivat, Tirana and Kukës, and Pristina.

In 2025, BIU officers actively participated in multiple operational actions, trainings, and regional initiatives aimed at strengthening airport controls and combating drug trafficking, illegal migration, and human trafficking. Activities included:

- Operational action days and EMPACT initiatives at airports,
- Participation in ESCORT operations led by the Ministry of Interior,
- Study and mentoring visits to regional airports,
- Specialized training and regional workshops on passenger interception techniques, including advanced use of API²⁹/PNR³⁰ data,
- Participation in regional coordination meetings and steering committees under UN programs for passenger and cargo control in Southeast Europe,
- Training sessions for newly established airport units in the region.

In 2025, officers from the Border Interagency Unit (BIE) carried out multiple enforcement activities at Skopje International Airport, achieving significant results in the fight against smuggling, illegal migration, and other illicit activities:

- Cigarette smuggling: 9 cases detected at exit
- Perfume smuggling: 2 cases detected
- Illegal migration: 4 cases detected
- Deportations: 3 individuals for violating residence regulations
- Seizures of valuables:
  - 1,711 grams of gold jewelry
  - 15,800 euros in cash
  - 14 kg of gold and silver dust, and precious stones
  - 2 cases involving Rolex watches

---

²⁹ Advanced passenger information

³⁰ Passenger name record

Additionally, the unit processed 2,570 pieces of information received from the APP/PNR unit at the Ministry of Interior.

Coordinated Actions to Suppress the Gray Economy

The Customs Administration, in close cooperation with the Ministry of Interior, has actively conducted coordinated operations to combat the gray economy in 2025:

- Temporary import of passenger vehicles: During the first quarter, five vehicles under the temporary import procedure with full duty exemption were seized for violations of the Decree on the Implementation of the Customs Law. Requests for initiating misdemeanor proceedings were filed against the vehicle owners.
- Illicit trade in cigarettes: In June, a coordinated search with the Ministry of Interior led to the detection of illegal cigarette trading, resulting in criminal charges.
- Illicit trade in mobile phones: In July, following the order of the Public Prosecutor and at the request of the Ministry of Interior, the Investigations Department participated in a search of a legal entity involved in illegal mobile phone trade, leading to the filing of criminal charges.
- Postal inspections: In December, joint controls with the Public Security Bureau and the Postal Agency targeted postal operators. Criminal charges were filed for goods found without paid customs duties.

Participation in Joint Activities of Customs Investigation Services

Meetings and Preparatory Sessions:

- 23 January 2025: Meeting of the Working Group for the HERMES project at UNODC headquarters in Skopje, focused on detecting illegal trafficking in weapons, weapon parts, and ammunition in postal shipments.
- 9–11 September 2025: Preparatory meeting for Operation DEMETER XI, organized by the World Customs Organization and RILO, to review planned activities and objectives.
- 24 September 2025: Online preparatory meeting for Operation PANDORA X, organized by Europol, to discuss operational objectives.
- 10 September 2025: Operational meeting with the Customs Administration of Serbia, organized by SELEC, focusing on cooperation and information exchange regarding suspected customs fraud involving excise products.
- 15–16 September 2025: Operational meeting with the Customs Administration of Turkey, organized by SELEC in Ohrid, addressing information exchange on detected narcotics smuggling cases.

- 30 September – 2 October 2025: Working meeting with the Customs Administration of Albania, organized by the OSCE offices in Skopje and Tirana in Ohrid, to review the bilateral Agreement on a Joint Contact Center.
- 11 November 2025: Pre-operational meeting for Operation NELSON in Bucharest, Romania, focused on combating illegal money transfers across South-Eastern Europe, organized by SELEK in cooperation with HM Revenue & Customs and the UK National Crime Agency.
- 6 November 2025: Eleventh meeting of the SELEC Container Transport Security Working Group in Bucharest, Romania.

Workshops

- Two workshops on the application of the new Law on Confiscation of Property in Civil Proceedings, organized by the Council of Europe Office in North Macedonia, with two Council of Europe experts as lecturers (29–30 January and 24–25 February 2025).
- Workshop on Identification of Products Suspected of Infringing Intellectual Property Rights, held at the Customs Administration on 26 March 2025.
- Pre-Operational Workshop for Operation STOP 4, conducted online from 26–27 February 2025.
- National Training Course on Combating Terrorism – Prevention, held from 9–13 June 2025 at the Ministry of Interior Training Center in Skopje, organized by the Law Enforcement Training Agency of the European Union (CEPOL), within the second phase of the regional IPA project “Partnership against Crime and Terrorism – Phase 2.”
- EMPACT Training (European Multidisciplinary Platform Against Threats) Cycle 2026–2029, organized by CEPOL, focused on raising awareness of the EMPACT Cycle and the EU’s crime prevention priorities, as well as strengthening the knowledge, roles, and obligations of participants (online, 26 June 2025).
- Training on Protection of Cultural Heritage, organized by the Italian Carabinieri under the IPA 2021 twinning project “Strengthening Institutional Capacities in Dealing with Crimes against Cultural Heritage and the Environment”, held in Skopje from 15–26 September 2025.
- Online Workshop – PANDORA X Cyber Patrol, within the framework of the international Operation PANDORA X, focused on combating illegal trade and smuggling of cultural goods (27–31 October 2025).
- Training on Identification of Risks Using IT Technology Based on Artificial Intelligence, organized by the Embassy of the Czech Republic, held at the Ministry of Interior Training Center in Skopje on 9 October 2025.
- Workshop of the National Commission for Small Arms and Light Weapons (NCSLW), focused on the development of the new National Strategy and Action Plan for Small Arms and Light Weapons 2026–2030, as well as preparation of the annual report (18 November 2025).

Conferences, congresses and symposia

- Participation in a pre-operational meeting for Operation STINGRAY (focused on illegal trafficking in nuclear and other radioactive materials), organized by the World Customs Organization (Brussels, May 13-16, 2025), with the participation of representatives of customs administrations from the countries participating in the operation, Interpol, the International Atomic Energy Agency, the United Kingdom Border Force, RILO Eastern and Central Europe.

Verification of Documents within the Framework of Mutual Administrative Assistance in Customs Matters

In 2025, the Investigations Department sent 416 requests to foreign customs authorities for the verification of proofs of origin issued by them. Responses were received for 350 of these requests, of which 113 (32.3%) were negative and 55 (15.7%) indicated false proofs of origin.

Regarding the additional verification of proofs of origin issued by Macedonian customs authorities, which is carried out following requests from foreign customs authorities, the Investigations Department received 72 requests during 2025. In the same period, responses were sent to foreign customs authorities for 59 requests with the results of the verification.

Based on administrative cooperation with foreign customs services, the Investigations Department also received 17 requests for administrative assistance in 2025, after which additional checks of documents attached to export and transit declarations were carried out. No irregularities were found in these cases.

The Investigations Department conducts additional checks of the value in invoices attached to imports into the country. A total of 70 requests were sent to foreign customs authorities during 2025, and 55 responses were received, of which 11 identified irregularities.

Control of Commercial Companies

A total of 212 controls were carried out in 2025, as follows:

- 121 controls of commercial companies, with 62 findings of irregularities. Evaded duties were determined in a total amount of approximately 73.94 million denars.
- 64 controls of users of LPG as a fuel or users of marked mineral oils, with 22 findings of established irregularities.
- 9 controls of holders of excise permits, approvals, and of wholesale and retail traders of mineral oils, with 4 findings of irregularities. Evaded duties were determined in a total amount of approximately 0.19 million denars.

- 18 combined controls (external and customs inspections), with 1 finding of established irregularities. Evaded duties were determined in a total amount of approximately 1.22 million denars.

Compared to 2024, when a total of 195 controls of trade companies were conducted, during which evaded duties were determined in a total amount of approximately 36.38 million denars, there is an increase in the number of controls by 8.72% and an increase in the amount of determined evaded duties by 107.12%.

Special Investigative Measures

The Sector for Special Investigative Measures is a developing unit within the Customs Administration. A functional analysis is currently underway to define the sector's full competencies. With the operational launch of the SEICO system and the completion of the functional analysis, the sector is expected to become fully operational.

Special Investigative Measures Sector – Preparations for Operational Work:

- Meetings held with the Operational-Technical Agency (OTA) and the Directorate for Security of Classified Information (DBKI), January 2025.
- Measures announced to meet the minimum requirements for security accreditation of the communication-information system "System for Issuing Electronic Court Orders (SEICO)", owned by the OTA, February 2025.
- Participation in training on creating prohibited zones for unmanned aircraft, organized by the Civil Aviation Agency, April 2025.
- Participation in a workshop on the application of special investigative measures in firearms-related crimes, covering best practices, challenges, and lessons learned, held in Tirana (Albania), May 2025.
- Adoption of a Guideline on Physical Security in the Special Investigative Measures Sector, May 2025.
- Adoption of a Guideline on the Operation of the Video Surveillance System in the Special Investigative Measures Sector, May 2025.
- Setup, installation, and testing of all equipment provided by the OTA, June 2025.
- Participation in the event "Support and Encouraging the Use of the Established Accredited System for the Transfer of Classified Information: Advantages, Opportunities, and Challenges", organized by OTA with support from DCAF – Geneva Centre for Security Sector Management, June 2025 in Skopje.
- Consent-accreditation for the use of the SEICO system was obtained from the Operational Technical Agency (OTA). This provides the Customs Administration with official authorization to put into operation the system for electronic issuance of court

orders for the implementation of special investigative measures, including the monitoring and recording of telephone and other electronic communications, as well as the electronic handling of classified information, July 2025.

- In accordance with the Action Plan, the OTA organized practical training for employees of the Special Investigative Measures Sector on the use of the SEICO system, November 2025.

In the coming period, an official confirmation is awaited from the OTA that both the prosecution and the courts are fully ready to use the system. Once confirmed, the system will be practically operational for the electronic issuance of court orders for the implementation of special investigative measures, including monitoring and recording of telephone and electronic communications and the handling of classified information.

Unit for Supervision of Holders of Authorizations

The Unit for Supervision of Holders of Authorizations (at the level of each customs house) verifies compliance with the prescribed conditions for holding approvals for simplified procedures once every two years.

In 2025, a total of 127 documentary controls were carried out:

- **USHA Bitola** – 10 documentary controls of simplified procedures for local customs clearance of import or export, with minor irregularities detected in 3 cases.
- **USHA Shtip** – no controls of simplified procedures for local customs clearance of import or export were conducted. A total of 76 documentary controls were carried out for authorizations related to procedures with economic impact, including holders of PPC approvals, with no irregularities detected.
- **USHA Skopje** – 29 documentary controls of authorizations for simplified procedures were conducted. Irregularities were identified regarding discrepancies between the authorizations in paper and in the MEOS module, as well as cases where legal entities had approvals for simplified procedures but were not using them. With the consent of the holders, proposals for amending the authorizations were prepared
- **USHA Kumanovo** – 4 documentary controls of authorizations for simplified procedures were conducted without irregularities.
- **USHA Gevgelija** – no controls of simplified procedures for local customs clearance of import or export were conducted. 8 documentary controls were carried out for authorizations related to procedures with economic impact, import for processing, and holders of temporary storage authorizations.

According to the procedure for conducting field inspections of authorization holders, the Unit for Supervision of Holders of Authorizations (USHA) carried out a total of 297 field inspections (284 planned and 13 extraordinary) on authorization holders:

- **USHA Skopje – 101 regular and 3 extraordinary field inspections** of authorizations for procedures with economic effect and holders of PPC authorizations. As a result of these inspections, 215 reports of customs violations were prepared for 27 legal entities due to non-compliance with the obligations of authorization holders and actions contrary to customs regulations.
- **USHA Bitola – 55 field inspections** (42 planned inspections and 3 extraordinary inspections of authorizations for procedures with economic effect, and 10 planned inspections for simplified procedures for local customs clearance of import or export), with irregularities detected in 44 cases (41 cases of irregularities in authorizations for procedures with economic effect, and 3 cases of irregularities in authorizations for simplified procedures for local customs clearance of import or export). The 10 inspections for simplified procedures for local customs clearance were carried out both as documentary and field inspections.
- **USHA Shtip – 90 field inspections** of authorizations for procedures with economic effect and holders of PPC authorizations (87 planned and 3 extraordinary inspections). Irregularities were detected in 5 cases.
- **USHA Gevgelija – 32 field inspections** (28 planned and 4 extraordinary) of authorizations for procedures with economic effect and holders of UO, CS, and PTT authorizations. Irregularities were detected in 5 cases.
- **USHA Kumanovo – 16 field inspections** (all 16 planned) of authorization holders for import for processing, customs warehousing, and simplified procedures, with no irregularities detected.

Field Inspections of Authorization Holders – conducted by the Unit for Supervision of Holders of Authorizations in 2025

USHA	No of post-clearance controls			Type of authorization for simplified procedure ²	No. of cases where irregularities were detected	Subsequent collection of under-calculated customs debt/excise duty		Refund of over-calculated customs debt/excise duty		No. of cases of initiated subsequent checks and verification of document authenticity	No. of cases of initiated misdemeanor proceedings
	Initial controls	Extraordinary controls	Planned controls			No. of cases	Amount (MKD)	Број на случаи	Износ (ден)		
Skopje	121	3	101	IP,OP,CW, TSF,PTT	0	7	815.058,00	0	0	1	215
Kumanovo	1	0	16	IP,CW,PTT, TSF	0	0	0	0	0	0	0
Shtip	20	3	87	IP, OP, CW, TSF, PTT	5	0	0	0	0	0	5
Битола	3	3	52	IP,OP and CW	44	7	643.144,00	0	0	0	0
Gevgelija	8	4	28	IP, CW, PTT	5	0	0	0	0	0	0
Total:	153	13	284		54	14	1.458.202,00	0	0	1	220

IP- Inward processing, EP- Export processing, CW – Customs warehousing, TS- Temporary storage, SP- Simplified Procedures, PTT – Preferential Tariff Treatment – end-use, USHA – Unit for Supervision of Holders of Authorisations

Controls of declarations in simplified procedures 2025	No of controls	Established irregularities
Customs House Bitola - Total	319	21
Customs Office Bitola	68	2
Customs Office Prilep	96	2
Customs Office Ohrid	62	5
Customs Office Struga	93	12
Customs House Shtip - Total	273	0
Customs Office Veles	98	0
Customs Office Shtip	162	0
Customs Office Delchevo	13	0
Customs House Gevgelija - Total	530	1
Customs Office Strumica	44	0
Customs Office Gevgelija	19	0
Customs Office Kavadarci	467	1
Customs House Skopje - Total	2275	55
Customs Office Skopje 1	456	39
Customs Office Skopje 2	983	2
Customs Office Skopje 3	62	0
Customs Office Skopje 4	266	13
Customs Office Airport	92	0
Customs Office Tetovo	29	1
Customs Office Free Zone	387	0
Customs House Kumanovo - Total	102	0
Customs Office Tabanovce Motorway	0	0
Customs Office Komanovo	102	0
TOTAL (all Customs Houses)	3499	77

Documentary and Physical Control during Customs Clearance

In 2025, customs controls on export and import were conducted on 23.12% of customs declarations. Irregularities were detected in 23.07% of the controlled customs declarations.

- documentary control of export and import was conducted on 9.53% of customs declarations. Irregularities were detected in 1.67% of the controlled declarations.
- physical control of export and import was conducted on 13.58% of customs declarations. Irregularities were detected in 38.1% of the controlled declarations.

Passenger traffic controls

In 2025, a total of 47,195 controls were carried out in passenger traffic.

A total of 8,159 passengers, 25,094 passenger vehicles, 2,257 buses, 11,390 trucks, 150 aircraft, 143 trains, 2 ships were controlled.

In 2025, of a total of 47,195 controls carried out, irregularities were identified in 2,042 cases (4.33% of the total controls). Compared to the controls in 2024, the total number of identified irregularities increased by 85.13%.

Type of irregularities in passenger traffic		
	2024	2025
Foreign currency misdemeanor reports	23	31
Customs misdemeanor reports	325	442
Criminal charges cases	33	67
IPR misdemeanor reports	46	48
On-the-Spot fines	676	1452
Declaration of renunciation in favor of the state	/	2

In 2025, a total of 413 cases of seizure of various goods were recorded (410 cases in 2024)

Significant seizures	2025		2024	
	Cases	Quantity	Cases	Quantity
Drugs and psychotropic substances (kg)	9	318,48	5	41,26
Drugs and psychotropic substances (pcs)	48	36.726	45	66.337
Cigarettes (pcs)	40	1.311.079	54	300.495
Other tobacco products (kg)	14	314	11	1.356
Alcohol (litres)	4	71	4	142,5
Foreign currency	26	318.985 EUR	25	173.125 EUR 185.000 NOK 24.800 USD 4.000 CHF
Gold (kg and pcs)	10	3,773 kg 20 pcs	11	6,693 kg 30 pcs
Pharmaceuticals (pieces and kg)	21	9.966 pcs	9	13.306 pcs 1.695 kg
Supplements (pieces and kg)	9	3.347 pcs	9	4.399 pcs 10.604 kg

Operational matters Department (mobile Customs Teams)

DETECTED VIOLATIONS		
Type	2024	2025
Misdemeanor (customs and excise)	119	147
Crimes	18	28
Foreign currency misdemeanor	12	14
IPR	40	39
On-the-spot fines	4	43
TOTAL SEIZURES	193	271

In December 2025, the Mobile Team Unit was strengthened by two additional members - detection dogs, donated by the Korean Customs Service.

Their arrival, arranged under bilateral assistance and cooperation, was preceded by an assessment mission conducted by instructors from the Detection Dog Training Center of the Korean Customs Service. The mission evaluated compliance with standards for the care and management of customs detection dogs, daily operational activities, the relationship and trust between handlers and dogs, fitness training for detection, rest periods, transport conditions, nutrition, and veterinary supervision. The positive assessment was a prerequisite for the official handover of the dogs.

Within the first month of their deployment, the enhanced capabilities of the mobile teams led to a successful operation, during which a significant quantity of cocaine was detected and seized, with the assistance of one of the newly donated dogs from Korea.

Significant seizures

- 188,363 grams of marijuana were seized by a mobile team in cooperation with customs officers at the Bogorodica border crossing, in a freight motor vehicle with Macedonian license plates transporting waste paper from Kosovo to Turkey.
- 17,940 grams of silver jewelry and 180 bottles of perfume (100 ml each), with a total value of 1,179,789.42 denars, were discovered at the Bogorodica border crossing in a passenger motor vehicle with Kosovo license plates.
- Medicines and steroids were discovered at the Deve Bair border crossing in a freight vehicle with Kosovo license plates loaded with panels and sheet metal transported from Turkey to Kosovo. The seizure included 50 boxes of Gemtu 1000 mg medicine bottles 30 boxes of Danamax Methandrostanolone 10 mg steroid tablets, 145 packages of steroids in vials: Decamax D200 200 mg, Equimax B200 200 mg, Testomax E250 250 mg, Testomax C200 200 mg, Primomax P100 100 mg, and 19 Andromax Oxymetholone 25 mg tablets, with a total value of 675,662 denars.
- 16 branded women's handbags, with a total value of 2,220,768 denars, were found with a Macedonian citizen arriving from France at Skopje Airport.
- An Audi 5 passenger car and a NEOPLAN Cityliner bus were seized in two separate cases at the Tabanovce and Deve Bair police stations due to the discovery of specially constructed bunkers for smuggling goods.
- In nine separate cases, large quantities of gold and silver jewelry, coins, and industrial gold and silver were seized:
  - 200 grams of gold jewelry, with a total value of 600,000 denars, discovered in the personal luggage of a Swedish citizen at the Tabanovce – Autopat border crossing.
  - 5,392.7 grams of silver jewelry and 1,000 grams of silver bars, with a total value of 386,517 denars, found during a detailed inspection of a freight vehicle with Macedonian license plates at the Bogorodica Border Post.
  - 1,711.1 grams of gold jewelry, with a total value of 29,583,747 denars, found in a passenger's suitcase at Skopje Airport.

- 5 gold coins, 10 pieces of industrial gold, 7 silver coins, and 1 piece of industrial silver, with a total value of 1,758,771 denars, discovered during the inspection of a passenger motor vehicle with foreign license plates at the Pelince Border Post.
- 3,442 grams of silver jewelry, with a total value of 317,525 denars, found during the inspection of a passenger motor vehicle with Macedonian license plates at the Bogorodica Border Post.
- 589 grams of gold coins and jewelry, with a total value of 3,467,384 denars, discovered during a regular control of a bus at the Deve Bair Border Post.
- 308 grams of gold jewelry, with a total value of 1,846,389 denars, found during a personal luggage control and search of two passengers on a Turkish bus at the Bogorodica Border Post.
- 5 gold bracelets, with a total value of 346,049 denars, found during a passenger luggage inspection at the Stenje Border Post.
- 584 grams of gold jewelry, with a total value of 3,144,230 denars, found in a passenger motor vehicle with foreign license plates at the Jažince Border Post.
- 11 gold coins, with a total value of 417,662 denars, discovered during the inspection of a passenger on a bus at the entrance to the Bogorodica Border Post.

Other Seizures:

- 23,000 kg of Dioctyl Terephthalate (a chemical used in cable manufacturing), with a total value of 26,588 euros, discovered during a routine inspection of a freight motor vehicle at the Deve Bair checkpoint.
- 5,360 pieces of tattoo materials, discovered in a vehicle with Macedonian license plates at the Gevgelija Customs Office.
- 322 bottles of CORAGEN 20 SCI insecticides, with a total value of 987,595 denars, seized during a detailed inspection of a passenger motor vehicle at the Medzitlija Border Police Station.
- 78 kilograms of hookah tobacco, with a total value of 302,640 denars, found in a passenger motor vehicle during a control at the Blace Border Police Station.
- 5,472 pieces of medication, with a total value of 902,572 denars, seized during inspections.
- 171 boxes of cigarettes without excise stamps, with a total value of 230,850 denars, discovered within the interior of the country.

Investigative Controls

During several inspections, inspectors from the Investigations Department of the Customs Administration uncovered numerous cases of customs fraud, incorrect tariff classification, and undeclared imports intended to evade duties, involving amounts totaling several million denars. As a result, criminal charges were filed. Seized items at border crossings included large quantities

of hookah tobacco, photographic equipment, industrial tools, watches suspected of infringing intellectual property rights, perfumes, medicines, pyrotechnics, cigarettes, electronic cigarettes, as well as 129 kilograms of marijuana.

Preventing Unauthorized Entry/Exit of Illegal Migrants

In 2025, **37 illegal migrants** were detected entering the country and its interior across **8 separate cases**. For comparison, in 2024, 66 migrants were detected in 12 cases.

Criminal Charges Filed

In 2025, a total of **213 criminal charges** were filed against **443 individuals** and **160 legal entities** for the following crimes:

- Forgery of documents – 85 criminal charges against 87 individuals and 26 legal entities
- Smuggling – 40 criminal charges against 58 individuals and 7 legal entities
- Customs fraud – 39 criminal charges against 81 individuals and 61 legal entities
- Unauthorized production, possession, brokerage, and trading in weapons or explosives – 7 criminal charges against 8 individuals
- Unauthorized production and trafficking in narcotics – 7 criminal charges against 8 individuals
- Operating public transport without a license – 3 criminal charges against 3 individuals and 2 legal entities
- Evasion of excise duty – 1 criminal charge against 1 individual
- Abuse of official position and authority, Use of a document with false content, Unscrupulous work in the service, Customs fraud, and Forgery of an official document – 31 criminal charges against 197 individuals and 64 legal entities

For comparison, in 2024, 91 criminal charges were filed against 124 individuals and 47 legal entities, reflecting a significant increase in enforcement activities in 2025.

Misdemeanor procedures

Imposed and collected misdemeanor fines (per Customs Houses) 2025

Regional Customs House	Reports on customs misdemeanor	Imposed fines to individuals amount (in EUR)	Reports on customs misdemeanor against individuals	No. of individuals	Imposed fines to legal entities amount (in EUR)	Reports on customs misdemeanor against legal entities	No. of legal entities	Imposed fines to responsible persons amount (in EUR)	Reports on customs misdemeanor against responsible persons	No. of responsible persons	Total amount of imposed customs misdemeanor fines (in EUR)
Customs House Skopje	845	20.005,00	418	418	146.715,00	427	217	40.550,00	417	217	207.270,00
Customs House Bitola	350	10.248,63	278	239	16.776,00	72	72	4.543,00	72	72	31.567,63
Customs House Shtip	863	39.755,00	354	354	47.750,00	509	509	15.675,00	509	509	103.180,00
Customs House Kumanovo	102	4.945,00	24	24	13.365,00	78	78	4.360,00	78	78	22.670,00
Customs House Gevgelija	918	6.970,00	121	121	66.880,00	797	797	20.500,00	797	797	94.350,00
Total	3.078	81.923,63	1.195	1.156	291.486,00	1.883	1.673	85.628,00	1.873	1.673	459.037,63
	Executed fines for customs misdemeanor	Executed fines for customs misdemeanor from individuals amount in EUR	No. of fines for customs misdemeanor executed from individuals	No. of individuals	Executed fines for customs misdemeanor from legal entities amount in EUR	No. of fines for customs misdemeanor executed from legal entities	No. of legal entities	Executed fines for customs misdemeanor from responsible persons amount in EUR	No. of fines for customs misdemeanor executed from responsible persons	No. of responsible persons	Total amount of executed customs misdemeanor fines (in EUR)
Customs House Skopje	843	12.640,00	407	407	40.210,00	218	165	14.420,00	218	177	67.270,00
Customs House Bitola	384	9.268,63	266	219	13.225,00	59	59	3.612,00	59	59	26.105,63
Customs House Shtip	1.286	19.721,00	350	350	22.875,00	468	468	7.685,00	468	468	50.281,00
Customs House Kumanovo	192	2.480,00	24	24	6.700,00	90	90	2.163,00	78	78	11.343,00
Customs House Gevgelija	1.715	3.485,00	121	121	33.490,00	797	797	10.265,00	797	797	47.240,00
Total	4.420	47.594,63	1.168	1.121	116.500,00	1.632	1.579	38.145,00	1.620	1.579	202.239,63
Cases of initiated misdemeanor procedures due to failure to pay the fine on time	Cases	Cases against individuals	Cases against legal entities	Cases against responsible persons							
Customs House Skopje	253	76	177	177							
Customs House Bitola	22	12	10	10							
Customs House Shtip	45	4	41	41							
Customs House Kumanovo	0	0	0	0							
Customs House Gevgelija	0	0	0	0							
Total	320	92	228	228							

Note:

*The difference between the amounts of the imposed and collected misdemeanor fines arises because, under Article 264, item 8 of the Customs Law, if the perpetrator pays the fine within eight days of receiving and signing the misdemeanor payment order, they will pay half of the imposed fine.

If the payment deadline is not met, requests for misdemeanor proceedings are submitted to the Misdemeanor Procedure Department.

*The number of misdemeanor fines for individuals corresponds to the number of customs misdemeanor reports filed. For legal entities, the number of misdemeanor fines exceeds the number of customs misdemeanor reports filed, as separate payment orders are prepared for the legal entities themselves as well as for the responsible persons within those entities.

Regarding Issued and Collected Misdemeanor Payment Orders by Customs House, there is a discrepancy between the number of issued misdemeanor payment orders for legal entities and those issued for responsible persons within legal entities. This is primarily because some of these legal entities were deleted from the register of legal entities in the meantime.

Furthermore, the number of issued misdemeanor payment orders for legal entities does not correspond to the number of legal entities for which such orders were issued, as multiple misdemeanor payment orders may be issued for the same legal entity. The number of prepared reports on customs offenses is greater than the sum of

the collection of misdemeanor payment orders and requests for initiating misdemeanor proceedings for failure to comply with the payment deadline because some misdemeanor payment orders still have a payment deadline.

Misdemeanor Procedures and Case Outcomes

Misdemeanor procedures are conducted by the Customs Administration's Misdemeanor Procedure Department – Misdemeanor Decision-Making Commission.

In 2025, a total of 1,301 cases were registered, marking a decrease compared to 2,031 cases in 2024. The higher number of cases in 2024 is mainly due to multiple proceedings involving the same offenders, many of which were later consolidated into single procedures.

During 2025, the Commission resolved 1,477 cases, including 1,460 cases through regular procedures and 17 through repeated procedures. Fines totaling €183,921 were imposed.

Of the resolved cases, 1,440 related to customs misdemeanors, 35 to foreign exchange misdemeanors, and 2 to excise misdemeanors.

Misdemeanor Procedures	Total 2025	
	2024	2025
In regular procedure	1780	1460
In retrial	18	17
Total resolved misdemeanor cases	1798	1477
Total amount of fines imposed in misdemeanor proceedings (in euros)	96.963	183.921

Participation in International operations and Actions

Customs officers actively participated in the following international operations:

- Operation STINGRAY (10–27 June 2025), organized by the WCO, targeted the illicit trade in nuclear and other radioactive materials.
- Operation STOP IV (12–30 May 2025), organized and coordinated by the WCO, focused on detecting counterfeit and substandard medicines, as well as consumer goods

infringing intellectual property rights, particularly those posing risks to public health and safety.

- Operation ARMSTRONG XI (15–19 September 2025), conducted under the EMPACT FIREARMS initiative of EUROPOL, aimed at combating the illegal trade in weapons, weapon parts, and ammunition in postal and express consignments.
- Project GLOBAL SHIELD, organized by the WCO, focused on monitoring the movement (import, transit, and export) of chemicals, precursors, detonators, drones, and other components that could be used in the production of improvised explosive devices. During the project, SCO representatives presented the CENcomm system as a platform for information exchange and operational coordination.
- Operation DEMETER XI (6–26 October and 17–30 November 2025), organized by the WCO, targeted illegal shipments of plastic, electronic, and textile waste, as well as ozone-depleting substances and hydrofluorocarbons..

Protection of Intellectual Property Rights

To operationalize the Intellectual Property Rights (IPR) module within the Electronic Customs and Excise Documents Processing System (ECDDS), testing was conducted on the Economic Operator Management Module (MEOS) for submitting requests for customs action, as well as on the IPR protection module.

These modules will enable right holders to submit requests electronically and facilitate real-time communication with Customs Administration units regarding temporarily detained goods.

In cooperation with representatives of trademark right holders, 10 training sessions were organized in 2025, involving 192 participants. Customs officers were introduced to the latest counterfeiting trends. Trainings were held in Skopje, Gevgelija, Bitola, Kumanovo (CI Tabanovce), and at the Halk Bank training center in Skopje.

During 2025, 91 new requests for customs action were accepted, increasing the total number of active requests to 205, covering 1,230 trademarks.

Customs authorities detained 131,508 items in 82 cases on suspicion of IPR infringement. Violations involved 77 trademarks. For 36,726 items, right holders confirmed the infringement.

Structure of detained goods:

- 6,212 perfumes
- 7,004 pairs of footwear

- 6,248 clothing items
- 7,048 mobile phone accessories and gaming equipment (masks, holders, PlayStation joysticks)
- 2,147 children's products (toys, birthday candles, stickers)
- 852 accessories (jewelry, sunglasses, hairdressing scissors)
- 1,947 travel and fashion items (bags, backpacks, suitcases, wallets, belts, logo emblems)
- 1,318 household and personal items (watches, mirrors, tables, carpets)
- 2,000 units of washing powder
- 1,950 paper and textile labels

The counterfeit goods primarily originated from Turkey and China.

Other Prohibitions and Restrictions (2025)

Legal regulations related to trade policy measures are continuously monitored, particularly those concerning safety, protection of human, animal and plant health, environmental and nature protection, safeguarding of national cultural heritage, and control of dual-use goods. Guidance is regularly provided to ensure their consistent application in customs procedures.

In 2025, a procedure was initiated to establish a Prior Informed Consent (PIC) mechanism for certain chemicals, in line with amendments to the Customs Tariff. The changes introduce new tariff codes to implement the recommendation of the World Customs Organization and ensure alignment with the requirements of the Rotterdam Convention.

Currently, these tariff codes are not subject to control within the ITO customs system. In accordance with the Convention, export of such substances requires prior notification and control. To address this, coordination is ongoing with the relevant national authorities, including the Ministry of Environment and Physical Planning, the Ministry of Health, the Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, and the Phytosanitary Administration.

Nature Conservation and Wildlife Trade Protection

Within the framework of the project "Improving Capacities for Natura 2000 and CITES," activities continued in 2025 to support the implementation of EU nature protection legislation, including the Habitats Directive, the Birds Directive, and the CITES Regulation on international trade in endangered species of wild fauna and flora.

At the national level, a dedicated working group—comprising representatives of the Customs Administration and other competent institutions—was established under the CITES component.

Its objective is to ensure full alignment of national legislation with EU regulations and the CITES Convention.

A draft Law on Transboundary Movement and Trade in Wild Species, along with the accompanying by-laws, has been prepared. In parallel, specialized software for issuing trade permits has been developed and will become operational following the adoption of the law.

Under the proposed legal framework, the Customs Administration will be responsible for controlling the cross-border movement of wild species, particularly in the context of international trade in endangered flora and fauna.

Introduction of the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM)

The Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) is a key EU environmental policy instrument designed to prevent carbon leakage and support the transition to a low-carbon economy. It forms part of the EU's broader objective to reduce greenhouse gas (GHG) emissions and achieve climate neutrality by 2050, as established by Regulation (EU) 2023/956.

CBAM introduces a carbon pricing system for certain goods imported into the EU, reflecting the emissions generated during their production. Since 1 October 2023, a transitional phase has been in place, during which importers of selected products—such as iron, steel, aluminium, fertilizers, electricity, cement, and hydrogen—are required to report embedded greenhouse gas emissions.

As of 1 January 2026, the definitive CBAM regime will apply. Importers (authorised declarants) will be required to purchase and surrender CBAM certificates corresponding to the embedded emissions of imported goods. The price of these certificates will be linked to the EU Emissions Trading System (EU ETS).

The implementation of CBAM is expected to have a significant impact on the economy of North Macedonia, particularly on the iron, steel, and aluminium sectors, given their strong export orientation toward the EU and their contribution to national GDP.

In preparation for the full implementation of CBAM, the Government will need to adopt appropriate institutional and legal measures. Two main policy approaches are under consideration: Status quo scenario – no additional national measures; Government action scenario – introduction of a carbon pricing mechanism, supported by a monitoring, reporting, verification, and accreditation (MRVA) system.

To avoid double payment of carbon fees and support decarbonization efforts in third countries, the carbon fee paid in the EU can be offset if a similar fee is paid in the exporting country—here, the Republic of North Macedonia. Achieving this requires:

- Adoption of the Law on Climate Action;

- Drafting and adoption of bylaws for the Monitoring, Reporting, Verification, and Accreditation (MRVA) system;
- Establishment of organizational units within the Ministry of Environment, Forestry, and Fisheries for monitoring, reporting, and issuing greenhouse gas permits.

From the Customs Administration's perspective, it is crucial to determine whether a national carbon tax will apply only to domestic companies or also to importers. If importers are included, a legal and organizational framework for CBAM within the Customs Administration will be required, including assessment of staffing, resources, and operational changes.

CBAM is also linked to Chapter 29 – Customs Union in EU accession negotiations, overseen by the Ministry of Finance – Customs Administration. Proper harmonization of national legislation with the CBAM framework is therefore essential.

On 8 October 2025, the EU adopted Regulation (EU) 2025/2083, which simplifies and strengthens the implementation of CBAM. The new rules streamline administrative procedures for small importers, clarify methodologies for reporting and calculating embedded emissions, and update financial obligations and deadlines for CBAM certificates. They also introduce new thresholds that exempt small and low-volume importers from certain obligations, simplify monitoring, reporting, and verification processes, and confirm an interim reporting phase lasting until the end of 2025, with financial obligations and the issuance of certificates commencing in 2026–2027. Given these changes, urgent coordinated action by relevant institutions is recommended to evaluate the need, feasibility, financial, and organizational capacity for implementing a national carbon fee system and aligning it with CBAM requirements.

In accordance with the conclusion of the Government of the Republic of North Macedonia and based on information regarding the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), a Working Group for the Implementation of the Mechanism has been established. To monitor its implementation and upcoming introduction, the first meeting of the Working Group was held at the Ministry of Energy, Mining and Mineral Resources, focusing on the current situation, the regulatory framework, and national obligations related to CBAM, with particular attention to the implications for the electricity and industrial sectors. CBAM, as an EU regulatory instrument aimed at preventing carbon leakage and ensuring a level playing field, will enter full implementation on 1 January 2026, covering electricity, iron and steel, cement, aluminium, and fertilizers. Its implementation is divided into two phases: a transitional period (1 October 2023 – 31 December 2025) with quarterly reporting obligations but no financial charges, and full implementation from 1 January 2026, requiring the purchase of CBAM certificates.

With regard to electricity, a delayed application of CBAM is possible after the start of the formal verification process for the transposition of the Electricity Integration Package, and only if the following prerequisites are met:

- the process of merging the electricity markets is fully completed;
- the climate neutrality objective is clearly established;
- a long-term climate action strategy until 2050 is in place.

If these conditions are met, a transition period of 18 months would apply, during which North Macedonia would be exempt from CBAM obligations for electricity, a carbon tax methodology would be developed with priority for electricity and iron, and the State Statistical Office would begin publishing emission factors in energy balances.

Key conclusions from the meeting emphasized that postponement of CBAM should not be expected and institutions must focus on timely preparation, including finalizing and adopting the Law on Climate Action, developing and implementing the MRVA package in line with the Reform Agenda, and establishing the methodology for carbon compensation.

From the perspective of the operational implementation of the Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM), the importance of establishing a functional Monitoring, Reporting, Verification, and Accreditation (MRVA) system was emphasized, as well as the need to develop IT systems and registries, clearly define the role of customs authorities, and specify the competencies of institutions depending on the nature of the Mechanism (whether as an import duty or a national instrument).

Organizational and Infrastructure Development and Modern Human Resources Management

Professional and Efficient Public Administration

Capacity Building Project with Assistance from the US Treasury

The Capacity Building Project, supported by expert assistance from the US Treasury and involving the Ministry of Finance, the Customs Administration, the Public Revenue Office, and the Financial Intelligence Unit, resumed activities on 16 June 2025 after a six-month pause, in line with the adopted Action Plan. The project focuses on strengthening institutional capacities for efficient controls, proper application of regulations, and risk management in customs operations—key areas that contribute to the reduction of the shadow economy and corruption, which remain top priorities for the Customs Administration.

The first consultative meetings were held in June 2025. Following the 2025 work plan, activities continued in the second half of the year, with meetings led by US Treasury-OTA experts addressing IT infrastructure and human resources within the Customs Administration. In October 2025, a workshop was organized for customs officers from the Department for Control of Trade Companies, focusing on methods and procedures for post-clearance controls, as well as sharing expert best practices to enhance performance. In December 2025, management training was provided to middle-level managers (heads of customs offices) to support the establishment and implementation of a competency-based human resources management program, including training, development, and professional growth initiatives.

To ensure the continuity of activities under the US Treasury Capacity Building Project, a plan of activities for 2026 was prepared and submitted before the end of 2025. Following its adoption and signing, the planned activities will be implemented throughout 2026.

At the end of 2025, the Customs Administration employed 1,266 staff members. Of these, 2 hold official positions (Director and Deputy Director), 1,259 are customs officers under the Law on the Customs Administration, and 5 have the status of workers under the Law on Labor Relations.

Regarding educational qualifications, 5 employees are PhD holders, 75 have master's degrees, 726 have higher education, 5 have additional higher education qualifications, 452 have secondary education, and 3 have other types of education. This indicates that 63.66% of employees hold higher education degrees.

In terms of gender representation, of the total workforce, 927 are men and 339 are women.

Recruitment

In 2025, the Customs Administration hired 128 employees on fixed-term contracts and 18 employees on indefinite-term contracts through public announcements conducted via the Public Administration Agency. During the same period, 20 customs officers received temporary promotions, and an internal announcement within the Customs Administration resulted in 159 permanent promotions for customs officers.

Disciplinary Procedures

In 2025, a total of 89 disciplinary procedure proposals were submitted and processed within the Customs Administration. Of these:

- 14 procedures were stopped due to dismissal;
- 21 procedures were stopped on other grounds;
- 13 resulted in dismissal decisions;
- 17 were stopped due to undetermined liability.

Regarding financial penalties, the following fines were imposed:

- 7 decisions for a 15% salary reduction over 6 months;
- 1 decision for a 15% salary reduction over 4 months;
- 10 decisions for a 15% salary reduction over 3 months;
- 6 decisions for a 15% salary reduction over 2 months.

Termination of Employment

In 2025, the Customs Administration issued the following decisions regarding termination of employment:

- 26 decisions due to retirement or disability;
- 11 decisions due to dismissal from the Customs Administration;
- 5 decisions following the death of an employee;
- 8 decisions at the request of the employee

Training

In 2025, the Customs Administration conducted **200 training sessions**, with a total of **2,391 customs officers participating**. Based on the number of participants and the duration of the trainings, an average of 13 hours of training per employee was provided.

A total of 657 employees attended at least one training, representing 51.9% of the total workforce.

To enhance knowledge and skills in customs operations, officers participated in training on topics including:

- Protection of intellectual property rights;
- Integrity;
- Financial investigations;
- Customs valuation of goods;
- Use of the Risk Analysis and Data Warehouse System;
- And other relevant areas.

Implementing Measures to Prevent Misconduct and Corruption

The Customs Administration is committed to strengthening capacities and supporting all employees in fulfilling obligations arising from integrity standards. This ensures that work is performed legally, independently, impartially, ethically, responsibly, and transparently. To address risks that threaten institutional integrity, the Administration implements measures to prevent inappropriate and corrupt behavior and develops robust systems of rules and control.

In 2025:

- Strategy for Integrity and Combating Corruption in the Customs Administration 2025–2028 and its Action Plan for implementation was adopted;
- State Commission for the Prevention of Corruption questionnaire on the implementation of the integrity system for 2025 completed;
- Participation in the International Anti-Corruption Day organized by Transparency International – Macedonia;
- Campaign “Giving Bribery is Not a Solution” was conducted by distribution of updated leaflets in all customs offices and posts;
- The regular “STOP CORRUPTION” campaign continued to raise awareness about the dangers of corruption.

Introducing a Body Camera System for Customs Officers at Border Crossings

With a donation from the Embassy of the United States of America through the ICITAP program, customs officers at border crossings will be equipped with body cameras operating 24 hours a day. These cameras enable real-time recording of evidence, and the recordings can be shared with other law enforcement agencies to support broader investigations or proceedings. In the first phase, the procedure for providing 30 body cameras along with all necessary equipment for transmitting, storing, and playback at a central location is nearing completion.

In 2025, based on the Activity Plan of the Professional Responsibility Sector, a total of **75 internal investigations were conducted**. These were based on complaints regarding illegal or unprofessional conduct, information received via the open customs hotline 197, as well as reports submitted directly by heads of organizational units and employees of the Customs Administration. Of these investigations, **25 reports confirmed irregularities** in the conduct of customs officers.

In addition, **54 internal controls** were carried out to assess compliance with legal provisions, by-laws, and operational instructions of the Customs Administration, with **26 reports confirming irregularities** in officers’ conduct.

2025/month	Internal investigations	Irregularities	Internal controls	Irregularities
January	4	4	5	3
February	11	5	5	0
March	10	4	2	1
April	11	3	5	2
May	4	0	5	3
June	3	0	5	3
July	4	4	6	3
August	7	1	5	3
September	6	1	5	2
October	3	1	6	4
November	6	1	3	2
December	6	1	2	0
Total:	75	25	54	26

In accordance with the obligations requiring officials of the Customs Administration to submit asset declarations to the Professional Responsibility Sector upon entering into or terminating employment, the following was recorded in 2025: 116 customs officers submitted asset declarations, 39 officers submitted forms reporting changes in property status, and 116 officers submitted declarations of interests.

2025/month	Asset declarations	changes in property status	declarations of interests
January	7	5	1
February	10	3	7
March	12	4	3
April	3	7	0
May	2	5	0
June	14	1	16
July	44	2	44
August	48	2	42
September	3	2	3
October	0	1	0
November	1	5	0
December	4	2	0
Total:	148	39	116

The Register of risk points in customs operations susceptible to corruption was revised and developed separately for each of the four quarters of 2025. A Register of the most common errors in customs operations for 2024 was also compiled. These registers serve as valuable tools for ongoing and effective internal controls, ensuring compliance with customs regulations and supporting the prevention of corruption.

Modernization of the infrastructure at border crossings

Security and modernization of the infrastructure remains a national priority, to increase the safety of citizens, a stronger economy and shortening the time for transport and logistics. In this direction, activities are being undertaken to:

13. Improving the quality of services and working conditions of economic operators and customs officers by improving the infrastructure at border crossings;
14. Introducing an automated system for managing the terminals at border crossings;
15. Replacing the old and installing new equipment (new scales, aggregates, ramps);
16. Improving the energy efficiency of facilities;
17. Replacing the existing cooling and heating systems in facilities with new ecological ones;
18. Installing equipment - energy-generating panels at Customs Administration facilities;

Ongoing projects for reconstruction of border crossing points and terminals:

Projects supported by the Instrument for pre-accession assistance (IPA)

- **Construction of the border crossing point Markova Noga** (funded under IPA 3 national programme – 2021, under Action document of National IPA for 2021 “EU for Prespa”)

For the project’s implementation, the necessary project documentation has been prepared, and a construction permit has been obtained. These documents have been handed over to UNDP, which has been entrusted by the EU with the responsibility of implementing the project. UNDP has published a tender to select a construction company - contractor and a consulting company for construction supervision. Contracts with the most favorable bidders are expected to be signed in February 2025, and the project implementation is scheduled to begin in March 2025. The value of the donation for this project is 2.1 million euros. An event marking the start of construction was held on 12 March 2025. According to the agreement, the new crossing is scheduled to be completed by the end of 2026, followed by a one-year warranty period.

- **Reconstruction and modernization of the border crossing point (BCP) Delchevo with Bulgaria and automation of customs terminals (financed under IPA 3 National Programme – 2021 - Grant)**

The Customs Administration and the Delegation of the European Union signed a Grant Agreement in March 2024 for a total of 4.2 million euros. Part of these funds, amounting to 2.2 million euros, will be allocated for the reconstruction and modernization of the Delchevo border crossing, including the renovation of the administrative building, reconstruction and upgrade of the terminal building, reconstruction of road infrastructure at the border crossing, and construction of a wastewater treatment plant, with the aim of improving the conditions and capacities of the border facilities. The border crossing will undergo significant reconstruction, providing better working conditions for customs and police officers and directly enabling more efficient and timely implementation of customs procedures, in line with European standards. As part of the project, external consultants were engaged to prepare the tender documentation, after which a public procurement procedure was initiated to select contractors and oversee construction works. The evaluation of submitted bids for the selection of economic operators to implement the planned procurements is currently underway.

The remaining 2 million euros are intended for the modernization of state-owned customs terminals through the introduction of modern equipment and technology to improve the implementation of customs procedures. This component will include the upgrading of equipment at nine border crossings in the Republic of North Macedonia, as well as the integration of these components and elements with modern customs solutions.

As part of this component, a direct impact on efficiency and reduced processing time for customs procedures is expected. Tender documentation for the procurement of equipment, including digital scales, ramps, and cameras, has been prepared, and the procurement is expected to be announced in the near future.

- **Establishment of a new border crossing Strumyani -Berovo (Klepalo) - (financed under IPA 3 Cross-Border Cooperation Programme with the Republic of Bulgaria for 2021)**

In November 2023, the implementation of the strategic project for the construction/rehabilitation of the Strumjani – Berovo (Klepalo) border crossing began. This is a joint project between Bulgaria and North Macedonia, aimed at improving connectivity between the two countries, facilitating trade, and promoting tourist exchange. The value of the project for the Macedonian side is 3.6 million euros.

The operation of the new border crossing will increase traffic flow between the two countries, stimulate regional economic development, and provide direct access to the Struma motorway, an important part of the Trans-European Transport Network. The project is funded through the IPA III Cross-Border Cooperation Programme with the Republic of Bulgaria (2021–2027) and will be implemented in two phases.

In the first phase, expected to be completed by 2026, preparatory activities will be carried out, including planning, design, and selection of contractors. A consulting firm has been selected for design, and another consulting firm will conduct a review of the project documentation in accordance with the procurement plan.

In the second phase (2027–2029), the construction of infrastructure at the border complex will be carried out. On the Bulgarian side, a new crossing and road infrastructure will be built, while on the Macedonian side, existing structures and facilities will be reconstructed and modernized.

The funds approved for the project will be jointly used with the Regional Administration of Blagoevgrad, Bulgaria. The total value of the joint grant is approximately 9 million euros, with the share of the Customs Administration of North Macedonia being about 3.6 million euros.

World Bank–Supported Projects

- **Deve Bair Border Crossing Reconstruction Project** (funded through a World Bank loan)
The reconstruction of the administrative building will provide modern working conditions for customs and police officers, with additional benefits for staff from the State Agricultural Inspectorate, the Border Phytosanitary Inspectorate, and the Food and Veterinary Agency. Import, export, and transit procedures will be consolidated in a single location, facilitating operations for economic operators and contributing to a shorter processing time. Construction activities are currently underway and are expected to be completed by March 2026.
- **Kjafasan Border Crossing Equipment and Modernization Project** (funded through a World Bank loan)
Construction works for the new facility have been completed, providing better accommodation conditions for forwarding agents at this border crossing. These activities aim to speed up customs procedures and reduce costs for economic operators. The project is pending official technical acceptance for finalization.

Work Process Control

Internal Audit

Particular emphasis is placed on the implementation of recommendations from both the Internal Audit and the State Audit Office, as well as on establishing an efficient system for tracking and executing these recommendations. Additionally, a system of accountability has been reinforced to ensure that corrective measures are effectively applied.

Internal audits 2025	
Final Audit Report and recommendations given with deadlines for implementation	13
Findings	53
Recommendations given	59

Realization of recommendations 2025	
Status of given recommendations:	
Executed	40
Unimplemented	1
Pending	9
Partly executed	4
Recommendations for which the deadline has not expired	5

In 2025, the Customs Administration conducted 13 internal audits, resulting in 53 findings and 59 recommendations aimed at improving operational efficiency. The audits covered a wide range of areas, including: implementation of recommendations from internal audits conducted in 2024, revenue collection at customs terminals, functionality of ICT systems within the Customs Administration, execution of import customs procedures, risk management processes, securing customs debt through guarantees, the annual inventory for 2024, monitoring implementation of public procurement contracts, selective controls during customs procedures, public procurement procedures, operation of the Units for Supervision of Holders of Authorizationa (USHA), collection of excise duties on intermediate products and spirits, and ongoing projects implemented through the Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA).

For comparison, in 2024, the Customs Administration conducted 14 internal audits, which identified 64 findings and resulted in 64 recommendations for improving operations.

Additionally, a representative of the Customs Administration participated in the AD HOK Audit of the internal control system for the implementation of activities under the "Reform Agenda of North Macedonia 2024–2027", within the framework of the Western Balkans Reform and Growth Instrument, Policy Area 4: Private Sector Development and Business Environment. This audit included the Ministry of Economy and Labor, the Commission for Protection of Competition, the Agency for Innovation, Scientific and Technological Development and Entrepreneurship, the Ministry of Transport, and the Customs Administration, conducted under authorization from the Ministry of Finance of the Republic of North Macedonia.

Customs Hotline 197

The Customs hotline (197) received a total of 5.659 calls in 2025.

Most of the calls refer to issues related to the functioning and condition of border and internal customs offices. Among them, the calls classified in the category J (information about bribery extortion) – 49 calls, R (information about a complaint about a delayed customs procedure or a stoppage at border crossings) – 1356 calls and S (information about technical problems during implementation of the customs procedure) – 109 calls.

As a result of processing the received calls on the Customs hotline of A and C (information on smuggling) - 72 calls, controls were carried out by border and internal customs offices, as well as by mobile teams, while the relevant units carried out processing, analysis and investigation from the domain of their operation.

Free access to public information

In 2025, the Customs Administration received 13 requests for access to public information in accordance with the Law on Free Access to Public Information (12 in 2024). All requests were answered within the legally prescribed deadline and in the format and manner requested by the applicants.

INTERNATIONAL ACTIVITIES AND NOTABLE EVENTS

International cooperation

Bilateral cooperation

- ❖ **Meeting with the Attaché for Internal Security at the Embassy of France (9 January 2025)**

Confirmed mutual interest in strengthening cooperation and undertaking joint actions in combating organized crime. It was agreed that the Customs Administration will be included in future joint trainings alongside the Police and the Public Prosecutor's Office, focusing on financial investigations, prevention of money laundering, confiscation of assets, and the use of seized property for the benefit of the state. Cooperation will also be enhanced in the area of information exchange to ensure a more effective fight against cross-border organized crime.
- ❖ **Meeting at the Advanced Training Center of the Customs Administration of the Republic of Croatia (17 January 2025)**

At the Advanced Training Center of the Customs Administration of the Republic of Croatia, the directors of the two customs administrations, Boban Nikolovski and Mario Demirović, agreed to further strengthen cooperation and intensify joint efforts in combating and suppressing cross-border organized crime in the region. Follow-up trainings with Croatian experts are planned, during which practical experience will be shared in the use of video surveillance systems and license plate recognition technologies. Cooperation will also be strengthened in the area of information exchange for investigative purposes.
- ❖ **Meeting with the Ambassador of the United States of America (8 March 2025)**

During the meeting with Angela Ageler, the Customs Administration presented the significant results achieved over the previous eight months, particularly in revenue collection for the state budget, crime suppression, and protection of citizens. The operations of the Duty Operations Center were showcased, including a practical demonstration of the use of equipment donated by the United States for control and enforcement purposes.
- ❖ **Meeting with a high-level delegation of the Customs of the Republic of Korea (13 March 2025)**

Progress in the implementation of the project for establishing a new Risk Analysis System and Data Warehouse, financed through a grant from the Republic of Korea, was discussed.

The importance of this project for strengthening analytical capacities and enhancing the effectiveness of customs risk management was emphasized.

❖ ***Meeting with the Minister of Trade of Turkey and Directors of the Directorates for Customs and Customs Control and Investigations in Ankara (May 5, 2025)***

The Director of the Customs Administration, Boban Nikolovski, participated as part of the delegation led by the Minister of Finance, Gordana Dimitrieska-Kochoska.

It was agreed to sign memorandums of cooperation, establish direct communication channels between customs departments responsible for control and investigations, exchange information in real time, and develop joint risk profiles for specific categories of goods.

Joint trainings will be organized, focusing on handling intelligence information, strengthening analytical capacities, and exchanging best practices in the use of video surveillance systems and ICT solutions.

Regular expert-level meetings are also planned to enhance capacities for detecting customs fraud and effectively preventing corruption.

❖ ***Meeting with the Deputy Chief of Mission at the US Embassy in Skopje (19 May 2025)***

During the meeting with Nicole Varnes, the important role of the Customs Administration in maintaining security and contributing to economic development—particularly in attracting foreign direct investment—was reaffirmed.

It was noted that the next 18 months will be crucial for implementing the reform agenda towards full membership in the European Union. In this context, the Customs Administration will play a key role, while also facing increased expectations to deliver tangible results in the areas of economic performance, security, and the fight against corruption.

The Customs Administration was commended for its team-based achievements and enhanced cooperation at both national and international levels. Continued support from the United States in achieving strategic objectives was reaffirmed.

❖ ***Bilateral meeting with the Customs of Montenegro in Podgorica (4 September 2025)***

At the meeting between the Director of the Customs Administration of North Macedonia, Boban Nikolovski, and the Director of the Customs Administration of Montenegro, Maja Vučinić, attended by expert teams from both institutions, experiences were exchanged regarding the digitalization of customs processes and the harmonization of customs legislation with that of the European Union.

Both sides expressed their commitment to establishing systematic and long-term cooperation aimed at strengthening regional security and enhancing the competitiveness of their economies.

Particular emphasis was placed on Montenegro's progress in digitalizing customs procedures, as well as on opportunities to apply best practices in North Macedonia's EU harmonization process.

Concrete follow-up steps were agreed, including: deepening cooperation through the implementation of the SEED+ system for electronic data exchange, establishing direct contact points between control and investigation units for real-time information exchange, and conducting comparative reviews of customs procedures to improve efficiency and facilitate trade.

❖ **Bilateral meeting with the Customs of Serbia in Belgrade (10 September 2025)**

During the bilateral meeting between the Director of the Customs Administration of North Macedonia, Boban Nikolovski, and the Director of the Customs Administration of Serbia, Dragiša Petrović, the benefits of ongoing cooperation were reaffirmed. These include the implementation of joint border controls based on the "one-stop" model, mutual recognition of Authorized Economic Operators (AEO), exchange of data, and mutual recognition of weighing certificates for freight vehicles.

The two sides agreed to further deepen cooperation in the implementation of new customs IT systems, in line with obligations arising from the EU integration process. Additional measures include the establishment of contact points for faster and more effective real-time exchange of operational and intelligence information, further facilitation of customs procedures in accordance with the Regional Common Market Action Plan, and continued implementation of one-stop control procedures at the Tabanovce border crossing.

Cooperation will also be strengthened through the organization of joint trainings, workshops, and expert-level consultations.

❖ **Meeting with the Economic Attaché of the U.S. Embassy (19 September 2025)**

At the meeting with the Economic Attaché of the United States Embassy, Barnabas Birkland, and Economic Advisor Jordan Damchevski, the strong and constructive cooperation between the Customs Administration and the Embassy was reaffirmed.

Both sides expressed a shared interest in further deepening cooperation in areas of mutual priority, including the implementation of effective trade policies aimed at increasing trade volumes and attracting new investment from the United States.

Discussions also focused on supporting economic transformation through improved trade policy, as well as strengthening joint efforts in combating crime and corruption.

❖ **Promotion of the Risk Analysis System and Data Warehouse (16 December 2025)**

The Risk Analysis System and Data Warehouse, established within the framework of a project implemented with financial and expert support from the Republic of Korea, were officially promoted at a ceremonial event held at the Customs Administration, in the presence of senior representatives of the Korean Customs Service.

The Risk Analysis System is of strategic importance, as it enhances the risk analysis process and enables more targeted selection and concentration of controls on high-risk shipments, while simultaneously facilitating and accelerating legitimate trade.

The system integrates comprehensive data on imports, exports, and transit operations, as well as excise goods, records of seizures, and misdemeanor and criminal cases. These datasets are analyzed using advanced artificial intelligence tools, enabling more efficient identification of irregularities and potential risks.

In addition, the system generates alerts for shipments with declared values that deviate from market benchmarks or fall below average import values, supporting customs officers in identifying potential cases of customs fraud and conducting targeted inspections.

On this occasion, two detection dogs donated by the Korean Customs Service were also ceremonially handed over.

Joint Declaration on Customs Cooperation Signed with the Ministry of Trade of Turkey – Joint Fight against Organized Crime and Acceleration of Legitimate Trade

On 17 July 2025, the Director of the Customs Administration, Boban Nikolovski, and the Deputy Minister of Trade of the Republic of Turkey responsible for customs policies, Sezai Uçarmak, signed a Joint Declaration on Customs Cooperation between the Customs Administration of the Republic of North Macedonia and the Ministry of Trade of Turkey.

Through this Declaration, both parties committed to strengthening joint actions in combating organized crime and accelerating the flow of legitimate trade.

The Declaration provides for the development of joint risk profiles, establishment of direct real-time communication channels, exchange of intelligence information, and participation in coordinated operational activities aimed at detecting and preventing criminal networks.

It also foresees simplification of customs procedures, exchange of expertise, and mutual support in the implementation of international customs conventions and standards. Furthermore, both sides committed to promoting Authorized Economic Operator (AEO) programs and enhancing cooperation across all areas of customs operations.

Memorandum of Understanding on Electronic Data Exchange Signed with Bulgaria

On 17 December 2025, at the headquarters of the European Commission in Brussels, the Director General of the Customs Administration Boban Nikolovski, and the Director of the National Customs Agency of the Bulgaria Georgi Dimov, signed a Memorandum of Understanding enabling electronic data exchange between the two administrations. The objective of the Memorandum is to facilitate legitimate trade and strengthen the prevention and detection of customs fraud, thereby contributing to increased competitiveness of the Macedonian economy within the European Union market.

Cooperation with International Organizations

OSCE Mission in Skopje

On 24 June, during a meeting with the Head of the OSCE Mission in Skopje, Ambassador Kilian Wahl, and the Head of the Department for Security and Community Support, Edward Anderson, mutual interest in further strengthening cooperation was reaffirmed. The focus is on establishing effective, efficient, and well-coordinated border management, ensuring open yet secure borders, and enhancing the fight against crime and corruption.

The support provided by the Organization for Security and Co-operation in Europe is of particular importance to the Customs Administration, especially in achieving a balance between facilitating trade and accelerating cross-border movement of goods, while at the same time strengthening border and national security through effective controls.

The OSCE, through its activities, contributes to improving institutional interoperability and building capacities, with the aim of ensuring a coordinated and effective response to organized crime.

Cooperation will be further intensified through specialized training programs aimed at enhancing the capacities of customs officers. Future joint activities between the Customs Administration and the OSCE Mission in Skopje will be implemented in close coordination with other relevant national institutions.

United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)

As part of the Hermes 2 Project, which aims to prevent the proliferation of firearms and explosives through postal items in the Western Balkans, a scanner donated by the United Nations Office on Drugs and Crime was put into operation in December. The scanner is capable of screening hundreds of postal items per minute using advanced artificial intelligence for the detection of firearms, explosives, and narcotics. During inspections, special attention is given to weapon components transported via postal shipments. In parallel, legal amendments are being developed to enable the use of special investigative measures, further supporting the detection and prosecution of these crimes.

Regional Cooperation

- ❖ Regional Conference "Create, Integrate, Enable Growth" in Bečići (26–28 January 2025)

During the conference, the CEFTA Secretariat Contracting Parties presented projects under the Growth Plan, as well as the overall policies of customs administrations in the area of trade facilitation, highlighting ongoing reforms to accelerate EU integration.

Special emphasis was placed on further digitalization of customs operations and harmonization with European Union systems.

Within the conference framework, the final meeting of the Steering Committee for the projects “Support for Regional Economic Integration” and “EU for Business: Fostering a Common Regional Market through Quality Infrastructure and E-Commerce”, funded by the European Union and GIZ, was held.

The meeting presented project achievements in the areas of e-commerce support, Authorized Economic Operator (AEO) programs, and risk management, as well as CEFTA’s support for deeper regional economic integration and alignment with EU legislation.

❖ **29th Subcommittee on Customs and Rules of Origin of Goods within CEFTA (11 June 2025, Tirana)**

The CEFTA Contracting Parties were briefed on the Work Program of the Subcommittee Chair, largely aligned with the Action Plan 2025–2028 for establishing the Common Regional Market in the Western Balkans, the CEFTA Agreement, and relevant additional protocols.

Key agenda items included:

Presentation of the draft CEFTA Risk Management Strategy (2025–2028), its implementation roadmap, and the Action Plan.

Approval of two draft texts: the amendment establishing a CEFTA Working Group on AEO, and the establishment of a CEFTA Advisory Body on Customs Cooperation and on Classification according to the Customs Tariff and Rules of Origin.

Discussion of the SEED+ system project, with strong commitment expressed for its implementation and readiness to participate in developing new functionalities.

Review of progress from the Studies on the Measurement of the Time of Release of Goods conducted by the contracting parties’ customs authorities, noting positive results and encouraging continued use of the tool.

High-level Conference of the Directors General of Customs Administrations of the Western Balkans and EU Member States (12 June 2025, Tirana)

❖ **Conference, on “Customs Administration Partnership for a Connected Europe – Strengthening Customs Cooperation for Better Connectivity”,** was organized by the Customs Administration of Albania, the Customs Agency of Italy, the CEFTA Secretariat, the SEED+ Project, and the Transport Community. Director Boban Nikolovski participated as a speaker in the first panel on “Customs Cooperation between the Western Balkans and EU Member States”, highlighting operational successes and challenges in data exchange and regulatory harmonization.

A joint statement was adopted within the framework of the conference, advocating for strengthened customs partnerships across the region.

❖ **Three-day Regional Workshop on the Single Window System for Customs Administrations in the Western Balkans (10–12 September 2025, Skopje)**

The workshop was organized by the Trade Law Development Program of the U.S. Department of Commerce, in coordination with the Customs Administration, the European Commission, the Ministry of Finance of Poland, and the Financial Administration of Slovenia.

In his opening remarks, Deputy Director of the Customs Administration, Mustafa Dauti, highlighted the National Single Window System project, implemented with support from the World Bank for Trade and Transport Facilitation in the Western Balkans, as a key pillar for building a more transparent, efficient, and interoperable customs environment.

He emphasized that by enabling the submission of all documents through a single entry point, the system reduces administrative burdens, increases compliance, strengthens trust between the public and private sectors, improves coordination between border institutions, and fosters a more favorable business climate.

❖ **Informal Meeting of Directors General of Customs Administrations, organized by the CEFTA Secretariat (18 December 2025, Brussels)**

The meeting brought together Directors General and representatives of the CEFTA Secretariat and the Transport Community to discuss the next steps in implementing the Memoranda of Understanding signed on 17 December in Brussels, as part of the Green Belt Initiative, and to explore further expansion and deepening of CEFTA–EU cooperation at the strategic level.

Three bilateral operational agreements were signed, strengthening customs cooperation between the administrations of Albania, Moldova, and North Macedonia with Greece, Bulgaria, and Italy.

The agreements aim to reduce waiting times at border crossings, facilitate the movement of goods, and enhance operational cooperation. These efforts are part of the EU Growth Plan for Moldova and the EU–Western Balkans Green Belt Initiative, led jointly by the Transport Community and CEFTA.

Improving Connectivity with Neighboring Countries through Modernized Border Crossings

❖ **Reconstruction of the Markova Noga Border Crossing (started 12 March 2025)**

The reconstruction of the Markova Noga Border Crossing in the Prespa region began with the construction of the Customs Administration's new administrative building. The project is financed by the European Union with €1.93 million, while the Customs Administration contributes €170,000 from the national budget to equip the facilities.

❖ **Director Boban Nikolovski and Minister of Finance Gordana Dimitrieska Kočoska inspected the Blace – Elez Han border crossing to assess and enhance daily control measures for passenger and goods movement (12 April 2025)**

During the meeting with the Kosovo delegation, led by Director of Kosovo Customs Administration Agron Lugaliu, Deputy Minister of Finance and Labor Agon Dobruna, and Director of Borders Fahri Gashi, discussions focused on introducing a single-stop border system. This system aims to accelerate passenger flow, improve control efficiency, and enable joint action to prevent smuggling.

World Customs Organization (WCO)

International Customs Day 2025

The International Customs Day, traditionally celebrated on 26 January, was observed in 2025 under the slogan "Customs Delivers on Its Commitments to Efficiency, Security and Prosperity." On this occasion, 20 customs officers were formally recognized by the World Customs Organization Secretary General for their achievements and contributions. The awards highlighted their success in combating crime and preventing illegal trade, digitizing customs processes and implementing IT systems in accordance with European Union standards, facilitating trade and strengthening the competitiveness of the Macedonian economy, developing the National Single Window System, protecting financial interests, and ensuring efficient revenue collection. The ceremonial event was held at the Customs Administration headquarters on 30 January 2025.

Annual Session of the Customs Cooperation Council of the World Customs Organization

A delegation of the Customs Administration led by Director Nikolovski attended the annual session of the Customs Cooperation Council of the World Customs Organization, which was held from 26-28 June at its headquarters in Brussels.

The WCO, as a global international center of customs expertise, has a leading role in the development, promotion and implementation of modern customs systems and procedures, and the Council, which is composed of the directors of the customs administrations of the member states, is the highest governing and management body.

At the session of the Customs Cooperation Council, views were exchanged on key topics and issues in the field of customs operations. The reports prepared by the organization's committees responsible for capacity building, tariff-related regulations, trade issues, law enforcement and facilitation of customs procedures and trade processes were also adopted.

In terms of establishing common policies within the global family of customs services, delegates also discussed the SAFE framework of standards, e-commerce, the WCO Action Plan on Vulnerable Borders, gender equality and integrity of customs officials, as well as further strategic activities and improvements to the Harmonized System framework.

Inter-institutional Cooperation

Modern challenges such as organized crime, drug trafficking, money laundering, and illegal migration require an integrated approach and close inter-institutional cooperation. No single institution can effectively address these complex forms of crime alone. Therefore, communication and coordination between institutions are key factors in building an effective national security system.

Institutional cooperation is achieved through the exchange of information, joint operational activities, coordinated investigations, and the use of shared databases. The roles of the Customs Administration, Police, financial institutions, the Prosecutor's Office, and specialized agencies for combating corruption and organized crime are particularly significant.

❖ Meeting with the Food and Veterinary Agency (22.08.2025)

Ensuring fair economic competition through the detection of customs fraud in the food sector, enhancing the safety of imported food through a joint and coordinated approach between the Customs Administration and the Food and Veterinary Agency, and facilitating legal trade through the harmonization of the institutions' working hours were the key outcomes agreed upon at the meeting between Customs Administration Director Boban Nikolovski and Food and Veterinary Agency Director Oliver Milanov.

Prior to the meeting, trainings were conducted on the control of food imports and exports, as well as the import and export of pets, using real-life scenarios to enhance efficiency and preparedness.

❖ **Customs and the Central Registry Agree on E-Exchange of Data on Customs Debt (16.10.2025)**

The Customs Administration and the Central Registry have agreed to implement a digital exchange of data on customs debt.

Customs Administration Director Boban Nikolovski and Central Registry Director Anita Stamnova signed the Agreement on Cooperation and Exchange of Documents in Electronic Form.

Intensive collaboration between the two institutions enabled the digital integration of their systems. Since November, the Central Registry has been receiving customs debt information automatically through the interoperability system, allowing companies and citizens to access it electronically. Previously, seven to nine thousand certificates were issued annually in paper form, with applicants waiting several days for processing.

Cooperation with the Business Community

Dialogue with the business community is essential for improving the business environment and enhancing the competitiveness of the Macedonian economy. In this context, fostering strong partnerships is of great importance.

Meetings with company representatives are held continuously to assist them in customs procedures. The goal is to enable fair and competitive trade while ensuring compliance with laws, thereby promoting greater security, prosperity, and economic stability.

Key Events

- ❖ 31 January, Director General Boban Nikolovski, as a member of the National Export Council of the Economic Chamber of Macedonia, attended the "Export Day" event alongside Prime Minister Hristijan Mickoski, Minister of Finance Gordana Dimitrieska Kočoska, and Deputy Prime Minister and Minister of Transport Aleksandar Nikoloski.
- ❖ 18 February, The second meeting of the Advisory Body, which includes representatives from the business community, was held. During the meeting, the Strategy for the Development of the Customs Administration and the 2025–2027 Action Plan were presented. Members of the Advisory Body praised the successful implementation of the New Transit System (NCTS) – Phase 5, which is fully compliant with the new legal requirements of the Convention on a Common Transit Procedure.
- ❖ 23 September, At the traditional meeting with carriers, Director Nikolovski highlighted key achievements, including a revenue increase of €65.5 million as of August, accelerated transport, facilitation of legal trade, and enhanced security of imported and exported goods through improved ICT systems aligned with European Union standards. Customs procedures have been further expedited by aligning the

shifts of the Food and Veterinary Agency with those of the Customs Administration. Strengthened cooperation with the Ministry of Transport has also accelerated the implementation of key infrastructure projects, including the New National One-Stop Shop.

Transparency and Public Relations

Transparency in the work of the Customs Administration is a cornerstone for building public trust. Public relations support this trust through open, clear, and responsible communication.

These two principles are vital as they enable two-way communication with citizens, promote accountability, and help build a positive image of an institution that ensures safety, security, and economic growth by improving business conditions and facilitating trade and transport.

The staff responsible for public relations within the Customs Administration play a key role in establishing and maintaining transparent communication with the public. Through regular press releases submitted to the media, the public is kept timely and accurately informed about the institution's activities, measures, and results. These press releases are not only shared with traditional media but also published on the official website of the Customs Administration and on its social media platforms, including Facebook and Instagram.

This multi-channel approach ensures broader audience reach, better accessibility of information, and increased interaction with citizens, aligning with modern principles of e-transparency and digital communication in the public sector.

14 April – Customs Administration Day Celebrated

The anniversary of Customs Administration Day was celebrated in the presence of fellow customs officers, as well as representatives of institutions and chambers of commerce with which the Customs Administration cooperates daily.

During the celebration, key achievements were highlighted, including a €13.6 million increase in revenue collection in the first quarter of this year compared to the same period last year. The fight against illegal activities was also emphasized, with 102 criminal charges filed from November 2024 to April 2025, surpassing the total of 85 charges filed over the three-year period from 2020 to 2023. Additionally, 143 cases of seizures were recorded in the first quarter, representing a 77 percent increase compared to 81 cases in the previous year.

An overview was presented of current investments totaling €24.4 million, supported by the World Bank, the Republic of Korea, the European Union through grant funds, and the national budget. The ceremony, held at the Customs Administration premises, provided an opportunity to express gratitude to distinguished customs officers and close associates, with plaques and letters of appreciation awarded in recognition of their exceptional contributions.

As part of the holiday tradition, a blood donation campaign was also organised to mark the occasion.

Trade Union Activities

The Independent Trade Union of the Customs Administration and the trade union organization UPOZ actively work to improve the rights of employees, recognizing that fair working conditions and a positive social climate are essential for quality and dignified work within the Customs Administration.

In the first quarter of 2025, the Independent Trade Union provided solidarity assistance to its members and, where applicable, to their immediate family members during long-term illness or under other circumstances requiring support. Activities were also organized to mark International Women's Day, demonstrating the unions' commitment to inclusivity and employee well-being.

In May 2025, the Independent Trade Union organized a trade union excursion to Cavtat, Republic of Croatia, aimed at fostering social interaction among union members and other Customs Administration employees. This initiative contributed to improving the social climate and strengthening the cohesion and continuous development of all staff within the Administration.

Humanitarian Activities

The trade union organization at the Customs Administration, UPOZ, donated funds to the families of the tragic victims of the fire in Kocani, following the suggestion of women members who, this year, chose to forgo their customary gifts for International Women's Day.

In the first quarter, trade union organizations also provided financial assistance for the medical treatment of a patient abroad.

Activities to mark Customs Administration Day on 14 April included organizing a humanitarian campaign to support the victims of the major accident in Kocani, demonstrating the Customs Administration's ongoing commitment to social responsibility and solidarity with affected communities.